UTL AT DOWNSVIEW

D	RANGE	BAY	SHLF	POS	ITEM	C
39	15	20	08	05	001	9

احمد مدحت

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

PL
248
A45M8

Ahmet Mithat
Müntehabāt

MÜNTAHABAT 3 KİTAP

AHMET MİTHAT

1306

SAYDANE BİR CEVELAN

AHMET MİTHAT

1309

Digitized by the Internet Archive
in 2011 with funding from
University of Toronto

http://www.archive.org/details/mntehabat00ahme

2 50

منتخبات احمد مدحت

Ahmet Mithat, 1844-1912

جلد اول

Müntehabât

ترجمان حقیقت

غزته سنه درج اولندقدن صکره

معارف نظارت جلیله سنك رخصتیله

ایلك دفعه

اوله رق کتاب صورتنده دخی باصلمشدر

استانبول

١٣٠٦

LIBRARY
OCT 19 1965
UNIVERSITY OF TORONTO
PL
248
A45M8
1015448

بر سر قدرت دها

خالق تعالی وتقدس حضرتلرینك قدرت بالغهٔ صمدانیه‌سی ذراته وارنجه‌یه قدر کافهٔ موجودات اوزرنده دائما تجلی ایلکده اولوب اصل عبرت کوزی لازمدرکه بونلری کورسون واول ذات اجل واعلایه کورکیسی نسبتنده حیران قالسون • ارباب تدقیق و تعمقك بوبابده‌کی تتبعاتی ذاتاً وله افزای عقول ارباب مطالعه ایکن بودفعه تتبعك بردرلوسی دها منظورچشم حیرتمز اولدی که مسئله بر آز بسط وتمهید ایدیله‌جك اولور ایسه کوستره‌جکی شمول حقیقة انسانی واله وحیران ایدر •

تمهيدانه شو جهتدن باشلايه‌لم كه :
كرك مخابره وكرك مقاوله صورتنده
يازيلان شيلره امضا وضعى بالنسبه يك
يكى بر عادت اولوب امضادن اول مهر
تمهيرى معتاد اولديغى معلومدر . حالبوكه
مهر استعمالى يكى شايع اولمغه باشلاديغى
زمانلرده اكثريتله حكمداران حضراتنه
وياخود جمعيت بشريه ايچنده برموقع
ممتاز صاحبى اولانلره مخصوص قالوب هر
راست كلن زيد وعمروك مهرى بولنمديغى
دخى معلوم اولوب بو مثللو آحاد ناس بر
مقاوله وسنده كندى طرفندن بر اشارت
وضع ايده جكى زمان پارمغنى مركبه
بولايوب باصار ايدى كه حالا يك چوق يرلرده
مرعى بر عادتدر . ويك چوق يرلرده ديديكمز

زمان اوروپادخی داخل اولوب اوراده بزم عرضحالجیلره مقابل بولنسان عمومی کاتبلر یازی بیلمیانلر طرفندن برشی قلمه الـدقلرنده امضامقامنه چوقجه مرکب ایله براستاوروز رسمی یاپارلر واصحـاب امضـا بر پارمغی بورسم اوزرینه باصارلر.

کرك مخـابره وکرك مقـاوله اوراقی اوزرینه مهر تمهیر ایلمك امضـا قـویمق پارمـق باصمق کبی حرکاتدن مقصـد نه اولدیغنی دوشونمك لازم کلزمی؟ انسـان اوغلی بویله تعهدات کبی الك مهم احوال جـدیده ده التزام ایلـدیکی حرکتی عبث اوله رقمی التزام ایدر؟

حاشا! بونده کی سبب وحکمتی ارامق لازم اولوب فقط بوسبب حکمت اوقـدر

ساده و واضحدرکه تتبعات مدیده و عمیقه یه
لزوم قالمقسزین همان کندی کندیسنه کبی
برصورتله میدانه چیقار .

مخابره ویامقاوله ایلدیککز ذاته ویر-
دیککز کاغد حقیقت حالده سزك سوزکز
دیمکدر . او کاغد سزك سوزکز اولمسه
یدینه ویردیککز ذات نزدنده هیچ برقیمت
و اهمیتی اولهمز ایدی .

فقط سوز دنیلان شی سزدن صدور
ایتمش برشی اولدیغی حالده انی حاوی
اولان کاغدکده سزدن صدور ینه دائر
برعلامت اولمز ایسه سوز سزك سوزکز
اولدیغی نه ایله بللی اوله جق ؟ حین حاجتده
بوقضیه بر اختلافه دوچار اوله جق او-

اورسه نه اماره ایله دفع اختلافه یول بولنه‌جق ؟

یازی سزك یاز یکز ایسه خط دستکز دخی سزك هویتکزدن بر شی اوله‌جغی جهتله او یاز ینك دلالت ایلدیکی سوز دخی سزك سوز کز اولدیغی اصلا معترض علیه اوله‌میه‌جق درجه‌لرده متحقق صاییلور . زیرا ارباب تحقیق و تتبع مخصوص نتیجه‌سنده حکم ایلشلر درکه میلیونلرجه انسانك بریسی دیکرینه طبق طبقنه مشابه اوله‌مدیغی کبی هیچ برکیمسه‌نك یازیسی دخی دیکرینه مشابه اوله‌میه‌رق هرکسك یازیسنده اولان بر خصوصیت او یازیلر صاحبنك هو یتنه دلالت ایلیه بیلور .

لكن اوجهده ديديكمز وجهله يقين زمانلره قدر يازى يازمق تعميم شو يله طورسون بيكده بر كشى يه ميسر اولەميان نادر نعمتلردن ايدى . حتى بر آدم كنـدى اسمنى يازه بيله جك درجه لرده كتابته مقتدر اوله بيلديكى حالده كندى مرامنى قلمه له آكلاته بيله جك درجه لرده بو اقتداريى ايلرويه كوتورەمامش اولمق دها زياده تصادف اولنان احوالندر .

اويله ايسه امضاسنى يازه بيلن آدمك بشقه سى طرفندن قلمه النان محررات اتنه « ايشته بو يازيلر ايله افاده اولنان سوز بنم كندى سوزمدر . بوكاده ايشته بنلكمدن برجزؤ اولان شو خطم دلالت ايلسون » معناسيله امضاسنى وضع ايتمك الك طبيعى

کوریله‌جکی کبی امضاسنی یازمغه‌ده مقتدر اوله‌میانلرك و یاخود یازمق احتیاجنده بولنمیانلرك برمهر تمهیری بالطبع لازم عد اولنمشدر که اوآدم مهرینی کندی کندی هویتندن بر جزؤ غیر منفك ایمش کبی محافظه ایلدیکی جهتله مهرینی کورمك کندیسنی کورمك کبی بر حکمه دلالت ایلر .

یا بر آدمك مرامنی یازه‌جق قدر اقتداری اولمدیغی کبی امضاسنی یازه‌جق قدرتی‌ده اولمز و مهری‌ده بولنمز ایسه یازیلان کاغد اوزرنده اوآدمك هویتنه دلالت ایده بیله‌جك شی نه‌اوله بیلور ؟

شبهه یوق‌که پارمق باصمه‌سی ! پارمغی اوجیله کاغد اوزرنده پیدا ایده‌جکی اثر

« ایشته بنم بنلرجه‌دن شوقدرجق اولسون برائر کورکز » حکمیله اوکاغدده کی سوزلر کندی سوزلری اولدیغنه دلالت ایده‌جکدر .

شمدی بر آز دوشونه‌لم باقه‌لم که و یریلن سوز انسانك کندی هو یتندن برجزؤ اولدیغی کبی بونك بویله اولدیغنی اثبات امرنده ینه اوآدمك کندیلکندن بردیکر جزؤ کوسترمك لازم کلجه خط وامضا وخاتمدن و پارمقدن هانکیسی دها زیاده هو یت بشریه‌یه قر یبدر ؟

شبهه یوق که اقر بی خط اولمق اوزره تلقی ایدیله‌رك امضا دخی ینه خطدن معدود اولدیغی ایچون دقیولیتده اکا شریك اوله‌جق ومهر ایسه هرنه‌قدر

صاحبی آنی کندی وجودندن برجزؤ اولق درجه‌سنده حسن محافظه ایدر ایسه‌ده بشقه‌سی طرفندن اعمال ایدلمش اولدیغی جهتله اول قدر اهمیتی کورلیه‌جك .

یا پارمق باصمق ؟

آدم سن ده ! آنك نه اهمیتی اوله بیلور ؟

یا الك بیوك اهمیت پارمق باصمقده کوریلورسه ؟

ایشته بو بك تحف اولور دکلمی ؟ حقیقة بوبك تحف اولورسه‌ده پارمق باصمقدن پارمق باصمغه فرق واردر .

خالق تعالی حضرتلرینك پارمقلرمز اوجلرنده تجلی اولان برقدرت عالیه‌سی

اول بارل كشف ايدلمينجه بو حقيقت واضحاً تجلى ايده مز .

انكلتره دولتنك « علم احوال بشر » دارالفنونى رئيسى اولوب « جمعيت علميهٔ قراليه » نك ده اعضاسندن بولنان موسيو فرانسيس غالتون افراد بشريه دن هر برينك كندى شخصيت وهويتنه مخصوص اوله رق او شخصى اشخاص سائره دن تفريق ايله جك وفقط ينه او شخصى كندى انا و باباسيله قرنداش وسائره مثللو اقرباسنه تقريب ايله جك علائم واشكالى حقنده نيجه سنه لر دنبرى تدقيقات وتتبعات موشكافانه ده بولنمقده در . ارهده صره ده ميدان انتشاره وضع ايلديكى نتائج تدقيقاتى اوقو- يانلرى حيرتده براقمقده در .

بوذات قدمای حکمانك برسوزینی
کندیسنده طراز اتخاذ ایلمشدرکه اوسوز
دخی « بتون جهان اوزرنده‌کی یاپراقلری
تدقیق ایتسه‌لر ایکیسی بری برینه تماميله
مشابه ایکی یاپراق بولنه‌مز » صورتندن
عبارتدر . موسیو فرانسی غالتون بوسوزی
« بتون دنیا اوزرنده‌کی آدملری تدقیق
ایلسه‌لر ایکیسی بری برینه تماميله مشابه ایکی
آدم بولنه‌مز » صورتنه قویوب تدقیقات
واقعه‌سنده فی الواقع بعضلری بعضلرینه
اقربا اولان آدملرك بعض عضولرنجه
مشابهت بولنه‌رق بوکاده « مشابهت ارثیه »
نامی و یرلمش ایسه‌ده بریسی دیکرینك
تماميله شبیهی اولمق اوزره ایکی شخص
مکمل دکل آ اعضای اشخاصدن یالکز

بر يسنك مثلا بر ونلر ينك تمامى تمامنه مشابه اولديغنه حكم و بر بله بيله جلشاايكى آدمك ده بولنه مديغنى رأى العين كوروب علم اليقين حكم ايلمشدر .

افراد بشريه ميانده عدم مشابهت ايشته بو درجه لره وارمقده اولوب بوك اغربى ايسه پارمقلر اوجلرنده كى جزكيلرك ده اصلا متشابه اولمدقلرى قضيه سيدر .

پارمقلركزك اوجلرينه باقكز . برطاقم منحنى چزكيلر كوررسكز . بونلر پارمقلرك اوجلريله ايلك بوغومليرى ارهسنده بر مركز تشكيل ايتمك وهر برى آز چوق اومركز اطرافنده بر ه دوائر متحدة المركز ة

تصور ایتدیرمك صورتیله انحنا پیدا ایلمشلردر .

شمدی یه قدر ذکر اولنان جز کیلره حکمت خلقت اطلاقنه شایان اولان فیزیولوژی یعنی وظائف الاعضا نقطهٔ نظرندن باقانلر انسانلرك پارمقلری اوجلریله یاپدقلری نازك ایشلرك انساندن بشقه هیچ برنوع حیوانك مقتدر اوله میه جقلری قدر دقیق اوله بیلملرینه خدمت ایلدکلری حکمتی و یرمشلر ایدی . موسیو فرانسی غالتون مسئله نك بو جهتنه اصلا کیریشمیوب یالکز شونی نظر تجربه مزه عرضله دیورکه :

موم ایسی الك اینجه برقاره بو یادر . پارمقلرکز اره سنه غایت جزوی مقدار

موم ایسی آلوب ایکی پارمغکزی بری برینه
سوره‌رك بو بو یاپی جلداوزرینه کوزجه
یایکز . بعده بر کاغدی مهر باصقده
صالح اوله بیله‌جك درجه‌دن دها آز
رطوبتلندیروب پارمغکزی باصکز . اما
باش پارمق جمله‌سنده مرجح اولدیغندن
باش پارمغکزی باصکز . جزکیلری تمامیله
کاغد اوزرینه منطبع اولورلر . بر
جمعیتده قاچ ذات موجود ایسه جمله‌سی باش
پارمقلرینی بویله مهرکبی طبع ایلسونلر .
صکره جمله‌سنی تطبیق ایلیکز . کوررسکزکه
هیچ بر پارمغك جزکیلری دیکرینه
بکزه‌مز .

مدقق مشار الیهك کندی ... الك چوغی
جنایت ویاخود هنرارباندن اولمق اوزره

بیکارجه آدمك باش پارمقلرینك چزکیلرینی معاینه ایتمش . یالکز اقربادن اولانلر ایله برده استعداد هنرورانه‌لری متشابه اولان آدملرك پارمقلرنده‌کی چزکیلرده بك جزؤی مشابهت بوله بیلوب اندن ماعدا هیچ برپارمغك چزکیسنی دیکرینه مشابه بوله مامش .

لکن موسیو فرانسی غالتون بوتدقیق بزم کبی امضا بحثی ایچون ایلرویه کوتورمامش . آنك مقصدی بزدن دها بك چوق زیاده دقیقدر . مشارالیه انسانلرك مناسبت ارثیه‌لریله استعداد ذاتیلری حقنده شو پارمق چزکیلرندن معنی چیقارمغه چالشمش که ذاتاً اوروپاجه « آنتروپولوژی » یعنی علم احوال بشر مدققلری بو یولده‌کی تدقیقات عجیبه وکشفیات غریبه‌لرینی بك

ایلرویه کوتورمشلردر .

بزایسه بوکشفی امضابحثنه تطبیق ایدرك دیمك ایستیورزکه هرکسك پارمغی اول حکاك ازلی وابدی طرفندن حك ایدلمش برنوع مهر اولوب هیچ برشخصك هویتی دیکرینه بکزه‌مدیکی کبی بونقش انامل دخی متشابه اولمدیغندن انسانك نشانهٔ هویتی اولمق خصوصنده بونك ده یازی درجه‌سنده وبلکه‌ده اندن زیاده اهمیتی واردر .

اوت ! یازیدن زیاده اهمیتی تسلیم اولنملیدر . زیرا بریازی فلانجه آدمك یازیسی اولوب اولمدیغنی حکم ایچون او فلانجه آدمك دیکر بریازیسیله تطبیق لازم کلنجه بوتطبیق هرکشینك کاری اوله‌مز . محاکم عدلیه‌ده یالکز بو ایشه مخصوص

اهـل خبره‌لر بولنورلر . امابر كيسه‌نك
پارمغنـده‌كی چيزكيـلر حقيقة او كيسه ـ
نك كنـدی پارمغی چـيزكيلری
اولوب اولمديغنی معـاينه لازم كلوب‌ده
او آدمه يكيدن بر پارمق باصـديرلديغی
زمان ايكی نوع چزكيلر ارەسـنده‌كی مشا ـ
بهت وعدم مشابهت دفعةً وآپ آشـكاره
ميدانه چيقی ويرر .

صاقين ظن اولنمسـون كه مقصـدمز
هركسـه امضـايی مهری فلانی تركله
محرراتاوزرينه پارمق‌باصمسنی توصيه‌در .
بويله بر مقصـدی بزه اسـناد ايتمك خيلی
كولنج اولور . اصل مقصدمز خالق تعالی
حضرتلرينك پارمقـلرمز اوجلرنده‌كی
چزكيلره وارنجه‌يه قدر هركارده آثار

قدرت خالقیه‌سنی کوسترمکده بولندیغنی
انظار عبرت قارئینه عرض وتوصیه ایله
اول قدرت محضه ومحض قدرت حقنده‌کی
حیرت تعبدکارینزی آرتدیرمقدر . آنك
ایچون ده مقایسه‌نك بو درجه‌سی کافیدر .

رساملغه ذكاوتك انضمامى

ذكاوت منضم اولمينجه ذاتاً رساملق وجود بوله بيلورمى؟ غباوت دنيلن شى بو عالمده محسناتدن نه يى حاصل ايده بيلوركه رساملق كبى صنايع نفيسه نك برركن عال العالى حصوله كتوره بيلسون؟

فقط على العاده بر ذكاوت رساملغك ده على العاده بر درجه سنى حصوله كتورديكى حالده ذكاوتك فوق العاده لكى رساملق خارجنده عد اولنه جق بر طاقم مهارتلره ميدان آچيوركه انسان رسامك فرچه سنده اولان مهارتدن زياده ذكاسنده كى ظرافته حيران قاليور.

مثلا بر لوحه نك ثناسنى غزته لرده اوقيورسكز. غزته بو لوحه نك سقراط

حکیم طرفندن بالدیران زهر ینك نصل بر
جرأت صبورانه و بر تسلیمیت حکیمانه ایله
ایچلدیکنی و یاننده بولنان احباب وشـاـ
کردانك بوحال فجیعه قارشـو نه قدر یأس
وکدرله کوز یاشی دوکدکلرینی مصـور
اولدیغنه دائر اوزون اوزادی یه تعریفاته
کیریشه‌رك لوحه‌نك‌ده فلانجـه یرده موقع
تماشایه قونلدیغنی وار باب تماشـا طرفندن
آرزو اولنان تفصـیلاتی و یرمك ایچون
رسامك‌ده اوراده بولندیغنی سویلیور .

سز دخی رسم مراقلیسی اولدیغکزدن
بر باش محـل مذکـوره وار یورسکز .
کوزلرکزله لوحـه‌یی آره‌یور ایسه‌کزده او
تعریفـدن اکلاشیله‌جق لوحـه‌یه بکزر
برشی کوره‌میورسکز . نهـایت صاچلری

پریشان یوزی متبسم بر گنج رسام یانکزه گله‌رك :

— سقراط لوحه‌سنی‌می گورمك ایستیورسکز افندم ؟

دیه مرامکزی استیضاح ایله‌دکدن و سزك طرفکزدن « اوت ! » جوابنی الدقدن صکره سزه :

— ایشته آره‌دیغکز لوحه بودر !

دیه بر لوحه تقدیم ایدیورکه سز دمنجك او لوحه‌یی گورمش ایدیسه‌کزده غزته‌ده وصفنی ایشتدیککز لوحه بو اولدیغی ایچون اهمال ایلمش ایدیکز .

سزده بر تعجب ! رسامه قارشو برازده چهره‌کزی اکه‌رك :

— جانم ! بو لوحه قبا صبا برقپودن

بشقه هیچ بر شی کوسترمیور !

دیه بیان مطالعه‌یه باشلادیغمزده رسام

اولکی تبسملرینی برقاندها آرتدیره‌رق :

— اوت افندم ! حبسخانه قپولری

بو یله اولور !

دیور . سزده تعجب دها زیاده

آرته‌رق :

— ای سقراط و شاکردانی نره‌ده

باقه‌یم ؟

دیدیککز زمان دخی رسام سزی بر

صورت نازکه ده سلاملایه‌رق :

— انلر دخی بو قپونك ایچ طرفنده‌کی

زندانده ! فقط قپو قپالی اوله‌رق رسم او-

لندیغی جهتله نظر تماشاکزدن بالطبع

مستوردرلر !

جوابنی ویریور ·

نصل؟ رسامده‌کی ذکاوتی بکندیکز یا؟

حریف رسم صانعقدن زیاده ذکاوت صاتیور دکلمی ؟

رسامله مخصوص اولان بو بولده‌کی ذکاوت و ظرافتلره دائر غزته‌لره برچوق شیلر یازلمش ایدی · احتمال که بویاز یلان شیلرك الك چوغی رساملره بر اسناد لطیفه‌دن عبارت اولوب او یولده‌کی ذکاوتلر ظرافتلر اصل فقرات مذکوره یی یازانلرك محصول عرفان وفطانتی ایدیلر · هرحالده اوقویانلری حیران ایده‌جك آثار ذکائیه دندرلر یا !

ایشته بونلردن بعضلرینی عرض ایده‌لم :

« فلانجه مملكتك فلانجه محاربه نك رسمی! سیری اون پاره به » دیه رسملر سیر ایتدیرن پانورامه جیلر یوقمی؟ بونلردن بریسی :

— بنی اسرائیلك بحر احمردن مروری رسمی!

دیه ندا ایدرك خلقی تماشایه ترغیب ایدر ایمش . ارباب رغبتدن بریسی اجرت معینه‌یی ویره‌رك باقدقده یالکز بر دکز رسمی کورمش . پانورامه‌جی‌یه :

— جانم! هانیا بنی اسرائیل بونك نره‌سنده؟

دینجه پانورامه‌جیدن :

— افندم! بنی اسرائیل چوقدن مرور ایتمشدر!

جوابنی المش . بونك اوزرینه تماشاجی
بر طور تعجب ایله :

— یا اویله ایسه هانیا فرعون اردوسی؟
دینجه پانورامه‌جی بوکا دخی :

— فرعون اردوسی‌ده هنوز مرور
اتمامشدر . بو رسم ایکیسی اره‌سنده
النمشدر .

جوابیله مقابله ایلمش .

بو ذکاوت دخی سقراط اوجه‌سنی
پایان رساملك ذکاوتندن اشاغی قالمز . کرید
مسئله‌سی اثناسنده بزم عثمانلی رساملرمزدن
بریسی دخی بر اثر ذکاوت کوسترمشیدی .
عزالدین واپور همایونی ارقادی نام یونان
واپورینی طوته‌رق قلوب عثمانیانك منشرح
اولدقلری بر زمانده « عزالدینك ارقادی‌یی

تعقیبی ه دیه بر رسم یاپمش ایدی . بو رسم
لوحه‌نك صاغ طرفندن بر واپورجیوا.
دیراسی کوستریله‌رك اوزرینه‌ده بر عثمانلی
سنجاغی چكلمش اولمسیله صول طرفنده
یالكز بر بایراق كوندری اوزرینه یونان
باندیره‌سی چكلمش بولنمسندن عبارت
اولوب مجبور استیضاح اولان ارباب
تماشایه :

— عزالدینك ارقادیه تمام تقرب
ایلدیکی زمانکی رسمیدر . مصادمه
و محاربه‌دن بر قاچ ثانیه اولکی حالی
کوستریر!

دیه ایضاحات ویرمشیدی . حتی
بو ذکاوت و ظرافت رسامانه اوقدر
بکنلمش ایدی که کیفیت اوروپایه قدر عکس

ایلدیکندن هر شیئی تقلید شانندن اولان فرانسزلر دخی اوسنه کشاد اولنان رسم سرکیسنه بر لوحه تقدیم ایدرك بونده اوسنه فرانسزلر ایله چینلیلر ارهسنده وقوعه کلمش اولان بر محاربه تصویر وترسیم اولنمش ایدی . اما رسم نه‌دن عبارت ؟ لوحه‌نك صاغ جهتنده بر تفنك سونکوسنك اوجی وصول جهتنده دخی بر صاچ اورکوسنك منتهاسی کوسترلمکدن عبارت که رسام دخی بونك ایضاحی امرنده :

— بوسونکی هجوم ایدن فرانسزلرك الك اوكده بولنان نفرینك سونکیسیدر . بو صاچ اورکوسی دخی قاچقده بولنان چین نفرلرینك الك کیروده بولنانك صاچنك اوجیدر !

دیمش ایدی! واقعا عزالدین وارقادی لوحه‌سندن دها ساده ایسه‌ده اصل مقصود اولان ذکا وظرافت تقلیدنده اولدیغی ایچون اوقدر اهمیت ویریله‌من ·

بو یولده‌کی ذکاوت رساماته یه دائر بك چوق شیلر یازیله‌رق ایشی کویا فلانجه محاربه‌نك رسمی اولمق اوزره یالکز بر دومان یاپمق کبی زوزکالك درجه‌لرینه قدر واردیرمشلر ایسه‌ده بچنلرده اوقومش بولندیغمز بردانه‌سی حقیقةً هم رسامانه هم ظریفانه اولمغله شو بندیمزی انکله رسیدهٔ حد ختام ایتمك ایسترز ·

رسامك بریسی برقز رسمی یاپمش · بونك حسن وجمال معبوده‌سی ونوس یعنی زهره‌دن دها بك چوق کوزل

اولدیغنی ادعا ایلمشلر . وهنوس هیکللرینك الڭ کوزلی (وهنوس دهمیلو) دنیلن هیکلدرکه الحیدن یاپلمش برعینی صنایع نفیسه مکتب عالیسنده بولنغله مراق ایدر ایسه‌کز کلحا . نه‌یه قدر کیدرك مکتب مذکورده تماشا ایلیه‌بیلورسکز . قز رسمنی یاپان رسام کندی رسمنك اشبو وهنوس دهمیلودن دها کوزل اولدیغنی ده غزته‌لر واسطه‌سیله اعلان ایتمسی اوزرینه ارباب مراق فوج فوج تماشایه قوشمشلر . برده‌نه کورسونلر؟ واقعا برقز رسمی اما ارقه‌سنی دونمش اولدیغی حالده یاپلمش !

مع‌هذا رسمك بووضعیتی ده غایت استادانه برصورتده ترسیم اولندیغندن یوزی کورولمه‌مه‌سی وزهره‌نك حسنیله بو قزك

حسنی موازنه ایدیله مامسی مانع تحسین
اوله میوب رسم بیلمم نه قدر فرانغه صاتلمش که
صاحب اثر هم رسامقده کی مهارتنک هم ده
ذکا و ظرافتنک ایکیسنک بردن مکافاتنه نائل
اولمش .

ذکاوت و ظرافت منضم اولورسه
یالکز رساملق دکل هر صنعت کندی
ممدوحیت ومقبولیت اصلیه‌سنی برقانده
آرتدیرر . ایش که ارباب صنایعدن اولانلر
صنعتلرنجه هر جهتله ترقی یه جداً ساعی
ارباب غیرتدن اولملی !

﴾ بوسهٔ خونین ﴿

مادمـوازل ژولی دوقتـور امیـل پرهسیونك قزی ایدی .

خیر! اوتوز بش یاشـنده بر دوقتور پرهسیونك اون سـکز یاشنده قز یمی اوله بیلور ایمش؟

پارس غزته‌لری وقتیله بومسـئله‌یی حل ایچون ایجه اوغراشـدیلر ایسـه‌ده اصل حل مسئله دوقتور پرهسـیونك بر دوستنه میسر اوله‌بیلدی .

*

* *

شو یله‌که :

دوقتور پرهسیو یکرمی یاشنده ایکن دیپلوماسنی المشیدی . بونی استبعاد ایتمامليدر . چونکه باباسی‌ده طبیبدر . هم‌ده

نه منصب طبيب؟ بيك كره كنديسندن:

— فلاطون آقاده‌یٔ بغچه‌سنك اوزرينه «مهندس اوليان بورادن كيرمامه‌لی» ديه يازمش ايسه‌ده بن اوايسه‌دم «مهندس» كلمه‌سنك يرينه «طبيب» كلمه‌سنی قويار ايدم!

سوزی ايشيدلمش اولمسندن‌ده استدلال ايدیله‌جكی اوزره تكملات بشريه انجق علوم طبيه ايله حصوله كله بيله‌جكنه قانعدر. بو يله بر بابانك فرزند يكانه‌سی اولان اميل بر درسی دها بشيكده‌نی استماع ايده‌جكی زمانلردن بدأ ايله مصاحبات طبيه استماعنه باشلايه‌رق هله خطاب وجوابه اقتدار پيداسندن صكره مسائل طبيه‌دن ماعدا همان سوز ايشتمامشدر. ديه بيلورزكه مكتب طبيه‌يه كيرديكی زمان

ذاتاً طبیب اولمش ده کیرمشیدی . اوراده چیقدیغی زمان ایسه حذاقتی کندیسنه طبابت مجسمه اطلاق ایتدیریوردی .

*
* *

دیپلوماسی اخذدن برسنه قدر صکره ایدی که قومشوسی اولان خانه‌نك قپوجیسی کمال تلاشله کلوب :

— آمان دوقتور یتیش ! کیدیور !

دینجه کنج دوقتور مطالعه ایتمکده بولندیغی کتابی النده آته‌رق شاپقه‌سنی پالطوسنی یله کیمکی درخاطر ایده‌میه‌رك یالکز شخصنی طاشیمقده بولندیغی قپوجینك ارقه‌سنه دوشدی .

نره‌یه کیدیور ؟

نی کیم یله‌جك ؟ بر دوقتوره نیچون

« یتیمی ! » دیرلر ؟ همان یتیمك ایچون دکلمی ؟ او حالده یالکز بو خطاب کافی اولدیغی ایچون قپوجینك ارقه سنه دوشدی ۔

یتیمك خانه نك الك اوست قاتنه وار ۔ دیلر . همان بوم بوش بر اوطه نك ایچنده همان چپلاق بر قار یولانك اوزرنده بر تازه کور دیلر !

کوزلی ؟

کیم حکم ایده بیلور ؟ انسان قلغنده قالمامش که ! « اینجه خسته لك » دنیلن اوقوهٔ مخربهٔ مدهشه نك پنجه سی التنده بر دری بر کمیك قالمش .

بیچاره قادینجغز دوقتوری کورنجه مأیوسانه بر تبسم ایله :

— بنده قورتاریله جق بر شی قالمدی ،

شو بچغزی قورتارکز !

دیه اورتوندیکی فانله‌یی قالدیردی که التنده درت یاشنده قدر کوزل بر قز کوبروندی . اورتودن بو کالمشده یناقلری کل کبی پنبه‌لنمش !

دوقتور تازه قادینجغزی معاینه ایتمك ایستدی . فقط قادینجغز دوقتورك دست معاینه‌سنده ایکن یاغی بسبتون بیتن بر قندیلك الك خفیف بر صدمهٔ نسیم ایله همان سونی ویرمسی قبیلندن اوله‌رق سوندی کیتدی .

ایشته مادموازل ژولی بو قادینجغزك براقدیغی براوکسوزدر .

* * *

دوقتور امیل برهسیو تحقیق ایلدی که

ژولینك باباسی ده بو درد مدهشدن کیتمشدر . دیمك اولیورکه یاوریجق ایکی جهتدن ده او مرض مدهشك وارثه‌سیدر .

امیل پرهسیو باباسندن دها متعصب بردوقتوردر . قزی قاپدیغی کبی باباسنك اقامتکاهنه کوتوردی . کمال هیجانله :

— بونی قورتارملیدر بونی ! بوقسه طبابت کذب محضدن عبارتدر دیه اعتراف ایتملیدر !

مقدمه‌سندن باشلایوب ژولینك صیغی صیغی سرکذشتجکنی ده اکلاتدی .

بابا پرهسیو ایچجه بر غضبله اوغلنك یوزینه باقه‌رق :

— طبابت کذب محض دکلدر ؛

هر تصور هر قیاسدن و صایاق اطبانی
اصغا و اجرا ایده‌دور . اوت ! یاورو‌جغی
قورتاره‌جغز !

ایدی . ایکی متعصب بر یره کلدیلر .
ژولی ایچون بر صورت معیشت بر اصول
تداوی قرارلشدیردیلر که قرونومترو ساعت
کبی طوس طوغری کیتمسی شرائطنك
اس الاساسی اولدی .

*
* *

ژولی اون بش یاشنه کلدیکی زمان کورسه‌یدیکز
ایدیکز بو قزك بکر کاهنده بر تخم مدهش
بولندیغنه یمین ایتسه‌لر ایناغز ایدیکز .
طمارلرنده‌کی قانك مبذولیتی اولور
اولمز کوربوز کو بلی قزلرنده بیله وجودی
تصور اوله‌مییه‌جق درجه‌لرده ایدی .

نه چاره که بابا پره‌سیو بو زمانه قدر یتمز اولمه‌دی . ططا‌ایتك کذب محض اولدیغی دعوا ایسه‌نانه شو کوزل پرنسسك محبتی بو مرتبه کاله قدر کوتورمه‌دی .

اوت کوزل ظاهر ! پرنترو الملیتس سانتی‌مترو بوی کلیش صدر غایت باض تن لیمقده صاچلرماتی کوزل بیاض چهره متناسب اغز برون چکه اوفاق بیاض صیق دیشلر ویرده اجتماع ایدرلرده اورته‌یه برکوزل چیقاره‌مزلرمی ؟ ژولی حقیقت کوزلدر .

بابا پره‌سیو وفات ایتمشیدی اما امیل پره‌سیونك باباسی وفات ایتمشیدی . ژولینك باباسی دکل ! زیرا ژولینك باباسی امیل پره‌سیو ایدی . هم ده نه بابا ؟ ژولینك محافظهٔ حیاتی ایچون اون برسنه اول

ترتيب ايدلمش وقزك سنى آرتدقجه اكالات لازمه سندهده قصور ايدلمامش اولان اصول معيشتده صورت تداويه بردقيقه اهمال ايدلمزلق كوستريميان ر بابا !

حتى بعض دوستلر ميانده اميل پرهسيونك فلانجه و ياخود فلانجه مادموازل ايله تزوجى مناسب اولهجغنه دائر سوزلر چيقه‌رك نتيجه‌لرى دوقتوره‌ده سويلنديكجه :

-- نه ؟ تأهلى ؟ ايشته بن متأهلم يا ؟ تأهلدن مقصد چولق چوجق دكلميدر ؟ بنم ده ژوليم وار !

ديه تأهلى قطعياً رد ايليور ايدى .

*

* *

ژولى ياليكز محله‌سنك اك كوزل قزى

اولقله قالمدی . الك نازكی الك تربیه‌لیسی الك معرفتلیسی ده كندیسی اولدی . اوقور یازار . اوقودیغنی اكلار . یازدیغنی اكلاتور . رسم یاپار . موزیقه‌ده چالار .

بو قز یالکز ایکی شیدن ممنوع ایدی . بریسی رقص دیكری ده تغنی ! اونارك وجود درجهٔ لازمهٔ طبیعه‌سندن زیاده یورلیه‌جق . اوشبهه‌لی جكرلر هیچ یوروله‌جقلر . اكلادیكز می ؟

بو ایکی شیدن ماعدا هیچ برشی ژولی ایچون ممنوع دكلدر . ذاتاً حسناتی ترجیح سیئاتی رد خصوصنده ژولی دوقتور باباسنك ادنا براخطار ینی ایکی اتمیورکه !

یاقزجغز نه‌قدر شن شاطر ! بجسم بو

تبسم ! جسم برنشئه ! مرض اصلیسندن
خبری بیله یوق . جهانی حیات محضده
عالمی کوریور .

الده بویله بر کره عمری بولنورده امیل
پرستیور ارتق تأهل قیدندهمی اولور ؟
اولاد یوزندن حصولی متحصل اوله بیلن
بختیارلغی ژولی کندیسی ایچون مع زیادة
حاصل ایتمش . یاتزوج ایدهجکی قادین
ایله ژولی امتزاج ایدهمز ایسه ؟ یا ژولی
اوزولور ایسه ؟ . . . . . امان یارب ! بونك
ملاحظهٔ امکانی بیله دوقتورك ذهننده
طوقنیور .

*
* *

ژولی اون بشنی چکنجه ارباب رغبتك
کوزلری ژولیدن یکا منجلب اولمغه باشلا -

دیدی . لکن دوقتور پرسیو بوقبی دوقتور
پرسیو؟ حریف طبابتده تعصبندن زیاده
وظیفهٔ ابوت خصوصنده متعصب !

او یه بر کوزل تربیه‌لی قزله بر قاچ
ساعتی وارکه برقاچ دقیقه‌یی خوش کچور-
مك آرزوی خودکامانه‌سنده بولنان شیقلرك
هیچ برینی قزك یانته بیله صوقیور .
بوبابده ژولی‌یه هیچ برشی سویلیور ایسه‌ده
ژولی دوقتورك افکارینی صورتندن اکلا-
یور . او ده دوقتورك استصواب ایتدیکی
حرکاتی عقلنه بیله کتیرمیور .

دوقتورك بو مسئله‌ده‌کی اصل حکمتنی
شوندن اکلاملیمکزکه : برکون برتران
هوسار نامنده بردلی قانلی دوقتورك یانته
کلرك :

— عزیزم امیل! بنی کندیکه داماد ایتمکه لایق بولورسه‌ك مساعده ایتده مادموازل ژولی‌یه‌ده کندیمی بکندیرمك ایچون ملازمتده بولنه‌یم!

دیمش ایدی. بوسوزك نه‌قدر صافدلانه قهرمانانه برسوز اولدیغنه دقت بیوردیکزمی؟ برتوان هوسار ایشته بویله صافدل قهرمان بردلی قانلی اولوب امیل پرمسیو لیئسه مکتبنده صوك صنفده ایکن برتوان‌ده ایلك صنفه کیره‌رك طانشمشلر سویشمشلر ایدی.

دوقتور دلی‌قانلینك ایستدیکی مسا - عده‌یی دریغ ایتمدی. لکن دیدی‌که:

— شو شرطله: اولا ژولیده تهیجی موجب اوله‌جق صورت عاشقانه‌ده حرف سویلمیه‌جك. ثانیاً برقطره کوز یاشی نه

سنك طرفكدن نه انك طرفندن دوكوله جك ٠
ثالثاً نهايت بر آيه قدر كنديكى بكنديره
بيلور ايسه‌ك فبها بكنديره مديكك صورتده
برده‌ها ژولينك كوزينه كورنمامك درجه‌
سنده تباعد ايده‌جك ٠ رابعاً كنديكى
بكنديروب ده تأهل تحقق ايلديكى زمان
دخى ويره‌جكم وصايای طبيه حرف حرف
قبول واجرا اولنه‌جق ٠

***

برتران هوسار مادموازل ژولى يه
ملازمته باشلاديغى زمان مادموازل ژولى
اون يدى ياشنه يكى كيرمش ايدى ٠
ملازمتنك اون بشنجى كونى برتران دوقتوره
كلوب ديدى كه :
— موفق اوله‌مدم دوقتور ٠ فقط

سببی بنم بکلنمز بر آدم اولمقلغمدن زیاده
مادموازلك ایلك ملازمی اولمقلغمدر . سن
کوزل ژولی یه هر شیئی اوکرتمشسك هر
فکری ویرمشسلك اما بر کون اولوب ده
بر کیمسه نك زوجه سی اوله جغنه دائر هیچ بر
فکر ویرمامشسك .

امیل پرهسیو دیدی که :

— هر حالده شرطمزه رعایت ایده -
جکسك . طوغریدن طوغری یه نائل
اوله مدیغك شیئه یالوارمق اغلامق یاقلق
فلان کبی تدابیر ایله نائل اوله جغم دیه قزی
اوزمه جکسك ها ! زیرا ژولی اوقدر
نازلی نازك بر غنجه درکه زیاده جه قوقلایی
و یرر ایسه ك صولوویرر .

پرتران هوسار ذاتاً قزك بوحال نزا -

کندینی بیلیور ایدی . فقط عاشق ایدی .
اما هانکی عاشقلردن ؟ سودیکی بولنده
عشقنی ده فدایه حاضر قهرمانلردن ! او
کوندن صکره بر دها ژولی یه کورونمامک
تعهدی ایله چیقدی کیتدی .

*
* *

آلکزسزه دوقتور بر سیودن بر صراق !
عجبا برتراندک اون بش کونلك ملازمتی
قزك قلبنده بر شیلر اویاندیردیمی ؟ عجبا
ژولی اوزوله جکمیدر ؟

قزی اوزاقدن اوزاغه استمزاج
ایلدی . استمزاجی استنطاق درجه سنده ده
واردیردی . واقعا ژولیده تأهله دائر
بر فکر وار ایسه ده برتران کندی کوکلی
اوزرنده هیچ بر تأثیر حاصل ایده مدیکنی

اکلادی . بناءً علیه :

— کوکلك هر کیمی آرزو ایدر ایسه اولا بکا سویله ! اون اوچ سنه‌در اجرا ایلدیکم رواجلی طبابتك محصولی اوله‌رق درتیوز بیك دانه فرانق پیدا ایلدم . بونلر سنك جهازك اوله‌رق سنده بو یله حیرت عامه‌یه مظهر بردابر اولدقدن صکره کوکلك ایستدیکی قوجه‌یه وارمش دنیلن قز سندن بشقه کیم اوله‌بیلور ؟

سوز یله کریمه‌سنی آلنندن اوپدی . فقط قورقیکز ! بوبوسه‌ده اول غنچهٔ نازکی صولدیرمقسزین قوقلامق احتیاط پدرانه‌سنی الدن براقدی .

*
* *

یدی آی قدر زمان کچدی . قیش

کلدی . طب اقادمیاسی رئیسی بر بالو
ویردی . دوقتور ایل برهسیو بی ده
دعوت ایلدی .

بالومی ؟ یووووق ! ژولی ایچون
بالو یورغونلغی هیچ اولەمز . فقط
نه چارەکه ژولی دهااو بلە بیوك بالولرك
هیچ بریسنی کورمامش . ایستیور . هیچ
ژولینك آرزوسنه مخالفت ممکن اولورمی ؟
لکن ژولی دخی باباسنك وصایاسندن خارجه
چیقمز . نهایت بالوده دوقتوردن رخصت
المینجه کیمسه ایلە رقص ایتمامك مقاولەسیلە
بالویه کیتدیلر .

برتران هوسار بالوده بولنمونمی ؟
دوقتوری کورنجه ژولیدن خالی بر محله
چکلەرك دیدی که :

— امر ایدر ایسه‌ڭ شمدی بالودن کیدرم . لکن انصاف ایت که ژولی‌یه یالکز اون بش کون ملازمت ایلدم . مأذونیتم برآیه ایدی . برایکی ساعت دها ملازمته مساعده ایدرمیسڭ ؟

— رقص ایتمامڭ شرطیله !

— خیر! اصل موفقیتمی رقصده اومیورم . قزقیزی رقص حالنده اڭ زیاده رقتلی حسلی اولور .

— ژولیده فکر تأهل وار ایمش . اولمسه ایدی رقصه هیچ مساعده ایتمز ایدم . بنده‌ده برامید حاصل اولدیغی ایچون بر بواقعه‌یه مساعده ایدرم . لکن ژولی‌یی اصلا یورمامق شرطیله ! او کندیسی یورولدیغنی بیله‌مز . سن اکلایه‌جقسڭ ده

رقصه ختام ویره جکسك !

— بونی سنکا ناموسم اوزرینه یمین ایله وعد وتأمین ایلرم .

*
* *

عجایب ! دوقتورده کی بو حس حسدنه ؟ قیصقانیور یه ! ژولی‌یی برتانك قوللری آره‌سنده برنهال خرامان کبی رقص ایدر کوردکجه دوقتورك ایچندن قانلر کیدیور !

ژولی دوقتورك قزی دکلمی ؟

خیر ! نه‌دن قزی اولسون ؟ بالعکس اولومك پنچه‌سندن قورتاردیغی کدیمینی ! جهانده ژولی‌یه توجه اولمغه لایق ومستحق برکسه تصور اولنه بیلور ایسه اوکسه دخی دوقتور اوله بیلور .

بونلر بزم کی کلزدن کچیورلر ظن ایتمه

ای قارء ! بونلر دوقتورك كندی كوكلندن كچیورلر ایدی . حتی كندی درونده بر بشقه امیل پرهسیو وار ایمش ده انك قلبندن كچیورلر ایمش كبی دوقتورك ده فوق الحد استغراب واستبعادینی موجب اوله جق صورتده كچیورلر ایدی .

بركت و پرسونكه رقص پك قیصه سوردی . بوقسه بر ترانك اوزرینه قوشوب ژولی بی قوللری آرهسندن قورتارمق قابلق دخی دوقتور ایچون ایشدن بیله دكل ایدی . دیمكزكه دوقتور موقة عقلنی ضایع ایتمشیدی .

وای ! وای ! رقصدن صكره ژولی و برتران صالوندن غائب اولدیلر .

صافين دلی قانلی قزك كوكلی جلبه باشلامسون ؟

دوقتور دلی كبی شورایه بورایه باش اوردی . یاری قاراكلق بر اوطه‌دن ژولینك :

— طارلیكزموسیو هوسار ! كوكلم بشقه‌سنده‌در !

دیه بر صداسی كلدی . متعاقباً كندیسی‌ده ظهور ایلدی . پدرینه :

— شمدی او بزه كیده‌لم !

دیمسیله واقعا فی‌الحال خانه‌لرینه عودت ایلدیلر . لكن كوكلی بشقه‌سنده ایمش ! آه كوكلی بشقه‌سنده ایمش ! . . . . .

*
* *

دوقتوراو کیجه‌یی صباحه‌قدر صحتلی
بر حالده کچوردی . لکن صباحه قارشو
بو صحته‌یی سولفاتو ایله دکل فکر حکمتله
کچوردی . ژولی ! کندی قزی ! الله
کوسترمسون ! اسماننده نصل قدرت کاوب
ژولی یه باباسوزلرندن بشقه حرف واحد
سویلیه‌بیلسون ؟ ایشته بو فکر و ملاحظه
دوقتورك صحته‌سنی دفعه کفایت ایلدی .

لکن او کیجه‌یی ژولی کندیسندن دها
فنا بر صحته حالنده کچورمش . حتی بو ظالم
صحته‌یی دفع ایده‌جك نه مادی نه معنوی بر
سولفاتو ده بولنه‌مدی . مکر بو صحته دوقتور-
لری مأیوس ایده‌جك او مدهش کیزلی صحته
ایمش . مکر ژولی او قارا کلق صالونه بر-
تراتك سوقیله کیتدیکی زمان اوراسنی یالکز

یاریم قارا کاق دکل یاری صوغوق ده
بولمش . مکر بو صوغوق بادیٔ امر ده
نازك وجودینی بیزار ایتمیوب خوشنه‌یله
کیتمش .

نه یمان خوشنه کیدیش ! کرك اوصو
غوق کرك ده کوکلم بشقه‌سنده ! ده سوزندن
منفهم اولان بر کیزلی آتش قزجغزی نهایت
یتاغه سردی .

*
* *

اوچ آی صکره ژولی والده‌سنی دوقتور
امیل پره‌سیونك بولمش اولدیغی حاله
کلدی .

بیچاره دوقتور دلی دیوانه اوله‌جق !
طبك همان بر کذب محض اولدیغنه ایناننه‌جق !
امر تداویده ایجاد درجه‌سنده صرف

غيرت ايليور اسه‌ده هيچ بر فائده‌سنی كورمیور .

حتی بيلك دفعه صوردیغی بالوارديغی حالده « كوكلم بشقه‌سنده ! » سوزنده كی « بشقه ! » نك كيم اولديغنی بيله‌قزه‌سو بلمه‌مدی .

نهایت بر اقشام ژولی طالغينلق حالنده ایدی . كوردیكی رؤیا ايله راحتسز اولديغنه دقت ايدن دوقتور قزجغزی اویاندیردی . ژولی او یاندیرلديغنه سویناميش اولديغنی حال وطور يله ا كلاته‌رق ديدی كه :

— كاشكی او یاندیرماسه ايديكز . بختيارلغمی منع ايلديكز .

— نه رؤيا كوریور ايدك ؟

— كلين اولمشيدم .

— كلينى ؟ آه، ژوليجكم ! كيمه وارمش ايدك ؟

— كوكلم كنديسنده اولان ذته ؟

— او كيم ايدى ؟

— سز !

اى ! ... ارتق دوقتور ايچون چلدیرماق قابلى ؟

همان يتاغه اكيلوب ژوليدن بر بوسه دها آلدى . عم النندن پدرانه دكل ! دوداقلرندن ! عاشقانه !

برده دوداقلرنده برطوبت حس ايتمسونمى ! النى دوداقلرينه سوروب باقنجه قپ قرمزى قان اولديغنى كور . مسونمى ؟

آمان یارب ! ژولینك‌ده دوداقلرنده
قان وار !

فقط هیهات ! ... هزاران هیهات !
مگر بو قطرهٔ خون ژولینك صوك قطره‌سی
ایمش !

ژولی نره‌ده؟

بر دقیقه‌دن بری آخرتده! .....

جو یبار

« ۱ »

بر وادیده بولنیورز . ایکی طرفنی زمردین تپه‌لر تحدید ایتمش . اورته‌سی بر واسع چایر . چایرك عرضی یرینه کوره بر کیلومترودن بر بچق ایکی کیلو متروبه قدر متسع اولوب طولی سکز اون کیلومترو امتداد ایلر . بر جو یبار بوچایری طولاً ایکی‌یه بولر . جو یبارك یلان قاوی مجراسی بعض یرلرده دها بیوك قوسلر پیدا ایدرك بناءً علیه جو یبار گاه وادینك بر یاقه‌سنه تقرب ایدر گاه دیگر یاقه‌سنه .

جو یبارمزك یازمو سملرنده صولری پك آزالور . عادتا بر حیوان صولاق لازم

کلمه قوملر چامورلر ایله مجراسنه برسد
یاپوق وصویی اوسد ارقه‌سنده حوضلنمه
یرمق ایجاب ایدر . بو حالده بر آت
صولانه‌جق اولسه حیوانک ایچدیکی مقدار
صو یک مجرادن نقصانی برقاچ دقیقه ایچون
جریانک انقطاعنی موجب اولور . بوده
مجرانک برقاچ یوزمترو قدر مسافه‌سنی قوب
قورو بر حالده براقور .

قیشن جو یبارمز مدهش برسیل حکمنی
آلورکه بعض برلری چکیلد بیله ویرمز .
بوزمانده هیچ صفاسی تصور اولنه‌مز .
« امورك خیری اوسطیدر » حکمنی
جو یبارمزه‌ده تطبیق ایچون یامارت
اواخرینی یانیسان اوائلنی توصیه ایدرزکه
اوموسمده جو یبارمزک صولری همان

کوچك بر طاشلی دکرمنی چویرمکه کافی
اوله‌جق قدر قالور . هم ده سیل حالنده‌کی
کبی صولری بولانق مستکره مدهش دکل .
بر لانطه مذاب حالنه کلمش ده سیلان
ایدیور ظن اولنه‌جق قدر براقدر .

حقیقت ! خبر و یردیکمز موسمده
جو یبارمز نه قدر لطیفدر ! عرضی حساب
وسطی ایله بر بچق متره قدردر . عمق
درونه الکزی صوقسه‌کز کنار دستکز
دیبنی بوله‌جق مقداردهدر . الکزی بوله
برسدصورتنده وضع ایدر ایسه‌کز صو یك
جریانه قارشو خفیفجه بر مقاومت غیرتنه
مجبور اولورسکز . اوزمان صولر اوست
طرفده قالان کنار دستکزك ده اوزرندن
طاشمغه باشلارلر . الکزمبنی بر شلاله .

جك تشكيل ايدر .

فقط كلكز جو يبارمزه بو دست تعدی‌یی اطاله ایتمیکز . سر بستیٔ جریانه ممانعت ایتمك ایستمکه نه حقکز واردر ؟ واقعا اوزرندن جریان ایلدیکی قوملری چاقللری تمیزله‌یه تمیزله‌یه اوقدر پاك برحاله قویمشدرکه الکزله مجراینی نه‌قدر قارشدیرسه‌کز اوآب صافینك تکدری قابل اوله‌مز . ذاتاً نقطهٔ نظرکزه اصابت ایدن حجم ماء برثانیه بیله اوراده ثابت قاله‌جق دکلدرکه ! هرثانیه برحجم جدید دیکرینی تعقیب ایدرك بوصورتله ثانیه بثانیه نظر تماشاکزدن تباعد ایدن مقادیر میاه الی قیام‌الساعه بردها سزکله ملاقی اوله‌مامق اوزره سزه بروداع ابدی چکوب کیدیور !

و حالده جو بیارمزی بولاندیره بیلك
قابلی اولور ؟

بوجو بیارك نره ده بولندیغنی می صور-
دیکز ؟ سزك نه کزه لازم ؟ جغرافیادن
بحث ایتمیورزکه تعیین موقعه مجبور اوله لم .
دیکزکه جو بیارمز عالم خیالده موجوددر .
زده سزه « هایدی آتلره عربه لره بینه لم ده
ماشای جو بیاره کیده لم ! » دیمیورز یا ؟
وسیاحت لطیفه یی بو تماشای لطیفی خیالاً
یده لم . راضیسکز ؟

وآی ! راضیسکزها ؟ ممنون بیله اولدیکز
و یله می ؟ نه خلوق آدمسکز ای قارء !
ذاتاً پك چوق خیالر اولورکه حقیقتدن
زیاده اربابنی شیرین مذاق ایدر . دکلی ؟
عام تفاملك دنکی برآدمسکز ! کلکز سزکله

شو جویبارك كنارینه اوتوردلمده ذوق ایده‌لم! خیالمزه طالوب كیده‌لم! باقكز بو خیال ایچنده سزه نه حقیقتلر كوستره‌جكم.

*
* *

هله شوراجغه اوتوركز باقه‌لم! چمن نه كوزل؟ بر پوست كه ایپكدن! موسم هنوز رطوبتلك ده زائل اوله‌میه‌جغی بر موسم ایسه‌ده بختمزه بو كون چمنده رطوبت ده یوق. اللكزی سوركز اوقشا. یكزده باقكز نه‌قدر یاس! نزانی اوقشادقجه اوده اللزی اوقشایورمش كبی كیفمزه كیدییور!

نه او! چمنی پوسته تشبیه ایتدیكمزی بكنمدیكزمی؟ حالبوكه بو تشبیهمزی بكنملی ایدیكز! «پوست» بر كلمهٔ مباركه‌در.

ســتده چوق کرامت واردر • مع هذا
بیهده انحصار یوقدر • ادبا چنی قالیچهٔ
ر دینه تشـبیه ایتمزلرمی ؟ بزده بوتشبیهی
کمال ایچـون دیرزکه قالیچـه‌مز قطیفه
یچه‌در • هنوز بر سانتی مترو ارتفـاع
ـدا ایده بیلش اولان تازه چمنی عادی
لیچه‌نك خاو ینه تشبیه ایده‌میزیا ؟

هرنه ایســه ! اوتوردیغمز یر بزی
طـو بتی ایله برودتی ایله راحتسز
یه‌جکنه امین اولدق یا ؟ بو الو یرر •
کز شمدی خیـالمزی شـو جو یبـارك
قنتیسی یوقاروسـنه طوغری سـوق
یده لم :

*
* *

« بو صونره‌دن کلیور ؟ » دیه سزه

بر سؤال صوره جق اولسه لر الكز ايله
آقنتيسنك يوقاروسنى كوستررسكز . اما
بو اشارت كافيميدر ؟ مجرا سزك اشارت
ايلديككز يردن دها اوزاغه قدر
كيديور .

هم منبعه طوغرى تقرب ايلدكجه
صولر آزاليور . نيچون مى ديديكز؟ باقسه كز آ
شو قورى كستانه كوتوكنك ديبندن ده
بر صوجغز صيزيور . جمع ايدلسه كبريت
قدر بيله ايتمز . فقط قطره در يايه فائده در .
هم بزم نظر دقتمز يالكز بوكا اصابت
ايلدى . دها بونك كبى بيك يردن وقوع
بولان تقطرات وترشحات جويبارمزه
قاريشه قاريشه مقدارينى آرتديريورلر .
نا ايشته خيالمزك اصل منبعه تقرب

يلديكنى صـوڭرك كركى كبى آزالمسـندن
كلادق . هم باقكز ! شـوراده اوكزده
وادى دخى نهايت بوليور . بويله واديلرك
نهايتنه « طوقات » ديورلر . دكلمى ؟ عجبا
سبب تسميـه‌سى نه‌اوله ؟ المزى طـوقات
وره‌جق وضعده قوسـلنديرديكمز زمان
پارمق اوجلر يله ال آياسى آره‌سـنده پيدا
اولان دوره‌يه مشـابه اولـديغى ايچونمى
اديلرك نهايتلرينه « طوقات » ديمشلر ؟
بومسئله‌يى السنه حقنده اجراى تدقيقات
ايده‌جك اولانلرك همتلرينـه ترك ايده‌لم‌ده
ينه ايشمزه باقه‌لم .

بويله واديلر منتهاسـنده اكثريا قيناقلر
بولنورلر . تعبير نقيضله قيناقلر اكثريا بويله
واديلر نهـايتنده بولنورلر . ايشته جويبار .

مزلك منبعی ده اوكز ده كی بو كـورتلن
طوفه‌سی ایچنده !

سیاحت و تماشـای خیالینك فائده‌سنی
كوردیكزمی؟ بوسیر و تماشامز خیالی اولمیوب
ده جسمـانی وحقیقی اولسـه ایدی، شمدی
بزشـو بو كورتلنلر ایچنه كیره‌مز ایدك .
فقط خیـالمز هریره پك اعلا كیره‌بیلور .
ناایشته اصل منبعی كوروب طور یوروز .
اوفارق برسیڭی قدر بركوجككدن عبارت !
باقكز باقكز صوحبه‌لری هواحبه‌لریله برابر
ایڃه‌جك چامور‌دن عبارت اولان زمیندن
نصل چیقیورلر ! قهوه جزوه‌سنی خفیف
آتشلی برمنغاله سوردیككز زمان دها‌غلیان
تام حاصل اولمزدن اول جزوه‌نك دیبندن
اوزرینـه طوغری بربر یڭی قـووالایه‌رق

چیقان میلیونلر جه حبه‌لره بکزه میورمی؟
شمدی بوقیناغی اصلا بولاندیرمغه کلمز .
واینجه‌جك چامورى بر كره بولاندیره‌جق
ولور ایسه‌ك بر دها طورولمسی خیلی زمانه
حتاجدر . چونکه بورادە قیناغك
سوبی یوز درهملك برقدحی انجق اون
نیه‌ده طولدیره بیله‌جك قدر آزدر . چامو-
ی بولاندیره‌جق اولورسه‌ق کرك صویك
سطحنه قدر چیقان اجزای ترابیه‌نك شو
خفیف آقینتی ایله چیقوب مجرایه طوغری
یتمسی کرك چیقوب کیده‌یانلرك تکرار
بیه چوکمسی ایچون یارم ساعت زمان
چمك اقتضا ایدر .
ابی اما ای قارء بزبورایه یالکز منبعك
بوحال ظاهریسنی کورمکه کلمدك . ایچنه‌ده

کیرمك استیورز ۰ هاه ! ایشته سیاحت وتما۔
شای خیالی وفکرینك اصل فائده سنی ده
شمدی کوره جکز ۰ ایشته شوقیناغك ایچنه
یرك التنه طوغری کیریورزده هیچ اینجه۔
جك چاموری بولاندیرمیورز بیله ! ۰

باقکز باقکز قیناغك دیبندن سطحنه
چیقان کربوات مائیه وهوائیه نره لردن
کلیورلر ! کوریومیسکز؟ زمین سونکر کبی
دلیك دلیك کورونیو ! بودلیکلرك
هربری اینجه جك بر بوروحکمنده درلر ۰
ناایشته بردانه سنك ایچنه کیره لم ده باقکز ۰
کوردیکزمی ؟ ترقوس قومپانیاسنك
یرلره کومدیکی دوکمه بورولر کبی اما
بونلر غایت کوچك ۰ هم ده کیتدکجه
کوچولیورلر ۰ آغزلرنده هر برینك

طرینه برر یورغـان ایکنهسی صیغه
له‌جككبی تخمین اولنور ایکن کیتدجکه
ینجله اینجله قطری « خرده‌بینی » اطلاقنه
نسب استحقاق ایلیور ٠

الك تحـقی شـونده‌که بو بورولرك‌ده
جوفلرینه صـاغدن صولـدن اوسـتدن
آلتدن برچوق دلیکلر دهـا آچیلیورلر ٠
اما کوزجه دقت ایدکز ٠ بو دلیکلر غایت
کوچك شیلردر ٠ کوزلرکزك ببکلرینی برر
خرده‌بین عدسه‌سی عـد ایلیکزده اویله
باقکز ٠ کوررسکزکه اودلیکلرك‌ده هر بری
برر قنـال خرده بینك اوجلریدر ٠ انلرك
ایچلری‌ده برر بورو !

ای‌شمدی کلکزده شوراده برازعملیات
حفریه اجرا ایده‌لم ٠ اما قورقیکز ! قازمه

کورك ایله عملیات حفریه اجرا ایدوب ده صویی بولاندیره‌جق دکلکز . صکره نه یه یارار ؟ هیچ برشی کوره‌میز . بو عملیات حفریه‌یی ده ذهناً و خیالاً اجرا ایده‌جکز .

ناایشته اجرا ایتدم بیله ! کوردیکزمی ؟ تمام شوقیناغك اولدیغی یردن ایکی مترو قطرنده برنصف کرهٔ ترابیه‌یی قالدیردی و یردم . اورادن اوفارق بر حمام قبه‌سی قدر طو پراق چیقنجه بر جوف مقعر پیدا اولدی . لکن نه کوزل قعر ! امان الله عشقنه کوزلجه دقت ایدکز ! او جوف مقعرده ملیونلرجه مسامات وار . هر برندن میلیارلرجه رشحات مائیه بری دیکرینی تعقیباً ترشح ایدیورلر . بزم کبی خرده بینانه برچشم دقتله باقیانلر شو سطح مقعر

اوزرنده کی رشحاتی بر دوزی به برنم بر
رطو بت ظن ایدرلر امانه خطا ایدرلر!

بو برنمدن رطو بتدن عبارت اولسه
ایدی جریان اولملیمی ایدی؟ ایصلاق
تخته اوزرنده کی نمده رطو بتده جریان
وارمیدر؟ مادام که بونده جریان واردر
مطلقا هر بری تماميله شکل کروی تشکیل
ایدن رشحات بورادن ترشح ایتمکی متعاقب
بووارلانمغه باشلا یورلر . هم اوحالده
شکل کرویلری ینیده آز چوق تبدیل
ایلیورلر . قطرهٔ ساقطه‌نك پیدا ایلدیکی
(اکر تعبیر جائز ایسه) آرمودی شکلده
بکزه‌میه‌جك برشکل پیدا ایدییورلر .
یوص بووارلاق برطولی طلومی غایت دیك
بر یاردن یووارلایکز . زمینه چارپدقجه

شكل كرو يسی نصل تغیر ایدر ایسه ایشته بزم بو رشحه‌لرك شكل اصلیلری ده او یله تغیر ایدیور .

نصل ؟ شو تماشادن خشنود قالدیكزیا؟ او ! ایشته اصل شایان تماشـا حال شمدی ظاهر اولدی . دكلی ؟ قمر منبعـه شمس دخی اصابتله انوار عیون آراسی تحلـل ایدرك هر رشحه‌ده بر الوان قوس قزحیه پیـدا اولدی . امان یارب ! نه‌میلیارلرجه اقواس قزحیهٔ خرده‌بینیه !

* *

قارء ! سـنی بورایه قدر كتوردیكمه سبب صـانع اعظم معبود افخم افنـدمز حضرتلرینك مهارت خالقانه قدرت صنـ ـعانه‌سی ایشته بوعقللری چله‌سندن چیقا-

ەجق قدر صورت رقیقه و دقیقه‌ده دخی
لی ایده‌بیله‌جکنی کوسترمك ایدی .
کوردك‌یا؟ بکندك‌یا ؟
کل اویله ایسه باشمزی سجدکاه حیرته
ویه‌رق تکریمزه بر اثر عبودیت عرض
ده‌لم .
اوت باشمزی سجدهٔ حیرته‌قویه‌لم
شمزی‌که عبادتلرك اعظمی بوباش ایله اجرا
ولنان سجده‌در ؟ چونکه حیرت ربانیه
عمتنه واسطهٔ نائلیتمز اوباشدر . باشمزده‌کی
ماغمزله دوشونیورز اعتبار حقیقیسنده
ولنیور ایسه‌ك او باشمزی زمین حیرته
ویمق قولاق اولدیغی کبی مشاهداتمزه
کوزلرمزی واسطه بولیور ایسه‌ك او
چشمان مبارکی یرلره سورمك ده قوللقدر .

«نیچون» می دیدك ؟ یا عظمة الله
كوزلرمزك كوره بیلدكلری دماغمزك
دوشونه بیلدیكی درجه‌دن دها پك چوق
بیوكدرده آنك ایچون! حتی كوزلرمزده‌كی
قدرت رؤیت دماغمزده‌كی ملكهٔ تفكر
دخی آثار قدرت الٰهیه‌دن بر اثردرلر ٠

—o—

جویبار

«٣»

وای ! سز بندن اولمی باشکزی سجدهٔ
رتدن قالدیردیکز ای قارء؟ بن ایسه او
رتله برابر منبعك دها ایچرولرینه طوغری
وق نظر تدقیق ایلشدیدم • کیده کیده
ره قدر کیتدم که او لطیف رشحات دخی
طع اوله رق قوری طوپراغی بولدم •
ن بوتماشاده نظر تدقیقم اوکنده جوف
ع بیو یه بیو یه عرضاً طولاً عمقاً برقاچ
ت مترو قدر اتساع پیدا ایلدی • مکر
پارمق قالنلغنده کی صویك خزینه سی
ندر واسع ایمش!

ها ! باق دمنجـك سزدن عفـوینی
له یه جك برقصورم اولدی • صنعر بانی به

حیرتم اثناسنده کندیمی غائب ایلدم‌ده‌سزده سنلی بنلی خطابلرده بولندم . عفومی رجا ایدرم .

اوت ! اوت ! پك بیوك حقکز واردر . واقعا مخاطبه‌نك اك دوستانه‌سی سنلی بنلی خطابلردن عبارتدر . لکن هرحالده حضورکزده آداب نزاکت مدنیه‌یه رعایته بورجلویم .

ای آرتق بوراده کوره جکمزی کوردك بتوردك . هم باق اولکی پنبه بوستمزه‌ده نه چابق عودت ایدیوردك . ذاتاً بورادن بر یره قلداندیغمز یوق ایدی که ! دکلمی ؟ ایشته سیاحت ذهنیه ومشاهدات فکریه‌نك بو ایلکیده واردر . انسانی برنوع طی‌مکانه قدر مقتدر ایلر .

افندم؟ » برده شو جو يبارك آقينتيسى
ـاغيسنه طوغرى سوق فكر ايده‌لم » مى
رديكز؟ فنا اولمز اما اوسـياحت قيناق
فنه ايتديكمز سياحت‌قدر قيصه‌اوله‌مز .
ما اوزاق اولور .

اوت ! واقعا اوراسى‌ده او يله ! فكر
ابكرفتارمزه نسـبتله بعد مجردلر بيـله
رولقلغمزى موجب‌اوله‌جق قدرزحمتلى
ـياحتلردن عـد اولنمزلر . هايدى او يله
ـه برده‌فكرمزى‌آقينتى آشاغى‌يه‌طوغرى
يتى و يره‌لم .

*
* *

حقيقت مجرانك اشـاغى طرفلرنده‌ده
اشايه شايان‌پك‌چوق‌شيلر وارامش . اولا
ـكز شورادهمجرانك بردن‌بره كنيشلنمسنه !

هم کنیشلنمش هم درینلنمش ۰ سببی ده براز
دها اوك طرفده چاقللرك شواغاچ کوتوکی
اطرافنه بیغیله‌رق پیدا ایلدکاری‌سد اولمش ۰
مجرایی آیقیریلامق وضعیتیله دوشمش اولان
بوکوتوك کیم بیلور نه‌قدر سنه‌لردنبری
بوراده یاتیور ۰

بزم ایچون بو کوجکزك اك بیوك
اهمیتی اوزرنده قوشوشوب یاریشان شو
اینجه اوزون باجاقلی بوجکلردر ۰ وجودلری
نه‌قدر خفیف که بجاقلرینك اوجلری بیله
صویه باتمیه‌رق یورو یورلر ۰ اما دقت
ایسترم ۰ بونلرك سیر و حرکتلری صوده
« یوزمك » دکل عادتا « یورومك » در ۰
هم شو بوجکلر یالکز بزم نظر دقتمزی
جلب ایتمکله قالمامشلردر ۰ بزم حالا

لر يني بيله بيلديكمز بو حيوانجقلر كيم
ـور نه قدر حكمانك نظر اهميتلريني
ـوت ايدرك بونلرك احـوالني اخلاقني
ني تدقيق ايچـون كيم بيلـور نه قدر
انلريني بويله درەلر كوللر باشلرنده
رمشـلردر ! شـوراجقده حكمـاى
ـار اليهمه بر باش اكمسـيله عرض
ر تعـظيم ايدەلم ده بوغاز ده دوام
يهلم :
دقت بيور بيورميسـكز ؟ اشـاغى يه
غرى ايندكجـه جو بيـارمز بيو يور ·
ط اولطيف واديمز كوچوليور · نااينشته
راده ايكى طرفك سلسلهٔ جبـالى برى
ينه غايت ياقلاشديلر · بر بوغاز تشكيـل
ـديلر · اوت ! « بوغاز » دنيلن شى

یالکز دکزلرده اولمز ! قره‌لرده‌ده بو یله بر
وادینک مدخلنی تشکیل ایلیان طار
بحیره‌لر اولورده اسملرینه‌ده « بوغاز »
دیرلر .

بوغازدن چیقنجه کیردیکمز شو کو
هستان نه‌قدر مخوف ! هرطرفدن برر
کوچک وادینک مدخلری کورونیور !
هروادیدن برجو یبار کلوب بزم دره‌یه
قاریشیور . اوت ! ارتق جو یبارمز
جو یبارلقدن چیقدی . « دره »
اولدی .

دره‌مزده حشراتک‌ده چوغالدیغنه
دقت ایدیورمیسکز ؟ هله شو ینکجلره
باقکز . هرحیوان باشلرینک طوغر یسنه
یورر ایکن بونلر یان یان یوریورلر .

كون ظريفك بريسى بوشى وحركت
ـه‌نك حكمتنى ده سويلـدى • هم ينه
ـك كندى لساندن اوله‌رق سويلدى •
ى‌كه :
ينكجه صورمشلركه : « نيچون بويله
يان يوررسك ؟ » جواب ويرمشكه :
ـرده قباطايلق وارده انك ايچون! »
نصل لطيف دكلمى ؟ ايشته اوقباطايى
ـلرى دره‌مزك ايچنده تماشا ايدكز •
او ! اصل شايان تماشـا لوحه ايشته
ى كوزلرمز اوكنده منجلى اولـدى •
كو پرى‌يه باقكز كو پرى يه ! دره‌مزك
ى طرفدن مجراسنى تحـديد ايليان طـاغ
ـارالمش طـارالمش ده كنارلرندن يول
ـكه امكان قالمامش • يالكز كو پرينك

بولندیغی موقعـك ایکی طرفندن برر یوا
طاغلغك ایچنه طوغری طالوب کیدیورلر
کوپری ده بو ایکی یولی برینه ربطایتمش
کوپرینك طولی اون متره قدر واریا
لکن عرضی پك اکسز . دوشه‌مه‌سی درت
بش آغاجی موازی اوله‌رق قارشودن قارشویه
اوزاتمقدن عبـارت بر صورت انشائیه
ایله وجوده کلمش . ایکی طرفنده قورقولق
اولمسه حادثاتا اوزرندن کچمك موجب خوف
اوله‌جقدر . ایکی طرفـدن یوکسلمش اولان
شو اخلامور آغاچلرینك قارشودن قارشویه
میل ایدرك یشیل یاپراقلریله وجوده کتور
دکلری کمری ده ایسـتر ایکنجی برجسر
زمردین عـد ایدکز ایسـترشو کوپرینـك
سقف احضری !

نه شایان رسم وتصویر بر کوپری !
بیله صحرائی جبلی رسملره رساملر «پەیی-
زاژ» دیورلر. دکلمی؟ لکن بونی نه‌قدر
رسم ایلسه‌لر حتی شوکوپری النده تشکل
ایلیان چاغلایانی‌ده کوسترسه‌لر ینه لطافتنی
حقیقی تصویر ایتمش اوله‌مزلر. زیرا چاغلایانك
چاغلتیسنی ده قولاقلره اسماع ایده‌مزلر یا ؟
وای وای ! لوحه‌مز جانلاندی !
رساملرك «تابلو ویوان» یعنی «جانلی
لوحه» دیدکلری صورتی الدی. کور-
دیکزمی؟ صاغ طرفدن کلن کویلی قزی
بیله صول طرفدن کلن آوجی یی کوره-
دیکزمی؟
ایکیسی‌ده کوپرینك بر باشندن
خطوه انداز مرور اولمق غیرتنی کوستر-

یولر . لکن تچه‌میه جکسکزز و اللیلر
کو پر ینك طارلغی اورته یرده مشیکزلر
تقاطعنه مساعده و یرمیه جکلر .

ویرمدی یا ! حتی ایشته آوجی بر قولنی
قورقولغك بر یسنه و دیکر قولنی دیکر ینا
اوزاته‌رق قزك یولنی کسیور . دیمك او
لیورکه طانشیورلر . طانشمه‌لر آوجینك
بو حرکتی پك کستاخانه بر حرکت صاییلور .

باقکز باقکز ایکیسنك ده تبسملر ینه
باقکز . آی ! قز آوجینك صاغ قولتغی
التندن اکیلوب کچمکه چالشدی . های
تیز حرکت آوجی های ! درحال و جودینی
او طرفه اکه‌رك قزك کذرانی منع
ایده‌بیلدی .

صاقین آوجی‌الك کوزل شکاری بولمش

ولمق خيالنه دوشمسون ؟ خير خير ! بچا-
-ه‌نك حسن تربیه‌سنه‌قارشو افتراده بولنمش
ولدق . ایشـته قزه هم یول ویردی هم
كال احترامله سلاملادی ده ! تربیه‌لی نازك
بر آدم ایمش .

انلر یوللرینـه کیتدیلر . بزده سـیا-
-حتمزده دوام ایدملم :

او ! بحرانك بوراسنده آقنتی نه قـدر
زیاده ! صولرطاشدن طاشه نه‌تیزآتلایوب
کیدیورلر ! امان ! اونه ؟ برشی اولدق !
دوشـدکمی ؟ نواولـدق ؟ ها ! کـلادم .
مراق ایتمیکز ! برچاغلایاندن آتلادق . هم
آرقه‌کزه باقکزده کوریکز . طاتا اون‌مترو
قدر یوکسـك برقیادن اشاغی‌یه آتلادق !
نه کوزل شلاله !

شو اوكزده‌كی بیوك بناعجبا نه‌در ؟ كو-
شكه‌خانه‌یه فلانه بكزه‌میور . ها ! بردكرمن
ایمش باقكز بزده صولرك جریانیله دكرمنك
بندی ایچنه كیردك . ناایشته اوكزده درت
اولوق وار . دیمك اولیوركه درت طاشلی
بردكرمن‌ایمش . صولرك بو اولوقلر ایچنده
نه‌قدر صقیشـدیغنه دقت ایلیورمیسكز ؟
هوپ ! ایشـته اولوغـك آلت اوجندن
چیقـدق . شـو صولرك هرقطره‌سی شو
اوزرینه چارپدیغمز چرخك اوسط طر -
فنده‌كی سكز یوز اوقه‌لق دكرمن طاشـنی
فریل فریل چویرمكه‌قطرهٔ بعد قطرهٔ غیرت
ایلیورلر . انسان‌اوغلنه حق تعالی حضر-
تلری نه‌عقل ویرمش كه عنـاصر اربعه‌نك
بویله بررکن عظیمی كندیسـنه خـدمتكار

ایلمش ! خوش ایکنجی رکن عظیمی یعنی
روزکاری‌ده خدمتکار ایتمش‌یا ؟ کیلرینی
سوروکلتوب یل‌دکرمنلرینی چویرتیور !
اوخ ! ایشته سیاحت جولانکاهمزك
بوقسمی پك کوزل ! باقکز شواووه‌یه ! آلت
اوجنده‌ده کوزل برقصبه وار . بورادن
اورایه قدر اووه‌یی تکمیل سبزه بغچه‌لری
استیلا ایلمش . شو صره‌صره دونن قو-
جامان چرخلری کوریبورمیسکز ؟ انلره
« ناعور » دیرلرکه بوستان دولابی دیمکدر .
دره‌نك قوت جریانیله دونرلر . شو قوطی
کبی برلر ینه‌کیرن صولری یوقارویه ویررلر .
آی بز بر چوملکه کیردك ! فقط مراق
ایتمیکز . بعض دولابلره‌ده ایشته بویله
چومکلر باغلارلرکه انلره طولان صولر

بو قارویه چیقسون ده بغچه‌یی صولاسون دیه !
ایشته بزده بغچه‌نك ایچنده‌كی خرقلردن
آقوب كیدیورز . چه فائده كه صولر سق
واروا خدمته صرف اولنه‌رق ایشته بز
قوروده قالدق .

شمدی آنادره‌یی بولمق ایچون اپیجه زحمت
چكه‌جكز . عجبا آنا دره‌مز هانكی طرفده
قالدی ؟ حسابجه ناعور بزی صول طرفه
آتمش ایدی . دیمك كه دره صاغ طرفده
قالدی . فقط باقكز شو صول طرفده‌ده بیوجك
بر دره وار .

ها ! اكلاشلدی . بو دره بر بشقه
دره‌در كه بزم دره‌یه قاریشه‌جقدر . هایدی
شونك مجراسیله كیده‌لم‌ده كندی دره‌مزی

بوله‌لم ! ....

....

*
* *

ایشته باقیکز ینه دره‌مزه کلدك . لکن
دره‌مز نه‌قدر بیوومش ! بو حادثا برچای
اولمش . بوقدر بیوکلك یالکز ایکی دره‌نك
برلشمسندن حاصل اوله‌مز . مطلقا بز
مجرادن آیرلدقدن صکره دره‌یه بر بیوك
دره دها قاریشمشدر . بویله واسع اووه‌لرده
جبال متجاوره‌نك دره‌لری یلانقاوی مجرا -
لریله بری برینی تعقیب ایدرلر . بری برینه
صیق صیق یرلرده قاریشورلر .
دقت بیوریبورمیسکز ؟ چایمز آرتق
هیچ بر یرده بوی ویرمز اولدی . انك
ایچون درکه ایشته درونه کیردیکمز قصبه‌ده

التی دوز اوفق قایقلر استعمال اولنیورلر . باقکز درەمزدە اوفق اوفق بالقلردە پیدا اولدی . هانیا اولکی بوجکلر ؟ ینکیجلر ؟

لکن بزم جویبارمز دها کوزل ایدی . دکلمی ؟ بوچایك صولری نەقدر بولانق ! صاب صاری ! جویبارمزك صولری بللور کبی شفاف ایدیلر . کیم بیلور بوچایك ایچندە بزم جویبارلریمزکبی قاچ بیك جو یبارلر واردر !

شوقارشومزدەکی اطەمیدر ؟ چونکه بویلە بیوجك چایلرك اورتەلرندە اطەلردە بولنور . لکن بو اطە دکل ایمش . صاغ طرفدن کلوب بزە قاریشان بر بشقە چای ایمش . ایشتەشمدی چایمز کرکی کبی بیودی

همان بر کوچوك اپرماق اولدی .

یاهو ! بو اپرماقلرك نصل تشکل ایلدکلرینی خلیا ایلیورمیسکز ؟ بو تشکلی نه یه بکزه تیورسکز ؟ بن بونی عادتا بر اغاجه بکزه تیورم ! الك اینجه طاللری بزم منبعنی کشفه کیتدیکمز جویبارکبی بررجویبار . صکره انلرك یوزلرجه‌سی بریره طوپلانوب دره‌جکلر یاپیورلرکه بونلر اغاجك دها قالنجه طاللری دیمکدر . دره‌جکلرك بر قاچی‌ده عادتا دره‌لر یاپیورلرکه طاللرك دها زیاده قالنلاشمسی دیمك اولور . نهایت دره‌لره سائر دره‌لر قاریشه قاریشه چای وایرمق درجه‌لرینه کلملری‌ده طاللرك برقاچی برلشه برلشه اوزرلرنده آدم طوته بیله‌جك قالین طاللری تشکیل ایتمك دیمکدر .

شوراده چایمزك آرتق آدم قالدیره بیله‌جك قالین طاللر درجه‌سنده وارمش اولمسی ده ایشته اوزرنده‌کی اینجه بیوجك قایقلری قالدیره بیلکده اولمسیله مقایسه اولنور .

نا ایشته برشهره دها کلدك . هم باقکز بوراده نهرك اوزرینه کوپریلرده یاپلمش . شهر غالبا بیوجك برشهر اولملی . بو مدنیت بومعموریت پك اعلا اما بزم جویبارمزده‌کی لطافت نره‌ده؟ آوجی ایله کوزل قزك تلاقی ایلدکاری کوپریده‌کی لطافت شوکارکیر یاخود دوبه‌لی کوپریلرده وارمی؟

بونکله برابر او تنهالق عالمنده‌کی احتساساتمز قدر لطافتی شو مدنیته حیرتمز .

لەدە حاصل ایلیورز . دکلمی ؟ باقکز شو
شهرك منارەلرینه ! چاك قولەلرینه ! نصل
کمال عظمتله افلاکه سرچکمشلر ! فابریقەلرك
باجالری‌دە لاینقطع دومان صاوورییورلر .
اهالیسنك حاللری بزم جو یبار باشنده‌کی
حالمزە هیچ بکزەمیور . بز اورادە لایتحرك
برغشی حالندە ایدك . بونلر نەقدر مشغول !
نەقدر عجول ! هپسی حیزلی حیزلی
یوریورلر . بو سرعتله زمانلرندن قازانه‌
بیله‌جکلری برقاچ ثانیه‌یی فعالاته عمرلری ایچون
بیوك کار صاییورلر .

اوا شهرك آلت طرفنده واپورکیلری‌دە
وار . دیمك اولیورکه نهرك بوندن اشاغیسی دها
بیوك سفینەلرك‌دە سیر و سیاحتلرینه مساعد !
فقط بنم اصل دقت ایلدیکم شی قطرات

آبك بر دكرمنى بر ناعورى چويرمسى كبى
بر واپورك چرخنى‌ده چويرمسى قضيه‌
سيدر . قطرات مذكوره حال طبيعيلرنده
بولنمق صورتيله دكرمنلرى ناعورلرى كوچ
حال ايله چويره‌بيلورلر ايكن حال طبيعيلرينه
جزؤى تغير كلنجه يعنى بالتسخين بخار حالنه
افراغ ايديلنجه يوزلرجه بيكلرجه باركير
قوتى حاصل ايليورلرده او طاغ كبى كميلرى
كوتوريورلر . ديمك اوليوركه انسان
اوغلى عناصر اربعه‌دن يالكز روزكارى
يالكز صويى كنديسنه رام بر خدمتكار
ايتمكله قالمامشدر . آتشى ده بو غيرتلى
خدمتكارلره قپو يولداشى ايتمشدر .

اوت! اوت! نهرك بوندن اشاغيسى
بيوك بيوك سفينه‌لره مساعد اولديغى كبى

بیوك . . اڭ بالقلرده مساعد ایمش . باقکز
مورینا وصومون نوعندن نه بیوك بالقلر
وار . بیوکلرنی کوچکلرینی یوطمقده
درلر . بیلش اولکز ای قارئ ، اکر
بو بالقلر بربرینی یوطمیه‌جق اولسه‌لر
ایدی شو نهرك مجراسنه صولر صیغمیوب
طاشه‌جق درجه‌لرده بو بالقلر چوغالورلر
ایدی . یالکز بو نهرك مجراسنده‌می یا ؟
حکمانك تدقیقلرینه کوره بر تك بالق یوز
بیکلرجه یومورطه بایدیغندن بو برکت
تناسلیه دکزلری بیله بالق ایله طولدیرر
ایدی .

« یازی آلك آغوشکی حاضرلا ! »
دیرلر . ایشته دکز دیر دیمز ماڭی رنك
لطیفیله قارشومزه چیق ویردی . دیمك

اولنه‌رق ترك تحريك ايله تا مسجده قدر
كلمشلر .

هله شو شجره‌لرك شجره‌ا ! اكثريا
صخره‌لری ، فی بیابانه ، حده‌لر صیق ایدرلر .
بالاخره‌لر ؟ آنلری کیم کورمشدی ؟ بونلك
الاشجارلرینه ، اوقیانوسی ، دیرلرکه
شوقدر نمره‌سی تمثالدر جنوبه صیغنمش
کیلر آیلوجه کیدرلر سواحلنه الحق
واردرلر .

*

* *

فقط ! جو بهارمزك منقسمه‌ده یوزن
زقسه قدر طوپراغی قالدیره‌رق پیدا
ایلدیکمز قمردن هر برنی ذره‌یه کوچك
اولدرق ترشح ایلدکلرینی کوردیکمز رشحات
شونلرده‌نمی کوزکزك اوک [illegible] ؟

اهل الله عقلند ! اللرى كوزكز
اوكا كنور لرده زمده شعور تجربى بابانه
بالفكر اينشد بلك ؟ اكى عصب او ذرات
حياتيه‌نك اجتماعله حصوله كلدكلرى :
ذرات دقائق ويرن صادره عدكلره علم تعداد
وزحوات عاجزه‌له عقلى نه‌لم اوبركز يا !؟

حق تعالانك اسماء الهاوتاتى نظر
حيرتيده اوقلر بولديغى حالـده و اعظم
خلوقى نه قدر بوقت لازم كلور ؟

ايشـده و ملاحظه ايله فكر حكمت
ربانيه‌ده استغراق ايلر ايسه‌لر حقيقة
قوللغمزه لايق رضاسنده بولنمش اولورز .
كل استغراق ايده‌لم استغراق !

جویبار

نره‌ده‌سکز؟ قارء! نره‌ده‌سکز؟ یاهو! سس‌ویرسه‌کزآ؟ نره‌ده‌سکز؟

فقط بن نره‌ده‌یم؟ امان یارب! کوز کوزی کورمز بر یرده‌یم! بو نه تحول! بو نه تبدل! باشم نره‌ده ایاقلرم نره‌ده! عرضاً طولاً ارتفاعاً حاصلی جمعاً وجودم بره‌ییك نسبتنده برمقیاسده‌ییومش! سبحان الله! کندی کندیمی طانیه‌میه‌جق برحاله کلمشم!

اونه؟ بولندیغم طبقه‌نك التنده بر مخلوق غریب وار . قوجه قاریلرك تخیل وتصور ایلدکاری دیولردن بیوك! غول دیه‌خبرویردکاری مخلوقدن‌ده بیوك! انسان شکل وصورتنده‌اما بو نه بیوك وجود!

اوخ ! تمام حـذامه كلدى . طوركز
شوكاسلس و يره‌يم :

— ياهو ! ياهو !

واى اوده بكا مقـابله ايلدى . امان
شونك كيم اولديغنى صوره‌يم :

— ياهو سن كيمسك ؟

— سن كيمسك ؟

— بن برازقداش ايله سياحت فكريه‌يه
چيقمش احمد مدحتم اما !

— واى سنميسك ؟ بن‌ده ايشته سنك
ارقداشكم !

— ! ابى اما وجـودكده كى بو
جسامت نه ؟

— سـن كنديكى كورميورميسك ؟
سنده كى جسامت نه ايسه بنده كى‌ده او !

— واقعا ! بن ده سنی آوره‌جك قدر یورمشمی یم ؟

— اوت ! سن صباحدن بری کذن رنج بیلك قات یورمشدك .

— سن ده او یله اولمشدك !

*

* *

اوگوزلی قارئه‌لرم ، گوزلر اسمره بونك حکمتندن خبر و یره‌یم :

اولا نوت مقصدمن دریایه گیروب اوچ ... قارشیدن زمانی ... ایتمدم . ... یار ... قدر ... گوردیکی ... رنجات ... ... مقداری ... — ... دریای ... گران حاصل ایلدیکی گورنجه قدرت

[illegible] حركت [illegible] اقتضى
[illegible]
[illegible]

بونى شيمدى تخطر ايليورم . شيمدى
كوزلمك اوكنده حالا طورر بيورر كبى كو-
ريورم كه [illegible]
وانبساط پيدا ايلمغه باشلامش ايدى . حبيب
مائده‌دن هر برى صنازكه طوردقلرى يرده
[illegible]
شيشه‌لركه شيشه‌لر . هر برى [illegible]
اولدى [illegible]
[illegible]
اولدى [illegible]
اولان [illegible]
[illegible]

ندم . بولدم . دیمك اولیورکه صو حین
تبخرنده نصل منبسط اولمش ایسه بزم وجودمز
دخی بوقانون طبیعی یه تبعیتله منبسط اوله رق
بوقدر بیومش !

فقط مراق ایتمه ! بوحال برانبساط
فزیقیدن عبارتدر . وجودمزه هیچ شی
منضم اولدیغی یوق . تکاثف ایده جك
اولورسه‌ق ینه اسکی وجودمزه عودت
ایلرز .

بزده‌کی بوتحولك حکمتنی هیچ صوردیکزمی ؟
حقکز وار . ذاتاً بن ده بونی سزه اکلاته‌جق
ایدم : افندم کرك برجسمك صوده باطمامسی
کرك هواده طیرانی ایچون قواعد فزیقیه
واردر . برجسمك ثقلتی کندی حجمی
قدر صودن زیاده ایسه صویه قونلدیغی

زمان باطار . اکسیلك ایسه باطمز . بوزر .
کذلك بر جسمك ثقالتی کندی حجمی قدر
هوادن زیاده ایسه اوچمز . اکسیلك
ایسه اوچار . بز سیاحت فکرینه چیقما .
مشمی ایدك ؟ مکر بزلرك منصبندن دکزه
کیریشمز سیاحتمزك خاتمه‌سی دکل ایمش .
براز دها سیاحت ایده‌جك ایمشز . اما
بوندن صکره‌کی سیاحتمز بر ده سیاحت
عالیه اوله‌جق ایمش . زیرا جریانه تابع
اولدیغمز جو یبارمزده بعدما یوکسکدن
جریان ایده‌جکدر . لکن صولر یوکسکدن
جریان ایتمك ایچون ثقلتنمده‌سی هوادن
خفیف بر جسمه تحولی لزومی میدانه چیقار .
انك ایچون حق تعالی حضرتلری کمال قدرتی
ایله صویی بخاره تحویل ایلدی . بر حجم

[illegible]
[illegible]
اکنه بو ینه سیاحت ایلر . بو سیاحتده
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
صوکره بوله برابر جو هوانده سیاحت ایده -
بیله جکز .

[illegible]
[illegible]
[illegible]
بر شی یوق ؟ ... دیدیکز ؟

ایچیکز [illegible] ای قزلر! بوقدر دیمکز!
شایان تماشا بر شی یوق [illegible] اولا
[illegible] شایان تماشا بر حاله کیرمش [illegible]؟

کوزلرمی [illegible] مانعا [illegible]
بر شی کوز [illegible] شایان تماشا
بك چوق شیلر [illegible] اوچنجی
دیدیکمز کبی [illegible] قزل تجربی
دکل‌می [illegible] اولور آن [illegible]
درجه‌سنده [illegible] آرتیر [illegible]؟
[illegible]

— لانطه [illegible] شمدی بر
دوغان [illegible] ! [illegible] دوغان [illegible]
نه مناسبت؟

— کوزلرمی [illegible]
دیدیکز ایدی؟ [illegible]

تکذیب ایلدی . باقکز شو قارشودهکی
بلوطلره ! کونشك اصابتی نه کوزل رنکلر
پیدا ایلمش ! الك آچیق یشیلدن آلکزده الك
قویو قرمزی یه الك کوزل مورهقدر الوان
متناسبه قوجه بلوطه عظیم بر چیچك
لطافتی ورمش . بر یوزنده بولندیغمز
زمان طلوع و یا غروب شمس اثناسنده
بلوطلرك بو رنکلرینه نصل حیران اولیور
ایدك ؟ ایشته شمدی قدرت حق بزی او
بلوطدن چیچك ایچنه قویدی .

امان یارب ! امان ! امان ! .....
« کوزه کورینهجك برشی یوق »
دیمك نه قدر بیوك خطا اولدیغنی
بزه اعتراف ایتدیرمك ایچون بو اثر عظیم

قدرتی کوستریورسك ! توبه ! ای تواب رحیم توبه !

کوردکی ای قارء ؟ ایچنده بولندیغمز بلوطدن حاصل اولان شمشکی کوردکی؟ ابصارمزی مختطف ایده جك اولان او شعلهٔ براقی ده می کوزمز کورمامك درجه سنده حسمز اولدق ؟ شکر ایت که جسمز متبخر درده بو آتش جهانسوز بزی یاقه مدی . بر نوزنده اجسام صلبه یه اصابتی قوجه بر اولکا قدر بری برآنده یاقغه مقتدر اولان بو آتش ایچنده یانمیشمزی سمندرلره تشبیه ایده لم ده الك مسکین بر تعبیر شاعرانه ده می بولنمش اوله لم ؟

اوت ! بزی یاقدی . نصل که اطرا . فزده کی آب متبخره ده تأثیر ایتدی . ایتسه

ایلدز بولنه رق دکزی تماشا ایدن بیکارلرده
تشکل ایدن یالیلر حورالی پرورزنده
قیلار حوالی کی یلکنی لازم کلورلردی .

نوریه ! بکزلت سا ارمسون ! بوکا
حکمت و ... قدرت الهیه قرارلری
عقللری حیقارلردن حیقاریر . ارتقه اودر
اول ... الله ... جلال که
... آب ... اسیلا ... آتش
... یاقه جق
یاخود ... ایدرجق طن
اولنور ایکن ... کوری
اولان طولولری ازال ایلر .

نورقه ... ایکزلك صارارمسون !
تترمه ! ... ! ! الا درجه قدرت
الهیه ، که انسان اوغلنه ... عقل

شو محیط خفیت ایله انلرك سن ده حکمتنه انسانلر ارغلی راتب الدیکه اوله واسطه آتشنده حس آلچقلغه دوزار طیورلر کبی حسمنی زمین کنت الترك ... اولان هدفلر بولك اولدیغی زیرنده یعنی بولنیارلمش اولسه ده بو بیوکلک ایسه جلالی ایسه ده آه کورسن ملك انسانی وخصوصی حضرتی به طاپن !

* *

اوف ! سنده بو سر ینسالك حس ایتمز میسك ؟ وجودك اوشیورمكده بنسلاری لا تقرر میسك ؟ قورقمه ! حیرته دوشمه ، آنكاده الدیرق - یعنی برحقیقت زهر بر میله كلدك ده بحار حالندن حسر حالنه دوندك اقلیر ؛

باق باق ! دقت ایلدکمی ؟ نه لطیف برآیدنلق ایچنده بولنیورز ! تمام شو اثنای تکاثفمزده ضیای شمسه مقابل بولندقده ایچنده بولندیغمز رشحات مائیه‌ده ضیا متحلل اوله‌رق قوس قزح تشکیل ایلدی . اوخ ! شو عالم نورانی نه کوزل ؟ هم او یله انوار عادیه‌دن عبارت دکل انوار ملونه !

ایچنده بولندیغمز رشحاته دقت ایده‌لم ! طبق جو بخارمزك منبعنده‌کی قطره‌ده ترشحی کوردیکمز رشحات ! فقط باقکز برچوغی بربره کلوب آز چوق بیوجك قطره‌لر تشکیل ایدیورلر .

هایدی ! یغمور اولدق . یاغیورز .

هوووو ! روزکارلر تضییقیله نه‌ایلیورز .

اوخ! ایشته کوزل بر کوهستانه ایندك . شکل اصلی انسانیمزی ده استرداد ایلدك .

فقط نه چاره ؟ جویبارمزك هر یانه اتباعاً سیاحت فکرینه‌مزده دوامه مجبورز . ایشته شمدی‌ده برك الننه اینیورز . بوراده دها زیاده دقتلی طورانمکز لازمدر . کچدیکمز یرلره دقت ایلیورمیسکز ؟ انجق رشحه حالنده بولنان مواد مائیه‌نك نجه بیله - جکاری قدر اینجه و خرده یئنی یوررلر ! نصل ؟ بونلری کورنجه خاطرلرینه جویبارمزك منبعنده آچدیغمز قمر ده کورلمن بوروجقلر کلدیمی ؟

ایشته هپ انلرك ایچندن جریان ایدیورز . بوسیاحتمز یك چوق اوزانه‌جق . آیلرجه دوام ایده‌جك .

فرض ایدکز که آیلرجه دوام ایلدی .
ایشـته بر حوضجغـه چیقـدق . باقکز
جویبار نه یعی د کلمی ؟
امان ایلك جویبارمزمی ؟
والـوکه اڭ اولمـسون . بوده بر
جویبار .

—٥—

« مادارك معرفتى »

مادار كيم اولديغنى بيلمز ايسه‌كز فقره‌مزك انذنى احتمالكه هيچ آلنه‌مز .

مادار موسيو شافالينك اوشاغيدر . بو حالده اولا موسيو شافاليى طانيليدركه مادارىده طانيه بيله‌لم .

موسيو شافالى هر نه قدر آلتمشلق بر آدم ايسه‌ده دها اللى بش ياشندن برى اختيارلغك الك تحف احوالندن اولان تيتيزلكه باشلامشدر . كنجلك زماننده‌ده هر نه قدر غايت حدتلى برآدم ايديسه‌ده او زمانلر اكثريا حقلى شيلر ايچون اثر حدت كوسترر ايدى . شمدى ايسه حقلى حقسز هر شى ايچون حدتلنور . بر كره‌ده آغز بنى آچديمى آرتق قپامق بيلمز .

موسیو شافالی الك بیوك تیتیزلكنی اوشاقلرینه كوستریر . زوجه‌سنه قارشو یك ملایمدر . چونكه ایكنجی زوجه‌سی اولوب هنوز اوتوز یاشنده یوقدر . موسیو شافالی التمشلق زوجه‌سی اوتوزلق اولدیغی حالده تیتیزلنه بیلورمی ؟ اوغلی اوژن حقنده‌ده یك حلیمدر . زیرا ایلك زوجه‌سندن هیچ چوجغی اولمیوب تمام اللی ایكی یاشندن صكره ایكنجی زوجه‌سی بو اوغلی تولید ایلمشدر .

موسیو شافالینك اعتقادینه كوره التی یدی سكز یاشلرنده‌كی چوجق هیچ قباحت ایتمز . بعض زیانكارلقده بولنسه بیله عفو ایتملیدر . نیچون ؟ چوجقلرده آنلك ایچون هم بردانه‌جك !

اوشاقلرينه كوستردیكی تيتيزلك محلك خارجنده اولديغندن ايكی سنه‌ده طقوز اوشاغی قاچرمشدر . ايكنجيسی ايشته بزم مادار واوت سكز آيدر دوسيو شافالينك تيتيزلكی انی قاچيرمامش اولديغندن ايشته بو اوشاغك كندی خدمتنده دوام ايليه‌بيله‌جكنه شافالی دخی قناعت ايلمشدر .

شافالی يی بوقدر طانيدقدن صكره اوشاغی ده طانيش اولمزمی يز ؟ بوقدر تيتيز مشرب بر ذاتك اوشاغی اولغه تحمل ايچون اوشاقده غباوت صوك درجه‌ده اولمليدر . سوكيلوب صايلمغه تحملده عادتا بشريتك فوقنه چيقمليدر . اويله دكلمی ؟

ايشته بزم مادار غباوتده تحملده

بو مرتبه‌یی تجاوز بیله ایدنلردندر . واقعـا شافالینك تیتیزلکی نهایت ماداری‌ده بیقد- یرمش اوصاندیرمش و برقاچ دفعه استعفایه هوسلندیرمش ایسه‌ده اوزمانه قدر هانکی قپویه باش اورمش ایسـه بر هفته صکره افندیلری مادامالری :

— بو قدر اجقلقله او شـاقلمی اولور ؟

دیه کندیسنه یول ویرمش اولدقلرندن اون بش یکرمی قپودن قوغلدقدن صکره بوله‌بیلمش اولدیغی شوقپویی قولای قولای ترك ایده‌میور ایدی .

شافالینك بر برادری واردرکه اوغلی اوژه‌نه نه قدر محبتی اولدیغی بیلدیکمندن ییل باشیلرنده پاصـقالیه‌لرده اوژه‌نه درا‌ـو

او یونجاقلر هدیه‌لر کتوروب شافالی حقنده کی حرمت و محبتنی‌ده بو صورتده ابراز ایلمش اولور ایدی . اما شافالی‌یی بو مثللو نزاکتلرده کیسه‌دن اشاغی قالور ظن ایتمامليدر . اوده برادرینك قزی ژولی‌یه الك کوزل او یونجاقلر هدیه‌سیله مقابله بالمثلده بولنور ایدی .

بر اوداق ژولینك یوم ولادتی حلول ایلدی . شافالی اوز مانه قدر ویردیکی هدیه‌لرك کافه‌سنه فائق بر هدیه ایله قرنداشنك قزینی تطییب املنه دوشدی . غایت کوزل بر آرمونیق مبایعه ایلدی اما بیلدیککز آرمونیقلر کبی دکل . مینی مینی بر پیانو ایمش کبی سیاهلی بیاضلی پرده‌لری یوق . ماکنه‌لی بر آرمونیق که یالکز

کورولکنی ایشلتمك صورتیله کندی کندیسنه چالار . حتی یالکز بر هوا چالقله ده قالمز . یوزرنده بر قاچ دوکمه‌یی بولندیغندن بونلره باصدقجه هوایی دکشدیرر . غایت صنعتلی برشی والسلام .

آرمونیق قوطوسیله برابر کتوروب صالوننده قونصول یوزربنه قویدقدنصکره برایش ایچون طیشارویه چیقه‌جغندن اولا آشجی قاریبی چاغیروب اوآقشام برادریله زوجه‌سنك و قزینك ده کندی سفره‌لرنده طعام ایده‌جکی خبرینی تکرار و او کونی میثی میثی ژولینك یوم ولادتی اولمق حسبیله عکارك شویله کوزل بویله نفیس اولملری حقنده‌کی امرلرینی تأکید ایلدکدن صکره اوشاغی ماداری چاغیروب دیرکه :

— شو قونصولوزرینه قویدیغم قوطویی کوردکمی ؟

— کوردم موسیو !

— صاقین اولیه‌که او قوطویه پارمق اوجیله بیله دکه‌سك ! ایچیده‌کی شیئ قیره‌جق یوزه‌جق اولور ایسه‌ك بیل‌که قفاکی قیردیغم ساعت او ساعت اوله‌جقدر .

— طوقونمام موسیو !

— اما سن حیوانسك مادام ! بر سوز ایله ایشی سنك قفاکه ا کلاتمق کوچدر .

— اکلادم موسیو ! شو قوطویه هیچ طوقونمیه‌جغم دکلمی ؟

— یالکز سن طوقونمیه‌جقسك دکل

دقت ایده جکسك باقه جقسلك که اوغلوم اوژن دخی طوقونمسون ·

— باش اوستنه موسیو !

— اما تکرار ایدیورم ها ! اوژن چوجقدر · بیلمز ·

— اکلادم موسیو ! اوغلکزه ده شوقوطویه طوقونمق ایچون مساعده ویرمیه جکم دکلمی ؟

— اوت اماسکا شونی ده اکلاته یم که شاید اوژن بیله طوقونه جق اولور ایسه قباحتلی سن اوله جقسلك ! جزاینی سن کوره جکسك !

— کافی موسیو کافی ! ایی اکلادم ·

*

* *

فی الواقع مادام افندیسنك بو تنبیهنی ایی

اکلادی . حتی بشقه تنبهلری بو یله درت بش دفعه ده اکلایه مامقده ایکن بو تنبهی بالنسبه دها آزلقردی ایله دها قولای اکلادی . ذکر اولنان قپالی قوطویه کندیسی انکشت تجسسی اطاله ایتمدی ایسه ده یارامز اوژنه نه یاپملی ؟

اوژن « حاشاری ! » و « یارامز » و « عارسز » کبی تعبیرلر ایله حقیقت حالی توصیف و تفهیم ایدیله میه جك آفاجانلردندر . اناسنك باباسنك بر دانه جکی اولمق حسبیله هیچ بر قباحتنك جزاسنی کورمدیکندن جرأت شقاوتکارانه سنی آرتدیره آرتدیره بر درجه یه وارمشدرکه الك عارسز چوجقلر اوژنه نسبة الك اوصلی عد اولنمق لازم کلور .

میني میني صرفتلرده اوژن پك ماهردر .
هله یالان سو یلمکده اولور اولماز بیوکلره
بیله فائقدر . کیمك حدیی وارکه اوژنك بر
قباحتنی باباسنه خبر ویرسون! موسیو شافالیه‌نك
ذاتاً بننانمق احتمالی بوقدر آ! اوژن دخی
مدافعه‌سنده اوقدر جربزه کوستررکه الك
کوزه آوروقاتلری حیرتده براقور . حتی
شونك بونك علیهنه غایت اوسته‌لقلی
افترالر بیله ترتیب ایدر . اوقدر اوسته‌لقلی
افترالرکه بونلردن تبرئهٔ ذمت پك کوج
اولوب آقاجان چوجغك افتراسنه دوچار
اولانلر اکثریا جزا دخی کوررلر . شمدی
بو بله بر اوژندن قپالی قوطویی محافظه‌یه
امکانمی تصور اولنه بیلور ؟

*
* *

اوژن دها باباسی قوطویی کتوردیکی زمان بونك نه اولدیغنی کشف ایتمش ایدی. کشفنك صحیح اولوب اولمدیغنی اکلامق ایچون ده فرصت کوزلیوب طورییور ایدی. باباسی کیتدکدن صکره مادارك دخی برازه‌لق صالوندن غیبوبتنی کورر کورمز قونسوله قوشدی. قوطویی آلدی. یره اوتوروب مینی مینی بجاقلری ارهسنه آلدیغی قوطونك قپاغنی آچار آچمز:

— وای! بر آرمونیق! نه کوزل آرمونیق!

دیه نه اولدیغنی اکلادی. بو حالده اوژنك سوینجی نه درجه‌لره واردیغنی صورارمیسکز؟ مظفرانه بر طورله آرمونیق قوطیسندن چیقاروب کوروکنی

ایشلتمك جرأتندن چوجوغی کیم منع ایدر ؟

هله آرمونیق درونندن اعلا بر پولقه ترنمی ظهور ایدنجه اوژنك کیفنه نهایت تصور اولنه‌مز .

ایی اما شو بجیلی بجیلی آلتك ایچنده نه وارکه بوموزیقه‌یی پیدا ایدییور ؟ ایشته اوژن ایچون اصل مراق ایدیله‌جك شی بودر . چالغینك برطرفنده بر دلیك وار . بونی کورر کورمز حاشاری چوجق بر کوزینی قپایوب دیکرینی دلیکه تطبیق ایدرك باقدی ایسه‌ده دلیکك ایچ طرفنده بر بیاض دری اولدیغندن چالغینك تاایچنی کورمکه مانع اولیور .

اینجه‌جك بر مغنك اوجنی صوقوب بو دری ایله آرمونیق تحته‌سنك اره‌سنی

بوقلامغه باشلادی . معلومدرکه بودری
کوروك آچلدیغی زمان ایچرویه هوادخو.
لنه مساعده ویرملك وکوروك قپاندیغی
زمان هوانك خروجنی منع ایلمك ایچون
وضع اولنور . دری نك اشبو ممانعتندن
طولایی کوروك درونه کیرن هوا کوروکی
ایشلتان آدمك قوهٔ تضییقیه سیله موزیقه نك
بوریلری ایچنه کیره رك نغماتنی حاصل ایلر .
اوژن پر معجغی ایله قاریشدیره قاریشدیره
ذاتاً چیریش ایله یاپشدیرلمش اولان دری یی
تمامیله سوکدی چیقاردی . بعده چشم
دقت ونجسسی دلیکه تطبیق ایلدکده
چالغینك ایچنده بالارق پارلاق تنکه بور -
یلری کوروب سوینجندن چرپنمغه باشلادی
ایسه ده کوروکی تکرار ایشلتدکده اودلیکدن

کیرن هوا بنه اودلیکدن چیقدیغی ایچون موزیقه‌دن سس صدا ظهور ایتمدی .

ذکی چوجق یاپدیغی ایشك نه اولدیغنی فی‌الحال اکلادی . حتی :

— موزیقه‌یی بوزدق ! آمان مادار کورمسون ! بابامه سویلر ایسه ایش فنا ! بابام بونی ژولی ایچون آلمش ایدی .

دیه آرمونیقی وقوطوبی اوراجقده براقوب قاچمغه طوراندی ایسه‌ده مادار صالون قپوسندن کیری ویرمکله اوژنك جنایتی میدانه چیقدی .

*
* *

زواللی مادار شمدی نه یاپسون ؟ بشقه‌سنك قباحتی ایچون جزا کورملك‌ده نه بیوك فلا . کتدر ! آرمونیقی درحال معاینه ایله معهود

دلیکی کوردی کورمز اکرچه بوآلتلك نه
ولدیغنی هنوز ذهننده تمامیله تعیین ایلیه.
یوز ایدیسه‌ده اوژنك :

— آمان مادار قیردم ! بوزدم !

دیمه‌سی اوزر ینه مهمود کوروکلی
ینه‌ده او دلیکدن بشقه قیریق بوزوق اثری
کورمه‌دیکی ایچون قیریلان بوزیلان نه
ورامی اولدیغنی اکلادی . بیچاره
مادار :

— آمان اوژن پارچه‌سنی ویر !

یرکه یرینه قویه‌یم .

دیه یالوارمغه باشلادی ایسه‌ده
چوجق جیوه‌ ایی قاوب قاچدیغندن نه
پارچه‌یی نه‌چوجغی له یکورمه‌دی . لکن
اقشامه چلبی کلور ایسه نه جواب ویره‌

جك ؟ چلبی مطلقـا قفـاسنی قیره جق !
امثالی ده نادر دكل آ !

قیریلان شیئی النـه الوب كمال دقتـله
معاینه یه باشلادیغی زمان مادارك چهره سنده
بردنبره بر بشاشت پیدا اولدی . هركس
ماداره غبـاوت حمـاقت اسناد ایدر اما
قوجه مادارك مطلقا عقلنه برشی كلدی .
فی الحقیقـه كلمش ایدیورده ! قیریلان شیئی
قاپدیغی كبی طوان اره سنده كائن اوطه سنه
قوشدی . اورادن دخی چیلدیرمشجه سنه
مطبخه اینوب :

— آمان بر منغـال ! آمان بر پارچه
كمور !

دیه آشجی قاریدن آلـدیغی مانغـال

وکوردی قاپدیغی کبی ینه بوقارویه واردی ، اوطه‌سنه قپاندی .

*
* *

اقشام اولوب موسیو شافاینك برادری ، زوجه‌سی قزی کلدیلر . سفره قورولمش بولندیغندن درحال سفره یه اوتوردیلر . مادموازل ژولی :

— عموجه‌جغم ولادتمك هدیه‌سی اوله‌رق بکا نه آلدك ؟

دیه صوروب موسیو شافالی طرفندن :

— قزم سکا غایت کوزل بر آرمونیق آلدم . کندی کندیسنه چالیور .

جوابنی آلدیغی زمان :

— بن آرمونیقی شمدی ایسترم . چاله‌جغم .

نه یه چکلر یا نزنده قاریشدیروه-
رق یا فرضا یالاڭز [illegible] والده سی :

— صغر ده یاغی چالنز ، عمال
یدلم قزلز طوپوبلم ، میوه ییلور
ایکن چالارسڭ .

دیه حاشا ایلی اوژنده بك ده اشاغی
اولمیان مله وازماقی [illegible] حکایت ایده بیلمش
ایدی . حالبوکه شمدی موزی اوژنك
ایچنده بوقدر پیدا اولمش ایدی . کندی
کندیسنه دیمش ایدی که :

— موز یقه‌می ؟ هیهات !

آشچی قادین [illegible] باشلادی
ایسه ده اوژنده [illegible] وقتکه خدمت
ایلمزدی .

حاضر اشاغی ! حاضر یوقارو ! خبر !

مادار بو يرلرده بوز [illegible] قاچوب
كيتمش اولسه [illegible] كلدي ايسه ده
اوصره ده آتش [illegible]

— ماد[illegible] دن بو ماندال ايله
كور ايستدين [illegible] طاشه چيقدي .

ديمش اولا افندي بو خبر خانه خلقنه
پك زياده [illegible] موسيو ثانالي :

— قوش اتي [illegible] ايسه چاغر
كلسون .

ديه آتش [illegible] مادارك اوطه سنه
كوندردي [illegible] ده كنديسي يانشده
بولنانلره :

— بو [illegible] قورقيورم [illegible] صاقين
مادار كند[illegible] كور ايله اتلاف
[illegible]

دیمش و بوموز ایله جمله‌یه‌ده مراق
ویرمش ایدی .

برده آشجی قاری بوقارودن آشاغی‌یه
اینه‌رك :

— ماارك اوطه‌سی قپالی . سسلندم
هیچ برجواب ویرمدی .

خبرینی گتورمسونمی ؟ بو خبر موسیو
شافالینك مراقنی بسبتون تز پیدا ایلدیکندن :

— آمان قوش برچیلینگر بول گل .

دیه اشجی قاری‌یی چیلینگر بولمغه
گوندروب کندیلری ایسه سفره‌یی‌ده آرمو-
نیق‌ده هر شیئی اونوتدیلر . موسیو شافالی
انتحار دنیلان شیئك ایشته تمام مادار
قفاسنده اولان بدلارده گوریله‌جك برحال
اولدیغنی ارقداشلرینه سویلیوب بو مثلاو

بدلاره اصلا آچیلمق لازم کلمیه جکی حقنده فیلسوفانه مطالعه‌لر سردینه باشلامش ایدی ۰

نهایت چیلینکر کلدی ۰ بوقارو یه مادارك اوطه سنه چیقوب النده کی میمونجغك بریسنی بو صنعته مخصوص مهارتله کلیدلك دلیکنه او یدردی ایسه ده اوره لق اوطه نك ایچروسندن برچکیچ طیقردیسی ایشیدلمکه باشلامش ایدی ۰ فقط بو طیقردینك نه اولدیغنی دوشونمکه زمان قالمقسزین اوطه نك قپوسی آچیلی ویردی ۰

امان یارب ! قپو آچیلنجه اوطه نك ایچنده نه کورلدی ؟ بیلورمیسکز ؟ کور ایسه‌یله بوکالوب بوغولمش برمادار دکل

مراق ایتمیکز افندم ! مادار بو اوطه یه انتحار ایچون قپانمشدر .

بیچاره مادار آتشك قارشوسنده طوماتس کبی رنکی قب قرمزی اولدیغی حالده کیم بیلور نه قدر چالشمش ! کیم بیلور بو چالشقانلغی نه قدرده طالعسزلق ایله وقوع بولمش ! مطلقا حریفك باشی شیشمش یوزی دونمش کوزلری قارارمش که قپاندیغی اوطه نك کاید ینده میونجق صوقیله رق آچیلدیغی حالده خبری بیله اولمامش ! حتی بزلرك خلق آنجه کزك اوطه سی ایچنه کیردیکی و بزدیکی ومادار الك اوکنده تیتیز چلبیسنی کوردیکی زمان حیرتی خوفه قاریشه رق اولکی طوماتس رنکی بردنبره آیوه رنکنه تحول ایدی ویرمش ایدی .

او قدر چالشمش چبالامش یورولمش

وزولمش اما یاپەق ایستدیکی شیء یاپمش یا !
سز اکا باقکز .
کرچك یاپمشمی ؟
شبهه می ایدیورسکز ؟ اولا :
— چلبی ! خدا علیم بونی بن قیرمدم .
وغلکز قیرمش اما اکاده طارلمیکز . باقکز
ولکیدن ایی یاپدم . نا ایشته ایشلتدیم ده
کورکز .
دیه اللده کی آلتی ایشلتمکه باشلادقده
ندن انتظار اولنان خدمتی فی الواقع تمامیله
جرا ایلدیکی کورلدی . زیرا آر ونیق
وزرنده اجرا اولنان تعمیر معهود دلیکه
ربچق قاریش طوللده برنوری اورتدیرەرق
وحالده کورەبیلان خدمت دخی آتشی
وفلهمك خدمتندن عبارت ایدی که اوجانم

آرمونیق مکمل بر منفال کوروکی اولمش ایدی .

*

* *

مگر بزم مادار اوشاقلغه چیقمزدن اول تنکه جیلك صنعتنه کیروب خیلی خدمت ایدرك بعض آوادانلقلری ده اوطه سنده محفوظ بولنمغله مانفالی کوری آرمونیقه علاوه ایده جکی بوروبی ایشلمك ایچون ایستهمش ایدی .

—o—

﴿ زواللی خرسز ﴾

محفلقده امثالنده بك نادر اوله‌رق
صادف ایدیله‌بیلن فقرهٔ آتیه‌یی براجنبی
زته‌سندن اقتباس و بسط ایلیورز :

خرسزلك بو یسی قسمت ارامق ایچون
رشانو اطرافنده خیلیجه دونوب طولاشدرق
کیریله‌جك چقیله‌جق یرلرینی بو صنعته
مخصوص اولان فراست ومهارتله کوزلجه
تحقیق و تدقیق ایلدکدن صکره بر صباح
ارکندن شاتویه تقرب ایلر . اوجی
چنکاللی ایپدن نردبانی آتوب ایلشدیردیکی
پنجره‌یی کمال مهارتله آچه‌رق ایچرو یه
کیرنجه کندیسنی شاتونك موزیقه صالوننده
بولور .

فنا دکل آ ؟ اوراده الك قیمتلی

اشیادن اولان پانولری قالدیروب کوتو
رمه‌جکلری وسائر حاضرلری ده تدبیرا ایده‌جك
برشی بولنمه‌سی حتی بیله اولمسه بر کره
دوز نقطه‌لرینه کیرلدن صکره شاتونك
سائر محللرینده کیرمك ایچون سهولت
یولی بولنمش دیمکدر .

فقط اوراده‌لق صالونك طیشندن بر ایاق
پاطردیسی پیدا اوله‌رق قپویه طوغری
تقرب ایلدیکنی خرسز فارقی حس ایدنجه
کان ذات کندیسنی آوسترمامق ایچون بر
پنجره‌نك پرده‌سی آرقه‌سنه کیزله‌نور .

معلومدرکه کارکیر بنالرك پنجره یاریقلری
ایچه کیرمش اولوب و پنجره‌لرك اوکلرینه
یوقاریدن آشاغی یه قدر صارقیدیریلان مکاثف
پرده‌لر پنجره‌لرك ایکی طرفنه التجا ایدن

ذهی فرح فرح سزانمه یلرلر .
صالونك قپوسی آچلدیغی زمان
دروبه ظاهت كورلدی بر قز كیردیكی
سنزكورنجه ایلك خوفی بر درجهیه قدر
تعدال پیدا ایدر . وقتا یلك صالونی
ر پورمكه بوشاق كلش اولسه حالده
ن اولهجغی با اصرر خونهلده بولندقدن
منه قارشوسنده حصا ستشنا بر قز كوره
ك عین بختیارلق اولدیغنی حكم ایدر .
ط قزك صالونده كورهجكی شی همان
زوب عودت ایدهجكنه منتظر ایكن
كر قز بونو متقنه كلش اولدیغندن
نونك نوكنه اوتوروب دهمی در نا !
ن نو ره ا ه دن طوكدرهرق مشتقه
شلامسی خرهسز اقندیلك بر زكفی قاچیرر .

دنیاده موزیقه‌دن خوشلانه‌جق
هیچ برکیمسه تصور اولنه‌مز ایسه ده دنیاده
موزیقه مشقی قدرده جان صیقه‌جق هیچ
برشی تصور اولنه‌مز . شاکردانک اکمال
ممارسه‌سی ایچون الک کوچک « پوزیسیون »
لری قوجه قوجه نوطه صحیفه‌لرینه
طولدیرمق معلمک عادتلری اولدیغندن
شاکردلر بونلری یاپه بیله‌جکم دیه هر
« باتوتا » یی قرق دفعه تکرار ایده ایده
واکثرینده موفق اوله‌مامسی کندیسنی
ده اوزه اوزه بالخاصه بومشقی استماع
ایدنلری دها زیاده اوزونتی‌یه اوغراتور .

قارشوسنده مشق ایدن ذات بر کوزل
مادموازل اولدیغی حالده بیله مشقک تمام
برساعت دوام ایتمسی بیچاره خرسزی جان

صیقنتیسندن بك زیاده بیزار ایلر ایسه‌ده
نه یاپسون؟ کندی خانه‌سنده‌یدر مشقه
مداخله‌یه حققی وار در که :

— ای ارتق جانمی صیقدك . براز
فاصله ویر !

دیه قزی منع ایلیه‌بیلسون؟ بویله بر
حق قزك اناسنده باباسنده بیله یوقدر .
انك ایچوندر که بویله بیوك شاتولرده‌کی بقه
صالونلرینی الك هجری بر یرده انتخاب
ایدرلر . زیرا فامیلیا خلقنك وظیفه‌سی
شاکردانی مشقدن منع دکل بالعکس انلر
اوشنه‌جك اولسه‌لر تشویق ایلمکدر .

مادموازلك بر ساعت دوام ایدن
مشق ییرتمز خرسز جنابلری بر کنیش نفس
الەرق شکنجه‌سنك ختام بولدیغنه تشکرلر

اتمکده باشلار ایسه ده اوزمانه قدر بغچوان
کلوب تندی کیرمش اولدیغی پنجره یه
قریب برلرده چاپه ایله طرمق ایله بعض
عملیات زرعیه یه باشلامش اولدیغی کبی
ماده‌وازلك صالوندن چیقمسنی متعاقب
دها یولك برقاچ کره ی و یرمش اولدیغندن
خرسز ایچون اومدیغی سرقتده موفقیت
شویله طورسون طریق نجات دخی
قپانمش اولور .

ارتق چاره یوق ! ایکنجی ماده‌وازلك
مشقنی تورمسنده و بغچوانك ده پنجره طرفلرندن
چکلمسنده منتظر اولملی . یاپیدن نردبانی
بغچوانك نظر دقتنه اصابت ایده جك
اولورسه ؟ برکت و یرسون پنجره‌نك ایکی

طرفنده‌کی صاریه‌شیقلر بو نردبانی ستر
ایتمکده‌درلر .

ایکنجی مادموازل نوطه‌لرینی موطه‌
لرینی قارشدیرر ایکن صالونه برده ارکك
کیررکه متعاقباً باشلامش اولدقلری ایشدن
بومادموازلك خواننده‌لك مشق ایلدیکی
وکان ارککك‌ده « آقومپانیاتور » یعنی
ترنمده کندیسنه پیرو اوله‌جق ذات
ایدوکی اکلاشیلور .

واقعا بومشق اولکی قدر یکنسق
اولمدیغندن مبادیسنده خرسزجه
اکلنیور ایسه‌ده مشق ایلدکلری شرقی
برکره اوقوندقدن صکره بردها بش دها
اون دها اوقونمسی بوکا اولکی پیانو
مشقی درجه‌لرنده بریقدیرجیلق ویرمزمی؟

ارتق خرسزك پرده ارقه‌سنده دیزلر ینه
قره‌صو ایمك درجه‌لرنده دیزلری یورولوب
بلی آغریدیغندن یواشجه اولدیغی یره
ییغیلی ویرر .

ترنم درسی دخی برساعتدن متجاوز
دوام ایلدکدن صکره دها مادموازل ایله
آقومپانیاتوری صالوندن چیقمزدن اول
دیکر برموسیو کلورکه بونكده مادموازلك
برادری اولدیغی آکلاشیلور . بوموسیو
کمان مشق ایلدکده اولدیغندن همشیره‌سیله
رفیقه‌لك کندیسنه ترك ایدرك کیندکاری
صالون ایچنده صندلیه‌سنه اوتوره‌رق
و اوزرینه نوطه‌سی یغدمخصوص بولنان
دپویتری ده‌سنی الوب کمانی اهلك یدرك
ویاینه رچنه سوره‌رك باشلادیغی کمان

نی تمام بر ساعت دوام ایتدیرکه
اره خرسز بو دفعه دخی اوتورمقدن
یلوب یواشجه اياغـه قالقمغه و آرتق
یسنه طیانه‌مامقده اولدیغی بلیك دفع
اعنه یاردیمی اولسون دیه کرینکه
ر یله بلنی اوغوشدیرمغه باشلار .
لکن طریق خلاص باکلیه قپاٰور .
یسنی بودام بلایه دوچار ایدن مقصد
وقتی‌ده کمال نفرتله مؤاخذه‌یه باشلار
ه‌ده هیچ برشیئك فائده‌سی یوق . زیرا
ـه ده غلبه‌لك چوغالدیغی کبی
توسنده‌کی ذات دخی ارتق اولکی نازك
موازلر اولمیوب ایری یاری کوچلی
لی بردلی قانلیدر .
اوچنجی ساعتده بودلی قانلیك کمان

مشغوله مرور ایدرکه بعض تخریبات
طبیعیه‌نك زوالی خرسزی ایچه‌دن ایچه‌یه
صیقیشدیرمغه باشلامسی‌ده موزیقه مشق
یوزندن حاصل اولان صیقینتیسنه منضم
اولنجه خرسزك حالی همان آخرنجی درجه
لرینه تقرب ایدر .

فلاکت موسیقیه شو اوچنجی ساعت
نهایتنده ختام بوله‌جق اولسه خرسزك بو
جانه منت اولدرنجی شاگرد اولدی اوزر
کانی افندینك پرده پرادری کلور که برافد
الدیغی حفظه ایچندن چیقارامدیغی کوند
فلاونه بونك دخی اوسازی مشق ایدن
شاگرد اولدیغی اکلاتور . هم بو دفه
ایشنی بتورمش اولان کانی‌ده صالونده
چیقمز . کندی نوبتنی بتوردکدن صکره

طه كتابلريني قاريشديرمغه باشلايوب
لاوته چالان دخی كندی ايشيله مشغول
لمغه باشلار .

لكن خرسزك حالنی دوشونه لم بيچاره
رسزك حالنی كه اياق اوزرنده صاللامقده
لمسی دفع اضطرابنه مدار اوله مدیغندن
ه اولدیغی یره اوتورر . فقط بو وضعیتله
خی راحت ایده میه رك تكرار اياغه قالقار
كرار یره اوتورمغه مجبور اولور كه معاذ الله
سانه هلاكی ترجیح ایتدیرەجك برحال !
كر فلاوته چالانك ده ختام مشغولیتندن صكره
رنق نصل بك خالی قاله جغی و خرسزك ده
تقریب كله یكی پنجره دن فرار ایده بیله جكی
حتمل اولسه بو حالك هیچ نه طیانیله بیله جك
حال اولمدیغی یوركلر آجیسی اطلاقنه

اثبات سحتاقه تقرب ایدن خرسز دوشونوب تسلیم اتمکه یاقلاشور .

بو اضطرابات الیمده یه برده آچلغك انضمامنی دوشوندی بز . صباحلینلر کندن اورایه کیرمش اولان خرسز هنوز قهوه التی اتمه‌مش یا کیرمش ایدی . عقلنجه بوله بیله‌جکی چارپه‌رق اقانشکاهنه عودت ایلدیکی زمان او کسب وکارده قوت ویره‌جکی اشتها ایله قهوه التی ایده‌جك ایدی . حیف که اوده‌کی پارلر چارشویه اولمدی .

دردنجی ساعتك ختامنده فلاوته درسی دقیقه‌دی ایسه‌ده دلی قانلیلر صالوندن چیقیورلر که ! اياق اوزرنده صاحبیه قوبولشلر . هپ موزیقه‌یه دار قردی ایدیورلر .

برده اوصره‌ده صالونك قپوسی آچیله‌رق اولکی ایکی مادموازل و بو آقومپانیاتوره علاوةً برده صقالی بیغی مطروش کوزی کوزلکلی سیاه رو بدلی بیاض بیون باغلی بر موزیقه معلمی ایچرویه کیرمسون می ؟

معلم فندی صالونده بولدیغی دلی قانلیلری غایت وقورانه سلاملادقدن بر دونکی یازمش اولدیغی درسلرنی کوزل پشورمش اوله‌جقلری مأمول ایدوکنی بر صورت ملتفتانه‌ده درمیان ایلدکدن صکره کندیسی النه قوص قوجه‌مان بر ویولونچل آله‌رق پیانوجی مادموازل پیانویه وکمانجی وفلاوته‌جی موسیولر یوپیترلرینك باشنه اوتوروب خواننده مادموازل دخی آقومپانیاتوری

ایله برابر بونلرك اورته‌سنه اوتوره‌رق شو
آلتی سازنده و خواننده کوزل بر قونسرتو
اجراسنه باشلادیلر .

واقعا بو قونسرتونك لطافتنه هیچ
دیه‌جك یوقدر . اولکی مشقلر ایله قیاس
بیله قبول ایتمز . زیرا اولکی مشقلر شمدی
« کومه مشقی » صورتیله اجرا اولنان
نغمه‌لردن هر سازه عائد اولان بر یولری
سغوندولری باصولری فلانلری اجرایه
مخصوص اواوب شمدیکی ترنم ایسه بونلرك
مجموعندن حصوله کتوریله‌جك « آرمونی »
یعنی آهنکی اتمام ایلمکده‌در . هله شاکرد .
لرك کافه‌سی درسلرینی معلم جنابلرینی
زیاده‌سیله ممنون ایلیه‌جك بر صورتده
پیشورمش اولدقلرندن نه صدالرده نه ساز.

لرده هیچ بر « فالصو » ایشیدلمکسزین
ترنم ایدلمسی مشق اولنان پارچه‌نك ذاتاً‌ده
بك فوق‌العاده بر مهارت استادانه ایله
بسته‌لنمش اولمسیله براشدیکندن بوقونسرتو
الك كبار مجلسنده‌ده اجرا اولنمه مستمعلری
آلقش ایچون ال چرپمقدن آووجلرینی
قیزارتمغه مجبور ایلیه‌جکنه شبهه اولنه‌مز ·

ایی! کوزل! هپسی ایی هپسی کوزل
اما بو مطالعه‌لر بو ملاحظه‌لر پرده‌ٔ ارقه‌سنده
کیزلی اولان بیچاره خرسز ایچون تشفیٔ
صدری موجب اوله‌جق شیلردنمیدر؟
اوراده‌کی خرسزك حالی یمانلاشدقجه
یمانلاشیور · کومه مشق دوام ایلدکجه
او نغمهٔ لطیفه بیچاره‌نك قولاقلرینه عذاب
مؤکللرینك نعره‌لری کبی کلیور!

نهایت بیچاره خرسزجغز اوتورمه‌نك قالقمه‌نك قیورانمه‌نك صیقنمه‌نك هیچ بریسی فائده و برمیه‌رك تاب و توانی کسیلنجه همان پرده‌دن بیرونه فرلار !

بو بله نا کهانی و غیر منتظر برصورتده دیوار یار یلوب جینلر چیقارجه‌سنه اورته‌یه بر آدم چیقی و برمسندن قونسر- تو یی اجرا ایدنلرك نصل متدهش اوله- جقلری یی و او کوزل قونسرتو یی نصل بوزه‌جقلری یی ذهنکزده بولی و برەرك چیل یاوریسی کبی طاغیله‌جقلری یی خلیا ایتمیکز. خرسزده کورولن حال اوزرینه بونلرك استغرابلری صوك درجه‌یی بولوب اوته طرفه‌یله چکه‌رك عظیم برقهقهه ایله قضیه‌یه ختام و یرلدیکنی کورمك اکلامق ایچون

خرسزه قولاقو یرکز خرسزه ! دیورکه :

— امان ! بنی توقیفمی ایده‌جکسکز ؟ حبسه‌می آتدیره‌جقسکز ؟ نه یاپه‌جقسه‌کز یاپکز ! مشقکزدنده بیقدم موز بقه‌کزدنده جانمدنده ! بش ساعتلك اشکنجه کفایت ایلسونده آرتق بنی آزاد ایدکز !

زوالی خرسز !

—○—

منتخبات احمد مدحت

جلد ثانی

« ترجمان حقیقت »

غزته‌سنه درج اولندقدن صکره

معارف نظارت جلیله‌سنك رخصتیله

ایلك دفعه

اوله‌رق کتاب صورتنده دخی باصلمشدر

استانبول

١٣٠٦

هانريه ت

پارس غزته‌لری مشهور حکایه نویس موسیو فرانسوا قوپه‌نك بو سرلوحه ایله اخیراً قلمه الوب نشر ایتدیردیکی بر رومانك خلاصه‌سنی برفقرهٔ لطیفه صورتنده درج ایلیورلر . رومانجیلق نقطهٔ نظرندن ساده‌لکی قدر مؤثرلکی مسلم اساتذهٔ زماندن اولان فقرهٔ مذکوره صفوت قلب وعلو جناب و وفا خصوصلرنده طبیعیاتدن ذره قدر آیرلمامق شرطیله بورومانه فوق‌الحد برمکملیت و بردیکنی غزته‌لر حکم

یدیبورلرکه حکملرنده اصابتلری مسلم اولوب فقرهٔ مذکوره بروجه آتی قارئرمزلك ده نظر مطالعه‌لرینه عرض اولنور ٠

*
* *

مادام دەوینی هنوز بك کنج اولدیغی حالده قوجه‌سی موسیو ده وینینك وفاتیله طول قالمش برقادیندرکه قوجه‌سی خشین درشت برآدم اولدیغندن کوکلنك اولانجه استعدادیله سوه مامش ایدیسه‌ده موسیو ده‌وینیدن تولید ایلدیکی آرمان نام اوغلی کوکلنك یکانه نجذابکاهی محبوبی مفتونی اولدیغندن بوفرزند دلبندك باباسی اولمق حیثیتیله وفاتندن طولایی قوجه‌سنه ده بك زیاده آجیمش ایدی ٠

بتون محبتنی اوغلی آرمانه حصر

ایلیان مادام دو وینی بو چوجغی بلاعیب ولاقصور تربیه‌یه وقف وجود ایلدی . برآرالق کندیسی کبی اصیلزادکاندن برذات بوتازه طوله میل ایدرك ازدواجنه طالب اولدی و پك چوق اصرار کوستروب اخلاق واطوار عالم پسندانه سیله کندیسنی مادام ده وینی یه بکندیرمکده موفق اوله‌ بیلدی ایسه‌ده قادینجغز مینی مینی آرمانك حسننه ذکاوتنه قابلیتنه استعدادینه عادتا عاشق اولدیغندن ایکنجی برزوج ایله تزوج ایلیه‌جك اولور ایسه کویا بو عشقنه خیانت ایلمش اوله‌جق درجه‌لرده بر احترازله طالبك تکلیفنی رده باشلادی .

آرمان فی الواقع والده‌سنك بوفداکا-

رانه محبتده سزاوار اولدیغنی جمله‌یه تسلیم
ایتدیره‌جك برحسن حال ایله اون بش اون
آلتی یاشنده طوغری میدان آله طورسون
مادام ده‌و ینینك طالبی ده بشقه برقادینه‌ربط
قلب ایتمه‌رك مزبوره حقنده‌کی انجذابنده
دوام ایده‌کیدیور ایدیسه‌ده آرمان بیودکجه
مادام ده‌و ینینك کندیسیله تزوجی امکانی
دخی تباعد ایده کیدیور ایدی . نصل
تباعد ایتمسون که بو دلیقانلینك والده‌سنه
محبتی اطاعتی انقیادی مآثر اقرار وابتدالنك
شیخ بریسنه مقیس اولیوب عادتا برکنج
قز ایمش کبی والده‌سنك دیزی دیبندن
آیرلیور ایدی . خلقةً دخی غایت حلیم
سلیم سروتلی کریم برچوجق اولدیغندن
مادام ده‌و ینینك بوفرزند ارجمند حقنده‌کی

سوداسی حقیقةً هیچ بر سودایه مقیس اولەمیەجق درجەدە بولمق ایچون تعالی ایتدکجە ایدیور ایدی . ایدی برکرە بو .. تبدل بولندقدن صکرە آرمانه بر اوکی ینی کتوروب دە زواللی دلیقانلی یی متأثر ایلامسنه امکانمی تصور اولنه بیلور؟

*
* *

آرمان دلیقانلیلق عالمنه کیردکدن صکرە دلیقانلینك استعداد و احتساسات قلبیەسی والدەسی ایچون یکی بر صراق زمینی تهیه ایلەدی . قادینجغز اوغلانك بر صورت غیر معقولەدە حق مردیدن استفادەسنی بحق قورقەجق نالاکتلردن عد ایلیور ایدی . احوال عالمی بیلدیکی جهتلە سفاهت ایچندە پرورشیاب اولان

دلیقانلیلرك بالآخره بتون مدت عمرلری
ایچون کندیلرینی فامیلیا داخلنده آسایش
وآرامش نعمتندن محروم براقمده اولدقلرینی
مادام دەو بنی اوزو پانك شمدیکی مدنیتی
ایچون الك بیوك مصیبتلردن عد ایلیه‌رك
آرمانی بو تهلکه‌دن ده مصون وواراسته
برحالده تأهل چاغنه قدر واردیرمغه
غیرت ایلیور ایدی •

اما بو والده‌نك شو یولده‌کی غیرتنی
او یله اعتدال دم ایله بر صورت حکیمانه‌ده
استفاده اولنه‌بیله‌جك غیرتلردن ظن
ایتمامیدر • اوغلنه محبتده نصل درجهٔ
افراطه وارمش ایسه مادام دەو بنی بوغیرتده
دخی مرتبهٔ مبالغه‌یه واروب آرمانی کندی
کوزندن بیله قیصقانیور مشجه سنه بتون

نوع نسواندن تبریده تفسیره چالیشیور ایدی . قادین قسمنك وفاسزلغنی کو یا اصغر قصوری اولمق اوزره ایلرو یه سوره‌رك سائر بیك درلو احوال غریبه‌سیله نوع نسوان عقلی باشنده اولان ارککك محبت و اعتمادینه هیچ ده شایان اولمدیغنی اکلاتمغه نفسلر توکتیور ایدی .

فقط هیچ برشیده درجهٔ طبیعیه‌یی تجاوز ایتمامليدر . هرنه‌یه افترا ایدیلور ایسه ایدلسون احکام طبیعتده ایدیلان افترا کندی حقسزلغنی درحال میدانه قو یار . بو یولده‌کی یالانلر « دروغ مصلحت آمیز » نوعندن بیله اولسه‌لر ینه مضرتی کوریلور .

کورلدی یا ! ایشته مادام دەو یی

کندی کوزلرینك اوکندن بر یره آیرلیسان اوغلنك یه کندی کوزلری اوکنده قورقدیغنه اوغرادیغنی کوردی .

*
* *

هانریه‌ت نامنده بر دیکشجی قز مادام دەو ینینك خانه‌سنده دوام ایلر ایدی . هانریه‌ت اما نه کوزل نه تربیه‌لی نه‌سوعملی برهانریه‌ت ! او یله برطاقم دیکشجی قزلر کبی صیریقلق یلیشقلق بوزسوزلك هانریه‌تده تصور می اولنه‌بیلور ؟ قزجغز مادام دەو ینینك قاعدهٔ تصرفه رعایت حسبیله دیکر برلردن دها آز و بردیکی یومیه‌یی بشقه برلرك دها چوق یومیه‌سنه ترجیح ایلیورکه کندی شان عفت و عصمتنه شین کتوره‌ییله‌جك برلردن کندیسنی وقایه

ایده‌بیلسون دیه ! ذاتاً بویله اولسه هانر-
یه‌تی مادام ده‌وینی دخی خانه‌سنه
قبولمی ایدر ؟

حیف‌اکه هانریه‌تك طوروی بوقدر
جدی اولمسی محبتلرنده جدی اوله‌جغنه
دلالت ایلیه‌جکنی هیچ کیمسه نظر دقته
آلمامشدر. اما آره‌دن چوق زمان کچمکسزین
بوحال کندی کندینی میدانه قویمشدر.
کویا آرماند بر پول وهانریه‌ت دخی بر
ویرژینی ایشلرده جسملرینی برابر بوتن.
کاری کبی قلبلرینی ده برلکده بوتشلر جه.
سنه بر ارتباط بوایکی کنجی بکدیکرینه
ربط ایدی ویرمشدر. فقط پول ایله ورژینی
حکایه‌سنده کوریلان معصومیت نابه برمسنده
دکل! زوالی کنجلر طبیعتك تمامی احکامنه

اتباعاً یکدیکرینه ارتباط حاصل ایدی
ور مشلر .

مادام دهو ینینك بو صره واقف
اولدیغی زمان عضبی نه درجه‌یه وارديغنی
نصل تصور ایتملی ؟ سوکیلی اوغلنك
کوکلی آرتق کندیسندن قالدرلمش !
هانریه‌ته‌ربط ایدلمش ! کندی فامیلیاسنده‌کی
اصالت‌هانریه‌ته‌کی پهپایه‌لك ایله توفیق
قبول ایده‌مزکه بونلری یکدیکره تزویج
ایدیویرسون ! حالبوکه چوجقلر بری
برینك کفوی بیله اولسه‌لر آرمان هنوز
تزوج چاغنی بولامش .

*

* *

ارتق هانریه‌تك بردها مادام‌دهو بنی
خانه‌سنده آیاق باصماق اوزره طرد ایدلدیکنی

وآرمانك محافظه سز اوله‌رق قپودن طیشاری یه چیقارلدیغنی تفصیله حاجت یوقدر.

حیفا که بیچاره دلیقانلی بوسرمکتومك انکشافندن ووالده‌سنك مؤاخذه‌سندن طولایی اوقدر عارلانمش مأیوس اولمش که بر بین حاسنه طوتیله‌رق اوچ درت کون ظرفنده حیات مستعاردن تجرد له عالم جاویده انتقال ایدی و یرمشدر.

بیچاره والده‌نك محبوب یگانه‌سنی بو صورتله الدن الدیرمسی هازیه‌ت طرفندن اغتصاب ایدلمش اولمسنه ده مقیس اوله‌میه‌رق اوقدر مأیوس اولدی که حالی جداً آجینه‌جق برحال صورتنه کیردی. اوتوز بش یاشنی براز کچمش قرقنه دها بك اوزاق بولنمش اولمسندن طولایی هنوز تازه برحال ایله شو

دنیاده نه بر قوجه نه بر اولاد محبتی کوکلنی
شنلندیرمیه‌رك جهانك کندیسنه بر ماتمخانهٔ
دائمی اولوب قالمسی آز ایلا کتمیدر ؟

*
* *

بعدما مادام دهوبنی تسلیتی اوغلنك
قبرینی زیارتده آرامغه مجبور اولدی . هر
هفته بر چیچك دستی ایله قبرفرزنده کیدر
ایسه ده نیم مواصله وملاقات درجه‌سنده
متسلی اوله‌جغی درکاردر .

حیفا که مزاره ایلك کیتدیکی کون قبرك
اوزرنده بعضلری بتون قورومش
وبعضلری هنوز تازه‌جه چیچك بوکتلری
کورمسونمی ؟ بونلرك قوردلاسی اوزرنده‌کی
حرفدن اوربه هانر بهت بدیله کتیریلوب
قونلدیغنی اکلامسونمی ؟ بوحال کوریلور

اكلاشيلورده مادام دهوينى ايچون بوكاده قيصقانمامق حدت ايتمامك قابلمى اولور ؟

وفاتندن صـكره بيله اوغلنى كنـدى سوداى مادرانه‌سنه ترك ايتميورلر ! آرتق نه اولوب و يره‌جكارى قالدى ؟ برهـوس طفلانه برسـوداى بى‌دبانه ارهيه اولونمك كيرمسيله محو اولوب كيتمليدر . بقا ودوام يالكز شفقت مادرانه‌يه مخصوصدر .

مادام دهو ينينك بومطالعه‌لرى حقلى اولوب اولمديغندن قطـع نظر فقط بزمزار اوزرينه قونيلان شودمتلر هرحالده بروظيفهٔ مقدسه‌نك ايجاباتندن اوله‌رق قونلمش اولد . قلرندن بونلرى اورادن قالـديروب آتمغه الى وارمه‌دى .

هفتـه‌لر چچيور ايدى . چكن هفتـه‌لر

تق آیلر نامیله صاییلمغه باشلادیلر . مادام
و بنینك دست ازدواجنـه ایلك طالب
قمش اولان ذات حالا تأهل ایتمامش .
دام دهوبنی حقنـده کی هوس وآرزوی
دواجی حالا دوام ایدییور . بو آرزو
وسله شو یأس وماتم کونلرنده ملازمتده
ور ایتمیه‌رك قادینجغزه تسلیت ویرمکه
الیشیور . مادام بوذاته « اسکی دوستم! »
وب آدیجکز دخی عبودیتنك قدمیله
خار ایلیور . اکلاشیلیوریا؟ ارتق شو
دانهٔ عالمده مادام دهو بنینك یاب یالکز
یه‌جغی واسکی دوستیله براشوب یکی
معیشت مسعوده ترتیب ایلیه‌جکی زمان
ق یاقلاشدقجه یاقلاشیور .

*
* *

بر كون مادام دەوينى بنـه اوغلنـك
مزارينـه كيتديكنده هانريەت طرفنـدن
چيچك كتورلمامش اولديغنى كوروب ممنون
بيله اولمش ايدى . كويا محبـوب قلبنى بد
اغتصاب اغياردن قورتارمشجەسنه بر ممنو.
نيتله دلشاد اولمش ايدى . ايكنجى اوچنجى
هفتەلرده هانريەت طرفنـدن هيچ چيچك
دمتى كتورلـامش اولديغنى واسـكيلرك
بالكليه قوروءش بولنديغنى مشاهده ايدنجه
مادام دەوينى بونك سبب وحكمتنى دەا كلا.
دى . هانريەت بشـقه برذاته ربط قلب
ايلمش والسلام . ذاتاً اوكبى قزلرك وفاكار.
لقـلرندن نه اولور ؟ انلرك محبتى و لدەلر
محبتنه قياسمى قبول ايدر ؟

مادام دەوينى شوملاحظەلرى ذهنندن

چورور ایکن بوزنده خفیف بر حرارت حس ایدرك انك مقتضاسی اولمق اوزره برده لطیف حمرت ایله رنك رو بی تزیین ایلدیکنی اکلامش ایدی . زیرا شفقت مادرانه‌نك بیله اوقدر بقاسی اوله‌میه‌جغی متبادر ذهنی اولمش ایدی .

آه ! بومثللو یأس وماتملرده شدت تأثرك مرتبهٔ کمالی غیبوبت ابدیه‌سنه آغلانان ذاتك قره طو پراق التنه ایلك تودیع اولندیغی کونده‌کوریلور . اندن صکره هر کون هرساعت هردقیقه برمدارتسلیت او غایهٔ شدتی تعدیله خدمت ایلر . یأسلك مراتبی کیتدکجه تنزل ایدر . اره‌لقده برشوق و سرور دخی خواطر مانمزده‌یی

اوجین اوجـین تنشیطه باشـلار ٠ قبه
ز یارتلری سکره‌لور ٠ چیچك دمتـلرندن
واز پچیـلور ٠ نهـایت ز یارتلرده ترك
اولنـور ٠ قوجـه و بقنور هوغونك
دیدیکی کبی یغمورلر یاغوب اوتلر بیته‌رك
قبر دوزه‌لوب یری بیله بللی اولمز ٠

*
* *

مادامده و ینی اسکی دوستیله مناسبتی
آرتـدقجـه آرتدیره‌رق تمـام ازدواجـه‌ده
قرارو یرلمك اوزره ایکن برکون خدمتجیسی
قادین برمظروف کتوررر ٠ وای ! ایچندن
چیقـان کاغـد هاز یه‌تك امضاسـیله
امضالانمش ٠ شو یله‌ده یازلمش :
« مادام ! اوغلکزی‌سومك بنم ایچون
بر قبـاحت ایدیسـه او قباحتـده سزك

ايله مشترك ايدك . آرمانى سزده سو يور .
سكز . آرمانك محبتى اوزر ينه بشقه بر
محبت علاوه ايتامك مقتضاى شان
وفاكارى ايسه آنك محبتى سزك قلبكزده
بر سوداى يكانه اولمق اوزره باقى قالديغى
كبى بنم قلبمده ده اوصورت و صفتله
باقى قالمشدر . انشاالله سزدها بك چوق
يشارسكز . بن ايسه آرمانك قلبمده كى
محبتنى عالم ابده كوتورمك اوزره‌يم .
درت آيدر اسير فراشم . بو شكنجه‌يى
درت كون دها ياچكرم ياچكمم . شو
جهانده سزدن بشقه هيچ بركيمسه‌يه بر
فنالق ايتامش اولديغم ايچون عالمه وداع
ايدي‌يى چكوب كيتمكده اولديغم شو
دقيقه‌ده سزدن بشقه كيمسه ايله حلاللاشمغه

کیمسه‌نك عفوینی دیله‌مکه مجبور دکلم . بالکز سزك عفوکزی نیاز ایدرم‌که آرمانك روحی ایچون وکندیسنه اولان محبت صادقه‌مه حرمةً اومارم‌که نیاز ایلدیکم عفوی دریغ ایتمزسکز »

مادام‌ده‌وینی بومکتوبی اوقور اوقومز کوزلرندن اوقدر یاش بوشالتدی که بلکه آرمانك وفات ایتدیکی کون بیله کندیسنی بویله بر طوفان دموعه غرق ایتمامش‌ایدی . « وای هاز یه‌ت ! وای‌هاز یه‌ت ! آرمانی بندن چوق سو یور ایمش ! اوغلم بندن وفاکار ایمش ! » دیه یرندن فرلایوب هازیه‌ته قوشمق کیتمك ایستدی ایسه‌ده هازیه‌ت نره‌ده ؟ محل اقامتنی بیلیورکه

كيتسون ا مكتو بی كتورن آدمده چيقمش كيتمش .

*
* *

بوفقره كبی فقره‌لر نه‌زمان نظر مطالعه‌مدن چکمش ايسه خاطريمه برحكمت خطور ايتمشدر كه شمدی يه قدر انی هيچ براثرمده تماميله صرفه مناسبت دخی دوشور يله‌مامشدر . او حكمت شوندن عبارتدر :

قادين اولسون اركك اولسون انسان برزمانه قدر پدر ومادرينك اولادی‌اندن صكره زوج و يازوجه‌سنك اشی ودها صكره كندی اولادينك اناسی ويا خود باباسی ونهايت طفوليت ثانيه‌سنه وارمق صورتيله كندی اولاد وبلكه احفادينك

حمایت و خدمتنه محتاج چوجقی اولـور
قالور . هر چاغك مقتضاسـنه رعایت
احکام طبیعته اطـاعت اولـوب اربابی
ایچون زینت صایلور و الا انسان یار چاغه
وارمقسزین و یاخـود انی بکدکدن صکره
اوچاغك مقتضاسنه حال و معامله‌یی توفیقه
قالقیشور ایسه کوانج اولور . اما کاشکی
دائما کوانج اولسه ! ایشته بعض کره‌ده
مادام ده‌وینی کبی کندیسنی اشـك ندامت
سیلابنه غرق ایدر .

—٥—

﴿ جنرال مارصو ﴾

فرانسه مشاهیرینك حفظ رمادینه
مخصوص اولان پانته ئون معبدینه بودفعه
ادخالنه قرار ویریلان رمادلر میاننده
برده جنرال مارصو نامی غزته لرده
کورلمکده در .

پارس غزته لرینك ویردکلری معلوماته
کوره اشبو ۱۸۸۹ سنه سی تموزینك یکرمی
یدنجی کونی بعدالظهر ساعت ایکی بچقده
فرانسه خارجیه ناظری طرفندن مأموراً
ومبعوثاً ارسال اولنان موسیو آلپساند ایله
پانته ئون باش معماری و اناختار محافظی
موسیو لهده شولت میاننده امضا قلنان
بر بیاننامهٔ رسمی موجبنجه التی بچق
سانتیمترو ارتفاعنده و التی سانتیمترو قطرنده

قورشوندن معمول بر قوطی پانته ئونك التنجی
نومرولو مخزننه قونلمشدر که بو قوطی اوزرنده
او فاجق بر باقر لـوحه اولـوب انكده
اوستنده « جنرال مارصـونك رمادی »
عباره‌سی محكوك بولنمشدر ٠

بر انفیه قوطیسی ایچنه قوجه بر جنرال
مارصـو صیغدیرلمسی آز شـایان عبرت
احوالدنمیدر ؟ انجق بو قورشون قوطی یه
موضوعاً پانتـه ئون معبدنده رمادینـك
حفظی دیمك ملتنك یاد شـكران معتادنده
الی الابد محفوظیت دیمك اولوب بو ایسـه
برچوق میلیونده برتك آدمه نصیب اوله ـ
میان معنوی والـك جـدی بختیارلقلردندر كه
دین ودولتنه ووطن وملتنه خـدمتله مادی
معنوی نائل فوز و شرف اولمق آرزوی

جیه‌کاریسنده بولنـانلر ایچون شـو انفیه
قوطیسی قدر جسـامتی اولان قورشـون
قوطی‌یی یالکز مشاهده ایدنلر ایچون دکل
شو یله برغزته صحیفه‌سنده مطالعه ایلیانلر
ایچون بیـله دین ودولتك ووطن وملتك
منفعت وسلامتنه وقف و جودی درعهده
ایلك درجه‌لرنده انسـانك تشوقنی مستلزم
اولماق قابل دکلدر •

شو بیوك آدمك ترجمهٔ حالی مطبوعات
مطالعه‌سندن آلنه‌بیله‌جك عبرت ومنفعتك
اك بیوکنی تأمین ایلدیکندن تراجم احوال
کتـابلرندن جمع ایده‌بیلـدیکمز معلوماتی
بروجه آتی درج ایلیورز :

فرانسـوا سه‌ورن دسفراو یه مارصو
۱۷٦۹ سنه‌سی مارتنك ایلك کونی فرانسه‌

نك شارتر قصبه‌سنده تولد ایلمشدر • پدری
ایجـار واستیجـار ایشلرنده آووقاتلق کبی
مقـاولات محررلکی کبی ایشـلرده بولنور
برآدم اولوب فقط اولادینك تعلیم وتربیه ـ
سنه اصلا همت ایتمدیکندن اکر کندیسندن
بیوك اولان همشیره‌سی بولنمسه ایمش مار ـ
صونك جام جاهل قاله‌جغی درکار ایمش •
همشیره‌سی والده‌سی طرفندن الدیغی ایلك
تعلیم وتربیه‌یی والده‌سنك وفاتندن صکره
کندی مساعیٔ مخصوصه‌سیله ایجه‌ایلرویه
کوتوردیکی کبی مؤخراً برادری ایچـون
هم والـده ده هم معلمـه صفتنی طاقنه‌رق
مارصو یی تدریس وتربیه‌یه باشلامش •

پدرینـك ارزوسی اوغلنی عدلیـه
مسلکنه ادخال ایتمکدن عبارت اولـدیغی

حالده بو آرزو یی حصوله کتوره‌جك همت
ندر بسیه‌ده بولنمه‌دیغی کبی مارصو فطرت
وطینتنده اولان شجاعت فوق‌العاده‌سی
حسبیله عسکرلك مسلکنی ترجیحده بولند.
یغندن همشیره‌سی دخی عسکرلکده یارایه.
بیله‌جك مقدمات فنونی برادرینه مذاکره
بوللی تدریس ایتمکله برابر عسکرلك
قهرمانلق ایچون الك زیاده لازم اولان شی
فوق‌الحد ناموس وعفت ومعیتنده بولندیغی
وخدمت ایلدیکی حکمداره نهایتسز صداقت
قضیه‌سی اوله‌جغنی لاینقطع چوجغك
ذهننه یرلشدیرر ایمش که اون ایکی اون
اوچ یاشلرینه واران مارصونك حسن
خلافه دائر کوستردیکی آثار حقیقةً کند.
یسنی بیوك بر قهرمانلغه نامزد ایلمکده ایمش.

مارصو هنوز اون دش یاشنده بر نو-
جوان اولدیغی حالده صاووا غره نیان الاینه
کوکالی نفر یازیلوب بك آز برزمان
ظرفنده شارتر قصبه سنك غارد ناسیونال
عسکرینه معلم تعیین اولنمش ایدی ٠
١٧٩٢ سنه سنده اورته لوار کوکالی طا-
بورینه بیکباشی تعیین اولنه رق حدوده
دشمن قارشوسنه سوق اولندی که هنوز
یکرمی ایکی یاشنده بر کنج ایدی ٠ بو محاربه
ایلك محاربه سی اوله رق مشهور لافایتك
قومانداسیله وردون محاربه سنده کوستردیکی
یارارلقلر جمله نك حیرتنی موجب اولیور
ایدی ٠

انظار دقت وانتقادك مارصو یه
انجلاب وانحصار ایتمکه باشلامسی ایشته

اصل بو محاربه اثناسنده وقوعه کلمشدر که اوزمانه قدر نفر تعلیمندن طابور تعلیمنه قدر هرکونه تعلیم ومانوراله ده وفرت معلوماتنی اعتراف وتسلیم ایتمدك کیمسه قالمامش ایدیسه ده کنج مارصونك علو اخلاق انسانیه وسمو سجایای قهرمانانه‌سی هنوز هیئت عسکریه‌نك چشم حیرتنه چارپمامش ایدی.

اون بش یاشنه قدر همشیره‌سنك دیزی دیبندن هیچ بر یره آیرلمامش بولنان بوچوجغك احوال واطواری فرشته‌سیرت بر مادموازل احوال واطواری دیمك اوله‌جغی محتاج اخطار دکلدر. بوحالدن چیقه‌رق دلیقانلیلق حالنه کیرمامشدر که اوطورر محجوبانه‌یی تبدیل ایلیه‌جك

فرصتلره ملاقی اوله بیلسون . بونابارت
کبی قله بر کبی لافایت کبی عسکرلکك
اطاعت تامه وانقیاد تام صورتنده
تجدیداً واضع بنیانی دیمك اولان جنك
آفتلرینك تشکیل ایلدکلری قطعات
عسکریه‌ده انضباط عسکری مادتا بر مکتب
ادب حکمنی آلمش بولندیغی کبی بالخاصه
کنج مارصو دلیقانلیلق مقتضیاتندن تنعم
وتلذذ ایچون دکل فیض جلیل عسکری
ایله تفیض وتعلی ایچون خدمت مشرفهٔ
عسکریه‌یه دخالت ایلمش بولندیغندن
بوفیض جلیلك ناموس وعفت وعصمت
کبی نتایج مقتضیاتی کنج مارصوده شعشعه
نثار اولدقجه اولقدر بولنمش ایدی .

وقعا کندی یوزینه باقان برقاریندن

محجوب قاله جق درجه لرده احساس
مردانه نك اجنبیسی كور يلمور ايديسه ده
او قادينك تدقيق و تماشای جالنه جرأتياب
اوله ميان كوزلری دشمن سونكيسندن
قورشوندن قليجندن اصلا ييلميوب ميدان
حربده اعتدال دمه خلل و يرمكسزين
واتباعنه مأمور اولديغی پلانی حكمدن
دوشورمكسزين بالعكس او پلانی اكمال
و اتمام ايده جك تدابير مرتجلانه ايله برابر
دائما هركسك اوكنده بولنمق صورتيله
ميدانه قويديغی فداكارلق درجه سنده
جسارتلره جمله يی حيران ايلرايدی ٠

ايمدی مارصولك بوحسن احوالی
معيتنده بولنديغی امرانك نظر تقدير
و تعظيمی جلب ايده‌ديكندن الك مهم استثنا .

رەلرە قهرمان مومى اليه دخى دعوت اولنمغ
باشلاديغى كبى وردون موقعى پروسياليل
طرفندن تحت محاصرەيه النەرق دفعه
محاصره ايچون فرانسزلرك كرچكدن
جانسپارانه بر صورتده وقوعبولان غيرتلرى
كاركر تأثير اولميوب ده تسليم موقعه مجبو
ريت الويرديكى زمان بواستشاره ايچون
عقد اولنان مجلس عسكرى يه مارصو دخى
دعوت اولندقده بره قدر اولمكى رأى
ايدرك موقعى تسليمه رضا كوسترمامش
ايدى .

ذكر اولنان مجلس عسكريده مارصونك
بورأيه اشتراك ايليان يالكز باش قوماندا
چنرال بوريه‌ر اولوب اركان سائره‌نك
كافه‌سى تسليمدن بشقه چاره اولمديغى

درمیان ایلدکاری کبی وردون اهالیسی دخی بو تسلیم ایچون هیئت عسکریه یی اجبار ایلیه‌رك تسلیمه رضا کوسترمیه جك اولورلر ایسه کندیلری دشمنه عرض تسلیمیت مجبوریتنده بولندقلرینی بیان اندنجه باش قوماندان جنرال بوربه‌ر دشمنه قلیج تسلیمندن ایسه عزرائیله جان تسلیمنی بالترجیح ینده برقورشون صیقوب قورتلمش کیتمش ایدی .

کوکالی بیکباشیسی مارصو موقعك عدم تسلیمی امرنده قوماندانك فکرینه مشترك ایدیسه‌ده شو انتحار فکرینه اشتراك ایتمدی . برمجلس عسکرینك وبردیکی قرار ولو که کندی فکر ومطالعهٔ عسکریه‌سنه موافق اولمسون هر حالده شایان اطاعت

وشايستهٔ اتباع اوله‌جغی اعتقاد صحیح عسکریسنده بولنوب قیمتلی حیاتنی انحصار ایله اسراف ایده‌جکنه آنی دشمن قارشو سنده هم ده الڭ عالی اوله‌رق فدا ایلمك دولت ووطن منفعتنه دها موافق دوشه جکنی بالتأمل مجلس عسکرینڭ قرارینه کردنداده انقیاد اولدی .

تصادفه باقلی که قاعدهٔ عسکریه‌جه بوبله وتسلیم قراری ویرلدیکی زمان اوقراری دشمنه تبلیغ مأموریتی مجلس عسکریده بولنان امرانڭ الڭ کنجنه اصابت ایلدیکندن وبومجلسده‌کی امرانڭ الڭ کنجی ایسه کوکالی بیکباشیسی مارصو اولدیغندن زواللی قهرمان عسکر ایچون الڭ بیوك شرف وزینت اولان انقیاد تام شاننه خلل کتورمامك مقصدیله

اعتراض کردەسی اولان تسلیم قرارینی
پروسیا قرالنه بالذات تبلیغه کیتدی .

حضور قرالی‌یه کیردیکی زمان مار .
صونك کوزلرندن باران بلا کبی آقان یاشلر
قرالك استغرابنی موجب اولەرق فقط
سببنی صورد وبده سببی دخی بو تسلیمه کند.
یسی معترض بولندیغی حالده وظیفهٔ جلیلهٔ
عسکریه‌نك قدسیت مخصوصه‌سنه خلل
کتورمامك ایچون بو تبلیغی اجرایه مجبور
اولمسی ومع هذا بو اجرانك جنرال بوربه‌رك
انحارینه قیاس بیله قبول ایتمیه‌جك درجه‌لرده
کندیسی ایچون موجب تألم ولمسی قضیه.
سی ایدوکنی بیان ایدنجه پروسیا قرالی بو
ذاتك علو شان عسکریسنی ازدل وجان
تحسین وتبریکه مجبور اولدی .

وردون مسئله‌سندن صکره مارصونك
بری برینی تتابع ایدن موفقیات عسکریه‌سی
بین‌العسکر تزاید شان وشهرتنی تسریع
ایلدی ایسه‌ده کندیسی انضباط وانقیاد
عسکری خصوصنده غایت متعصب وشدید
اولدیغندن ومعیتنده‌کی کوکللیلر ایسه عسا-
کر نظامیه‌یه نسبةً برنوع باشی بوزوق
دیمك اولوب انضباط وانقیاد عسکری‌یه
مخالف بعض حاللر یله مومی الیهی بیزار
ایلدیکندن کوکللی یکباشیلیغنی نظامیه یوز-
باشیلغنه فدا ایده‌جکنی مافوقنده بولنانلره
عرض ایدنجه تکلیفی قبول ایدیلوب «له‌ژ-
یون ژرمانیق» دنیلان سواری زرهلی الاینه
یوزباشی تعیین اولندی که متعاقباً یعنی ۱۷۹۳
نیسانده وانده ولایتنده روایالیستلر ایله

جنكه كوندرلدی .

فرانسه تاریخ عسکریسنده « واتده محاربانی » دیه مقید اولان غوغالر اودرجه‌لرده خونریزانه شیلردرکه اداناقفرهسنی اوقو یانلرك توكلری اورپره‌ رب كرپی دیکنلری کبی دیم دیك کسیلمك قابل دكلدر . بو محاربات اچنده ماړصونك کوسترديكی قهرمانلقلر دخی اوقدر فوالعاده درکه بر نظر حکمتله تدقيق اولندیغی زمان بو آدمك فوق العاده لکنی تسلیم ایتمامك متصور اولهمز . شولا صومور شهرنده بولندقلری زمان روایالیستلر برقوۀ غالبه ایله کلوب « قونوانسیونل » دینلان عسکری مغلوب و پریشان ایلدكلری زمان

ـوماندان بور بوتك آتی اوریلوب
پیاده قالمسیله همان یاقه‌سنی پنچهٔ اسارته
قاپدیرمق ثانیه‌سی حلول ایلمش ایدی‌که
بور بوتك روایالیستلر الده اسیر دوشمسی
دیمك فی‌الحال پارچه پارچه ایدلمسی دیمك
اوله‌جغی محققاتدن ایدی . مارصو همان
حیواندن اینوب :

— بین !.....

خطایله بور بوته تقدیم ایدوبده
بور بوت کندی جانی قورتارمق ایچون
مارصونك کوستردیکی سماحتی امکان
وقابلیت قوللك فوقنده بر حرکت کورەرك
تردد ایلدیکجه قهرمان مارصو :

— بین ! بین ! چونکه سن فرانسه‌یه
بندن دها لزوملی آدمسك !

دیه بور بوتی بیندیروب کندیسی
دشمن ایچنده پیاده قالمش ایدی • فقط
تخطری مستلزم توحش اوله جق پك
تهلکه‌لر ایچندن چوق بدسلامته چیقه
بیلدیکندن و او زمانه قدر کوسترمش
اولدیغی معلومات و مهارت عسکریه
خدمتنده بولندیغی هیئتك دائما نظر
دقتنده بوله‌رق مارصو مادهٔ بوز باشی
ایکن رتبهٔ معنویه‌سی کندی کندیسنه
ترفع ایده کیتدیکندن هنوز یکرمی‌اوچنجی
یاشی ایچنده ایکن « ژنرال دو بریغاد »
یعنی یکیدن لوا رتبه‌سیله شانی اعلا
قلندی •

وانده ولایتنده کی عسکرك عمومی
قوماندانلغی جنرال قله برده ایدی که هر

محاربه ده مارصونك يارارلغنى كوردكجه
حقنده‌كى محبت واعتمادينى آرتديرديغى باره يه
پوله ماله ملكه هوس ايتمامك ذوق وصفا
قيدنده بولنمامق وبتون عشق ومحبتى يالكز
سوداى وطندن عبارت قالوب شرف
عسكرى بى الك بيوك فداكارلقلرك مكافات
لايقه سى بيلك وسلاح قرنداشلريله ملكانه
تواضع واستئناس دائره سنده يشايوب خشم
وشدت غضنفرانه بى يالكز دشمنه كوسترمك
كبى نيجه خصائل انسانيه وخصايص
عسكريه ده قله برك پيدا ايلمش اولديغى شهرته
مارصونكده واصل اولديغنى كوردكجه
قله بر بو بيوك آدمى كندى جانى كبى سومكه
باشلامش ايدى . حتى معلومات ومهارت
عسكريه جه قله برك برقاچ دفعه مارصونى

کندی نفسنه ده ترجیح ایلمش اولدیغی مشهور.
در . بر دفعه‌سنده دیمشدر که :

— بر محاصره ترتیبی لازم کلور ایسه
هرکیم اولور ایسه اولسون میدانه
چیقسون . مباحثه و مسابقه اینده بیلورم .
فقط بعض کره بر محاربه پلانی ترتیب
اولنورده محاربه به باشلاندقدن صکره
دشمنك آله‌جغی یکی وضعیتلره کوره
او پلانك درحال تبدیلی لازم کلور .
ایشته بو یله میدان محاربه‌ده سرین
قانه اصلا خلل کتورمکسزین درحال
تدبیرینی شاشرمقسزین پلان تبدیلنه
مقتدر اوله بیله‌جك جنرالار میاننده
مارصو کبیسنی هیچ کوردیکم یوقدر .
بو جهتده مارصویی نفسمه ترجیح ایدرم .

بوقاروده تعداد اولنان خصائل وخصايص انسانيه وعسكريه ده مارصو جنرال قله برك شبهه نامی عد اولنديغی كبی اوزون بويلی مليح ولطيف چهره لی غايت ياقيشقلی كرم وسخاوتله ممتاز برجوان سرفراز اولمق دخی مارصونك مخصوصا. تندن بولنوب هله همشيره سندن المش اولديغی ايلك تربيهٔ محجوبانه ومعصو- مانه يی هيچ بر وقتده غائب ايتمامشدركه مارصونك بوحالی اك پاك دامن زنادين ايچون زينت حال لعال عد اولنغه شايانذر.

بناءً علی ذلك وانده محاربا تنده قونوانسيون حكومتنك عسكری طرف طرف روايياليستلره مغلوب اولمغه

زبوبده بومغلوبیات متتابعه‌نك سببی
معاذ الله اقچه قوتیله جنرالارك اطماعنه
اولدیغی زمان بوعیب مدهشدن
ـاً عاری و بری آدم تحری ایلیان
انسیون حکومتی قله‌رك توصیه
التیله مارصو بی فرانسای غربیه‌نك
اردوسنه بردن باش قوماندان تعیین
ایدی . کنج مارصو معیتنده‌کی
ی استدیکی کبی بالانتخاب شان جلیل
ری مقتضیاتنی جمله‌به تفهیم ایلدکدن
ه وانده‌لیلری مان نام محلده صقشد .
ب ۱۷۹۳ سنه‌سی کانون اولنك اون
نجی کونی اوبله بر محاربه‌یه
شدی‌که محاربه صباحدن اقشامه
دوام ایدرك دشمنی منحصرن اولان

استحکاملردن طیشارویه اوغراندی . بو
اوزرینه دشمن اصل مان شهرینه کیرو
اقشامک دخی حلولیله جنرال مارصو
شهر مذکوره طوپ منزلنه قدر صوقلمش
واورایه‌ده هجوم ایچون صباحک ورودینه
منتظر قالمش ایدی . بو محاربه و
محاربانی ایچون نتیجهٔ قطعیه‌یی انتاج
ایلیه‌جك بر ملحمه اولمسیله عسکری ارکانی
وسترمان نام جنرال :

— مان شهرینك ایچنه قدر کیره
برشی دکل اصل محاربه‌نك شدتی شهر
ایچنده اوله‌جغنی کوزه آلملیدر .

دیمسیله مارصو و ارقداشلرینك
صیقوب صالالایه‌رق :

— کوریورسك یا ؟ عهده

...ابت ایدن او یونلك بیوك براو یوندر .
...ط وظیفه ایتمه . یوری ! بن ده
...قه کدن کلیورم .

... دیمش ایدی . بو محاربه ایرتسی
...ن اقشامه قدر دوام ایلدیکی کبی
...کیجه دخی صباحه قدر دوام ایلیه‌رك
...نده‌لیلر بالکلیه پریشان اولمغله شهری
...اقوب فرار ایلمشلردر .

اوجه دخی دیدیکمز وجهله بو وانده
...ار باننده طرفین مخاصمینك بری بر بنه
...ستردکلری شدت عادتا افتراس خون
...امی درجه‌سنی بولدیغندن مان شهرنده
...وایبالیسنلرك مغلو بیتلری اوزرینه
...اب اولان قونوانسیونللرك شدتی بر
... درجه‌یه وارمش ایدی‌که مغلو بلر دخی

كندى ملتلرندن وكندى جنسلرنه
اولدقلرى حالده آنلر حقنده كوستردكلر
وحشت عادتا جنكيزيلرك اهالئ مغلوبه
اولان اعتسافلرى درجه‌سنى بولمش ايدى
ماله دخى تعرض ايديورلر ايدى جانه ده عرضه
مارصو كبى عفت مجسمه اطلاقنه شايان
اولان بر عسكرك ويله عسكرلك شانن
توفيق قبول ايتميان حركتى كورديكى زمان
نه درجه‌لرده بيزار اوله‌جغى كلفت تفصيلدن
وارسته اولوب هله كندى عسكر
غالبه‌سندن بر قاچ نفرك غايت كوز
وكوچوك بر قزه تعرض وتسلط مقصدى
معقول بيله ال اوزاتدقلرينى ده كورنجه
اختيارى الدن كيدوب همان طوغريدن
طوغرى يه بالمداخله قزجغزى تخليص

برجای سلامته توديع ايلكی متعاقب
سكری بو تخربباتدن منع ايچون درحال
صقين و سلاح باشنه ترنپتلرينی اورديرمش
بو قوماندايی ايشيدن افراد وضابطان
سلاح باشنه جان آتمسيله بو صورتله
وپلاديغی عسكری اوكنه قاتوب فرار
لكده بولنان روايالیستلری ساوانای
م محله قدر تعقيب ايدرك اورادهده بر
غلو بيت قطعيه يه دوچار ايلمشدر ٠
بويله هنوز كنج ياشنده ايكن شان
شرفك منتهاسنه واصل اولمش بولنان
ذاتك حدودلری آزمی اولور ؟ مان
هرنده كی يغمای عمومی يی منع ايتمسی
ك چوق كيمسه لرك منفعتنه مغاير دوشه رك
ونی جنرال مومی اليه عليهنده برجنايت

اولمق اوزره حکومت مرکزیه‌یه اخبـار ایلدکلری کبی قورتاردیغی کنج قزی وینه النـده قلنج اوله‌رق نفسـنی وناموسـنی مدافعه‌یه چالیشـان دیکر بر قادینی قور تارمسنی بیچاره مارصو علیهنه بر خیانت اولمق اوزره درمیان ایلمشلر ایدی .

پارسـدن بوایشـك اردوجه اجرای تحقیقـاتیله محقق ایده‌جك نتیجـه‌یه کوره حکم قانونك اجراسی امر اولندیغنـدن وفرانسـه نك بوقاریشقلق زماننده برقاچ ساعت محاکه ایله باشـلر کسیلـك اوقدر شایان اهمیت بیله کورلمـدیکندن زوالی مارصـونك اعدامی ایچون تمام کیلیـوتین ماکنه‌سی قـور یله‌رق بیچـاره‌نك اورایه ایصـالنه انتظـار اولنمقده ایکن صومور

ماكنه‌سی قور یله‌رق بچاره‌نك اوراده ایصالنه انتظار اولنمقده ایکن صومور محاربه‌سنده جانی قورتارمش اولدیغی باش قوماندان بوربون علی جناح الاستعجال پاریسدن یتیشوب ذاتاً تزویرات عادیه ایله مالامال بولنان اغلامی چاك چاك ایتمش و مارصوبی قورتاروب اوجه آنك طرفندن کوردیکی ایلکلك مقابله‌ٔ تامنی یرینه کتورمشدر ‧

بو حادثه نتیجه‌سنده مارصو فرانسانك غربی جهته اردوسی قوماندانلغندن عزل اولنمش ایسه‌ده ١٧٩٤ سنه‌سنده آردن طرفلرنده بولنان فرقه‌لردن برینك قوماندانلغنه کوندریلوب اورادن دخی سامر ه موز اردوسنه نقل ایله فلوروس جوارنده موقع توتان قوبورغ اردوسنك استکشافنه کوندرلمش ایدی ‧ معیتنده کی قوته نسبتله

کیم بیلور قاچ قات فائق اولان بودشمن
مارصویی آتش ایله استقبال ایتمسیله و مار-
صو ایسه دشمنك قوتنی کندی اردوسنه
بالاخبار حرکت اعدایی تعطیل و هیچ اولمز
ایسه تأخیر ایچون محاربه ده ثبات کوسترمك
مجبوریتنده دوشمسیله اویله بر محاربه یه
کیریشمشدر که راکب اولدیغی آتلردن
ایکیسی اوریلوب هلاك اولهرق اوچنجیسنه
راکباً ینه جنکده دوام ایلمکده ایکن اردو-
سنك باش قوماندانی جنرال ژوردان
کیرودن یتشمشدر .

جنرال ژوردان بو محاربه ده اتخاذ ایده-
جکی وضعیت عسکریه یی درعقب قرار-
لاشدیرهمدن اظهار عجز ایدنجه مارصو
فرانسز اردوسی ایچون الکزیاده تأمین غلبه یه

مدار اوله بیله جك وضعیتی ژوردانه بالاخطار
کندیسی موز اوزرینه یورویش و اقس
لاشاپل و بون وغوبلنج موقعلرینی اشغال
ایلمش ایدی که بو حرکت عسکریه دخی
مارصونك شهرت و شرفنی تزیید ایلمشدر .

۱۷۹٥ سنه سنده ینه بو اردونك اجرا
ایلدیکی رجعتی حمایه و اردوی مذکورك
رین اوزرنده کائن بر اخشاب کوپریسی
چکمسنی متعاقب کوپرینك احراقنه مأمور
اوله رق حمایه وظیفه سنی حسن ایفایه
موفق اوله بیلمش ایسه ده کوپرینك تخریبی
امرنده جنرال برنادوت فرقه سنك استحکام
مهندیسی طرفندن کوستریلان نابجا بر
استعجال کندیسنی مسئول ایدر خوفیله
بیچاره مارصو دوچار یأس کامل اولمش

وانحلاره قیام ایلمش ایدی . یاروفا کاری جنرال قله بر بودقیقهٔ مدهشه‌ده دخی امداده یتیشه‌رك مارصونك سلاحنی الندن المقله برابر وقوعه کلان سهودن طولایی هنوز یأس کلی یه دوچار اولمق مرتبه‌لرنده امیدلرك محو اولمامش بولندیغنی بالتأمین ایکیسی یردن آتلره بینمشلر و بریاندن کوپریی تعمیره قوهٔ کافیه تخصیصی ایله برابر دیکر طرفدن برنادوتی شدتله تعقیب ایلمیان دشمنی مونتابور تپه‌لری اوزرنده توقفه مجبور ایلیه‌جك هجوملر ترتیبیله شان وشرف عسکریلرینی محافظه‌یه موفق اولمشلردر .

بوندن صکره مارصو هوند سروق وبالاتینا طرفلرنده ایکی سنه قدر قوماندانلق

ایدرك حیثیت ملیه‌سی و حیثیت عسکریه‌سی
مقتضاسنجه منسوب اولدیغی دولتك
محافظهٔ منافعی امرنده ذره قدر قصور
ایتمامکله برابر اهالیٔ مغلوبه‌نك مال وجان
وعرض وناموسنی محافظه‌ده دخی اقدامات
واهتمامات مابجنابانه ایله کندیسنی اوقدر
سودیرمشلرکه وفاتندن صکره قوبلیج
هدایه حاکملرندن بریسنه :

— مارصو قزلرمزدن هیچ بریسنی
باشندن چیقارماشدر . قوجه‌لر هیچ
بریسنك حقوق زوجیه سنه تعرض
ایتمامشدر .

بو یاندن جنك ایدر دیکر طرفدن اشفاق
پدرانه ایله اهالی‌یه آثار مرحمت کوسترر
ایدی . آنك قوماندا ایتدیکی یرلرده

کیسه‌نك املاکندن برقاریش یره مداخله وقوع بولمدیغی کبی ید استیلاسنه چکن یرلرده صنایع وتجارتده ذره قدر خلل کلمامشدر.

دیمشدرکه بر اردو قوماندانی ایچون بوندن بیوك مدح وستایش تصور اولنه‌مز. باخصوص که مدایح مذکوره کندیسنه مغلوب اولان بر مملکت حاکملری طرفندن ایراد اولنیور!

شو ایکی سنه قوماندانلغی مدتنده اهرنبرهتستهین قلعه‌سیله مایانس شهرینی ایکی دفعه تحت محاصره‌یه الهرق اگرچه بروجه مأمول موفق اوله‌مامش وجنرال ژوردانك رجعتی اوزرینه ۱۷۹٦ سنه‌سنده مایانس محاصره‌سنی قالدیروب

کندیسی ده رجعته مجبور اولمش ایسه ده
بو رجعتنده انبورغ موقعنده کندیسنه بر
وضعیت مناسبه و بیوك آرشیدوق
شارلك کندی اوزرینه مسلط ایلدیکی
پیشدارلری برقاچ دفعه بوسکورتدیکی کبی
ایلولك یکرمنجی کونی هوشمستانباخ
نام اورمان دروننده جنرال هوچ طرفندن
غایت شدتلی بر هجومه دوچار اولهرق
اصل قهرمانلغی ده ایشته بو صولك محاربه-
سنده کوسترمشدر .

بو محاربه ده اوستریالیلرك قوتلری
مارصونك معیتی عسکرندن پك چوق زیاده
اولوب محاربه ایسه عادتا بوغاز بوغازه
دینلك لازم کلان بر صورت خونریزانه‌ده
ایلمش ایدی . جنرال مارصو بندیکی آتی

عسكرينك هرجهتنه يلديرم كبى سوق ايليه‌رك عسكرينك الك ضعيف اولديغى نقطه‌لره كلدجكه بالذات دخى محاربه‌يه كيريشور ايدى . نهايت اوستريانك تيرول قره‌بيناجيلرندن بر نفر النده‌كى قره‌بيناىى مارصونك كوكسنه طوغرى آتشليه‌رك اولوم درجه‌سنده مجروحاً آتدن اشاغى‌يه دوراسى اوزرينه كندى فرقهٔ عسكريه‌سى تار ومار اولمش و فرانسزلرك هربرى بر طرفه فرار ايتمسى اوزرينه اوشانلى مجروح دشمنك عهوتنه براقلمش ايدى . اوزمانه قدر نه لوازم انسانيه ونه‌ده قواعد عسكريه خلافنده ذره قدر بر حال وحركتى كورلماه‌مسندن طولايى اعدانك بيله تعظيمات لايقه‌سنه مظهر اولمش بولنان قوجه مارصو

بوحال مجروحیتیله آرشیدوق شارلك حضورینه کتورلدیکی زمان شان وشرف عسکری مراتبنك قصواسنه واصل اولمش برقهرمان ایچون لایق اولان توقیرات وتعظیمات عسکریه آرشیدوق طرفندن بلاقصور اجرا ایدلدیکی کبی یارهسنك التیامی ایچونده فن جراحینك کافهٔ مقتضیاتی اجرا قلنمش ایسهده اوجریحهٔ مهلکهیه چارهساز اوله بیلهك قدرت بشریهنك فوقنده بولندیغندن اوچ کون صکره روحنی تسلیم ایتمشدر .

جنرال مارصونك وفاتی ۱۷۹٦ سنهسی ایلولنك یکرمی اوچنجی کونی التانکیرشن شاتوسنده وقوعه کلمشدرکه قوجه قهرمان هنوز یکرمی یدنجی یاشنی اکمال ایتمامش

ایدی . غوبلنج مستحکم اردو کاهنه تربه ایدیلان مزارینه دفن اولنه‌جغی کون اوستریا عسکرندن ماعدا فرانسز اردوسندن دخی تعظیمات عسکریه‌نك اجراسی ایچون بلوکلر و بتارلار جلب اولنه‌رق غایت مطنطن بر جنازه الای ترتیبی و طوپلر انداختیله دفن اولنمش و الك صادق دوستی اولان جنرال قلة بر طرفندن ترسیم ایدیلان رسم موجبنجه مزاری اوزرینه برده علامت مخصوصه دیكلمشدر .

ایشته بو دفعه کمال توقیر و تعظیم ایله رمادی پارسه کتوریلوب پانته‌ئون معبدینه قونلمش اولان جنرال مارصو بوقدر حمیتلی شانلی شرفلی بر عسکردر که بویله ممتاز قهرمانلره یالکز پارلك دکل اغیارنده لوازم

تعظیمده قصور ایتمیه جکلری درکار اولوب
۱۸۵۱ سنهٔ میلادیه سنده وطنی اولان شارتر
اهالیسی موسی الیهك برنجه دن معمول
هیکلنی رکز ایتمشلردر . رمادینك پانتئونه
نقلی ایسه ده بویله هیکل رکزینه ده قیاس
قبول ایده میه جك درجه لرده برشرفدرکه
فرانسه ده بوندن بیوك هیچ برشرف متصور
دکلدر .

—o—

انسانك ماهیت مادیه‌سی

بر زماندنبری اوروپاجه « ماتەریالیست » دینلور بر فرقهٔ فلاسفه تورەمکده باشلامشدرکه بونلر حکمت قدیمه‌دکی کائنه معنویاتندن تجرید ایدرك یالکز مادیاتدن بشقه هیچ برشیئی موجود عد ایتمزلر . ماده‌ده‌کی خواصه دخی « قوت » تعبیر ایدرك ازلیتی ابدیتی هر شیئی بو ماده ایله قوته اسناد ایله کائناتك حدوثنی فناسنی انکار و قدمنی بقاسنی ادعا ایله من القدیم بتون دنیانك طانیمش اولدقلری بقای روحی بیله قبوله قرین کورەمزلر .

اوروپاجه بو فلسفهٔ جدیدەنك طرفدارلری حکمای صحیحه میاننده پك آز اولوب علوم طبیعیه‌نك تتبعیله اسرار خلقته عقل

ابردیرنلر وحتی علوم ریاضیه نك دخی
یاردمیله حرکت کائناتی حساب ایدنلر
بونلرك کافه‌سی برواجب تعالی وتقدس
حضرتلرینك اثر خلقتی اولدیغنه ازدل
وجان اینانمقده ایسه‌لرده فکرلری انوار
حکمتدن عاری وتحصیلاری ناقص اولان
برطاقم کیمسه‌لر ماته ریالیستلرك سفسطه
لرینه قاپلدقدن کندیلرینی بردرلو کیرویه
آلمیه‌رق نهایتنده بوضلالتك مادی معنوی
زیانلرینی کوروب نادم اولیورلر ایسه‌ده
اوندامت مسترشدانه‌نك حصولنه قدر
کوردکاری ضررلری زیانلری جبروتضمین
ایده‌جك امکان بوله میوب خائب وخاسر
اولیورلر .

بوماته ریالیستلرك الك تخف سفسطه

پردازلرندن بریسی شو پنهوز اولوب خلاصهٔ حکمتنی وآنك صورت ردینی کچن سنه یازمش وترجمان حقیقتده درج ایلدکدن صکره برده رساله صورتنه تحویل ایلمش ایدم .

اخیراً واصل نظرگاه مطالعه‌مز اولان اوروپا مطبوعاتی بوماته ریالیستلرك رد اباطیلی ایله بنه اشتغاله باشلایه‌رق هله ایرون نام انکلیز غزته سنده ماته ریالیستلری استهزاءًا « انسان » دینلن اکمل مخلوقات ربانیه‌نك بر تحلیل مادیسی یاپلشدر که ماته ریالیستلرك انسانی یالکز بومادیت نقطهٔ نظرندن تتبعلری عقلایی دکل جهلایی بیله کولدیره‌جك قومدیالردن اولدیغنی بالاثبات ازجمله اوقناو فویبه کبی الهیون حکماسنك نسخهٔ کبرا اولان انسانده‌کی شرف وفضیلته دائر سویلمش اولدیغی

سوزك حقیقت محضه اولدیغنی ده میدان
ثبوته قویمشلردر .

انسانك ماهیت مادیه سی نه دن عبارت
اولدیغی بر تحلیل کیمیویه نتیجه سی اوله رق
میدانه قونیلور قونلماز ماته‌ریالیستلرك
مسلك حکمتلرنده کی غرابت مضحکه حقیقة
کندی کندیسنه میدانه چیقیویرمکده در .
زیرا وجود بشرك ترکب ایلدیکی مواد
بویله بر تحلیله اوغراتیله جق اولورسه
باقکز نه لردن عبارت کوزلمکده در :

یتمش التی کیلو غرام قدر ثقلتنده اولان
بر وجودی تحلیل ایدنجه بونك اون اوچ
جوهردن مترکب اولدیغی کوریلور که
بونلرك ده بشی اجسام هوائیه دن و سکزی
اجسام صلبه دن اولدقلری آکلاشیلیور .
ایشته ذکر اولنان اون اوچ جواهرك

مقدارلری‌ده بروجه آتیدر :

غرام	كيلو غرام	نوع اجسام
٠٠	٤٤	اوقسيژن
٠٠	٠٧	ايدروژن
٠٧٢	٠١	آزوت
٦٠٠	٠٠	فلور
١٠٠	٠٠	فلئور
٠٠٠	٢٢	قاربون
٨٠٠	٠٠	فوصفور
١٠٠	٠٠	كوركورد
٧٥٠	١	قالسيوم
٠٨٠	٠٠	پوتاسيوم
٠٥٠	٠٠	ماغنزيوم
٠٥٠	٠٠	تيمور
٦٠٢	٧٧	

دقت بيورلديمی ؟ بوخنر كبی
شوپنهور كبی ماتهرياليست افنديلرك
عالم وجود وامكانده ماديا تدن شقه هيچ
برشيئه اهميت بيله ويرمامه‌لری و بتون
حقايق حكميه‌يی ماديانده بوملری طوغری
اولمق لازم كلور ايسه ايشته انسان
ديديكمز مخلوق معظم ومشرفك‌ده ماهيت
ماديه‌سی بشی غاز وسكزی اجسام
صلبه‌دن اوله‌رق شواون اوچ مواددن
بالاده بيان اولنان مقاديردن عبارت اولمق
لازم كليور .

شمدی انسانك كافهٔ شرف وشانی ايله
كائنات ايچنده كرچكدن اشرف مخلوقات
اولديغنی حكم وقبولده بتون نوع بشر

همان اتفاق واتحـاد تامده بولنمشـلر ایکن ماديونك بوسفسطه‌لرينه حوالهٔ سمع اعتبار ایدیله بیلورمی ؟

واقعا بر نعش تحليل ايديله جك اولورسه اجزای مترکبه‌سنك بونلردن عبارت ظهور ایتمسنه بالکیمیا بر شی دیه‌میز . فقط ایشته کیمیا خانهٔ دهر میـدانده‌در ! هـایدی باقه‌لم بالاده‌کی رچته‌یی یاپدیرکزده اندن بر انسان تشکل ایلسون !

اوت ! کیمیا کر اعظم استاد کل خالق اکرم اولان حق سبحانه وتعالی حضرتلری اورچته موجبنجه بر وجود خلق ایدرك اوده انسان اولمش ایسه‌ده او نسخهٔ کبرایه روح دینلن بر فیض جاویدهاویرمشدرکه انسانك انسانلغی اصل انکله قائم اولمشدر .

ایشته بونی نظر حکمته الان اوقتاو فویه
دنخی دیمشدرکه:

« مادامکه یاقه‌مزه پنجهٔ موت صار-
لدیغی زمان وجـودمز منحـل اوله‌رق
بعض اجزایه تحول ایلیورمش ومادامکه
بواجزای مادیه‌ده قدم وبقاوارمش دیورلر
شو اجزای مادیه کبی اشیای خسیسه وعادیه
لایموتلق ایله مشرف طانـدقلری حالده
انسانده‌کی اك عالی احسـاس وافکار واك
پارلاق اوصافدن اولان شفقت وصداقت
اك مقدس موجودلردن اولان ایمان واعتقاد
هله حق سبحانه وتعـالی حضرتلرینـه
انجذابمز میلمز محبتمز عشقلرمز سـودالرمز
کوز یاشلرمز الام واکدارمز یاخود صفای
خاطرمز والحـاصل کافهٔ موجودیت

معنويه‌مز فنا بوله‌جغنی ذهنلرمز نصل
قبول ایده بیلور ؟ انسانك موجودیت
معنویه‌سی هیچ یوق ایمش ده حیاتك
ختامیله برابر بونجه احساس وفضائل
دخی محو اولی و یره‌جکلر ایمش ها ؟ بزم
ایچون برحیات مستقبل برمأوای ابدی
برعدالت غایه اولمیه‌جق ایمش ها ؟ ...
امان یارب ! مادیتمز کبی برمادیت خسیسه
ابدی اوله‌جق ده معنویتمز کبی الك صافی الك
پاك اولان انائیتمز فانی اوله‌جق ! ... لحم وشحم
باقی روح فانی اوله‌جق ها ؟ یوق یوق .
بونلر هپ هذیان محضدرلر . »

ایشته اوقتاو فو یه‌کبی برحکیمك ینه
کندی مملکتلرنده توره‌مك استعدادینی آلان
ماته‌ریالیزم علیهنده شو استکراه محقی

کوز او کنه الور ایسه‌ك بو فلسفهٔ پر سفسطه
یه بز هیچ رغبت ایتاملی یز . بز که حکمت
اسلامیه ارباببی یز . اوروپانك حکمت غیر
اسلامیه اربابنك تنزل ایده‌مدکاری چرکابه
بزمی تنزل ایدرز ؟ نعوذ الله !

﴿ دوای عاجل ﴾

کچن تشرین ثانی اوائلنده باتاو یالیما.
نندن مارسیلیایه متوجهاً حرکت ایلیان برکمی
ایله پارسه کلن یولجیلردن بریسی اثنای راهده
وقوعبولان مشاهداتنك الك لطیف والك
غریبنی بروجه آتی حکایه ایدرك پارس
غزته‌لرینه‌ده درج اولنمشدر .

کوکرته اوستنده بتون یولجیلر
بحر محیطك واسع افقنه طوغری مد انظار
تجسس ایلیه‌رك هوانك ودکزك بزی قور.

قـوتوب قورقـوتمیـه جغنی استخراجه چالشیورلر ایدی .

بریاندن‌ده کمی یوك آلیورایدی . برده باقه‌لم‌که صندالك بریسـنده بیاض قطیفه‌یه قابلی وکموشـلی قبارالر ایله مزین برتابوت چیقارلدی . « بوجیلرمز میـانده برده جنـازه‌می وار ؟ » دیه هرکسـك نظر تجسسی بوتابوته متوجه اولدیسه‌ده یالکز برآدمـك تابوتی صرتلایه‌رق چیقـاری ویردیکی کوریلنجـه بوش اولـدیغی اکلاشلدی .

بوتابوتك برنجی قـاره‌یه ایندیرلدیکی زمان‌تزاید زینتی‌تکثیردهشتنه‌یاردیم ایلیان برمدهش منظره اوزرندن آیریله مامقـده بولنان انظار دقت طرفندن کورلدی .

ينه بو اثناده ارباب مراقبك وقوع
بولان اخطارى اوزرينه هر كسك نظر
تجسسى واپورك اسكله سنه يناشان بر صندال
اوزرنده اجتماع ايلدى .

او صندالدن بر تازه قز چيقاريلبور ايدى كه
ضعف حالى و خسته لكنك صوك درجه يه
وصولى بو بيچاره يى صاغلردن عد ايتدر
مكدن زياده امواتدن عد ايتديره بيله جكندن
شو دنجك كتو ريلان تابوته موضوعاً
بورايه كتورلمش اولسه بجا وسزا كوريله
جكى دركار ايدى .

« نه قدر ده كوزل! شديد ومديد بر خسته
لك قزجغزك صحتنى وجودينى تخريب
ايده بيلمش اولديغى حالده حسننى جمالنى
تخريب ايده مامش . فقط او اثناده تابوتى

کشورلردن بریسنكده روایتنه کوره خسته‌لکی اوقدر مدهش ایمش‌که اثنای راهده وفاتی محقق کورلدیکندن براحتیاط مبرم اولمق اوزره شو محفظهٔ مزینده‌مده هشه‌یی‌ده برابرجه آلمغه‌لزوم کورلمش .

ای بوقدر امیدسز خسته اولان‌قزه بحر محیط آشوری برسیاحت‌مدیده‌زحمتنی تحمیل‌ایتمکده‌نه معنا وارایمش ؟

شو مراق بوجیلرك اغلبنی استیلا ایلدیکندن کرك تابوت کرك‌قز ایله‌کان‌آدملر برصورت مهارتکارانه‌ده استنطاق‌ایدلدیلر خلاصهٔ افاده لرندن اکلا شلدیغنه کوره بوقز باتا ویانك غایت زنکین فامیلیالرندن اولوب ایلك سو دیکی برکبار زاده ایله بچن سنه تمام ازدواجنك عقد اولندیغی

کون زوجی وفات ایلدیکندن بویأس ایله قفایی یره اورمش . آندن صکره فامیلیانك برقاچ اعضاسی دها وفات ایدرك قزجغزه تسلی ویره جك کمسه قالمامش . یالکز فرانسه ده برخاله سی وارایمش که اوده پك زنکین ایمش . دوام حیاتندن کندیسنك ده امیدی قالمیه رق بویله هانکی طرفنه باقسه برسوکیلیسنك خاطرۀ مماتیله متمادیاً اولمکدن ایسه یالکز برموت طبیعی ایله اولمك ایچون فرانسه یه خاله سی نزدینه کیدیور ایمش .

بحر محیطی امثالی نادر بولنه جق برلطافت هوا ایله مرور ایلدك . کوندوزلری کونش کیجه لری آی ! او بحر بی پایانی غریق انوار ایلیورلر ایدی . آره لقده بر کره خسته

قزجغز قولتوقلرنده ایکی آدم اولدیغی حالده کوکرته‌یه چیقیور ایدی . بوجیلر میاننده بر کنج فرانسز دوقتوری تدریجاً قزه‌تقرب ایدرك هم مصاحبه‌سنی هم تداویسنی قبول ایتدیره بیلمش ایدی .

مصاحبه‌نه ایسه‌نه اما تداویدن نه‌امید اولنه بیله‌جك ؟ قزجغز بتمش کیتمش عادتا برجانلی جنازه !

بر آره‌لق قزده دوقتورده کوکرته اوزرنده همان هیچ کورنمز اولدیلر . بونی قزك یا حالت نزعده اولمسنه و یاخود وفات ایلمش بولنمسنه حمل ایلدك . یالکز بعض کمسه‌لر بر ایکی دفعه نصف لیلدن صکره و عادتا صباحه قارشو قزی‌ده دوقتوری‌ده فیچ اوستنده کوردکلرینی بیانله

بوظنك بطلاننی اثباته چالیشیورلر ایدی .

نهایت سبته بوغازندن کیردك . آق دکزده خسته مادموازل ایله کنج دوقتوری دها صیقیجه اوله‌رق کسوکرته اوزرنده کورمکه باشلادق . نه غرابت ! خسته قز بالکلیه تبدل ایتمش . موتالری اورکوتن صولغون بکزه رنك کلمش . مرمر هیکل کبی صورت غیر متغیره‌دن عبارت بولنان چهره‌ده تبسملر پیدا اولمش . هر تبسمده بیك غمزه‌لر جلوه نما اوله‌رق کوزل قزك جمالنی آرتدیرمش . نه‌قدرده عشوه کار برشی اولمش یا ؟ کنج دوقتورك قولنه قولنی طاقوب قیچ اوستنده بر اشاغی بر یوقارو کزینه‌دیکی زمان عادتا رقص ایدیورلر ظن اولنور .

بوجیلردن برمعتبر ذات دوقتورك
احبابی اولمق حسبیله یانه صوقوله‌رق
بوکوزل قزی شو اولوم خسته‌لکندن
هانکی علاج ایله قورتاردیغنی صورمش .
دوقتور دیمش‌که :

— خسته‌لکی یأس عاشقانه ایدی .
علاج اوله‌رق بر تازه عشق و یردم .
کندیمی سودیردم . شمدی نشانلمدر .
طوغر یجه خاله‌سی نزدینه کیدوب
نکاحمزی قیدیره‌جغز .

مارسیلیا لیمانه چیقلدیغی زمان ایکی
یاووقلیلر قول قوله و یروب کلکلیك کبی
صندالله آتلادیلر . اشیالری‌ده چیقارلدی
ایسه‌ده معهود تابوت بونلر ایچنده یوق
ایدی . تحقیق ایتدك اکلادق که بخشش

اولمق اوزره قاروته و یرمشلر . اکا محتاج
اولان بشقه برزواللی یه صاتلسون دیه !...

—o—

﴿ ادبیات لاتینیه ﴾

بر نمونه اولمق اوزره لاتین شعراسندن
هوراسك قصائدندن علی قدر الامکان عیناً
ترجمه اولنمشدر :

« بر مرابحه جینك تحسری : »

« بختیاردراوکه کسب وکار حرصندن
واقراضاتنك فائضلرینی تحصیل ایده مامك
بلیه سندن آزاده اولدیغی حالده انسانلرك
بدایت انتشارلرنده کی حالی کبی اوکوزلریله
پدر مانده اولان ترلالرینی سورر . عسکر
اولوب ده بر بورو آوازه سی اوزرینه
طاتلی او یقوسندن فرلامغه مجبور دکلدر .

تجار اولوب ده قودورمش دکزلرك کوپوکلی
طالغه لرینه کوکس و یرمیه جك . سیاسیو-
ندن دکلدر که «فوروم» مجمع ارباب سیاستنده
کرفتار صداع اولسون . شهرلی د کلدر که
اکابرك آستین عنایتنه یوز سورمك مجبور-
یتنده بولنسون ! »

« کاه اصمه لرینك اوزون چوبوقلرینی
یوکسك قواقلرك طاللرینه باغلار والنده کی
اکری بچاق ایله بونلرك بی فائده طاللرینی
کسوب یرلرینه دهانافعلرینی آشیلار . کاه
تنها بر وادینك ایچرولرنده مـه له ین قیون
سوریلرینه کوز کزدیروب کاهیجه قارکبی
کوبج باللرینی تمیز کاسه لر ایچنده
یرلشدیرر کاهیجه ده حلیم ومطیع
قیونلرینی قرقـق ایله امرار وقت

ایدر . هله موسم حریف اغاجلرك کمالنه
ایرمش میوه‌لرینی ارباب حیاته اهدایه
کلدیکی زمان کویلونك کندی اللریله
آشیلامش اولدیغی آرمودلرینی وارغوانی
رنکلی اوزوملرینی اقتطاف ایتمسی نه
بیوك بختیارلقدر ! ای (باغلرك بغچه‌لرك
فیاض ونکهبانی اولان معبود) سیلوه‌ن !
و پریاپ ! بواثمـاردن ایکیکزه‌ده قربانلر
اتحاف ایدرلر »

« بودهقان بختیارك جانی برساخورده
میشه‌نك التنـه ویاخود یموشـاق چمن
اوستنه اوزانوب یاتمق ایستدیکی ساحلنده
میشه‌نك نما بولمش اولـدیغی نهر میـاه
عمیقه‌سنی ساکتانه جریاننده‌دوام‌ایتدیرر .
جوارده‌کی اورمانده قوشـلر نغمه طراز

اولورلر . اورماندن کلوب نهره دوکیلن
براق درەجك دخی بو بختیارلرك اویقوسنی
دعوت و جلب ایچون طاتلی شیقرتیلر یله‌نی
چاغرر . رعدلر کندی اصوات دهیبه‌سی
اولان معبود شتا یغمورلری قارلری یاغد-
یرمغه باشلادیغی زمان بسان جانورلرینی
بر سوری صید و شکار کوپکلریله
تعقیب ایتدیره‌رك (قالین بزلردن
یاپلمش چوال کبی طوموز) آغلرینك ایچنه
طولدیرمق و یمکده ایچمکده طویمق
بیلمیان او بور آردیج قوشلرینی قبوقلری
بولنمش فندیق چو بوقلرینه مربوط ایجه
آغلر ایچنه دوشورملك وقورقاق طوشانلرك
آیاقلرینه طوزاقلرك کوستکارینی طاقدیره
بیلمك ومهاجر طورنالری قپانه باصدیرمق

دخی کویلسوینی بو یولده‌کی زحمتلرینك
مکافاتنـه معزیادة نائل ایده‌جك اکلنجه‌
لردر . بوقـدر طـاتلی اکلنجه‌لر ایچنـده
بولنانلرسودانك بیله برطاقم الجا آت‌مزاحم
آورینه یاقه‌لرینی قاپدیرمیه‌بیله‌مزلرمی ؟ »
« فقط کویلی‌سوداسنده‌ده بختیاردر .
بزم سـابین جنسـندن اولان قادینلردن
بردانه‌سی آنك پاکدامن عفت شـناس
زوجه‌سیدر . بوصاحبةالمنزل او قیغوسز
فاملیانك امورینه ریاست ایدر . یورغون
قوجه‌سی کالدیکی زمان اوجاقده برنشئه‌لی
آتش آنی استقبال ایلسون‌ده کیفی کلسون
دیه اوطـونلرك الك قـوریلرینی قوجه
سـنك عودتی اثناسـنده اوجاغه آتار .

سـوتلرينك چوقلغندن ممه‌لری صـار -
قوب يرلره سورونه‌رك اينجنمش اولان،
قويون وكچيلرينه‌مرهمساز اولمق بومدبره‌
منزلك مخصوصاتندندر. فامليانك اقشـامه
ايچه‌جكى شرابى چكمش سنه‌لرك واقشامه
يه‌جكى سبزه‌وميوه‌يى بوسنه‌نك محصولندن
تهيـه‌ايدركه بونلرك هيچ بريسى اجنـه‌ايله
صاتون‌النمامشدر . آه! بونلرى دوشوندكجه
ارتق لوقرندن كلن ايسـتريديه‌لرى جانم
بيله ايستمز . او بهـالى قالقان بالقـلرينى
وتلاطم دريانك افريقا سـواحلندن بزم
طرفلره سوق ايلديكى سائر حيوانات بحريه
لحـومنى نيله‌يم ؟ نه‌افريقـادن كلن سميز
طاوقلر نه يونيادن جلب اولنان سوكلونلر
كـويلولكم حالنـده بركتلى اغاچـلرمك

طاللرندن دوشیره‌جکم زیتونلر ایله چایرلردن طوپلایه‌جغم قوزی قولاغی وابه کوجی و « ته‌رم » معبودینك یورطیسنده کسیله‌جك قوزی و یاخود قورتك پنجهٔ غدرندن قورتاریله‌رق بزم کباب شیشنه پچیریلمن پچی اوغلاغی قدر مطلقا اغزیمه طات ویره‌مزلر »

« بن بو محصولات بیتیه ایله مرفهاً مسعوداً طعام ایدر ایکن ارتق قرنلری طویمش اولان قیونلرك آغللره طوغری قوشوب کیتملرینی و بیونلری قاشینان اوکوزلرك قاشینه‌جغم دیه شوکا بوکا سوروتوب دورملرینی و بوحیواناتك کافه‌سی اللرنده طوغمش بیومش اولان بر آلای چفتلك اسراسنك وظیفهٔ یومیه‌لرینی بعد

الاجرا پارل پارل یانان آتش اطرافنده
دیز یلوب راحت ایتملرینی تماشا ایتمك نه بیوك
سعادتدر »

« بو کوزل نطق کندی کندیسنه ایراد
ایدرك ارتق کویده یاشامق عزم وجزم
قطعیسنه دوشن مراجعه‌جی صراف شوکا
بوکا آغر فائضلر ایله اقراض ایتمش اولدیغی
مبالغی کاملاً استرداد ایتمش ایدیسه‌ده نطق
مذکورك ینه کندیسنه اولان تأثیری بر
طرف اولور اولمز مبالغ مذکوره‌یی دها
آغر فائضلر ایله تکرار میدان مراجعه‌یه
قویمق ایچون تك وتاب و پرستشه باشلا‌
مشدر »

« منتقدانه ایکی سوز »

هوراسك مزیتنی کویلونك بختیار .

لغنی صورت تصویرندن عبارت صانع
نه‌قدر قدرناشناسلق اولور ! « دسقر -
پسیون » یعنی تصویر دینلن شیده
احتمال که هوراسی بچمك دخی ممکندر .
فقط بوتصویر شاعرانه ایچنده برده حکم
واردر . ایشته هوراس اصل او حکمیدر .
او فکر حکمتدرکه خواطرسائره‌یه خطوری
عادتامستبعد اولان برده معامله‌جی مرابحه‌جی
بوله‌رق بورایه صوقشدر . او قدرت ادب
وتأدیبدر که ایشته سعادت بشریه‌نك بر
کوبلی‌یوزندن تجلی ایدن صورت صحیحه‌سنی
انسانه کندی کندیسنه بولدیررده فقط
برده لایغلب برحرص نقود حکمنی تصو -
یرات مسعودانه‌مذکوره ایچنده سا کتانه
سا کتانه بیولته بیولته نهایت میدان مرا -

بحه‌دن قالدیر دیغی نقودی اولکیدن دها آغر فائضلر ایله ینه بازار مرابحه‌یه چیقارتر .
قدمایی تمشـقده ادبامز ایچون بو یله فائده‌لر کوریله‌جکی تحقق ایدر ایسه آثار قـدمایی محو ایتمیـه‌رك بالعکس احیاسنه ایدیلن خدمتلر دخی ممدوح اولورلر یا ؟

احمد مدحت

—٥—

« مثال مساعی »

طوغری سوز بعض کسه‌لره پك آجی کاور ایسـه‌ده عمومیت اوزره نوع بشرك طوغری سوزه احتیاجی انکار اولنه‌مز . اوله بیلورکه طوغری سوز کندیلرینه آجی کلنلر بیله او طوغری سوزلردن مستفید اولسونلر . مجمع حکمت اولان قران عظیم

الشانده دخی بزه کریه کورونن بعض شیلرك حقمزده خیرلی اوله بیله جکلری تصریح بیورلمشدر .

بعض کره نه قدر مشکل پسند اولورز! هم ده اکثریا مشکل پسند اولانلریمز هیچ ده بر ایش کورمیانلرمزدن اولورلر . هم ایش کورمیز هم ده کورنلری ویاخود کورمك غیرتنده بولنانلری ده مقهور ومأیوس ایده جك صورتده مشکل پسندلك ایدرز .

کاه اوروپانك ترقیاتنه شاشارق انك کبی ترقی ایتمك ایسترز . کاه بونك ممکن اوله میه جغنی ذهنمزده بیولته رك هیچ ده چالشمامق جهتنی ترجیحه باشلارز . هله بعض کره ده کدینك یتیشه میه جکی جکری فنا کورمسی کبی اوروپانك ترقیات مادیه سنی انکاره

ویاخود رده تحقیره قدرده واریرز .

عجبا اوروپا بو ترقی یی مکابرات مغرورانه ویاخود مسکنت مأیوسانه ایله می حاصل ایلدی؟ هایدی اشتغالات بیهوده دن براز باش قالدیره لم ده برازده ایشـك بو جهتنی آراشدیره لم ! احتماله یك قریبدر که کوره جکمز مثاللردن متنبه اوله لم .

بوندن یوز سـنه مقدم مشهور دیده روڭ تحت ریاسـتنده برلشن یوزلرجـه فضلا « بیوك آنسیقلو پدی » یی تألیف ونشر ایلمشلر ایدی که اوتوز التی بیوك جلد تشکیل ایتمش ایدی . اوزماندنبری هپ بو وادیده تألیف ونشر ایدلمش اولان مجامیع اطلاعات نوع بشرك عددی یوزلری کچمش ایدی . فقط بونلرك کافه سـندن قطع نظر

دها بوندن اون سنه اول مشهور پیه‌ر
لاروسك « اون طقوزنجی عصرك بیوك
قاموسی » نامیله غیر از اذیال اون بش
بیوك جلددن عبارت برآنسیقلوپه دیسی
نشر اولنمش ایدی . بو اون بش جلدك
محتویاتی دیده‌رونك آنسیقلوپه‌دیسی محتویا-
تنك همان درت مثلنه واصل اولمسیله
اثر مذکور حیرت فرمای عقول اوله‌جق
آثار معظمه‌دن کورلشیدی . حتی محرر
عاجز بونك عظمتندن نفعندن فلانندن بحث
ایدرك بو یله بتون وقوف ومعلومات بشر-
یه‌یی جامع اولان قاموسلره بزم‌ده بلك احتیا-
جمز اولدیغنه دائر برقاچ بند یازمسیله
دهشتلی اعتراضلره دوچار اوله‌رق صورت
نفعنی ایضاح واثبات ایچون بزم « آ »

حرفندن بعض کلمه‌لر اوزرینه « آنسیقلو ـ پەدیق » بندلرك نصل یازیله بیله‌جکلرینه مثالار دخی کوسترمش ایدی .

اون سنه مقدم بویله معظم بر اثر وجوده کلمش اولدیغی حالده فرانسزلر باری بونکله اکتفا ایتسه‌لر یا ؟ بزم بوندن التیوز سنه اول کلمش اولان بر ابن خلدونك تصنیف علومنه حالا مفتقر اولدیغمز کبی انلر دخی هیچ اولمز ایسه اون سنه اولکی بر کتابه احتیاجلرینی محافظه ایتسه‌لر ایدی یا ؟ هیهات! باقکز غزته‌لرده نه یولده بر اعلان کورییورز :

فرانسه‌نك انستیتو اعضاسندن موسیو برته‌لو ریاستی التنده آتی الذکر فضلا اجتماع ایتمشلردر :

١ — السنهٔ شرقيه مكتبى معلملرندن
موسيو هارتو يغ درنبورغ .
٢ — سن دائرهسى مبعوثى موسيو
قاميل درهيفوس .
٣ — شارتر معلملرندن موسيو ژيرى .
٤ — انستيتو اعضاسندن غلاسون .
٥ — مكتب طبيه حافظ كتبى
موسيو هان .
٦ — رياضيات معلملرندن موسيو
لهزان .
٧ — پوليتقنيق مكتبى مميزلرندن
موسيو لوران .
٨ — انستيتو اعضاسندن موسيو
لوسوار .
٩ — صوربون مدرسهٔ عموميهسى

معلمرندن موسیو ماریون .

۱۰ — صنایع نفیسه مکتبی معلمر.
ندن موسیو مونج .

۱۱ — بوردو ادبیات مکتبی معلمر.
ندن موسیو والج .

رئیس ایله برابر اون ایکی فاضلدن متشکل اولان بو انجمن شمدی یه قدر یاپیلان آنسیقلوپه دیلرك کافه سنك حاوی اولدقلری معلوماتی بعدالتصحیح حاوی اولمقله برابر اون سنه دنبری یکیدن پیدا اولان معلوماتی ده جامع اولمق اوزره بر بیوك آنسیقلوپه دی دها یاپمغه قرار ویرمشلر .

باقکز بو اون ایکی کشینك یاپمغه قرار ویردکاری ایش نه در :

بهر جلـدی ۱۲۰۰ بیوك صحیفـه‌دن
عبارت اولمق و بویالی بویاسز لزومی قدر
اشکال ورسم وخریطه‌لری جامع بولنمق
وهیئت عمومیه‌سی یکرمی بش جلد تشکیل
ایتمك اوزره برخزینهٔ معـارف نوع بشر
یازمغه قرار ویرمشلر ٠

ارباب حسـابك تخمینلرینه کـوره
بوکتـابك یالکز ایکی جلدی دیده‌رونك
بیوك انسیقلوپه‌دیسنه معادل ایمش ٠ دیمك
اولیورکه دیده‌رونك اوتوز التی جلدلك
اثرینی درتیوز اللی جلـدلك قدر بیولته‌
جکلر !

خلیایه‌می حمل ایدیورسکز؟ طقوزنجی
جلدینه قدرینی نشر بیله ایتمشلر ٠ باقی اون
التی جلدی‌ده دها چابق چیقارمق ایچون

سنه‌ده ایکی جلد نشری مقرر ایکن اوچ
جلد نشرینه قرار ویرمشلر !

شمدیدن آبونه‌اولانلره اجزاسنی درتیوز
فرانغـه ویریورلرکه بعدالاتمام بشـیوز
یکرمی بش فرانغه ویریله جکمش !

فرانسـه‌نك معارف و امور خارجیه
وامور نافعه نظـارتلری کندی تخصیصا-
تلرندن بالافراز بوآدملره برمقدار معاونت
نقدیه‌ده بولنمغـه قرار ویردکلری کبی بر
چوق کتبخانه‌لر اداره‌لری‌ده‌نقداً معاونتده
بولنمقده ایمشلر !

آرزوایدرایسه‌کز پارسده‌رن‌سوقاغنده
٦١ نومرولی محـله برمکتوب یازکزده
سزه موسـتره اولمق اوزره برفورمه‌سنی
مجاناً کوندرسونلر !

مساعی دینلن شیئی کوردیکزمی ؟

ارباب مساعی غیرتك بو درلوسنی التزام ایدر ایسه ایشته دوائر حکومت بیله یاردیم ایدرلر . فقط بزم کبی پرده ارقه‌سندن سوز سویلرجه‌سنه مستعارناملر ایله‌میدانه چیقه‌رق خدمت صحیحهٔ تعلیمیه‌سیله شهرت قزانانلرك شهرتلرینی محو ایده‌جکم دیه اوغراشانلره حکومتلر برباصیق اولمق ایچون انجمن تفتیشلر سانسورلر نصبنه مجبور اولورلر . ایتمیه‌لم‌ده بولمیه‌لم !

عجبا بزده ارباب اقتدار یوقمی؟ مکمل برآنسیقلوپه‌دی تألیفنه مقتدر اوله بیله‌جك حتی فرانسزلر قدر مقتدر اوله بیله‌جك ذواتك اسملرینی بیله خبر و یره بیلورز . مقدارلری بلا شبهه اللی یه

وارر . اره‌لرنده سپه‌سالیستلری دخی
واردر . فقه وحکمت اسلامیه ایچون
جودت پاشا فقه و حقوق ایچون حسن
فهمی پاشا فلسفه وفیلولوژی ایچون منیف
پاشا فیلولوژی وتاریخ واتنوغرافیا ایچون
احمد وفیق پاشا تاریخ طبیعی و بالخاصه
ژه‌ئولوژی ایچون ادهم پاشا تاریخ طبیعی
و بالخاصه فن نباتات ایچون حکیم باشی
صالح افندی ریاضیات ایچون توفیق پاشا
طبیات ایچون ماورو ینی وصائب پاشالر
حضراتیله تحلیلات ادبیهٔ عثمانیه ایچون
معلم ناجی افندی شویله درحال خاطره کلی
و یرنلردندر . ارباب اختصاصدن اولان
فضلامزك مقدار ینی اللی یه واردیرمقلغمز
برخطای فاحش اوله‌رق یوزیده تجاوز

ایده‌جکی درمیان اولنور ایسه مع‌افتخار ملزم اولورز .

ای بز نیچون معارف عثمانیه‌مزی بو عصر جلیل حضرت عبد الحمید غازینك شانه تماميله لایق اوله‌جق مرتبه‌ده ایلرویه کوتوره‌میورز ؟ بوعصر جلیلکه امثالی تاریخ عثمانیده سبق ایتمش اولدیغنی ادعایه اصلا امکان یوقدر . حتی ملل سائره تاریخنده‌ده یوقدر . ریاومداهنه دکل کرچکدن یوقدر . وار ایسه کوستر- لسونده تدقیقات عمیقهٔ تاریخیه ایله ردینه اولان اقتدارمزی کوسترهلم . بو عصر جلیل اله بکر عصرلردن دکلدر .

فقط تکرار ایدرزکه هپ قصور

بزده‌در . « بزده ! » دیدیکمز شی ایسه
پرده ارقه‌سندن نام مستعارلر ایله تکذیب
شهرته انکار اقتداره ساعی اولانلر.
مزده ! النده‌ن کلدیکی قدر خدمت
ایدنلری تشکر ایله ترغیب وتشو-
یق شان انسانیت ایکن عکسنی
التزام ایدر ایسه‌لك کیمده رغبت قالور؟
یا عالم کندیسنی اظهار اسم درجه‌سنده
بیله جرأتی اولمیانلره کپازه ایتمك ایچونمی
خدمت میدانه آتیله‌جق ؟ هانکی شاکر
نعمت انسانلر ایچون بوکلفتی اختیار
ایده‌جك ؟

اورته‌ده بومثللو منتقدلری کوردکجه
قلم دنیلن شیئك بزم اللرمزده بردهشتلی
سلاح اولدیغنه قناعت ایتمك لازم کلیور.

اوسلاحی آلملی ! قیرملی آتملی‌ده تهلکه‌ـ
سندن عالمی قورتارملی .
اما اوسـلاحك نفعی فائده‌سـنه بیك
قات غالب ایمش ! اما نعمت ترقی او
سایه‌ده حصوله کله بیلور ایمش !
خیر افنـدم خیر ! بز بو پرده‌لردن
دم اوره‌جق صلاحیتی حائز اولمدیغمزی
کندی آثارمزله کوستر ییورز .
حسبنا الله ! . . . .

—ه—

﴿ تموزده ایکی مبیت ﴾

ایکی مبیتدن برنجیسی حقنده استانبو-
لده بولنان بردوستندن احمد مدحت
شویله بر مکتوب آلدی :

بختیارسك عزیزم احمد مدحت !
بختیارسك ! بکقوزده آق باباقر یه‌سی
جوارنده‌کی او دلکشا چفتلکده شو تموز
کیجه‌لرینی سرین سرین کچیردیکك حالده
برده اقسرایده‌کی بیچاره دوستکی هیچ
خاطردن کچیر یورمیسك ؟ یازك شو
قیصه کیجه‌لری بزه نه‌قدر اوزون کلدیکنی
حساب ایدیورمیسك ؟

بوموسمده بزم سمت کبی برسمتده بزم
خانه کبی برخانه‌نك ینه بزم یتاق اوطه‌سی
کبی براوطه‌سنده برکیجه‌جك بیتوتت

اویله بر بیتوتت مبهمه درکه صورت مخصو-
صه‌ده تصویر وتحریره شایاندر . فرنك
ارباب قلمنـك « دایره ناتور » دیدکلری
صورتده یعنی تمام صورت طبیعیه‌سیله
یازیله‌جق اولورسه عندالقارئین‌ز یاده‌سیله
جالب نظر تقدیر اولور . زیرا بو حالدن
جمله‌سی آز چوق حصه‌مند الم واضطرا-
بدرلر .

آق سرایده *** محله‌سی ! واقعـا
بتون دنیا یوزنده برنظیری دها بولنمیـان
سرای برونی تشـکیل ایلیـان طـاغك
یماجنده ایسـه‌ده حیفاکه جهت جنـو-
بیسنده‌کی یماجنـده‌در . سرای برونك
بتون دنیا یوزنده برنظیری دهـا بولنمامق
درجه‌سـنده‌کی لطافت حیـات افزاسی

وضعیت جغرافیه‌سنجه شمال وشرق طرفلرندن تلقی یه کوره‌در . برده جنوب جهتندن تلقی ایدنلره صورکزده باقکز . بو موقعك او یله دنیا یوزنده برنظیری دها بولنه‌میه‌جق درجه‌لرده‌کی لطافتیی حیات افزادر یوقسه بنه بتون دنیا یوزنده برنظیری دها بولنه‌میه‌جق درجه‌لرده‌کی فقدان لطافتیی حیات افکندر !

بز بو محله‌دن کورسه‌ك کورسه‌ك نره‌سنی کوره بیله‌جکز ؟ مبدأ نظرمزدن تا خداوندکار ساحللرنده‌کی قپوطاغلرینه قدر یول اوزرنده یالکز برهانری بولوه‌رك خیرسز اطه‌سندن بشقه برشیئه ایلشمیان اشعهٔ انظارمز مرمره‌نك الك انکین بر پارچه‌سی اوزرنده غائب اولور کیدر .

بوکاده راضی یز ! نظارتك بودرلوسی ده
بر بختیارلقدرکه اوده بزه میسر دکلدر .
زیرا *** محله‌سنده *** سوقاغنده کائن
اولان خانه‌لرك پنجره‌لرندن ممکن اوله بیلن
نظارت سوقاغك اوته طرفنده‌کی خانه‌لرك
پنجره‌لرندن بشقه‌بریره قدر ممتد اوله‌مز .
او نظارتك‌ده مسافهٔ امتدادی انجـق اوچ
بچق آرشوندر .

قپو طاغی ساحلارینه قدر مرمره‌نك
الك انکـین بر پارچـه‌سی اوزرنده غائب
اولوب کیدن نظارتی بکنه‌مامك نه بیوك
کفران نعمت واو نعمتـدن بزم محرومیتمز
نه بیوك بدبختانه بر محرومیتدرکه بونظارت
واسعه اوزرنده انسانك عیون مشـاهده
وتماشاسنی کوزل یالیلر کوشکلر حضارتلی

باغلر بغچه‌لر وسائر بومقوله كوزل شيلر تزيين وتسرير ايتمسه‌لر بيله هيچ اولمزايسه كيجه‌لرى قبهٔ آسمانى طولديران ميلياسرلرجه اجرام مضيه تفريح وتنشيط ايلريا ! بزم پنجره‌لردن اوچر بچق آرشونه قدر امتداد ايده بيلن نظارت ايسه بو سماى لطافت احتوادن هيچ برپارچه‌يه تصادف ايتمز . چونكه ايكى ياقه‌لى خانه‌لرك صچاقلرى بر برينه طوقونمقده اولديغندن اورته‌يرنده بر بچق آرشون قدر بر آچيقلق قالور ايسه‌ده اورادن سمايى كوره بيلمك ايچون پنجره‌دن باشنى چيقاروب و بلكه بله‌قدر صارقوب صورتنى هوايه چويرمك لازم كلور . بزم سوقاقده ايسه پنجره‌نك قفسنى بيله قالديرمق قابلى اولوركه

قارشو ياقه‌نك خانه‌لرندن تاخانه‌مزك ايچنى
تماشا ايدرك بنم‌ده بله قدر صارققدن
مقصدم سمايى كواكبى ماهى دكل بلكه
سوقاق بوينده‌كى برماه لقايى كورمك
اولديغنى درحال حكم ايدرلر . الله
كوسترمسون محله‌دن طرديمه قدر وارمق
اوزره محله قهوه خانه‌سنده درحال
مشورته باشلارلر .

نصل عزيزم بزم محله‌يى بزم سوقاغى
واوراده‌كى نظارتى اكلايه بيلديكزمى ؟

امثالنى سزك اورو پاده بزم بك
اوغلنده كورديكمز ودها مكملنى يعنى
فنون وصنايعك ترقيات حاضره‌سنه
تماميله متناسب اولمسى نصل اوله‌جغنى
ده بكن آيلر برمقالهٔ مفصله صورتنده

یازوب ترجمان حقیقته درج ایتدیککز
مقاله‌ده اوقودیغمز خانه‌لرك بریسی ولوكه
شوسوقاقده بولنسون بزم خانه‌مز اولسه
ایدی نظارت مظارت دخی آرامیه بیلور
ایدك. یازاولسون قیش اولسون طشاریده
هوا صوغوقی صیجاقی نه امورم ؟ بزم
كارکیر خانه‌نك قالین دیوارلری طشار ینك
نه‌صوغوغنی نه صیجاغنی درون خانه‌یه
صوقمز ایدی كه ! یازین سرین اولوب
قیشین دخی اعلا صوبه‌لر ایله ایستدیکم
قدر ایصینور ایدی . یاز ینده قیشینده
کیفمه باقه بیلور ایدم . لکن بزمکی
اویله‌می یا ؟

معلومدر كه قادینلر « اخشاب »
خانه‌لره « آرشباق » دیرلر . بوكلمه‌نك

طوغریسی « اغرشاق » اوله‌جغنه کوره
ابنیه‌مزه تطبیق بتون بتون یولسز
اولورسه‌ده شوکلمه‌وهلة خاطره چردن
چوپدن یاپلمش برشی کتوردیکی ایچون
یك موافق بر تعبیر یرینی طوتیور .

زواللی فقیر خانه‌جکم ! نه قدرده
چردن چوپدندر یا ! قیشلق حالنی هیچ
صورمیکز . طشاریده کی شدائد هوائیه‌نك
کافه‌سی ایچریده‌در . انك ینه چاره‌سی
بولنیور ! کوره اوطونه قوتی و یره‌مز
ایسه‌ك بیله روبه‌یه اورتویه قوتی‌ویره‌رك
یکده باشمز صیقیله‌جق اولورسه بر
طاندر یاپوب ایچنه کومولمك ممکن اولیور .
لکن یازین نه یاپارسك یازین ؟ یازموسمنك
شدائد هوائیه‌سی روزکارسزلق صیجاق

خفقاندر . بزم سمتی تعریف ایلدم یا ! بزده باز ین پویراز دنیلور بر روزکا اولدیغی بتون محله اهالیسنجه مجهولات قطعیه دندر . یانغینلری تشدید ایدن و بویله برزیانی بولنمدیغی زمانلر بیله هبو بنده برلطافت کوریله میان کون طوغریسی دخی بزم محله یه اوغرایه جق اولسه قونوقومشو چولقیله چوجغیله استقبالنه جان آتارلر ایدی .

« سزلك ایچون کاسون لودوس » می دیدك؟ اکاده راضی یز اماهیهات! سوقاغك تعریفنی اونوتدیکزمی ؟ بزم سوقاغه کیره بیلمك ایچون مکر کوکدن یره طوغری برروزکار اسملی که صچاقلر اره سنده کی آره لقدن سوقاق ایچنه فرجه یاب دخول

اوله بیلسون ! محله ایچنــده هوایوق که بزم
پنجره لرك آچلمز قفسلرندن ایچری یه هوا کیره
بیلسون ! فقیر خانه نك اخشــابدن حتی
اخشابك ده چردن چوپدن اولان نوعندن
اولــدیغنی خبرویردم یا ! افندم وارسون
چردن چوپدن اولسون هانیا شوصفه لری
کنیش اوطه لری کنیش طوانلری یوکسك
پنجره لری یوکسك هرطرفی مفرح خانه لردن
اولســون ده وارســون چردن چوپدن
اولســون ! لکن پدرمرحوم بورالرینی
حساب ایدرك دکل بنانك ارشوننی اوتوز
یدی غروش اوتوز بش پاره یه کتــوردم
دیه افتخار ایتمکی دوشــونه رك یاپدیردیغی
ایچون تمام قادینلرك « بقله قدرصفه نخود
قدر اوطه » تعبیرلرینه موافق شیلردندر .

امابو تعبیردن طوانلرك نه قدر الچق اولد-
قلری اکلاشیله مز . انی ده بن تعریف
ایچون دیرم که صفه لرده اوطه لرده طوسبا-
غیلر خرام ایده جك اولسه لر صرت
قابو قلری طوانلره طوقونمسون دیه برازدها
اکیله رك یورومكه مجبور اولورلر . هله
چکر که لر بزم اوه کله جك اولسه لر تپه لرینی
طوانه اوروب قفالری پاطلامق خوفیله
صیچرامغه جسارت ایده مزلر .

دوشونعزیزم احمد حمدت دوشون!
سن دوشونمك ملكه سنه مكملاً مالك
اولدیغك ایچون بو اشتهاره مظهر اولمشسك!
بر موسمك تموز اولدیغنی دوشون برده بزم
خانه یی دوشون ! بونلری دوشونده حالك
بقیه سنی دخی اکا کوره تقدیر ایت !

اقشام اوزری ایشمدن چیقارم . بشقه-
لری کبی عائله محبتندن محروم و یالکز کندی
ذوقی اندیشـه ایله اندیشـناك دکلم که هیچ
اولمزایسه اقشـامی دکز کنارلرندهکی قهوه
وغاز ینولر و یاخود سـلطان احمد بغچه-
سی کبی کنیش و هوالی وسرین یرلرده
کچیردکدن صـکره یالکز بر .... (تأدب
ایدیورم اما مطلقا سویلملی)صیزمق ایچون
خانهمه کلهیم . خیر ! سنده بیلورسك که
بن قادینلرك « اوجنه » دیدکاری ارجندلر-
دنم ! ذاتاً یکرمی درت ساعتلك برمدت
حیاتده چولغمی چوجغمی یالکز اقشاملری
بر ایکی ساعت کورهبیلهجك اولدیغم حالده
اومدتیده طشار یلرده کچیرهمم .

ایشته بوسائقهٔ حیتلهساعت اون برده

اومه كلـيرم . اون ایكی یه یار یمـه قدر
زمانمی بغچـه‌ده‌می یچیریرم ؟ سبزه‌لری
میوه‌لری چیچكلری فلانلری‌می صولارم ؟
بزده بغچه اطلاقنه شایان اولان شی یالكز
پنجره اوكنده‌كی اوچ درت صاقسـیدن
عبارت اولوب انلرك‌ده ذوقنی بندن زیاده
قارشـو یاقه‌ده‌كی قومشـولر سـورلر .
چـونكه قفسـك طیش طرفنـده‌درلر .
چونكه .... دیدك آ ؟ .... قفسی
آچمق قطعیاً ممنوعدر !

بغچه‌سی یعنی اقشام اكلنجه‌سی بو-
لنمیان بر آدم تموز اقشامنده نه‌یاپار ؟ بلكه
بونی بیلیـانلر چـوقدر ! ایشته تعریف
ایده‌یم . برقاچ اوقـه بوز و یاخـود قار
الەرق موسمه كوره هانكی یمش وار ایسه

اندن صیقدیغی صو ایله برتنکه طوندیرمه یاپمغه اوغراشور . اوده که طونار که بر صوغوق شربت اولور .

وای طـوندیرمه‌نك که اولـوبده طوکدیغنه تعجبمی ایتدیکز ؟ بوحال بشقه یرلرده‌ده واقع اولـور ایسـه‌ده اورالرده قاره یاخـود بوزه طوزی آز قویدقلری ایچون اولور . بزده ایسـه ایکی اوقه بوزه اون ایکی اوقه‌ده طـوز قویه‌جـق اولسه‌ك اکر بعض اقشاملر اولدیغی کبی خانه‌نك ایچی هواسزلقدن طولایی بسبتون جهنم کسیلمش ایسه طوندیرمه‌نك طوکمسی قابل اوله‌مز . غایتی طـوندیرمه دکل صـوغوتمه اوله‌رق حاصـل اولان شي دخی یمز! ایچیلیر !

اكر راست كه طونه‌جق اولورسه چولق چوجق آرتق بزده برسوینج ! او زمان قالان طوزلی و صوغوق صویی‌ده قارلغه قویه‌رق سزك اعلا صرمه‌كش صویی صوغوتورز كه ایشته نائل اوله بیلدیكمز سرینلك ده بوندن عبارت قالور !

ایشته فاملیانك یاز موسمنه مخصوص اوله‌رق اولانجه سرینجه اكلنجه‌سی شوندن عبارتدر . فقط طوندیرمه‌یی درحال تقسیمه مسارعت ایتمیز . چوجقلره صورار ایسه‌كز بونك ایچون بر دقیقه بیله تأخیر جائز دكل ایسه‌ده یمكدن صكره‌یه قدر بكلمه‌مكه حفظ صحت قاعده‌سنجه مجبوردرلر . یمكی یرز . بعده طوندیرمه‌لری تقسیم ایدرز . بعده آشلامه

صودن سرین سرین قانه قانه ایچرز . بعده یاتارز . بعده ؟

ایشته بلانك الك بیوكی ده بو بعده دن صكره در .

یاپلمش اولان یتاقلرك چارشافلرنده جزؤی برسرینلك واردر یا ؟ ایكی دفعه یوارلاندقدن صكره اوسرینلك بیتر . اندن صكره یتاق آتش كسیلیر . بریاندن دیكر یانه یوارلان طور ! هانكی یانده ایكی دقیقه یاتسه‌لك او طرفك قزیشوب یانمق درجه‌لرینه كلور . عناد ایدوب ده براز دها ثبات ایده‌جك اولورسه‌لك مطلقا وجودكك اوطرفی ترله‌مكه باشلار !

انسانلری هركشفه هر اختراعه موفق ایدن شی مطلقا ضرورت مطلقا مجبور -

یتدر . انسان ضرورت و مجبوریتـله نه‌لر کشف ایدیور! باق بن‌ده نه کشف ایتدم : کشف ایتـدم که بو یله بزم خانه کبی تموز کیجه‌لرنده انسانك بوغوم بوغوم بوغولدیغی زمان یتاقلرك یموشاقلری پك فنادر . زیرا یموشاق اولان یتاغه انسـانك وجودی یاری یاری یه کومولیـور . اوراسی هیچ هوا الميور . اورایه کو یا یتاق قدر قالین بر لباس کیدیرلمش کبی اوراسی ایصینیور . ترله‌یور ! یانیور !

ای بونك چاره‌سی ؟

چاره‌سی نه اوله‌جق ؟ تمام یتاق ایچنده جانـدن بیزار اوله‌جق درجه‌یی بولدیغك کبی یالـکز بر « تورنا » یعنی بردور دونه‌ جکنه اوچ دور دونه‌رك تخته‌لر اوزرینه

طوغری یوارلانوب کیتمك !

مدحت ! مدحت ! سن صبجاغك بو عذابنی مطلقا کوچ تقدیر ایدرسك! کیجه وطه ایچنده حرارت سانتی غرادحسابیله یکرمی سکزی بولمش . یتاغه کیرسه‌ك ترلرسك ! تخته‌لر اوزرینه یووارلانسه‌ك ترلرسك ! مندر اوزرینه چیقوب پنجره اوکنده اوتورسه‌ك ترلرسك ! سرینله‌مکه مداری اولسون دیه یلپازه صاللامغه باشلارسك . اندن‌ده یورولوب قولك قنادك کسیلور . ینه ترلرسك ! هانیا قوجه قاری ماصاللرنده « برکوزه بر قدح صو ! » فقره‌سی یوقمی ؟ ایشته بورادده برقاچ یوطم‌سرین هوایه‌انسانك برقاچ کوز فدا ایده‌جکی کلور .

دقت ایت دقت که هنوز بلیهٔ لیلیه نك
مقدمه سنده یز . واقعا سیوری سینك ویزلدا-
مغه باشلادی ایسه ده بزده هنوز طاقت طاق
اولمدیغنـدن المزله منـدیلزله یلپازه مزله
بونلری دفعـه چالشـه بیلیورز . زواللی
یاور یجقلرك یوزلرینه کوزلرینه کردنلرینه
کوکسلرینه قونانلری ده دفعه قدرتمز واردر .
براز صکره تخته کهله لری ایله پیره لردخی
هجوم ایدرلر . ارتق کاسون آوجیلق !

هم ده نصل آوجیلق ؟ هردرلوسی !
اوچاره وار ! قاچاره وار ! یتاغنـده
باصدیرمق ده وار ! اکلادك یا ! اوچاره
سیوری سینك قاچاره پیره یتاغنده باصدیر-
مق دخی تخته کهله سی آوجیلغی !

خیر خیر ! آوجیلق دکل ! محاربه !

بم ده ملمحه ! المز اياغمزقان ایچنده قالور .
ومی یاقسـه‌ق مومك علوی‌ده اوطه‌نك
حرارتنی آرتدیرمش کبی شکایت ایدرز .
موندیرسه‌لك سیوری سینك وتخته‌کهله‌سی
پیره‌نك هجوملری مشـتد اولور . یتاغه
اته‌مزسك . مندراوزرنده اوتوره‌مزسك !
تخته‌لر اوزرنده یووارلانه‌مزسك . یلپازه
صاللامغه قولده قناتده قوت قالمامش .
او یقـوده بر باصدیرمش برباصدیرمش‌که
اسنه‌دیکه چکه‌لرك آریلیور !

ایشته بوحالده ساعتلر یچمکه باشلار .
یچمکه‌می باشـلار ؟ پاردون ! خطا
ایتدم . بوحالده سـاعتلر یچیورمی یا ؟ هر
بریسی بر ییل ! ایشـته او ییللر یچه یچه
نهـایت بهـار لطافت نثار کبی شفق آتمغه

باشلار . تخته كنه‌لری پیره‌لر سیوری
سینکلرده ارتق تحملاری قالمیه‌جق درجه
لرده یورلمش اولدقلرندنمیدر نه‌در ؟ براز
سكره‌لكه باشلارلر . امااصل طوغریسی
اویقوسزلقدن بزده تاب وتوان كسیلمش
اولدیغندن بوفقدان‌تاب وتوان اوحشرات
مزعجه‌نك هجوملرینه قارشو مقاومته
قدرت مجبوره ویرر . اویقویه طالارز .
اوخ ! ها ؟ هیچ بزد او « اوخ »
نعمتی اولسون‌میسر اوله‌جقمی . كوزلرمی
قپایوب‌ده براز اویقویه طالار طالمز بیلك
آوازه بیلك ندا بزه اویقویی ینه حرام
ایدرلر . « پاطلیجان بامیا ! » نداسنی
« عایشه قادین فاصولیا ! » تعقیب ایدر .
های الله بلا كزی و پرسون ! عالم رؤیا

ده امام بایلدی‌یی کورمیور یا ؟ صباح
وه‌سی یرینه پاطلیجان قزارتمه‌سیمی یه‌.
لك ؟ یا او« اوجاقلرسپوره‌یم !» نداسنه
دیملی ؟ بس بللی پاطلیجان زمانی یانغینلر
وق‌اولور مثل مشهورینه‌بناءً اوحریف!
یماجی قیافتـلی حریف صباحلین شفق
قتی سوقاغه اوغرامشـدر . یوقسه بو
واللیلر دخی اوطه‌لرنده کیجـه‌یی بزم کبی
کردکلری ایچونمی بویله صـباح اولور
ولمز سوقاغه جان اتمشلردر ؟
یك خلاصه‌یازدم مدحت یك خلاصه
زدم . همـان شـویله الك زیاده کوزه
چار پان قبا شیلری تصویر ایدی ویردم .
وکارسـامجه « ابوشه » می دیـورلر ؟
یشته انی یاپدم ! بنم بوقدرجق یازدیغمدن

سن تفصيلاتنی اكلاده ماه تموزده استا
نبولده كيجه پچيرمك ايله بك پكارنده كيجه
پچيرمك آره‌سنده‌كی فرقی دوشونه‌رك حق تعالی
حضرتلرينه اكا كوره منتدار اول. سزك
چفتلكك آدی « بك‌پكاری » در . دكلمی؟
فقط اوراسی بك پكاری‌ده دكل عادتا بنجه.
سی كوثر كناری كبيـدر . هله شو تموز
كيجه‌لرنده ! .....

—o—

ایکی میت

ایکی میتدن ایکنجیسی حقنده احد
[م]دحت طرفندن اقسرایلی دوستنه شو
[م]کتوب یازلمشدر :

عزیزم دوستم !

مکتوبکی الدم . فرنکلرك « ترازی
[ک]ومیق » دیدکاری صورتده یعنی هم
[م]ضحك هم مؤلم بر یولده یازلمش اولان
[ا]ثر مذکوری که سزه آجیدیغمدن اغلایه‌
[ـ]جق حاللره کاور ایکن قهقهه‌لر ایله کوله‌رك
و که قهقهه‌لر ایله کولر ایکن قلبمده پیدا
اولان احساس تألم اوزرینه قهقهه‌لرمدن
اوتانه‌رق اوقودم .

اقسرایده ... محله‌سنده ... سو-
قاغنده‌کی خانه کده شو تموز کیجه‌لرینی

نصل بکوردیکی اکلامامشم دیه حقمده
برسوء ظنه دوشمه . حتی سنك اکلاتمق
ایستدیککدرجه‌دن زیاده‌سنی بیله‌اکلادم .
مثلا اواقشام طوندرمه‌سی چوریلورایکن
« عجبا طونمغه باشلامشمی ؟ » دیه صیق
صیق قپاغنی آچه‌رق درونـنـه قویدیغك
شربتك هنوز قونیلان صورتده طور .
دیغنی کورنجه طوندرمه تنکه‌سی اطرافنده
حلقه بند امید اوله‌رق دیده‌دوز انتظار
بولنان چولق چوجغك صورتلرنده پیدا
اولیـویرن علائم حزن ویأسی و یاخود
تنکه آچلدیغی زمان اطرافنـده بچـاق
صیرتی قدر برانجماد پیدا اولمش ایسـه
اوسـو یملی چهره‌لرده نمایان اولیـویرن
آثار انبساط وبشاشتی بیله ذهنمده بولدم .

صالت بوقدرده ظن ایتمه . سن بر
اچ یلپازه صاللامقله سیوری سینکاری
فع ایده‌بیلمکدن دم اور یورسك اما بن
نك دها ایلروسنی‌ده کندی ذهنمده بولیو-
م . مثلا سیوری سینکلر سنك مروحه
ضرباتنه‌ده آلیشه‌رق انلره قولاق ویرما-
کله باشلامشلر . سن یلپازه دکل آقویروق
صاللایه‌جق اولسه‌لك اوسازنده‌لرك ینه
ولاقلرك دیبنده‌کی و یزلتیلری اکسیك
ولمیور . بر یره قوندقلری زمان‌او خبیثلری
لاف ایچون اورایه برشامار ایندیرمك
ضروری اولدیغندن کاه اللرك کاه یوزك
وستنه کندی کندیکی طوقاتلامق مجبوریتی
له خاطرمه کلیور .
یاهله قاچار آونده تمام شلته اوزرنده

کوردیکك پیره‌یی بر پارمق باصدیرمقـله طوتدم ظننده ایکن پیره‌نك سـندن اول طورانه‌رق قاچوب کیتمسی وسن پرمغك التنـده پیره وار ظنیله اوغوشـدیروب موغوشدیروب برده پارمغکی قالدیردیغك وقت التنده پیره ظهور ایتماسـ‌ـ نه‌کولنج اولدیغنی دوشوندمی صانورسك!

دوشوندم عزیزم دوشوندم . بونلرك هپسنی دوشـوندم . حتی هپسنی همده پك لایقلی دوشوندیکم ایچوندرکه شو ماه تموزده سـنك چیله‌خانه‌ك اولان بیت ایله بنم صفاخانه‌م اولان بیتك آره‌سنده‌کی فرقی نظر شـکرانمده برقاتدهـا بیولته‌رك اولا هر سعادت بختیارانه‌یه محضا کندی سایهٔ عاطفتنده نائل اولمش بولندیغم ولی نعمت

اعظمیمز پادشاهمز شوکتلو افندمز حضر-
تلرینه عرض تشکرات عبیدانه یه بالمسارعه
بعده بزی اعظم اسباب بختیاری اولمق
اوزره بویله بر پادشاه فاروقجاهك نعمت
عبودیتنه نائل ایتمش بولندیغندن طولایی
حق سبحانه وتعالی حضرتلرینه تزیید
حمد وثنا وظیفه سندده قصور ایتمدم .

سن ظن ایدییورسك که بن شو تموز
کیجه لرینی آق بابا قریه سی جوارنده کی
چفتلکمده کچیرییورم . اویله می ؟ زواللی
دوستم ... خطا ایدییورسك . بر هفته
اون کوندن بری بنم کیجه لری کچیرمکده
بولندیغم یره نسبتله بك پیکاری چفتلکمی
عادتا سنك اقسرایده کی مبیته بکزر .

بن بکقوز اسکله سنه ایکی ساعتدن

زياده مسافه‌سی اولان سردار اوغلی چفتلکنده‌یم . اوراسی آق بابادن دها مرتفع دها هوادار دها مفرحدر .

اول باول صباح اقشام بو اوزاق یره نصل کلوب کیتدیکمه‌می تعجب ایده‌جکسك ؟ بکقوزدن کوپری اراسی‌ده واپور ایله برساعت برچاریك چکدیکندن شو حال کونك فرح فرح التی ساعتنی بولده کچیرمکلکم واقعا موجب استغراب اوله‌بیلور ایسه‌ده دکزده کچن زمانلر یازمغه‌ده اوقومغه‌ده‌یارایه‌بیلدکلرندن بوالتی ساعت درده تنزل ایدر . الیوم کونلر اون التی ساعت اولدیغندن انك دردینی ینه برنوع کزینتی ینه برنوع اکلنجه اولان بولده کچیرمك نه انسانی بیقدیرر نه‌ده

ضایعاتدن عد اولنور . هله بشجه جمعه
ایله پازارك ارەسی اولان جمعه ایرتسنده
دخی « سبت » یاپمق یعنی استانبوله
اتمامك معتاد اولدیغندن پنجشنبه اقشامی
فاملیام نزدینه کیدنجه پازار ایرتسی صباحنه
قدر متمادیاً درت کیجه واوچ کونی اوراده
امرار ایلرم . کوردکمی برکره ؟ بومدت
آز اوزون مدتمیدر ؟

شمدی کالەلم بوچفتلککدەکی مبیته :

بونی برچفتلك ابنیەسی ظن ایتملی .
برباغ کوشکی هیچ دکل . بومبیت انسانلر
ایچون مساکن اختراعنك مبادیسنده
بتون نوع بشرك الك موافق بولدیغی
مسا کنندندر .

شو مقدمه‌یی سردن مرامم مبیتمك ماهیتنی سویلر سویلمز برقهقههٔ مزیفانه ومستهزیانه قوپاره‌جق اولور ایسه‌ك انی تعدیله تهیهٔ وسائلدن عبارتدر .

عزیزم ! بن سردار اوغلنده خیمه نشینم ! باشلادکمی کولمکه ؟ دها زیاده کولمك ایستر ایسه‌ك فرض ایت که « چرکه نشینم » دیمشم . تعبیرده نه بأس وار ؟ لکن بنم چرکه‌لریمی بهاردن قاسمه قدر کویلر کنارلرینه صیغینوب دمیر دوکمك سپت یاپمق کبی صنایع ایله اشتغال ایدن طائفه‌نك چرکه‌لرینه قیاس ایده‌مزسك . اولور اولمز چادرلره بیله مقیس دکلدر . اعلا تنتهٔ‌لك بزدن انکلیز کاری یاپلمش چادرلرکه قیشین بیله بونلرك آلتنده بارینه

بیلمك قابلدر .

برچادرك بكا مالی قاچـه اولدیغنی بیله‌جك اولسـه‌ك بش التی اوطه‌لی بر مسکن وجوده کتیرمك ایچون بش التی چادر اعمـالنه صرف ایدیلان پاره ایله نه ایچون بر مکمل کوشـك یاپدیرمدیغمه شاشارسك . کوشکی نه‌یاپه‌یم؟ او ثابتدر . بن ایسه جانم هانکی موقعی ایستر ایسه اورایه قونمقـده ذوق آرایورم . بونی معیشـت طبیعیه‌یه دها موافق بولیورم .

معیشـت طبیعیه! بیله‌مم‌که ذهنمده‌کی معنایی بو ایکی کلمه میـدان تفهیمه چیقاره بیلیورمی؟ مقصـدم طبیعته دهـا یقین اوله‌رق یشـامق دیمکدر . خیر خیر! بونکله‌ده مرامی اکلاته بیـلدیکمه امین

دکلم . براز ایضاحات ویرملی یم .

آق بابا جوارنده‌کی مینی مینی چفتلکی آله‌رق اولانجه قدرت اکتسابیه‌م ایله فاملیاجه دیشمزدن طرناغمزدن آرتدردیغمز پاره‌یی اوراده‌کی مسکن مسکینانه‌یی وجوده کتیرمکه صرف ایدیشمز دوستلردن پك چوغنك استغرابنی حتی شکایاتنی موجب اولمش ایدی . بو دوستلر میانده بلکه‌سن: دنجی «جانم ارتق اختیارلغه تقرب ایتدك . هنوز استانبول ایچنده باشکی صوقه‌جق بر خانه‌جك پیدا ایده‌مدك . واریکی یوغکی طاغ باشلرینه صرف ایتمك کار عاقلمیدر ؟ » لاف ناصحانه‌سنی بیك دفعه تکرار ایتمشسکدر . نه یاپه‌لم ؟ معیشت حقنده‌کی نقاط نظر مختلف اولدقدن

صكره بنم كورديكمى سز كوره مزسكزكه
بوترجيجده كى حكمتى اكلايه بيله سكز .
اما بنه اكلاته جغم .

ميني ميني بر چوجغى موده
غزته لرينك صوك رسملرى كبى كيديريكز
قوشاتكز . صكره ده شويله بر كنيشجه
باغچه لك چنلك صولاق ميوه لك چيچكلك
بر يره صالويريكز . نه ظن ايدرسكز ؟
عجبا اوچوجق غايت تميز پاك كيديرلمش
اولمسنه حرمةً هانكى تميز يره اوتوره ـ
جغنى بيله مامك درجه سنده براعتنا اينه
سوسنى محافظه ايدرمى صانورسكز .
بوقسه برچاريك يكرمى دقيقه نظر محافظه
و صيانتكزدن ياقه يى قورتاره بيلوب ده حريت
كامله ٔ طبيعيه سنه دسترس اولنجه اوچايرلر

چیلر حتی طوپراقلر چامورلر ایچنده یوارلانەرق کاه صولرده برساقز قباغی قایق کبی یوزدیرەجکم دیە قوشوشمغە کاه برکلبکی طوته‌جغم دیە صیچرامغەدمی باشلایەجغنی تخیل ایدرسکز ؟

شبهه یوق که ایکنجیسی !

حالبوکه اوزمانه قدر چوجغه اوستنی باشنی شویله تمیز طوتوب بویله کیرلتمامسی تعلیم اولنیورده او یله برکنیش یرده کندی طوراندیغی کبی طورانق لزومی هیچ تعلیم اولنمامش ایدی . اوچوجغه حریت طبیعیەسندن او وجهله استفادەیی کیم اوکرتدی ؟

بونی دوشونکز عزیزم ! هم غایت اهمیتلی دوشون . ایشته انسانك معیشت

طبیعیه‌سی بودر . کوکلر بونی ایسه‌ت .
نیجه حوائج مدنیه نیجه وظائف انسانیه
بزی شهرلر درونه طیقمش ایسه‌ده اودائرهٔ
مدنیتده صیقیلوب بوکالدقجه بر فسحت
سرای طبیعته چیقار چیقماز عینیله او
چوجغك حالنی آلورز . قوشوب کزوب
صیچرایوب یوارلانوب جبلتمزده اولان
شیئی اجرایه جان آتارز .

برچوجغك یعنی جبلت بشریه‌سنی
مراسم وعادات مدنیه ایله هنوز تغییر
ایتمامش اولان بر انسانك اوکنه یکرمی
اوقه کراز بیغکز . فقط باشی اوجنده‌ده
بر کراز اغاجی بولنسون که اوستنده
یوز درهم کراز یوقدر . اوکنده‌کی
یکرمی اوقه‌یه همان نظر بیله ایتمیوب کوزینه

اغاچ اوزرنده‌در . دهاسی وار . اواغا‌
چدن کندی الکزله قوپاروب ویرکز .
نه قانع دکلدر ینه مطمئن دکلدر . یا؟
کندیسی اغاچه طرمانوب کندی الیله
قوپارمق ایستر . چونکه طبیعت بونی
اقتضا ایدر .

حوضلر طولیسی سوتی بوانسانک
کوزی اوکنه قویکز . یانی باشنده‌ده بر
قیون صاغلسون . کراز اغاجی اوزرنده‌کی
تجربه کزلک عینی بولورسکز .

نه‌قدر تربیه ایدیلور ایسه‌لک ایدیله‌لم
جبلت اصیله‌مزی کلیاً فراموش قابل دکلدر
والسلام . بزم کبی عمرینک الک بیوک قسمی
شهرلرده ومعیشت طبیعیه‌یه دها یقین
یرلرده کچیرنلر دکل آ پارس کبی لوندره کبی

اوچر بشر ملیون نفوسی حاوی اولمرندن
طولایی هر بری بر الکابر ملت عداولنان
بیوك شهرلرده بیله بونجه عصرلق تربیهٔ
مدنیه اوزرینه انسانلره جبلت اصیه‌لرینی
ینه غائب ایتدیره مامشلر . الڭ منتظم یاپیلان
مصنوعات نفیسه‌یه ترجیحاً « ناتورل » لری
یاپیلیور . علم هندسه‌نه انسانلره خطوط
مستقیمه و اشکال منتظمه‌یی تعلیم ایلدیکی حالده
باغچه‌لرك یوللری کوللری طرحلری توفه‌لری
هپ خطوط مختلطه ایله غیر منتظم اوله‌رق
رسم اولنیور . هپ طبیعت تقلید اید -
یلیور .

ای ارتق انصاف ایت برادر . بن
استانبولده بولنه‌یم بکقوز جواری کبی
واپورله برساعت برچاریکده و بك بیکاری

وسردار اوغلی کبی عربه‌ایله برنهایت ایکی
ساعتده واریله بیله‌جك یرده عیناً طبیعتی
بوله‌یم ده ارتق شهرلردروننده‌کی تقلیدلریله
اکتفا ایده‌یم! بوقابلمی ؟

باق برکره خیمه وچرکه دیه اسملرینی
اخطار ایدیشم سنی اوقدر قهقهه‌لره‌دوچار
ایلیان هیئتك بولندیغی موقعی برتعریف
ایده‌یم :

بروادی ! وادی دینجه ایکی طرفك
طاغلر ایله محاط اولدیغنی ایضاح زائد
کوریلور دکلمی ؟ هم‌ده نه‌طاغلر ؟ اویله
حضارتدن محروم چیرچپلاق شیلر دکل.
کستانه کورکن میشه دفنه اخلامور نوعندن
اغاجلر ایله مزین اولدیغی کبی بونلرك التنده
برقات دخی فونده وقوجه یمشی وسائر

كوچك فدانلر تشكيل ايدرلر .

بو كورتلن جيرا صارماشيق يبان آصمه‌سى نوعندن برچوق طرمانيجى نباتات دخى مقتدر اوله بيلدكلرى ارتفاعلره قدر طرمانوب چيقمشلردر . بناء عليه طاغلر يكپاره بر حضارت مجسمه ولطافت محضه صورتنى المشلردر .

واديمزك عرضى يرينه كوره سكسان مترودن اوچيوز مترويه قدردر . ير ير توقاتلرده متشكلدر .

« توقات » ديه نه‌يه دينلديكنى اكلايه بيلدكى ؟ نه‌كزر ! طبيعياتدن بعيد اولانلرك خيالخانه‌لرنده بوله بيله‌جكلرى شيلردن دكلدركه !

« طاغ » دينلان تومسكلر اويله

دیوار کبی بر دوزی یه توسملش اولمدقلرینی اولسون ذهنکده بوله بیلورسك . طاغلر ژه‌اولوژی ارباب‌نك تعبیرلری وجهله بر طاقم « اورام » یعنی قبارجقلردر که یکدیکرینك یانلرنده و یاخود یکدیکری اوزرنده موضوعدرلر . اکثر یا بو توسمکلرك ارالرنده ارالقلر قالور . او ارەلقلر مبادیسنده اوفاجق بر وادی تشکیل ایدرلر ایسه‌ده طاغ ایچنده طوغری بر آز ایلرولندکده دیکر بر توسمکه منتهی اولور . ایشته بویله چیقمازسوقاقلر کبی کوهستانك شوراسنده بوراسنده پیدا اولان کیرنتی دوزلکاره « توقات » دیرلر .

درەلر عمومیت اوزره توقاتلردن پیدا اولمغه باشلارلر . زیرا قیناقلرینه همان

عمومیت اوزره بو توقاتلرك منتهالرنده بولنورلر .
قینـاقلردن نبعان ایدن صـولر اوفاجـق
جو یبارلر یاپوب بونلر وادینك اورته سندن
آقان درەده طـو پلانه طـو پلانه درەیی
بیولتورلر .

عرضی خـبر و یردیکم وادینـك
طولی بیك بشیوز ایکی بیك مترو قدر ممتد
اوله بیلدیکی حالده اوتوزدن قرقدنز یاده
توقاتلردن اول مقدار جو یبارلر جریانیـله
بردره تشکیل ایدرکه تك طاشلی بردکرمنی
چویرمکه مقتدردر .

بودرەنك ایکی طرفی آرپه ومصر
ترلالریله متنوع سبزوات باغچەلر یدر .
شمدی ارپه و بغدای ترلالری محصولدن
خالی ایسەده یالدیزلی آنزلره کونشـك

اصابتیله سراپا کهر با مفروش بر صفحه صورتنی المش بولنملری‌ده عیون آرادر .

قورقارم « آنز » نه اولدیغنی‌ده بیلمیورسك ! آربه یولاف چودار بغدای کبی محصوللر بیچلدکدن صکره اوراق و یا طرپانك التنده قالان صاپلره آنز دیرلر .

ترلا بیچیلوب محصول قالدیرلدقدن صکره بوآنزلر ترلا ایچنده فرچه کبی قالورلر . معلوم آ صاپلرك کافه‌سی قامش نوعندندر . بناء علیه اوزرلری جلالی و پارلاق و یالدیزلی اولور .

مصر ترلالرنده هر بری شاعرك بر محبوبهٔ خرامانه تشبیهنه شایسته اولان باشلری پوسکوللی مصرلرك کو یا یاورو -

لرینی قوجاقلامشجه‌سنه بر ایکی قوچانلریله
قویو یشیل یاپراقلرینی انجق صالل‌لایه
بیله‌جك قدروزانی لطیف روزکاره
قارشو حیشلداملری درجه‌سنده لطیف
نه‌شی بوله بیلورسك ؟

سبزه باغچه‌لرنده پطلیجانلرك محصولنی
قالدیرمقدن اظهار عجز ایدرجه‌سنه پیدا
ایلدکلری اطوار متانت آز شاعرانه‌میدر ؟

یا او کوکلرینه دیکیلان صریقلره
صاریلوب تپه‌لرینه قدر چیقدقدن صکره
صریقلرك منتهی اولملرینه‌قیزه‌رق صانکه
ال اله بل بله و یرلر ایسه سمایه قدرده
چیقه بیله‌جکلر ایمش کبی یکدیکرینه
صاریلوب برخیلی دها ترفعدن صکره
مأیوساً سرنکون اولان عایشه قادین وچالی

فصولیه‌لری ؟

یا بونلرك ترفعلرینه غبطه‌کش اوله‌رق انلر یوکسلیورلر ایسه بزده اوزانورز ادعاسیله اکنه بوینه اوزانان بال وکوی وساقز قباقلرینك ایری و یشیل بپراقلری آلتنده محصوللرینك بکزلرینی صارارتوب طورملری !

هانکی برینی تعریف ایده‌یم . شاعر دکلم که ! رسام دکلم که ! یالکز طبیعیاته حیرانم !

وادیمی کوردیکزمی ؟ بونك هانکی نقطه‌سنده بولنسه‌م نقاط سائره‌سنی دها لطیف بوله‌رق حسرتنی چکیورم . اورالرده بولنه‌مدیغمدن طولایی براز دها قیصقانه‌جق اولورایسه‌م چادری چرکه‌یی

اوموزلایوب اورایه قدر کیتمکدن محرومی قالهیم ؟

ایشته مبیت اولهرق چادری ترجیح ایدیشمک سببی بومختارینی محافظهدن عبارتدر .

سن اقسرایده کی الم خانهده یچیردیکك گیجهیی تعریف ایتمشسك . برده بن شوداز صفاده یچیردیکم گیجهیی تعریف ایدهیم :

اقشام ساعت اونبر بچق ! مرعادن حیوانلر عودت ایدیورلر . معلوم آچیلر الك عجول اولدیغندن الك اوکده کاورلر . قیونلر اوملکانه حلمریله برابر شوصقاللی قلاغوزلردن کیرو قالمقده ایستمیهرك پیرو اولمغه چالیشیورلر . عادتا یورو یشله بونلره یتیشهمیهرك برازارهلری اوزادقجه

درت نعله برمشی سریع ایله ینه کندیلرینه
یتیشورلر . صیغرلر هیچ برسببله متانتی
بوزار ارباب وقاردن اولمدقلرندن اوکده کیلر
نه روشله کیدرلرایسه کیتسونلر انلر ساعت
رقاصنك حرکتی قدر منتظم خطوه لرینی
بوزمیه رق الك کیرودن کلورلر . قوطره
ده کی قوزولرك بوزاغیلکده کی بوزاغیلرك
فریادلرینه والده لرینك مقابله لرینی هیچ
صورمه !

بوآوازهٔ لطیف سمعٔ دقتکی جلب
ایدر ایمز ماندره یه قوشمزده نه یاپارسك ؟
کوندوز مرعاده اوتلادقلری طاتلی نباتاتك
حالاطادینه طویه مامش کبی اغزلرندن
صالیه لرینی آقتوب طوران اومبارك
حیوانلرك ممه لرینی تسلیم ایدرك کندیلرینی

صاغندردقلری حالـده برازده یاور یلرینه
پای براقق ایچـون سوت ســاقلاملرینه
صاغانلرك قیزه‌رق قارنلرینی غجلادقلرینه
قیزارسك یا ؟ واقعا بواقشام صاغیشنده‌ده
صیجاق صیجاق برازسـوت ایچمك جانك
ایسـتر ایسـه‌ده بونك اصل ذوقی صباح
اولدیغنی دوشونوب صبرایدرسك .

بوزمانه‌قدر كـونش باتار . چادرلر
طرفنـدن « یمـك حاضر ! » دیه برندا
كاور . جماعتی بكلتمامك ایچون قوشمغه
مجبورسك . واقعا جانك مانده‌ره‌دن آیرلمق
ایستمز ایسـه‌ده فامليـا خلقنه قارشـوده
اطاعتسزلك اوله‌مز یا ؟

كیدر باقارسك كه یره حصرلر سریلمش
انك اوزرینه سـفره بزی اورتلمش سینی

ماصه‌فلان یوق! همان سفره بزی اوزرینه
اکمکلر قاشیقلر دیزلمش. اوکون قو په‌رق
سوتلری اقه آقه آیاقلانوب پیشیریلان
پطلیجانلر سیلکمه‌سی یاخود عایشه قادین
اتلیسی اورته‌یه قونلمش. شورایه بورایه
برچوق قاون وقاربوز تکرلنمش. وقتی
کلمکسزین بریسنه ال سورملك اولمز.
زیرا انلر قوپارانلرك مالی اولمش. هرکس
« اوبنم! اوبنم! » دییور. صره‌سی
کلنجه انلر برر برر کسیله‌جك. هانکیسنك
قارپوزی قباق چیقار ایسه بوهالر چاغر-
یلوب قهقهه‌لر ایله استهزا اولنه‌جق.
بوقورقو ایله بعضلری قاونلرینی آلوب
آلوب دیبلرینی قوقلایه‌رق استشمام ایلد-
کلری بوی امیدك درجه‌سنه کوره طورلرنده

بشوشانه برطاقم علائم اطمئنان کوستریورلر .
اکر انلرکده قاونلری خیـار چیقه‌جق
اولورایسه « طوز کتیرکز ! » دیه تزییف
اونه‌جقلر .

برقهقهه‌لی طعامکه حقیقةً حق شکرا-
ننی ایفا قابل دکل .

یا اطرافك حالی ؟ اقشـام غریبلکی
کرکی کبی چـوکمش . طـاغلرك تپه‌لری
دومانلانمغه باشلامش . قرا کلق پای استعجال
ایله اطرافی احاطه ایلیور . آتشلری یاقمغه
لزوم کورلمش .

آتش ! اماسـنك اکلایه بیـله‌جکك
آتشلردن دکل . اورمان کنارلرنده آچه اچار
ایکن کستانه ومیشه کتوکارینی سـوکوب
چیقـاررلر . بونلرك الك اوفاغی بلاشـبهه

بر مثلث چکی کلور . ایچنده اوچ حتی
درت چکیلکی ده واردر . اوزرندن یللر
چکه رك قوروتمشلر قالمشلر . بونلردن بر
قاچی بر یغین اولمق اوزره یغینلر ترتیب
اولنمش . کویلیلر « اودون بش اوللی
التی بوش اوللی » دیرلر . بوکتوکارك
بشی اوچ بش چکی اودونلق بر یغین
تشکیل ایدر . ایشته بوکا آتش ویریلنجه
« اورمان آتشی » دنیلان شی وجوده
کلور .

بو اورمان آتشلرندن اك اشاغی اوچ
درت دانه سی بردن یانار . حمام کلخانلرنده
انجق امثالی کوریله بیلان بو آتشلرك
اوراده کی سرینلکی تحمل کداز بر حرارته
تبدیل ایتملری احتمالندن قورقه . اقشامك

و باخصوص کیجه‌نك سرینلکی بو آتشه
غالبدر . آتش ایکی مقصد اوزرینه
یاقیلور . بریسی اطرافی تنویر ودیکری
رطوبتی ازاله مقصدلریدر . یانارایکن
اوآتشلرك چیقاردیغی صدالر آزشایان
استماعمیدرلر ؟

اوتوریلان موقع مطلقا صو کنارنده
اوله‌جقدر . حتی یالکز دره‌نك کندی
مجراسی داخلنده آقوب کیتمسیله اکتفا
قابلمیدر ؟ مطلقا مجراسنك ایکی یانلری
ممکن اوله بیلدیکی قدر قازیله‌رق وچیقان
طوپراق برسد تشکیل ایده‌جك صورتده
مجرا ایچنه ییغیله‌رق بیوجك برده کول
وجوده کتیرلمشدر . ایشته برشایان تماشا
اولان شی دخی چادرلرك و یانان آتشلرك

وبونلر اره‌سنده کزن انسانلرك بوکول سطحنه انعکاسیدر ۰

شو انعکاسده اك بیوك لطافت هر شیئك باش اشاغی کورونمسیدر. چادرلرك بشیك اورتیسی صرتلری آلت طرفه دونه‌رك برر تکنه شکلی الملرینه مقابل آتشلر دخی حارلی وحیزلی علولر یله کویا زمینی دلوب یرك دیبنه چکمکه چالیشیورلر ایمش کبی کورینورلر ۰ هله انسانلر طاوانده یورودیکنی کوردیکمز سینکلر کبی ایاقلری یوقاری باشلری اشاغی کزینورلر ۰

آه یالکز بونلر دکل ! اطرافزده‌کی طاغلر یانی باشمزده‌کی اغاچلر کوکلرده‌کی کواکب وبلوطلر دخی هپ بوکوله عکس

ایتمشلردر . بوکول برلوحه‌درکه بتون
دنیانك رسامرینی بریره کتیرسه‌لك نظیرینی
رسم ایده‌مزلر . شوقدرکه بزم علی فؤادك
اوروپا مطبوعات مصوره‌سندن نقل ایتدیکی
رسملر کبی بونده‌ده مرتسماتك کافه‌سی
ترسدر . انسانلرك صول اللری صاغ وصاغ
اللری صول کورینور . صاغ الیله یازی
یازان برآدم صولاقدرده صول الیله یازی
یازیورظن اولنور . کولده کندی عکسنی
بویله کوردیکم کبی بزم علی فؤادك فوتو
زینقوغرافی اصولیله « پاپاسده کی
اسرار » نام رومانه قویدیغی رسملرده
بویله کوردم .

صددن چیقمیه‌لم .

طعامدن صکره قهوه‌لر ایچیلوب آرتق

کیلوسه میلوسه‌ده باقیه‌رق صغوق
صو مشربه‌لری ایکی آوچله یقالنمق
احتیاجی یوز کوستر . بوصونراوقدر آچ
کوزلیجه‌سنه ایچیلورکه برقسمی‌ده صقالدن
چکه‌دن اشاغی سیلان ایدر کیدر .اماوده
بر ذوق صایلور .

کوی وقر عالمنك اقشامجیلغی بوقدر .
یاتسودن اول هرکس اویقویه وارر .
چونکه هرکس یورغوندر . سن‌ده هر
کسه او یمغه مجبورسك . بناءً علیه یمکدن
صکره یتاقلره کیریلوب ارتق کوپکلردن
برده نوبتله بکلیه‌جك اولان بکجیدن
ماعدا او یانق کیمسه قالمز . ذاتاً او یانق
قالەمزسك كه !سزلك اوطه‌ده تخته‌کهله‌سی
پیره سنیوری سینك اویله بالاشتغال

صباحلره قدر او یانق قالمغـه بدل بوراده
هر کس خورول خورول خـورلایه‌رق
درین او یقولره طالمشـدر . تا اوست
باشده‌کی چادردن کلان خورولتی آلت
باشده‌کی چادر خلقنـه نی مقـامنه قائم
اولور . یا اواغسـتوس بوجکلرینـك
یکدیکر یله مسابقهٔ چالـدقلری چنغراقلی
ایصـلقلر ؟ یا او رمانده‌کی قره‌جـه‌لرك
حزین آوازه‌لری؟ یاچقاللرك اغلایان چو-
جقلر ایله استهزا ایدیور مشجه‌سنه اولو-
ملری ؟ هله براز صباحه‌قارشو سوکاونلرك
خروسلری کومسلرده‌کی مدنی‌ارقداشلرینه
رغماً اوتشمکه باشلاینجه ارتق بهارك بلبللر-
ینه‌ده احتیاج قالمز .

ترلمك بوکالمق‌نرده ؟ اورتیلر قوتلیجه

اولمليدر . اقشامك سرينلكي كيجه عادتا
صغوق اطلاقنه اثبات استحقاق ايلر . اما
صغوق الموق تهلكه‌سي يوقدر . چادر
قوتلي اورتي قوتلي !

كوى عالمنده اقشامجيلق يوقسه صبا-
حجيلق واردر . بوكونلرده ساعت سكزه
طوغري شفق آغمغه باشلر . اندن اول
اويانملي . نوبتجي اولان آتشلري
تازه‌لمشدر . مانديره‌ده‌كي حيوانلر يله
اويانوب اينجه‌لي وقالينلي چاك وچنغراق
صدالري بو لطيف صباحك لطافتني
آرتديرر . كيجه ياغان چيكلر بتون نباتات
اوزرنده لبلبيدن فندق دانه‌لرينه قدر
جسامتده شبنملر پيدا ايلمش اولدقلرندن
آتشك علولرينه قارشو بونلرك هر بري

ر الماس پاره آسا پارل پارل پارلار .
شاعر کاسونده « صبا » و « نسیم »
یلان و بر پارچه‌جغنی اولسون کور-
یکنه یمین ایدیله‌یلان‌شیئی کمال‌مبذولیتله
راده کورسون . چوالغك چوجقك
اچلرینی باش اورتیلرینی آنجق تحریك
ه یلان اوریخ خوش وزان آتش
مه‌لرینك رونقنی نه قدر آرتدیرر !
طاغ تپه‌لرنده اقشامدن بدأ ایدن
مانلر باقیدر . تمام وقت سحرده کی یا
ون طبیعت درین و طاتلی او یقودن
یانمغه مجبور ایدیلیورمش ده بر درلو
یانه‌میه اویانه‌میه نهایت‌اویانمغه‌باشلایور-
کبی بر حالکه هانکی طرفه باقلسه نه قلمله
فرچه ایله تعریفی قابل اوله میوب

مطلقا کورلمکه محتاج قالان حیات افزا
بر مخمورلق ایشته بو کوی عالمنك هیچ
طویله میان لذائذندندر .

جزوه‌لر سورلمش ! جماعت بر
بر اسنیه‌رك کریده‌رك آتش باشلرنده کی
سجاده‌لره کلیورلر . کوپکلر کمال شطارتله
قویروقلرینی صاللایه‌رق بونلری بر بر
قارشولدقدن ماعدا اوتوردقلری زمان
قارشولرینه چوبصرتلرینی آتشه و یوز -
لرینی افندیلرینه چویرمك وقیچ ایاقلری
اوزرینه اوتوروب اوك ایاقلرینی دیکمك
صورتیله پیدا ایلدکاری وضعیتده بردهکاه
دیللرینی چیقاروب کاه اسنیه‌رك یومشدیروب
قپشدیردقلری کوزلر یله افندیلرینه تبریك
صباحدن ماعدا او کیجه‌کی نوبتجیلکی

حسن ایفالرندن طولایی آفرینه‌ده مستحق
اولدقلرینی اکلاتمغه چالیشیورلر .

ارتق هر کسده بر رؤیا حکایه‌سی !
کیمیسی رؤیاسنده غولی‌یی (الك ایری
چوبان کوپکنی) کورمش که برچقـالی
پاره‌لیور ایمش . کیمیسنی بوغا قوغالامش .
کیمیسنه یاورولی قانجق کوپك خرلامش .
کیمیسی‌تربه اریکی‌اغاجنك داللری اوجنده
قلان اریکلری قوپاره‌یم دیرایکن اغاجدن
دوشمش ! اکلایورسك یا ؛ رؤیالر دخی
هپ موقعه مناسب شیلر . چونکه انسان
کوندوزلری نه‌لر ایله مشغول اولور ایسه
کیجه‌لری‌ده انلر ایله مشغول اولور .

دیرکن اوزاقدن « حیوانلری صا ـ
غیورز » دیه بر ندا کلـور . چوبانك

بونداسی جهان مطاع بر امر ایمش کبی
بارداغنی قاپان ماندیره‌یه قوشار . اقشام
ایره‌نیلان سوت صباحلین بو صورتده
ایچیلور . بعضلری سوتلرینی قهوه‌یه
واتمکلرینی‌ده انك ایچنه قاتوب بو ایشی
برقهوه التی حالنه قویارلر .

بوزمانه قدرده کونش چیقمغه باشلار .

نصل عزیزم ! سزك او یقویه
وارديغکز ساعتده بزم او یاتمش اولديغمزه
دقت ایتدیکزمی ؟ او یله ایسه دقتکزه
شونی‌ده علاوه ایدیکز که صباح اولديغی
زمان نه یطلیجان بامیه‌جی نه اوجاقلر
سپوریجی بزم سوقاقلرمزدن یچمز .
چونکه بزده سوقاق دخی یوقدر . اصل
چفتجیلر عربه‌جیلر طاغجیلر فلانلر صباحدن

چوق اول ايشلرينه كيتمشلردر . فامليا خلقى دخى « كونش قيزديرمقسزين بيان اريكارينى طوپلايه‌لم پستيلزى قيناته‌لم » ياخود « كونش قيزديرمزدن اول قورى صوغانلرى هونك ياپمغه باشلايه‌لم » كبى برتصميم يرلرندن طورانورلر .

يا كونش قيزديردقدن صكره !

اوزمان قوشلق طعامى ايديلوب متعاقباً هر برى برسجاده ياقه‌لايه‌رق برر اغاجك كولكه‌سى التنده او يله او يقوسنه كيده‌جكلردر . چونكه چادر التنده كيجه‌يى كچيرمك غايت صفالى اولديغى حالده كون قيزديرنجه اوراده اوتورمق بعينه سزلك الم خانه‌ده‌كى اوطه‌ده تموز كيجه‌لرينى كچيرمك كبيدر .

برده کون قزدیردقدن صکره نخودلر
مرجمکلر وقوری فصولیه‌لر خرمن یرینه
یاییله‌جقلردن و بناتیه‌لر طرفندن صو پالر
ایله دوکوله‌جکلردن ایکندیدن صکره بنده
قادینلر طوربه‌لری الوب خرمن یرینه
کیده‌جکلر وهر بری اینجولره غبطه رسان
اولان فصولیه دانه‌لرینی وعقیق پاره‌لره
تشبیهی لازم کلان نخودلری و بونجقلردن
کوزل مرجمکلری اوقشایه اوقشایه وچو-
جقلر دخی بونلردن قاپه بیلدکلری مقدار-
لری ایله تکمیل چیفتلی او بنایه او بنایه
محصولات مذکوره‌یی طوربه‌لره طو-
لدوره‌جقلردر .

کوردکمی ؟ بر کیجه‌یی دیرکن یکرمی
درت ساعتی تعریف ایدییوردك . ایستر ایسه‌ك

بومعيشت طبيعيه يه قيريلنجه يه قدر كولو -
سك . فقط بومعيشت بزجه پك طاتليدر .
هيمزجه !

بز بوكا نائليتدن طولايى حق تعالى
حضرتلرينه نصل تشكر ايده جكمزى
بيله ميورز . احمد مدحت

منتخبات احمد مدحت

جلد ثالث

« ترجمان حقیقت »

غزته‌سنه درج ایدلدکدن صکره

عارف نظارت جلیله‌سنك رخصتیله

ایلك دفعه

وله‌رق کتاب صورتنده دخی طبع اولنمشدر

درسعادت

١٣٠٧

﴿ تكريم ربانی و عجز بشر ﴾

بودفعه اوروپا غزته‌لرنده کوچوجك برفقره اوقودق . فقط اوفقره‌جق بزه بیوك بیوك برطاقم مسائل اخطار ایلدی که بسط وتمهیدلری فکر حکمتی توسیع و نظر انتباهی تنویر ایده‌جکنه شبهه اولنه‌مز .

اولا اوقودیغمز فقره‌یی عیناً ترجمه ایده‌لم . لافرانس انترناسیونال غزته‌سی دیور که :

« برلسان عمومی وضعی مسئله‌سی اوروپا علماسی میاننده تکرار تجدد ایلدی . اما بودفعه « وولاپوق » کبی یکیدن بر لسان تصنیعی تخیل ایدلمیور . عادتا اسکی لاتین لسانی لسان عمومی اولمق اوزره قبول ایدی ویرمك جهتی دوشونیلیور .

اوروپا وامریقادن پك چوق علما بو قراری قبول ایتمشلردر. فرانسەجە قرار مذكوری قبول ایدن ذواتك ریاستنده آقادمیا اعضاسندن موسیو پول لەروا بولیو ایله مشاهیردن قولینیای و ئەكر بولنیور »

*

* *

برلسان عمومی ایجاد واتخاذی مقصدی دیمك نەدیمك اولدیغی شاید قارئلرمزك بعضلرنجە مجهول ایسە برقاچ كلمە ایلە اول باول انی ایضاح ایلیەلم .

واپور سفینەلری شمندوفرلر تلغرافلر وهلە شمدیكی حالدە تلفونلر فونوغرافلر روی ارضدە « ابعاد » دنیلن شیئی حكمدن دوشورەرك جهانە یكپارە برانسان یوواسی اولمق استعدادینی الدیرمغە و باخصوص

مطبوعات عموميه بتون نوع بشرك انظاريني
افكاريني بر نقطهٔ مدنيتپرستي يه جمع ايتمكه
باشلامسي اوزرينه حكما و عقلا انسانلرك بر بشقه
لسانله متكلم اولملريني توحيد انظار وافكار
امر مقصدينك حصولنه مانع كورمشلر
وعموم نوع بشرك برلسان ايله تكلمي امكاني
اراشديرمغه باشلامشلردر ٠

بر انسانك احساس روحانيه‌سي اوز-
رنده تكلم ايلديكي لسانك پك بيوك دخلي
اولوب حتى انسان هانكي لسان اجنبي يه
واقف ايسه او لسانك اهلنه ميال ومحب
اولديغندن حكما عموم نوع بشر برلسانله
متكلم اولورسه امور تجاريه وعلميه و
صناعيه‌لرنده پك بيوك مظهر سهولت اوله-
جقلرندن ماعدا اره‌لرنده‌كي اختلاف افكار

وحس عدوانكده بالكلیه ارەدن قالقەجغنی
دوشونمشلردر .

ایشته عموم نوع بشر ایچون برلسان
عمومی ایجاد واتخاذی دیمك بو دیمكدر .

*
* *

فقرۂ مترجمەمزده برده « وولاپوق »
کلمەسی سبق ایلدی . امید ایدرزکه بوکلمه
قارئلرمزك همان کافەسی نزدنده معلوم
برکلمەدر . زیرا کنج ارباب قلممزدن بریسی
« وولاپوق » نامیله یاپیلان لسان جدید
حقنده برکتاب ترجمه ایتمش وبولسانك
نەبولده یاپلدیغنی وهانکی قواعد صرفیه
ونحویه اوزرینه بنا ایدلدیکنی شرح
ایلمش ایدی .

« وولاپوق » کلمەسی نه اولسان

عمومیجه « لسان عمومی » دیمکدر . اما
بو یولده وقوعه کلن تشبثلرك برنجیسی
وولاپوق لساننك ایجادی دکلدر .

شمدی یه قدر بو یولده پك چوق
تشبثلر کوریلەرك بعض کسەلر هرلساندن
برقاچر کلمه الەرق جملەسندن برلسان
تشکیلنی وبعضلری بالعکس هیچ برلساندن
هیچ برکلمه المیەرق یکیدن ترتیب وترکیب
اصواتله برلسان یاپمغی تخیل ایلمش
اولدقلری کبی برطاقلری دخی بونلرك محال
حکمنی الدیغنه دقتله عمومی بر «شفره»
ترتیب اولنمسنی ورقملرك هرلسانده عینی
معنایه دلالت ایتمسنی ومثلا « ٧٠» رقمی
هرلسانده « اکمك » دیمك اولمسنی
دوشونمشلردر .

واقعا بو یولده کی تشبثلرك کافه‌سی عندالعلما آز چوق مظهر حسن قبول اولمش ایسه‌ده هیچ بریسی تشبث مذکوردن منتظر اولان نتیجه‌یی انتاج ایده‌مامشدر . چونکه مظهر حسن قبول اولمسی علمانك کافه‌سی او آرزوده بولنمسندن ناشی اولوب نتیجهٔ مطلوبه‌یی انتاج ایده‌مامسی دخی بو ایشك ایچنده کی حکمت خفیه‌نك انظار غفلت اوکنده غائب اولوب گیتمسنده‌در .

*

* *

بوندن اصل مقصدمز او حکمت خفیه‌یی تحری اوله‌جقدر . بونك ایچون دخی شو یولده بر دوشونجه مقدمه‌سی ترتیب ایدملم :

یوقدن وار ایتمك اقتداری انسان اوغلنه ویرلمشمیدر ویرلمامشمیدر ؟

دوشونمکسزین طاشمقسزین باصمه قالب سوزلردن اولمق اوزره «همان» ویرلامشدر» جوابنی اعطا ایدیویرمیه‌لم!

«اختراع» دیه «ایجاد» دیه هر کون یکیدن برشیئك میدان ابداعه قونلدیغنی کوریورز. بونلر اولاری یوق ایدی دکلمی؟ صکره‌دن وار ایدلدیلر.

ایشته دوشونوب طاشمقسزین سوز سویله‌یی ویرنلره شویله براعتراض ایدیلنجه درحال تردد وقوعی طبیعیدر.

یوقدن وار ایتمك دیمك ماده‌ٔ ابتدائیه‌یه کوره‌در. اجراآت اولیه‌یه کوره یوقدن وار ایتمك اقتداری یالکز جناب حقه مخصوص اولوب حالبوکه مادیون آنی بیله ذهنلرینه صیغدیره‌مامقده‌درلر. مطلقا

واردن وار ایدلمك ضروریات فنیه‌دن اولدیغی خیال باطلیله دوچار ضلالت اولمشلردر .

حق سبحانه وتعالی حضرتلرینك یوقدن وار ایلدیکی مخلوقات ومکونات بزم عالم امکانمزجه مرتبهٔ کمالنی بولمشدر . « لیس فی الامکان ابدع مما کان » دیان حکمانك طوغری سویلمشدر . عالم امکانمزده شو مکونات موجوده‌مزدن ابدعی متصور دکلدر . یالکز مراد و قدرت الهیه انك فوقنه چیقه‌بیلور . بزم ایسه ذهنمز بیله وارەمز .

او حالده بزم « اختراع » و « ایجاد » دیدیکمز شیلرك حکملری نه‌دن عبارت قالیور ؟

عادتا « کشف » دن عبارت قالیور .

شویله که :

*

* *

انسانلرك مکونات موجودهیی دائما نظر تدقیق و تتبعده بولندیرمسی مقصود الهیدر . مجمع الحکم اولان قرآن عظیم الشانمزده دائما انظار دقتمز بو تتبع جهتنه دعوت ایدلمکدهدر .

مکونات تتبع ایدلدکجه خواصنه وقوفز آرتار . خواصنه وقوفز آرتدقجه تبدیل شکل و صورتلرینه اقتدار پیدا ایتمش اولورز . اولا چلیکلشنه‌قدر سرعت و ثانیاً اغاجك اکا نسبتله نه‌قدر یموشاق اولدیغنی بالتتبع اکلادقدن صکره چلیك ایله اغاجی کسدیرهرك تبدیل شکل و صورتنه موفق

اولورز . ایشته بو یله لکله آرتان اقتدارمز بزی بر طاقم کشفلره موفق ایدرکه اوجه انلرك موجود دکل متصـور بیله اولمـامسی بزه بوغی وار ایتمك درجه سـنده بر « ایجاد » کورینور .

« چلیك » دینجه البتـه خاطرکزه کلشدرکه قطع واسطه سیله اشیایه تبدیل شکل وصـورت ایتدیرلمسـنده انسان اوغلنك بوکشـفی ده دفعة حاصل اوله مامشـدر . چاقق طاشـنه قطع خدمتنك کوردیرلدیکی زمانی اونوته بیلورمی یز ؟ صکره تیموردن اول پرنجك تیمور وچلیك مقامنده قوللا . نلدقلر ینی خاطردن چیقاره بیلورمی نز ؟ حالاموزه‌لرمزده بزدن اولکی انسـانلرك استعمـال ایتمش اولدقلری چقماق طـاشی

وپرنج الات واسلحه مملو وموجوددر. ديمك
اوليوركه قدرت كشفيه دخی انسان اولاندنده
تدريجی و پك كوج حاصل اوليور .

*

* *

شمدی شويله بر نتيجه استنتاج ايدهلم:
اشيانك صورت وشكلنی بالتبديل
صور واشكال اخرايه قلب وتحويلنده
ده مدار موفقيتمز بنه اواشيانك خواصيدر.
بر خاصه‌يی ديكر خاصه اوزرينه مسلط
ايدرك ايشته ايجاد واختراع صانديغمز
شيلری اوصورتله ميدانه چيقارتيورز .
اويله ايسه حق سبحانه وتعالی
حضرتلری يالكز اشيايی يوقدن وار ايتمك
درجه‌سنده بر صانع اولمغله قالميور . اصل
خواص اشيايی ياراتمق صورتيله مكمليت

صانعیه‌سنی میدانه قویـوروده نظر تدقیق
و تتبعمزی ده ایشته اصل بوجهته دعوت
ایلیور . « شو طاغه باق نصل یوکسلمش! »
بیوردیغی زمان او طاغك یالکز ظاهرینه
باقه‌رق ارتفاعنده اولان عظمتی لطـافتی
دوشونه‌جك اولورسه‌ق واقعا هیچ دوشو-
نمیانلره نسبتله ینه تعلی ایتمش اولورز. لکن
بو مشاهده‌مز بر مشاهدهٔ شاعرانه‌دن عبارت
قالور. او طاغده‌کی خواصی‌ده دوشونه‌جك
تحلیل ایده‌جك محللاتمزك مقایسه‌سنه کیر-
یشه‌جك اولورسه‌ق تمام مقصود الهی‌یه
توفیق معامله ایتمش بر حکیم اولمش اولورز.

*

* *

خالق تعالی و تقدس حضرتلرینـك
خلقت اشیا ضمننده تجلی ایتدیردیکی خلقت

خواص پك زياده شايان اهتمام نقطه‌لردندر
كه ماديونى اصل اضلال ايدن شى ايشته
بو اهتمامده كى نقصانلريدر . طبيعيونك
بيله برطاقنى دوچار خطا ايتمشدر . زيرا
ماديون « الوهيت ايشته او خاصه‌دن
عبارتدر » اعتقادينه دوشوب طبيعيوندن
دوچار خطا اولانلر دخى بوكا « طبيعت »
تعبير ايدرك معناجه « خاصه » ايله
مترادف اولمق لازم كلديكى حالده همان
همان ماديونك و برديكى معناله تقرب
ايتمشلردر . معاصر يمزدن و طبيعيونك
اشرافندن قاميل فلا ماريون بو خطالرك
تصحيحى امرنده بيوك خدمت ايتمش
معلمينددر .

اشياده‌كى خواصى انسانلرك قدرت

کشفیه‌سی بولوب میدانه چیقارنجه‌یه قدر خواص مذکوره‌یه « خاصه » دیمك بیله بك ده جائز اوله‌مز . یالکز « استعداد » دیه‌بیلیرز . زیرا خاصه آرتق ماهیتی تعیین اولنمش دیمکدر . استعداد ایسه هنوز تعین اولمیوب انك ضمننده نیجه خاصه‌لر بولنه‌بیلمك ممکندر .

*

* *

بورایه قدر یالکز طبیعیات نقطهٔ نظرندن تتبع ایتمش اولدیغمز شیئی شمدی برده حکمت دینیه نقطهٔ نظرندن تتبع ایده‌لم‌ده بونجه علما انسانلر ایچون یکیدن برلسان عمومی یاپمغه چالشدقلری حالده بجره‌میه‌رك بیکلرجه سنه‌دنبری موجود اولان لاتین لسانه عودته مجبور اولمق

كي براعتراف عجزه نه‌دن دوچار اولـد.
قلريني كوره‌لم :

« خاصه » و « استعداد » بزجه بر
« تكريم رباني » در . او مربئ ازلي
مخلوقاتدن هربرينك مايه‌سني تخمير ايلد.
يكي زمان ايچـنه تكريمات ربانيه‌سـندن
برر شي قاتمشدركه انك ظـاهرده تجليسي
اميدينه بز « استعداد » وتجلئ قطعيسـنه‌ده
« خاصه » ديمشسزدر . بوتكريم ربانينك
كيفيتنه عقل ايرديرنلرمز حكمادن كاشفيندن
موجديـندن اولمق اوزره بين‌البشر ممتاز
وليورلر . اما اشيانك صورت وشكللريني
تحويل ايله اختراعات وايجـاداته موفق
ولانلرك هيچ بريسي اسـتعداد وخواص
شياني يعني تكريم رباني يي تغييره مقتدر

اوله‌میورلر . هم ده اوله‌مزلر .

بو قدرت خلقتدن چیقان مکوناتك اکملی انسان اولدیغنه هیچ بر طائفه‌نك اعتراضی وارمیدر ؟ تکریمات ربانیه‌یه اك زیاده مظهر اولان ده انساندر . انسانی بتون مکوناته مسلط ایدن اوقدرت ایشته او تکریم اکملدر . او تکریم اوقدر اکملدرکه کندیسندن بشقه هرنه‌یه تسلط ایلسه موفق اوله‌بیلور ده کندی کندیسنه تسلطه ممکن دکل موفق اوله‌مز . زیرا او حالده غالبیت صفتیله مغلوبیت صفتی شیء واحدده اجتماع ایتمش اولمق لازم کلوب بو ایسه قطعیاً باطلدر .

*

* *

هله شویله بر موازنه یاپه‌لم ده باقه‌لم

ركز نه‌قدر عجیبدر :

حکمای زمان برلسان جدید ایجادینه
دن موفق اوله‌میورلر ؟ متقدمین ابنای
ر نصل موفق اولمشلرکه بونلرك علماسی
ق ایدی . شمدی وار . بونلرك اقادمیا۔
ی یوق ایدی . شمـدی وار . بونلرده
ندی لســان مادر زادندن بشــقه لسانه
ـوف یوق ایدی . شمـدی قرق اللی
انه واقف پولیغلوتلر وار . بونلرده
تمـاعات بشر یه نهـایت برر فامیلیـا
لقنـدن عبارت ایدی . شمـدی بتون
ع بشر همان جمعیت واحده صورتنده !
اصل بومتقدمین ایچون لسان یاپمق قطعیاً
ال کورلمك لازم کاوب شمدیکی متأخرین
ون ایسه برلسان یاپمغه مانع تصوراولنه

مامق ایجاب ایدر .

تأملوا !...... و اعتبروا !......

***

اوت ! تأمل ایتدك . عبرت بین دخی
اولدق . نوع بشرده کی اکمل تکریمات
ربانیه افضل احسانات آلهیه لساندر . او
تکریم انسان ایچون اویله بر استعداد اویله
برخاصه اویله بر قدرتدرکه عقل واحدك
عاجز قالدیغی مسائل اوزرینه عقول
عقلای کثیره‌یی جمع ایدرك موفقیتی تأمین
ایدر . کلام اولمسه ایدی اولینك کشفیاتی
آخرینه منتقل اوله‌مز ایدی . کلام اولمسه
ایدی ابعاد عالمده موفقیات بشریه ابعاد
سائره‌یه منتقل اوله‌مز ایدی .

تاریخ ایله ثابتدرکه هرشیئی ایجاده‌خد

ك ايدن كلامدر . كلامك ينه كلامى ايجاد
ه‌ميه‌جكى ده ايشته بو دفعه برلسان جديد
ادنده‌كى عجز علما تجربه‌سيله ثابت اولدى .

***

وارەلم اختلاف السنه قله‌ء بابلده
وعه كلمش اولديغى حقنده‌كى روايت
راتيه‌يى محتاج تحقيق كورەلم . تحقيقاتده
امك هيچ زيانى اولمق شويله طورسون
ايق جديده انكشافنك‌ده طريق يكانه‌سى
در .

فقط تحقيقاتده نه‌قدر ايلرو يه كيده‌جك
سه‌ق حتى لسانلرك تا مبادىء
كلنه قدر ارجاع نظر ايلسه‌ك بولسانلرى
قدر كوچك وفقير بولورسه‌ق بوله‌لم
لقا تكريم محض ربانى اولديغندن بشقه

هیچ بر شیئه حکم و یره میز ۰

هیچ بر لسان اربابی بوله میز که مثلا
« صو » یه نیچون او یله دیمش اولدیغی
حکمتنی بزه بیان ایده بیلسون ۰ یالکز
غاز و بخار حالیله انجماد وصلب حالی
ارهسنده بولنان و یوقوش اشاغی آقغه
ودرونـه قونلدیغی قابك شكلنی المغه
مستعد اولان جسمره « صولی » دینلمسنك
سببنی اكلاته بیلورلر كه او ده صو یه مشابهتندن
عبارتدر ۰ ایشته بتون ملل ونحلك
فصحاسنك بلغاسنك قدرتی بو صورت
و درجه دن طیشارو یه چیقه مز ۰ نصل
چیقه بیلسون كه او درجه نك اوست طرفی
تكریم ربانی مرتبه سی اولوب انی تعقل
قدرتی عقل بشره انی تعبیر قدرتی لسان

شره و یرلمامشدر .

*

* *

برآدمك برقاچ لسانله متكلم اوله‌بیلمسی
نسـو مقایسات حكمیـه‌ده ذهنمزی تغلیط
یده‌مامليدر . انسانك لسانی جناب حقك
كندیسنه احسان ایلدیكی فیوضات استعدا
دیه‌نك اثنای تكملنده اوكرندیكی لساندر .
ولسانی اوكرنمسیله السنهٔ سائره‌یی اوكرنمسی
آرسنده‌كی فرق دوشونلدیكی كبی انسانك
بالكز برلساندن بشقه‌سیله متكلم اوله‌مدیغی
تحقق ایدر . اوفرق ایسـه « مادرزاد »
دیدیكمز وهبی لسـانی تحصـل اوكرندیكنی
بیله‌مامسیله تعلمی وكسبی اولان لسـانلری
تحصل اوكرندیكنی بیلمسندن عبارتدر .
برنجیسی تكریم حقدر . ایكنجیسی

تعلیم خلق ! صاقین ظن ایتمیکزکه اولسا
کسبی‌یی انسان « تکلم » ایدیور . خیر
اصلا ! اصل کندی لسـانیله دوشونو
« ناطقیت » استعدادینك محصولی اولا
کلامی لسان و هبیسی ایله تشکیل ایدیورد
صکره انی لسان کسبی‌یه ترجمه ایدیور
بو ترجمه‌ده مهارت و ممارسه‌سنی نه قد
ایلرویه کوتورر ایسه اولسـانی اوقد
کوزل سو یلیور دیه حکم قازانیور .
السنهٔ اجنبیه‌یه واقف اولانلر برکر
کندیلرینی یوقلاسـونلر . عجبا دوشـو
نجه‌لرینی اوالسنهٔ کسبیه‌ایله‌اجرا ایده‌بیلور
لرمی؟ معانده مکابره لازم دکل! کندیلرین
تکلیف ایده‌رزکه اوزونجـه و مغلقجـه
معادلهٔ ریاضیه‌یی‌مثلا « بش کره یدی اوتو

ى ! سكز ناقص . يكرمى يدى ! » ديه
كرنديكى لسان اجنبى ايله حله اوغرا .
سون ! حتى علوم رياضيه‌يى اولسانله
صيل ايتمش اولسه‌بيله ينه موفق اوله‌مز .
لقا درونندن كندى لسان وهبيسى ايله
ساب ايدرك استحصال ايتديكى نتايجى
لسان اجنبى‌يه ترجمه ايده‌جكدر . هله
وم رياضيه‌يى اولسان اجنبى ايله تحصيل
امش ايسه نتايج مذكوره‌يى ترجمه‌يه بيله
ندر اوله‌ميه‌جق هيچ سويليه‌ميه‌جكدر .
ونكه لسان مذكورى اوكرنور ايكن
ندريج پيدا ايلديكى ممارسه اعداد ايله
غل ايدرك صايه‌رق دوكه‌رك پيدا
لمامشلردر .

*

* *

برفرض بعيد ايله فرض ايده‌لم ك
بتون جهانك علماسی بر يره طوپلانه‌رق
برلسان صنعی ياپسونلر ! او لسان براثر
تكريم اوليه‌جغنه كوره مطلقا بر « شی »
منزله‌سنده قالوب ناطقيت بشريه‌ده‌كی
استعداد سماوی انده بولنه‌مز . خاصه‌سز
برشی منزله‌سنده قالور . مثلا صورت
ظاهره‌ده انجيره مشابه برشی تصنيع
اولنمش اما انجيرده‌كی خاصه‌نك آنده قطعا
بولنه‌مامسنه بكزر .

لسانلرده‌كی خاصه ايسه ارباب فكر
ونظرلك چشم حيرتنه چارپه‌جق درجه
ده‌در .

آشنايان السنه‌يه معلوم اولديغی
اوزره لسانلرك صورت ظاهره‌سی بيله

كان يكان تركيب كلماتدن عبارت اوله‌رق
شكل ايده‌مز . بونی بر بشقه برده دخی
بو يلمش ايدك‌كه مثلا : « ماركيزده مونته
رتانك سواره‌سنده قونت ده مارايه
ره‌زانته اولندم » سوزنده صوك فعلدن
برده « نك . سنده . يه » اداتلرندن ماعدا
كلمه‌لرك كافه‌سی فرنكجه اولديغی حالده
فرنك بوسوزی اكلايه‌مز . هيچ اكلا-
يه‌مز . بوخاصه ايسه لسانلرك ظاهريا-
نده سطحياتنده كوريلن برخاصه‌جقدر .
برده معنوياتنه باقه‌لم :
استعاره كنايه مجازكبی شيلر هر لسانده
واردر . لكن هر لسانده بونلر ايچون موضوع
اولان قواعد عجبا اولسانده‌كی شيوه‌لرك
كافه‌سنی احاطه ايده‌بيلورمی ؟ مثلا سزی

بر بیولك شیئه اطماع ایتمك ایستدكاری زمان
«او بنم كوزمه كسدیرهمیه جكم لقمه‌لردندر»
دیرسكز . بو سوزده نه « كوز »
نه « كسدیرمك » نه « لقمه » كلمه‌لردن
هیچ بریسی معنای موضوعنده مستعمل
دكلدر . حقیقةً قبول ایتملیدركه لسانلرده
بومثللو شیوه‌لر مطلقا صنع بشراولیوب
تكریم محض الٓهیدر . ایكی كشینك مكالمه‌سنده
حكیمانه بردقت ایدكز . ایراد ایلدكاری
كلماتك یوزده اون بشنی بیله معنای موضو
علرنده استعمال ایده‌میوب یوزده سكسان
بشندن زیاده‌سنی ایشته هپ بویله مجاز كنایه
استعاره فلان صورتنده شیوه‌لندیره‌رك
سویلرلر . نه فصاحت ! نه بلاغت !
فقط تكریم ربانی اولدیغندن صاحبی او

فصاحتی او بلاغتی کوستردیکی زمان کند-
-ی خبردار بیله دکلدر . قلبنـك ضربه-
زندن نصل خبردار دکل ایسـه بوندن ده
و یله خبردار دکلدر .

***

شمـدی قدرت ربانیـه یه کمال حیرت
دکیـانه ایله سر بجیب تفـکر اوله‌رق
وشونه‌لم که :

بیکارجه علما بر لسـان جدید یاپه‌ما-
شلر ! حالبوکه یر یوزنده بیکارجه لسانلر
نشر ! بولسانلری عجبا هانکی علما هانکی
ادمیارده نه یولده مذاکرات دورا دور
ه تشـکیل ایدرك ابنـای بشره هـانکی
کتبلرده تدریس ایتدیلر ؟

وارسـك ربم وار ! خالقسـك !

مربیسك ! معلمسك ! مادیون دنیلن نادانلر
خلط ایتمشلر ! هرفیض سندندر افندم !
سنی انکاره کمال قدرتکی ابطاله متجاسر
اولان قورو یاسیجه دیلرك دوکدکلری
کلمات کفر بیله انلرك ماده یه اسناد ایتمکده
یلتندکلری خواصدن دکلدر . ایشته
هپسنك قفالرنده بین هپسنك اغزلرنده
دیل وار . هم بو عضولر سنك تکریمك
اولان استعدادلر ایله ده مستعددرلر .
فقط انلری نه قدر زورلاته جق اولسه لر
ینه سنك تحدید ایلدیکك حددن خارجه
چیقه مزلر .

انسانلری کندی ایستدکلری کبی

﴿ ٣١ ﴾

سو يلته بيلمك شو يله طورسون اشكلرى
بيله كندى ايستدكلرى كبى آكرته مزلر!
(سبحان من تحير فى صنعه العقول)

﴿ علو همت ﴾

شورای دولت استیناف و تمیز محکمه‌سی خلفاسندن محمد وهبی امضاسیله الدیغمز بر ورقه مطبوعات عثمانیه‌مزك مشتغلات سائرهٔ فنیه و حکمیه‌سی میانده همان هیچ ده تخطر ایده‌مامك منزله‌سنده براقدیغی غلو همته طوغری نظر دقت واهمیتمزی جلب ایدییور .

علو همتك خارجده برمثالنی — الله جمله‌نزکی یی باغشلاسون — اولادمزدن بریسنده کورمش ایدك . بش التی یاشنده اولدیغی حالده ارککلكك شانی شرفی کسب وکاراولدیغنه وانسانك هرآرزوسنه کسب وکار سایه‌سنده نائل اوله بیله‌جکنه میني میني عقلجغزینی ایردیرمش اولدیغندن

بر کون جوز اغاجنك التندن طو پلادیغی
سکز اون جوزی سو ینه‌سو ینه قادینلردن
بر یسنه کوستروب :

— بونلری عربه‌یه یوکله‌توب استا -
نبوله کوتوره‌جکم . صاته‌جغم . پاره‌سیله
ده سکا فلان فلان شیلری اله‌جغم !

دیمش ایدی . شو همت یاور بجغك
قدرتی فوقنده‌در دیه استهزا می ایدرسکز ؟
علو همت مطلقا قدرت فوقنده‌کی شیلری
انسانك کوز ینه کسدیر تملیدرکه بوتعبیره
اثبات لیاقت ایده بیلسون . بوقسه قدرتك
تعلق ایده بیله‌جکی شیلرده‌کی همتلر همم
عادیه‌دن عد اولنه‌رق علو یتی اوقدرت
مقابلنده غائب اولور کیدر .

اجراسی قدرت داخلنده اولمیان

شیلری کوز ینه کسدیرمك ثمره سز اوله جغنه
کوره عـلو همتی‌ده بیهوده لکله محکوم
ایده‌لم دیه بیلورمیسکز ؟

صاقنکز ها ! انسانك حیوانات
سائره‌دن مدار تمیزی اولان الك مبارك الك
بیوك شیلرك بریسی‌ده علو همتدر .
قدرتنی یالکز تعلق ایده بیلدیکی شیلردن
عبارتدر صانمق انسان اولادینی کندی
قوتنی بوقلایه‌رق درجهٔ موجودهٔ تمدن
وترقیسندن دها اوست طرفلرینی آرزودن
منع ایدر . بوحالده حیوانات عادیه
منزله‌سنده قاله جغمزی‌ده حکم ایدمیز .
حیوانات عادیه حائز اولدقلری مرتبه‌نك
اوست طرفنده مراتب قدرت اوله جغنی
بیله‌میورلر . بعض هنر صاحبی حیوانلره

اوهنرلری اوکرته بیلمك کندیلرینی
طبیعتلرینك خارجنه چیقارمق دیمك
اولدیغی ایچون غایت کوچ اولیور .
حتی برکدی یه مثلا بر معرفت تعلیم
اولندیغی حالده سائر کدیلر انی کند-
یلکلرندن اخذ ایده میورلر . اکر او قدرتك
کندیلرنده اولدیغی یعنی قدرت معلومه-
لری فوقنده برقدرته واصل اوله بیله-
جکلرینی فرق ایلسه‌لر ایدی بنی نوعلرندن
بردانه‌سنده کوردکاری شیئی کندیلری ده
یاپارلر ایدی . انسان ایسه کندی قدرتنك
فوقنده‌ده قدرتلر اولدیغنی یا امثالیله
استدلال ایدرك ویاخود کندی قریحه‌سنده
بوله‌رق اومراتب عالیه‌یه مقابل کندیسنده
عجز کورنجه متأثر اولیور .

حقیقت ! شو نقطه اوزرنده تعمیق
نظر ایلدکجه انسانك کوزی خیالی اوکنده
دائرۀ حقیقت نه قدر توسع ایلیور !
علو همت انسانك الڭ بیوك بر تازیانۀ ترقیسی
اولدیغی ده تحقق ایدیور . اوقامچی
طبع معالی پسندمز اوزرنده چاتلاتلمیه جق
اولورسه یرندن قالدانمیه جق اولان
طبعمز عادتا دوچار مسکنت اوله جقدر .

ایمدی محمد وهبینك علو همتی
عثمانلیلرمزی قدرتلرندن بیوك برشیئه
تشویق ایتدیرمك صورتنده تجلی ایلدیکنی
اول باول خبر و یرمکله برابر ینه اول باول
اخطار دخی ایلرز که دیدیکی شی قدرتمزك
خارجنده اولمقله برابر علو همت عثمانیه نك
بتون بتونده خارجنده وفوقنده دکلدر .

بوكون خيال نوعندن كورلسه بيله برزمان كله‌بيلور كه حقيقت صورتنى اله‌بيلور .

محمد وهبئ عالى همت حميت پروران عثمانيانمزڭ شهداى كرام ارطغرل حقنده كوسترد كلرى احساس معالى پرستيدن بالتشوق — كندى تعبير لطيفنجه — اوقهرمانلره شربت شهادت اولان بحر محيطده جولان عثمانيده دوام ورايت مقدسهٔ خلافت كبرايى يوزلرجه ميليون اقوام مسلمه انظار تعظيمنده موجه‌لندير مكده كما كان اهتمام ايچون بودفعه دخى صرف ملى وعثمانى اولمق اوزره برارطغرل ثانى تهيه‌سنى تخيل ايديور .

علو همت بو ! انڭ توسيع ايلديكى خيال نه‌قدر واسع اولور ! بو ايكنجى

كمی‌یی‌ده براعانهٔ عمومیهٔ عثمانیه واسلامیه
ایله وجوده کتوریور . فی‌الواقع جمع
اعانه‌یی‌ده اوقدر اطرافلی دوشونیورکه
تشبثه او بولدن کیریشیله‌جك اولورسه
خیالنك برخیال خام عد اولنه‌میه‌جغی‌ده
تسلیم اولنمق لازم کلیور .

انجق بوامنیه‌نك قوه‌دن فعله چیقا-
ریله‌بیلسی ایچون ایکی درلو قدرته لزوم
کوریلورکه انلری استحصال بزم ایچون
دهابراز زمانه احتیاج کوستر . اوقدرتلرك
بریسی قدرت نقدیه‌درکه درجه‌سنی
ایکیوز بیك لیرا قدر برمبلغ ایله تعیین
ممکن اوله‌بیلور . ایکنجیسی‌ده بحریهٔ
تجاریه وملیهٔ عثمانیه‌مزدرکه هنوز حال
طفولیتنده‌در . بومقصد عالی اولسه‌اولسه

ینه پدر عواطف کستر عثمانیان و اسلامیان
اولان ذات شوکتسمات جناب خلافتپناه
هینك همت عال العالی جهاندارانه‌لریله
حصوله کله‌بیلور ·
شمدیکی حالده بز عثمانلیلر ایچون اسفار
بحریه‌نك بودرجه‌سنی تخییل ایده‌بیلمك
اولسه اولسه بزم چوجغلقمزده اون
جوزینی عربه‌یه یوکله‌توب استانبوله
کوتورمه‌سی وصاتمسی واقچه‌سیله قادینلره
شونی بونی آلمسی صورتنده‌کی اثر علو همتنه
بکزر · نه مستحسندر یا ! بش آلتی یاشنده
ایکن بوفکرده بوهوسده بولنورده اون
اون بش یاشنه قدر عقلی قدرتی ایله برابر
او حس جوانمردی‌یی ده آرتدیرر ایسه نه‌دن
موفق اولمسون ؟ قدرت مادیهٔ بدنیه‌یه

باقاملی ، قدرت معنویهٔ قلبیه‌یه باقلی !
بودیکرندن اقوا واعلادر !

ایکنجی برارطغرلی صافی عثمانلی خلق نامنه تهیه ایچون لزوم کوردیکمز ایکی قدرتدن برنجیسی اولان قدرت نقدیه ایچون برسوز دهاسویلیه‌لم و « اوقدر پاره‌جغی مرتبهٔ امکانه ایصال ایدیلورایسه انی ایکنجی ارطغرلی عثمانلی خلق نامنه ارسالدن دها بیوك اسباب ترقی‌یه صرف اتمکی ترجیح ایلرایدك » دیه‌لم‌ده ایکنجیسی اولان قدرت بحریه حقنده شو برقاچ سوزی دهاعلاوه ایلیه‌لم :

علوهمتك برمقتضاسی دخی ثباتدر ، اکرعثمانلی خلق ایکنجی براطغرلی دها بحار بعیدهٔ شرقیه‌یه کوندرملك درجه‌سنده

کندیسنی عالی همت بولیور ایسه بو علو
همتی محافظه ایتملیدر . انك محافظه‌سنده
ثبات و متانت کوسترملیدر . لکن ایشه
الك اول بحریهٔ تجاریه‌دن باشلاملیدر .

بر ارطغرل انشاسی، تجهیزی و شرق
سیاحتنك اجراسی ایچون ایکیوز بیك لیرادن
اقل مصرف تخمینی قابل اوله‌میوب بو پاره
ایله هر بری مجدداً انشا ایتدیرلمك و بهربنه
یکرمیشر بیك لیرا صرف اولنمق اوزره
اون قطعه مکمل تجارت واپوری مبایعه
اولنه‌بیلور . محمد وهبی‌نك دیدیکی کبی
او سرمایه براعانهٔ عمومیهٔ عثمانیه صورتنده
جمع ایدیلور ایسه مثلا بر حصه یالکز
برر لیرایه چیقار بله‌رق بو حالده ایکیوز
بیکه واران حصه‌داران تکمیل مراسلات

بحریه‌سنی هپ او عثمانلی قومپانیاسیله
اجرا مقصدنده‌ده اجتماع ایتمش اولور .
ایشته پاره‌سندن زیاده شو مقصد عثمانلی
صولرمزده لایعد ولایحصی مرتبه‌سنی
بولمش اولان سفن تجاریهٔ اجنبیه ایله رقابت
صحیحه‌نك مبدأ جدیسی صایلور .

سفن تجاریهٔ اجنبیه ایله رقابت دیمك
سفن حربیهٔ اجنبیه ایله‌ده رقابتك مدار
یکانه‌سیدر . زیراکه اوزرنده جنك
ایده‌جك اولان ارباب مهارت ینه کمی
اوزرنده یتیشور . نصل که طاغده اووه‌ده
جنك ایده‌جك ارباب مهارت دخی طاغ
واووه خدمتلرنده یتیشمك ضروریدر .
روس حیتكارانی هرکون لیمانمزده کیلرینی
کورمکده اولدیغمز « فلوت وولونتر »

يعنى كوكلى دونتمايى تشكيل ايدرك وقت صلحده تجارت ايتمكده وجنك زماننده‌ده دولتلرينك خدمت بحريه‌سنده بولنمغه حاضرلانمقده‌در .

ايشته علو همت بزى ايشه بواوجندن باشلاته‌جق اولورسه قونيله‌جق اولان او ايكى يوز بيك ليرا سرمايه آرته آرته كميلر دخى تكثر ايده ايده بحار شرقيه يالكز بر دفعه‌جق سياحتمز ايچون بزه رام اولمقله قالميه‌جق درجه‌يه قدر وارپرز . او دكزى‌ده بحر سفيد وسياه كبى كنديمزه برجولانكاه دائمى ايتمش اولورز .

دوشونملى يزكه بوندن يوز اللى سنه مقدم قره دكز و بحر بالطيق وحزر دكزى ومنجمد شمالى كبى بحار متجاوره‌ده بر صالا-

یور یامی یله بولنمیان روسلر بوکون قره دکز بحر سفید بحر احمر عمان هندی محیط اکبردن یچه‌رك تا بهرنك بوغازینه طوغری منتظماً واپورلر ایشلتیورلر . ایشته انلری بوموفقیته نائل ایدن شی علو همتدرکه هانکی ملتده تجلی ایدر ایسه مقاصد عالیه‌سنه نائل ایده‌جکی شبهه‌سزدر .

آوروپاجه تدقيقات لسانيه و تاريخيه و دينيه‌يه نه درجه‌لرده اهميت ويرلديكی معلومدر . يالكز بر روايتدن عبارت اولان شيلری حقايق قطعيه‌دن اولمق اوزره قبوله يناشميانلر تدقيقات عميقه ايله بر طاقم كشفياته موفق اوليورلر . واقعا كشفيات واقعه‌لری دائما طوغری چيقميور ايسه‌ده هر حالده يا كاش چيقديقلری يرلرده دخی سائر بعض حقايقك انكشافنه يول آچمش اولمق اوزره ينه بر خدمت نافعه‌ده بولنمش صاييليورلر .

ايشته بو يولده‌كی مسائلدن بريسی وحتی بزم نقطهٔ اسلاميه‌مزجه دخی‌اك مهملرندن بريسی حضرت سليمان ايله

بلقيس آراسنده‌کی مناسبت معلومه‌یه دائر
قرآن عظیم الشانله دخی مصدق ومؤیداولان
اخبار توراتیه‌نك عدم صحتی حقنده بعض
مورخلر نزدنده پیدا اولمش بولنان ظنله
او ظنك تحقق بطلانی ماده‌سیدرکه بوکا دائر
قائلرمزه معلومات اعطاسنی لازمه‌دن عدایلدك

تدقیقات تاریخیه اربابی بلقیسك اویله
ظن اولندیغی کبی اقلیم یمانیه ملکه‌سی
بر عرب قادینی اولمیوب بلکه حبش ملکه
لرندن بر قادین اولمسی ذهابنه دوچار اولمشلر
ایدی . اما بوذهابلری اویله‌ توری قوری‌یه
ذهاب عادیدن عبارت دکل ایدی . باقکز
نه‌کبی تدقیقات اوزرینه بوذهاب حاصل
اولمش ایدی .

رابان مور وژانزه نیوس وسن ژه‌روم

واوریژن وسنت او کوستن وسن غره غوار
ده نازیانز وسن غره غوار ده نیس کبی بر
طاقمی یالکز تاریخ وبر طاقمی ده کتب
سماویه تدقیقاتنجه ارباب اشتهاردن بولنان
ذوات دها قدیمدنبری بلقیسک سبأدن
قدس شریفه کلوب حضرت سلیمانله ملاقات
ایلدیکنه دائر توراتده ویریلن معلوماتی
تأویله محتاج کوره‌رك بوقادینك یا « نیقا-
ثوله » ویاخود « نیقاثولیس » نامیله
حبشستانده حکمدار اولان بر ذات
اولمسی لازم کلـه جکنی کتابلرینه یاز-
مشلر . مؤخراً اوروپا سیاحلری حبشستانه
کیدرك انلرك اساطیر قدیمه‌لری میانده
داخل بولدقلری برقصه دخی بوقیودی
تقویه ایلمش . بروس نام انکلیز مدقق

حبش کتب قدیمه سندن استخراجله
یازمش که حبش قرالیچه‌لرندن « موکه‌دا »
نامنده بریسی قدس شریفه کیدرك اوراده
دین حقی قبول وحضرت سلیمانله
تزوجدن صکره برچوجق تولید ایتمش
وبو چوجق مومی الیهادن صکره
« مملك » نامیله مقام حکومته کاوب
« ابن حاکم » دیه شهرتشعار اولشدر .
شو عنوان حبش کتابلرنده عیناً بوصورتله
مقیداولوب غایتی انلرك خطی مقتضاسنجه
یا « ابن حاکم » ویاخود « ابن حکیم » دیه
اوقونمسی لازم کاوب هرحالده « حاکم
پادشاهلغندن و « حکیم » دخی حکمتندن
طولایی حضرت سلیمانك عنوانی عد
اولنیور .

انکلیز بوروسدن صکره سائر سیاحلر ومدققلر دخی کتب حبشیه‌ده بوفقره‌نك مندرج بولندیغنی تحقیق ایدرك ایشته روایت تورانیه‌یی بوکا کوره تصحیحه لزوم کورمشلر .

بودفعه فرانسز پاپاسلرندن تورشهری آرشه وقی مونسنیور مه نیان شوقدر قوت المش بولنان ظنك بطلاننی اثبات ایدر صورتده برمقاله قلمه الەرق « قورسپوندانس » نام مجموعه ایله نشر ایلمشدر . پاپاس مومی‌الیه دوم قالمه نام مورخ قدیمك قبولی وجهله توراتده بیان اولنان سبأ شهری مطلقا یمنده قدیماً « ماریاب » وحالا « مئارب » تسمیه اولنان خرابه‌لرك حال معموریتی اولدیغنی واورادن کلوب

حضرت سليمان ايله ملاقى اولان ملكه ـ
نكده اسمى بلقيس ايدوكنى ترجيحاً قبول
لزومنى بالادعا ديمشدركه :

تورانده كى سبأ شهرينك موقع
جغرافيسى معين وموضح دكل ايسه ده
توراتك مفسرلرى انى حبشده دكل دائما
عربستانده اولمق اوزره شرح وتفسير
ايتمشلردر . وملكۀ موميٰ اليهانك حضرت
سليمانه كتوردىكى تورانده بيان اولنان
هدايا دخى هپ عربستان محصولات
ومعمولاتندندر . حبش ايله مناسبتلرى
يوقدر . كتب تورانيه يه ايمان واعتبار ـ
لرى اولميان مؤلفلر دخى اشياى مذكو ـ
رەنك عربستان اشياسندن اولديغنى
اعتراف ايليورلر . الك قديم انجيلرده سبأ

ملكه سی لاتین لسانیله « رهجیناأوستری »
دیه مقیددرکه « جنوب ملکه سی » دیمکدر .
زیر اداره سنده بولنان ممالك ایچون دخی
« دنیانك منتهای حدودنده » دیه موقع
تعیین اولنمقده در . بو تعریف قدس شریفه
قیاساً حبش ممالکنك تعریفی اوله میوب
انجق یمن اقلیمنك تعریفی اوله بیلور .
شایان دقت و اهمیتدر که لاتین قدماسندن تاسیت
دخی عربستانی « دنیانك منتهای حدودنده در »
دیه تعریف ایدرك حتی تعبیر جمله دخی

« Terra finesque quœ da orientem vergunt Arabia terminantur. »

دیه عینی کلمات لاتینیه قوللانلمشدر .

بو ایضاحات حضرت سلیمانله ملاقی

اولان ملكه‌نك يمن ملكه سی اولديغنه هيچ
شبهه براقيوب حتی مومی اليهانك حبش
ملكه سی اولديغنه دائر حبشستانده دسترس
اولنان قيود دخی اصلا مانع كورليه مامكده
در . پاپاس مه‌نيان بونی‌ده شو وجهله
تأويل ايليوركه :

« افريقا اهالیٔ زنجيه‌سی ميانـنده
حبشليلرك زنجی ايله بياضلر آره سنده بر
جنس تشكيل ايتملری اثبـات ايلركه قديم
زمانده اوراره بياضـلر هجرت ايتمشـلر
وسياهلر ايله قارشمشلردر . ايشته بو بياضلر
سبأليلر اولديغنی قبول ايتمليدر . مشهور
سيلوه ستره ساسی بو حكمی ويرمش
اولديغی كبی معاصريندن موسيو له‌نورمان
دخی انی شايان قبول بولمشدر . بومهاجرت

تاعر بستانده کی بنی عاد ملوکنک عربلر
طرفندن مغلوب ایدیله‌رك مملکتلرندن طرد
اولندقلری زمان وقوعه کلمشدر . اوزمان
بلقیس ایله حضرت سلیماندن طوغان
پرنس بحراحمری پچه‌رك حبش ممالکنه
کیرمش واورادە یکی بر حکومت قرالیه
تشکیل ایتمشدر . بوفقره‌یی موسیوله‌نورمان
دخی بویله یازمشدر »

موسنیور مه‌نیانك شو تدقیقاتی تاریخك
بو حقیقتنی تغییره چالیشانلره قارشو حقیقة
جمله‌یی مطمئن براقه‌جق بر تدقیق اولوب
بز دخی عاجزانه شونی علاوه ایدرزکه :

حبش لسانی قدیمی ایله عرب لسانی
آره‌سنده‌کی مناسبت شو « ابن‌حاکم
یاخود « ابن‌حکیم » لقب عربیسنك بویله

عینی عیننه حبش قیودنده مقید اولمسنه مساعد دکلدر . حتی « موکه دا » وبم اولاث فتحیله « مملاث » کلمه‌لرنده دخی عربیلك طوری‌یك آشکاره اوله‌رق کورلمکده اولوب یالکز بعض تحریفاته اوغرامش اولدیغی ظن اولنور . بونلره مقابل « نیقائوله » یاخود « نیقائولیس » اسملری عربی طورندن پك بعید قالور . ایمدی دوشونیله بیلورکه حبشلر کندی یکی ملکرینك زوجهٔ سلیمان اولان والده‌لری حکایه‌سنی ونامنی تحریف ایلدکاری حالده اصل پادشاهلری اولان ذاتك اسمنی دها آز تحریف ایده بیلوب هله عنوانني هیچ تحریف ایده مامشلردر . والده سنك اسمنی « موکه‌دا » ایتدکاری

وحکمـدارك اسمنی « مملاث » یابدقـلری
و بو کلمه لرینه عربیلکدن بك اوزاقـده قاله ـ
مدقلری حالده عنوانی اولان « ابن حاکم »
یاخود « ابن حکیم » هیچ ده دکیشه مامشدر .
موسنیـور مه نیان شو تدقیقاتی بك
کـوزل سرد ایلدکدن صـکره حضرت
سلیمـان ایله بلقیس آره سنده کی اوغایت
شاعرانه و حکیمانه مناسـبتی ده توراتده کی
صورت تعریفندن بالاقتباس یازیور ایسه ده
قصهٔ مذکوره جمله جه معروف ومشهور
اولدیغی جهتله تکرار بنـه حاجت کوره
مدك . حتی بعد الازدواج ملکهٔ مومی
الیهانك ینه کندی ملکنه عودت ایلدیکنی
وهدهد واسطه سیله نامه لر تعاطیسی قضیه ـ
سی دهاندن صکره اولدیغی باحکایه شـو

قدرکه « هدهد » دینلن قوشك نوعی هنوز
قطعیاً تعیین اولنمدیغی جهتله بونی ده کوکر-
جینلر انواعنی تصنیف وتعیین ایله اوغراشا-
نلرك همتلرینه تودیع ایلیور .

﴿ حس وتحسس ﴾

قاموسی آچوب ده بو ایکی کلمه‌یی تتبع ایده‌جك اولسه‌کز نه‌قدر دوچار استغراب اولورسکز! زیرا بونلرك معنالرینی استعمال عثمانیدن بالکلیه بشقه بولور سکز. بز بوراده شو ایکی کلمه‌نك نه معانیٔ اصلیهٔ عربیه‌لریله سوزی اوزاته‌جغز نه صورت استعمال عثمانیسیله! «حس دیمك حواس خمسه‌ له مکوناتك موجودیتنی اکلامق وتحسس دیمك دخی محسوسات ومشاهداتنك تأثیریله متأثر اولمقدر» دیه قیصه‌جق براخطار ایله اکتفا ایلیه‌بیلورز. زیرا بومقاله‌ده اصل اشتغال ایده‌جکمز شی بشقه‌در.

معلومدرکه حکمادن برطائفه مشا.

هداتك موجودیت حقیقیه‌سنه اینانه‌میه‌رق « بزه او یله کورونیورلر » اعتقاد عجیبنه دوشمشلردر . فرانسز ادیب مشهوری مولیه‌ر برقومه‌دیاسنده بونلرله نه کوزل اکلنمشدر ! حقیقتده هیچ برشی موجود اولمیوب و یاخود هیچ برشیئك موجودیتی مادةً محقق اولمیوب بزه او یله کورونیور اعتقاد وادعاسنده بولنان برفیلسوفه آتدیرمش طیاغی ! آتدیرمش طیاغی ! بیچاره فیلسوف فریادلره فغانلره باشلادقده ضاربنه دیدیرتمش که :

— نه شکایت ایدیورسك؟ حقیقتده سنی دوکن کیم ؟ او سکا او یله کورونیور !

اشباحك کورونشلری خصوصنده بو اشتباهده بولنان افراطپرستان فلاسفه

واقعا طیاغه قدر مستحق کوریله بیله جك مجرمین حکمتندرلر . زیرا او حالده کندی وارلغمز بیله تحت اشتباهه کیره جك وارتق عالم امکانده هیچ وارلق دخی قالمامش اوله جقدر . معرفت نفس ایسه هر شیئك مدار معرفتی اولوب جهاندن سلب موجودیت ایدلدکدن صکره فقدان کلیدن عبارت قالان جهانی ارتق تتبع قابلمی اولور ؟

لکن موجودات و محسوساتك انسانلر طرفندن حس اولنشی عجبا نسق واحد اوزره میدر ؟ برشی بکا کوروندیکی کبی می سزه ده کورونیور ؟ یاخود برشیئی سزده بنم کوردیکم کبی می کوریورسکز ؟ ایشته بوراده شایان تتبع برنقطه واردر .

حكمادن بريسی بر كليسانك قبه‌سنه
مربوط اوله‌رق سطح زمينه قريب ايندير.
لمش اولان ايپ اوجنده‌كی قنديلك حركت
رقاصيه ايله صالландيغنی كوره‌رك بوندن
ارضك حركت محوريه‌سنی كشف ايتمش .
كذلك براغاجدن بره دوشن ميوه جاذبهٔ ارض
قانوننك كشفنه بادی اولمش . عجبا سائر انسا.
نلردن هيچ بريسی اويله برقبه يه آصيلی اولان
قنديل كبی برشيئك صاللانديغنی كور .
مامشمی ؟ بر آغاجدن الما جوز اريك كبی
ميوه‌لرك صاپر صاپر دوكوله‌لری هيچ كيمسه‌نك
كورمديكی وقوعاتدنميدر ؟

شبهه يوقكه دكل ؟

يا اويله ايسه بشقه‌لری بونلردن نيچون
استدلالاتده بولنه‌مامشلر ؟ عجبا او حركت

رقاصیه اوسقوط برآنده بشقه‌و دیکرلرینه بشقه صورتده‌می نمایان اولمشلر ؟

شبهه یوق‌که اویله‌ده دکل !

او حالده شبهه قالمیورکه حرکتنك سقوطك ماهیت اصلیه وحقیقیه‌لری بر ایسه‌ده انی کورنلرك حسلری مختلفدر .

شو حسلرك تخالفنی تتبعه مجبورز :

حس بصر حس شم حس لمس حس ذوق حس سمع ملکه‌لرنده تخالف نه‌جهتده اوله بیلور ؟ فیزیولوژی‌یه براز وقوفز واردریا ؟ احساس مذکوره‌یه مأمور اولان عضولرده خلقتجه بعض مرتبه تخالف واردرده محسوساتی صورت احاطه‌لری‌ده اندن طولایی متخالف اوله بیلور . بعض کوز اوزاغی بعض کوز

يقيني دها ايي كوره بيلور . بعض برون آز
قوقو اله بيلور بعضيسي چوق ! بعض قولاق
الك خفيف شيلري ده ايشته بيلور بعضيلري
اوقدر ايشيته مز . بعض آغزلك بعض اللك
دريسي دها قالين وسيكرلرك اوجلري دها
درينده اوله رق طوقنديغي شيلري دها آز
فرق ايدر ديكر بعضلري عكسي حالده اولمغله
دها چوق فرق ايدر . لكن حواس خمس
ملكه سيله ملكه دار اولان عضولر عجبا
الك قوتلي نوعندن اولسه لر ايدي يوقاروده
بيان اولنديغي اوزره برقنديلك صاالا ـ
نمسندن برميوه نك دوشمسندن اوقدر مهم
كشفيات فنيه يه هركس موفق اوله بيله ـ
جكمي ايدي ؟

اصلا ! خير ! او يله دكلمي ؟

بونلرهپ بدیهیات اولیه‌دن شیلردرکه
ایرادی سؤالی بیله عبث کورلسه‌یری واردر .
لکن عبث دکلدر . تأملات حکمیه‌دخی
بویله بدیهیات اولیه اوزرینه مبتنی اولور
ایسه استنتاج ایدیله‌جك نتایج دخی اوقدر
بدیهی اوله‌رق محب حکمت اولانلرك قبو .
للرینه اثبات لیاقت ایلر .

شوتأملات ابتدائیه بزه کوستردی که
« حس » بشقه‌در « محسوس » ده بشقه !
موجوداتك پیشکاه احساسده جلوه‌کر
اولمسنده هیچ تخالف یوق ! حواس خمسك
انلری تلقیسنده‌ده اویله شایان اهتمام برتخا .
لف یوق . ضعفدن قوتدن عبارت
بولنان تفاوت بر بیوك حکم کوتوره .
میور . ضعف بصرك وار ایسه

كوزلك طاق ، كفايت ايتمزايسه
خردە بين طاق ، ضعف سمعك وار
ايسه بو ضعفايه مخصوص اولان بورو .
اردن قوللان ! شمده كى ذوقده كى لمسده كى
ضعفلره ياردېم ايچون دخى موجدلرك
موفقيتلرينه دعا ايت كه بر آلت ايجاد
ايلسونلر ، فقط اصل تخالف « تحسس »
ذيلن شيدەدركه بوده برمسئلهٔ فيزيولو-
ژيقيه دكل برمسئلهٔ پسيقولوژيقيه‌در ،
احساسات روحيه‌ده كى تفاوتى تباينى
پيشكاه فكر حكمته كتورمكده « معرفت
نفس » كبى غايت مهم بر حقيقته يول
آچلمش اولوركه ذاتاً رؤس حكمتدن
بريسى ده بودر ، يونانده « كنديكى

کندیك طانی » دنیلمش . اسلامده « کندینی طانیان ربنی ده طانور » دنیلمش . بو بر رأس حکمتدرکه ایرانده توراندە هندده سندده چینده ژاپونده یالکز تبدل الفاظله هپ سو یلنمش هپ تکرار اولنمشدر . حقیقةً نه بیوك حقیقت ! کندینی طانیان ربنی ده طانیه‌جق . او یله ایسه کندیسندن زیاده وار نجه‌یه قدر موجود ذاتی ده طانیه‌جق !

ولو سلم کندیسیله ربی آره‌سنده‌کی مکوناتی ینه طانیه‌مسون . فرض ایده‌لم‌که ربنی ده طانیه‌مسون . فقط یالکز کندیسنی طانور ایسه بنه کافی دکلمیدر ؟ کندیسنی طانیدیغی حالده دیمك اولیورکه عجز بشریسنی طانیمشدر . دیمك اولیورکه

بو عجز بشریسی ایله معرفت ربه مقتدر اوله میه جغنی طانیشدر . عجزاما نه بیوك عرفان ! سر « ماعرفناك » ایشته بودکلمی؟

موجوداتك پیشگاه احساسده جلوه کر اولمسنده تخالف اولمدیغی کبی حواس خمسك انلری تلقیسنده ده تخالف بولنمیه رق اصل حکم بزم تحسسمزده اولدیغندن عبارت بولنان شو بر حقیقت بزی اجتهادات نفسیه مزجه بك بیوك کشفیاته نائل ایده بیلیور . هم نه عجیب و غریب نتایج کوستریور !

باقکز شو شاعره ! شو شاعر عاشقه باقکز !

عزم دیدار تو دارد جان برلب آمده
باز کردد یا بر آید چیست فرمان شما

دیيور . شو دیكر بریسی‌ده :

ولولا زفرتی اغرقتنی ادمعی

ولـولا ادمعی احرقتنی زفرتی

دیه شكردن شكایته شكایتدن شـكره

برتلاش مأیوسـانه ایله پو یان اولیور .

یا شو زواللی عاشقكه :

صیغارم كیرسه‌م اكر مور ضعیفك كوزینه

ای سلیمان زمان شو یله خیال اولدی تنم

دیـور . شـایستهٔ مرحمت دكلیـدر ؟

عشاقك عربیسی‌ده اغلایور عجمیسی‌ده!

فرنكیسی‌ده ناله وفغـانده هنـدیسی‌ده !

چینیسی‌ده ! هایدی باقه‌لم شونلری بوحاله

قویان معشوقی محبوبی اورته‌یه كتوره‌لم .

عجبا انی هركیم كورسـه بویله چلدیره .

سی‌یه حـیرانی اوله‌رق جانی دوداقلری

زر بنه کاورمی ؟ زفرتی اولمسه کوز
نی کندیسنی بوغه‌جق و کوز یاشی اولمسه
دورنی کندیسنی یاقه‌جق بر حالی بولورمی؟
سم زاری، اری‌یه‌اری‌یه قرنجه‌نك کوزینه
یغه بیله‌جك منزله‌یه دوشرمی ؟
نه کزر ؟ هیچ او بله شیمی اولور ؟
و مسئله‌یی مجنون دیه شهرت بولمش
لان عاقل قیس پك اعلا حل ایتمشدر .
ره معلوم آ ! قیسی او حال پرملاله‌قویان
لانك نصل برآفت جان و جهان اولدیغنی
رمك مراقیله وقتك ملکی قیسی‌ده
لایی‌ده حضورینه کتورتمش . لیلانك
رەجه قوروجه برعرب قزی اولدیغنی
ورنجه فوق‌الحد تعجب ایله قیسه :
— مبتلاسی اولدیغك لیلا بومی ؟

دیمش • قیس دخی شاهك مرامنی
اکلایه‌رق جواب ویرمش که !

— سزکلکزده انی بنم کوزلرم ایله
کورکز شاهم !

بزم شو مقاله‌ده‌کی حکمتز جه شاه
لیلایی قیسك کوز یله‌ده کورسه ینه بکنمز
ایدی • دیمدکمی یا ؟ نه اشباحك تجلیسنده
نه حواسك حسنده اویله فکر حکمتی
تغلیط ایده‌جك تخالف یوقدر • اصل حکم
تحسسده‌در • قیس :

— بنم طویدیغمی سزدخی طویملیسکزکه!
دیملی ایدی • اوزمان مسئله‌یی تمام بزم
نقطهٔ نظردن حل ایتمش اولور ایدی • ینه‌ده
حل ایتمش دیمکدریا !

مجبوبه‌سنك جاذبه‌سندن جالبه‌سندن

م اوران عاشـق معرفت نفسـه موفق
له مامشدرديه يمين ايتمكدن هيچ قورقمكز .
مين ايدرز كه باشكز آغريمز . محبوبه سنده كى
جاذبه نك حكمى واردن نه جالبـه نك !
شق عمر برقورباغه نك كوز بنـه عاشق
لمش ده يدى سنه يكار باشندن آيريله مامش .
اورايه ربط ايدن شى هيچ ده قورباغه
كوزى دكل ايدى كندى تحسسى ايدى !
جمال آيات ربانيه دن بر آيت ايمش !
شى اويله بر آيتدر . حتى خسوف
سـوف بيـله ! عارف اولان صفحهٔ
الده نه لر اوقور ايمش نه لر! عارف اولان
يه لرى هرشيده اوقور . خواجه تحسين
حومك :

تجسم لفظ معنيدار در عالمده هر موجوده

دیدیکنی اونوتمیه‌لم ! ایشکه انس
عارف اولسون ! یعنی عارف نفس
حکم اصلی تحسسده اولدیغنده واق
اولمش ایسه انك ایچون بر محبوبه‌نك ده‌ج
باکمالی مدار تحسس اولور بر عجو
بوروشـق صورتیده ! شایستهٔ حیر
اولمق امرنده بوروشـق صورت جـ
باکمالدن اشـاغیمی قالور ظن ایدرسکز
بر رسامه صورکزده باقکز هانکیسـ
تقلیدی دها کوچدر !

عشقك ماوقع علیهی اولان جـ
دخی عادتا برکلیسـا درونده صـاللا
قندیل و یاخود براغاجدن دوشن میوه‌د
احساسندن تحسس استعدادی اولمدق
صکره بونلر انسـانه ارضـك حر

ور يه‌سنى واجسامك قانون سقوطنى
نف ايتديره‌ميه‌جكلرى كبى اوجال دخى
چده بر صفحهٔ قدرت يرينه چوبده
شقه ماجراى حقيقتى اوقوته‌مز !
رف واحد كوستره‌مز . مكتبلرده چوقه
نارندن معمول سيلكى ايله يكى سيلنمش
س تخته‌سى كبى بوم بوش قالور !
شو حقيقت بكا منكشف اولديغنى
عاقب كوكلمده برده سودا بولنسه ايدى
حال برغزل سويلر ايدم كه مطلعى شو :

دلبرا صانمه كه حسنك بنى شيدا ايتمش
دلده كى امر تحسس انى پيدا ايتمش

بيتى اولوردى . اما محبوبه‌لر
ار يلورلر ايدى ! اما شاعرلر قزارلر

قيامتی قوپاررلر ایدی . نه‌مه لازم
حقیقت هر زمان بنم یاورمدر یا !
قاعدهٔ حکمتمز « اصل حکم تحسسد
در! » اولدیغنه کوره بزه یکیدن یکی
دها نه‌قدر حقایق منکشف اوله‌بیله‌جك
باقکز شو نایزن نه کوزل نه‌حز
تقسیم ایدیور ! شو کمانی‌ده نه طات
مقابله‌ده بولنیور . چفته تقسیم ! نه او
برونکز قزاردی . کوزلرکز صولاندی
آ ! عادتا اغلایورسکز ! حالبوکه ش
آیاقده خدمت ایدن اوشاقلرده هیچ تأ
یوق . نه تحف شی ! سزی بوقدر متأ
ایدن او نغمه‌لری اجرا ایلیان نایینك هیچ
متأثر اولمدیغی وعادتا برآنغاریه صورت
بوتقسیمی اجرا ایلدیکی بنجه محققدر

را دمنجك ارقداشنه دیور ایدی كه :

— داینلردن نه یاپه جغمی شاشیردم .
انه می واشیامزی حجز اتمشلر ایدی .
رین هپسی صاتیله جق .

زواللی كمانی دخی :

— سنه بختیارسك ! صاتیله جق
انه ك واشیالك وارمش . بنده هیچ برشی
لمدیغندن بنم داینلر طقسان بر كون
سمی استدعا ایتدیلر .

دیه مقابله ایتدی ایدی .

فقط حقیقت حال كونش كبی ظاهردر .
موزیقه نك سزه ایتدیكی تأثیر موزیقه
رفندن بخش اولنور برشی دكلدر .
زده ذاتاً او تحسس واركه بو تأثرده
ر بلیور . » اكلایانه سیوری سینك

سازدر . اکلادیانه طاول سورنا آزدر
دیمك « متحسس اولانه ! ... متحسس
اولمیانه ! ... » دیه شرح اولنمیدر .

انسانك علو قدر ومنزلتنی برقاتد
ترفیع واعلا اتمك ایسترمیسکز ؟ کندیس
خبردار ایدکزکه اصل حکم کندیسن
اولان استعداد تحسسدر . ظن ایدیو
سکزکه انی عاشق ایدن بر صاحب جمالدر
اویله می ؟ ظن ایدیورسکزکه انی اغلات
برموز یقه‌درها ؟ نه عاجزانه ظن
اویله ایسه انی سخاوتلی وطن پرو
شفیق مؤمن ایدن نه‌در ؟ دها بونج
علو مزیاتی سمو خصائلی ایله انی همـا
همان نوعیت بشریه‌سنك فوقنه چیقارا
نه‌در ؟ طینت بشریه‌یه « مبارك » د

دیمك ممكن « منحـوس » ده دیمك ممكن
ایكن « طینت مباركهٔ بشریه‌سنی ملكیت
درجه‌سنه‌واردیردی » دیه كمال حـیرتله
القشـلایه‌جغمز انسـانه بو بیـوكلكی كیم
اهدا ایدیور ؟ بر محبوبه‌نك جمالی عشق
برموز یقه‌نك نغمه‌سی شوقی ایقاع ایتمسنه
مقابل یا بونجه معنو یات محیرةالعقولی نصل
برجال نصل بر نغمه اكا القا ایلیور ؟

هایدی ینه اسكی مثـالمزه دونه‌لم :
مجنـونی لیلایه قاوشـدیرمشلر . تقدیر
بیله ایده‌مامش . « بن مولایی بولدم »
دیمش . لیلایی ارایان مجنونه مولایی ینه
او لیلامی بولـدیرمش یوقسـه بشـقه بر
قوتمی ؟ او قوت نه‌در ؟

برادیك بر حكیمك نتایج تحسسیدركه

انك قلمندن دوكولن مركبله انوار انظار متتبعينه شانلی بر مهبط اولمق شرفنی قازانديرر . بوقسه بيك بيندن چكمش بيك دماغدن طولاشمش اولان شيلری تكرار ايله تكثير ايديلن سواد اوراق پاكی بولاشدیرمقدن بشقه بر حكمه لايق اولەمز .

نتيجه :

انسان تحسسی درجه‌سنده انساندر !

﴿ بر مسئلهٔ فیلولوژیقیه ﴾

— رفیقك —

« كلمه استاتستیقنه علاوه »

« كلمه استاتستیق » سرنامه‌سیله مصطفی رفیق اوغلنك ترجمان حقیقته درج ایتدیردیکی مقاله شایستهٔ اهمیتدر . بومقاله‌ده « انكلیز كبار فامیلیالری میاننده یتشمش و بر دارالفنوندن باشهادتنامه خروج ایتمش برانكلیز ایله شكسپیرك هر اثرینی اكلایه‌رق اوقویه بیلور وتایمس غزته‌سنك‌ده هر بندینی كذلك اكلایه‌رق مطالعه یه مقتدر برجنتلمنك اثنای مباحثه ومكالمه‌ده قوللاندیغی كلماتك نوعی اوچ بیك ایله درتبیك آره‌سنده » بولندیغنی انسان كورورده شاشمامق قابل اولورمی ؟

بوقدر مؤدب مترقی برآدمك مكالماتی اوچ
درتبيك كلمه دائرەسندن خارجه چيقه ـ
ماسی نەقدر شايان حيرت ايسه انكلترەده
چفتجی كويلو قسمندن برآدمك مكالماتی
بشيوز كلمەدن خارجه چيقەماسی دخی
اندن زياده شايستۀ حيرتدر ٠

هم بو حيرتلر برصورت استبعادكا ـ
رانەدرلر ٠ بونی عقل بر وجهله قبول
ايتمامك ايستر ٠ برآدم كونده يكرمی آيده
التی يوز ييلده يدی بيك ايكيوز كلمه اوكر ـ
نه بيلەجكندن بويله مؤدب مكمل برانكليزك
سنەلرجه مكاتب متنوعەده اوكرنديكی
شيلری برسنەده اوكرنی و برەجكی وارد
خاطر اولور ٠

اولور يا ! اثنای تحصيلمزده كونده

الایشر التمیشر لغـات مجهوله از برله یه ـ
بیلیور ایدك . اما هر کـون دکل آ ؟
ذاتاً هرکون برمقدار کلمـات مجهوله یکیدن
از برلنسه هیچ بریسی ذهنده قالمیه‌جغی
و بونك ایچـون بعض کـونلر کیرودن
باشلایه‌رق تکرار از برلنمك لازم کله‌جکی
تحصیل ارباننه معلـومدر . انك ایچـون
حسابی یکرمیدن یوروتدك . هایدی اوندن
یوروته‌لم‌ده انسان بر بچق ایکی سنه ظر ـ
فنـده او انکلیز قدر کلمـات اوکرنه بیلمش
اولسون . کیفیت ینه حیرت استبعادکارانه‌یی
موجب اولمزمی ؟

بو حیرتی ازاله ایچـون رفیق بعض
اسملرك برچوق کلمه‌لردن مرکب اولـدیغی
طرزنده بعض ایضاحات و یرمش ایسه‌ده

کافی دکلدر . بومسئلهٔ لسانیه‌یی انجق فیلولوژی حل ایده‌بیلور . بونك ایچونده نقاط آتیه‌یه دقت بیورلملیدر :

اولا — بو بحثده عددلری صایلان کلمه‌لر اسم ایسه‌لر مجرداتدن و فعل ایسه‌لر مصادردن عبارتدرلر . ادواتك ایسه پك چوقلری کلماتدن بیله صاییلمزلر . او حالده برفعلك بالتصریف بوزلرجه کلمه‌لر حاصل ایلدیکنه و براسمك ادواتله ویاخود کندی انواعیله برلشه‌رك یوزلرجه شکل و صورتده مفاعیل و اسماء مرکبه حصوله کتوردیکنه دقت ایتملیدر .

ثانیا — هیچ بر لسانده هیچ برکلمه یالکز معنای واحده موضوع اوله‌میوب برچوق معانیٔ مجازیه‌سی اولدیغنه و مسئلهٔ

لسانیه‌جه اصل حکم دخی بو معانیٔ مجازیه ده بولندیغنه دقت ایدلیلیدر .

ثالثاً — بر کلمه‌نك فنوندن صنایعدن مسالکدن برینه تطبیقاً یعنی محل استعماللرینه کوره بشقه بشقه معنالری اولدیغنه دقت ایتملیدر .

بو اوچ دقت دفعةً سزه کوستره . بیلورکه مکالمه‌سی بشیوز کلمه دائره‌سندن خارجه چیقه‌مامقده بولنان برکو یلو حکماً او دائره‌یی قرق اللی بیك کلمه‌دن زیاده توسیع ایتمش اولیور . هله اوچ درت بیك کلمه دائره‌سنده مؤدب اولان جنتلمن حکماً برقاچ یوز بیك کلمه قدر بر وسعت ایچنده بولنیور .

بر از ایضاحات ویره‌لم :

بالنسبه معناسی الك آز الك طار اولان

« يمك » فعلي! بو فعل تصريف اولندیغی
زمان مثبت منفی استفهامی وسائره اوله‌رق
یوزلرجه کلمات حاصل اوله‌جغنی
دوشوندکدن صکره برده معناسنی دوشونه‌لم:
« يمك » برشیئی اغزینه قویوب چکننه‌-
یه‌رك یوطمقدن عبارت حدث! لکن
سزه برباطلی قبول ایتدیرمك ایستیانلرك
برهانلرینه قارشـو « بن انلری یه‌مم! »
دیرسکز. بچاغکزك یوزی قیر یله‌رق
بر چنتك حاصل اولمشدرکه انی کوسده‌له
طاشنه طوته‌رق آشندیره آشندیره
یدیررسکز. یلکنلی صندالکزی آقنتی
آشیری سوق ایدر ایکن آقنتی اشاغی
دوشمامك ایچون یوقارویه طوغری دومن
طوته‌رق آقنتی‌یی یدیررسکز. قویو آغزنده‌کی

مرمر بيله زيكي قويو ايچي ييه ييه درين
چزيكلر ياپار . بو قورشوني بو تفنك ييه مز .
طولديريله جق اولان شو مندره شو
مقدار ياغ ق دفعة صيغديريله مز ايكن يديريله
يديريله صيغديريله بيلور . آقان نهر ايكي
ساحلنده كي طوپراغي ييه ييه برر يار
وجوده كتورر . بعض خبيث يارهلر
انسانك وجوديني يرده انك ايچون طباً
انلره « آكله » ديرلر . عارسزلر طوقات
يرلر . قباحت صاحبلري تكدير يرلر .
جزا يرلر . دها دوشونه لم دها آره يه لمي؟

ايشته حد ذاتنده يردن عبارت بولنان
« يمك » كلمه سي يكرمي اوتوز معنايه
كلديكندن يكرمي اوتوز كلمه يريني طوتدي .
بعض لسانلرده ادواتك انضمامي بر

کلمه‌دن نه‌قدر کلمه‌لر تشکیل ایدرلرکه معنا-
لری ده بالکلیه متخالف اولـور . ازجمله
عربجه‌ده « اشتکا » کلمه‌سی ! « اشـتکا
علیـه » بر آدم علیهنه شـکایت ایتمك .
« اشـتکا له » برآدمـك حقنی محـافظة
شکایت ایتمك . « اشتکا به » بر شیئی ارائه
ایدرك انکله شکایت ایتمك . دهـا غریبی
وار : « توجه‌له » برآدمه میل ایتمك و « توجه
عنه » برآدمدن نفرت ایلمك و « توجـه
علیه » برآدم اوزرینه هجوم ایتمك !

یا فرانسزجه‌ده ؟ mis موضـوع
premis مستثنا hormis مطیع soumis
compromis مجـاز permis موعـود
مظنون وسائره‌ومسائره‌که یالکزبر mis جو-
هرندن اون اون بش کلمه تشکیل اولنه‌رق

بونلرده جمله‌سی برینه کوره اون اون بشر معنایه دلالت ایدرلر .

کلمه‌لرك عائد اولدقلری فنونه صنایعه مسالکه کوره تحول معنالری دها غریبدر . النده تفنکی اولان بر عسکره «خروسی قالدیر» دیرسه‌کز کوسه کیدوب طاوقلر میاننده خروس آره‌مز . «خروس» انك النده کی سلاحك چاقاغیدر . بر متصرفه کوره «سنجاق» برقطعهٔ ارضیه اولوب بر کمیجی‌یه کوره ایسه پرووه کوندرینه یاخود رانده‌یه چکیلن وقاشدن یاپیلان علامت ملیه‌در . بر «مه» شاعره کوره الك زیاده اهتمامله تصویر اولنه‌جق الك کوزل شی بر جراحه کوره الك زیاده ایکرنه‌رك عملیات اجرا

اولنه‌جق الك فنـاشی بر عسـكره كوره قاپسول قو یه‌جق آهنپاره بر مهندسه‌كوره خریطه اوزرنده مطلقـا اشـارتی لازم برطو پراق یومروسـیدر . اصطلاحات فنیه‌یه دها زیاده كیریشور ایسـه‌ك دها غریبلر ینی بولورز اما تفهیمی عمومی اولمز دیه صرف نظر ایدیورز .

بو احوال هرلسـانده واردر . ذاتاً بو احـوال هر لسـانده اولمسـه انسـان ایچون شرف ناطقیت‌نه قدر تدنی ایدر ؟ « ناطقیت !... » ایله تكلم آره‌سنده كی فرق بر فیلسوفی الك زیاده دوشوندیره‌جك احوالدندر . پاپاغان‌ده « تكلم » ایده‌بیلیور . ناطقمیدر ؟

هرفن انسانی برحقیقت كبرایه دلالت

ایدر . فیلـو لوژی دخی بزه برحقیقت
کبری کوسـترمش ایدی . او ارشاد ایله
بوندن اول « تکریم ربانی » بندینی قلمه
المش ایدک . لسان دنیلن شی ایشته بونقطهٔ
نظردن تلقی وتتبـع اولنـور ایسـه
کور یلورکه برصنعی لسـان یاپمغه ایدیلن
غیرتلر بوشـدر . آدمه اسمـایی الله تعلیم
ایلدی . انسانی شرف نطقله الله مشرف
قلدی . اللهـک یاپدیغی برلسـانی دکل آ
بر تاتارجق قنـادینی بیله انسان یاپه‌مز .
آورو پاجه برطـاقم حکمـا بعض ادیانک
تصویر ایلدکاری ربوبیت ایله علاقه‌لرینی
بتون بتون کسمک ایچون هیچ برشیئک خلقتنی
خالق مطلق حضرتلرینه ارجاع ایتمکه بر
درلو یناشـدمزلر وهر شیئی کندی عقل

عاجزلری علم ناقصلری ایله اللهدن بشقه
برطرفه ازجمله تصادفه اسناد ایتمك ایسترلر
ایسه‌ده هر ظنلرنده خطالری کندیلرینی
استقبال ایدر. ایشته انلرك « برلسان
یاپه‌لم ! »دیملری دخی منافع علمیه وتجاریه
وسائره‌سندن قطع نظراصل ناطقیت بشر-
یه‌یی برشی صنعی حالنه تحویل ایچون
اولدیغی خفایارینه واقف اولان خبیرلره
معلومدر ! اما حق سبحانه وتعالی حضر-
تلری بونلرك قولای ظن ایلدکلری شو
شیئك بیله محال اولدیغی یوزلرینه اوره‌رق
کندیلرینی مقهور ایدر.

ربم ا سن اوموجود معلا ومتصر.
فسك‌که انسان اوغلنه کله وکلام اوله‌رق
تعلیم یو. دءیغك بر یوز سوزی قاچ انسان

اوغلی کندیسنه بخش و عنایت بیوردیغك
ناطقیت یاردیمیله یوز بیکلر درجه‌سنده
توسیع ایدرك انسان ناطق اولور ! سنك
احسانکردهٔ ربانیه‌ك اولان عقل مخلوقی
خالقنی انکاره سوق ایتمك طغیاننده بولنان
جبارلر ایسه کوزلرینی پردهٔ سیاه غفلت
بورودیش اولدیغندن بو طغیانلرنده کی
مقهوریت دائمه‌لرینی‌ده فرق ایده‌میه‌رك
هپ اوغراشه کیدرلر .   احمد مدحت

———

﴿ هندده تلغرافك قدمی ﴾

هندستان مخبرمزك يازديغی مكاتیب نافعه ومفیده‌نك حاوی اولدیغی فقراتی اكثريا خلاصه وجهله ترجمه ايلمكده بولنديغمزه قارئلرمز البته دقت ايديورلردر . انجق تلغرافك قدمای هندويان نزدنده معلوم اولديغنه دائر يازمش اولديغی فقرهٔ آتيه‌يی عيناً ترجمه ايده‌جكز . زيرا بوفقره مناسبتيله قارئلرمزك انظار دقتلرینی بعض حقايق اوزرينه جلب ايتمك نيتنده‌يز .

مخبرمز ديوركه :

هندولرك دانشوران معروف وفرزا . نكان مشهورلرندن بريسی هندويان قديم . الزمانك تمدن ودانشداری وهنرمنديلرينه

دائر یکی بر بیوك کتاب تصنیف ایدرك
بونده هندولرك پك قدیم بعض دفاتر معتبره ـ
سندن اقتباس ایلدیکی فقره‌لرك دلالتنه کوره
زمان پیشینده هندولرك آبا واجدادی آسو ـ
دکیٔ تام حالنده بولندقجه تحصیل علوم
وهنرده کندی زمانلرینك جمیع ملل معرو ـ
فه‌سنه نسبتله جمله‌سنك اقدم وپیشروی
اولدقلری کبی بوکشورده تلغراف صنعتی
دخی معروف ایمش ٠ بر صورتده که
الیوم ممالك بعیده میاننده مخابره‌جه
تعلق ونسبت نه ایسه قدیم الایامده زمین
هندك بیوك کوچك صفحات وقطعاتی
میاننده دخی او تعلق ونسبت موجود ایمش ٠
فقرهٔ مذکوره او زمانلر هندستانده
تلغرافك موجودیتنه او یله بر ایضاح تامله

دلالت ایدرکه بوزمان ترقی اقترانك اغلب
صنایع وهنرلری او زمان قدیمك مدنیت
ودانشمندی وهنردارلرده حقیقةً متقدم
اولان هندولری میانندده موجود ایمش.
اگرچه بوزمانده آلمانیا وفرانسه‌ده موجود
اولان کتب ودفاتر قدیمهٔ هندیه کمال دقایق
دانشپرورلری ایله تدقیق اولنیورلر ایسه‌ده
ولکن هنوز هندوستانك معابد وصومعه
وتکیه‌لرنده حالا او قدر شایان تدقیق شیلر
واردرکه مدتهای مدید وسالهای عدید
فرنکستانك فضلا وعلماسی ومدققین ومحققین
ودانشپرورانی سعی وغیرت ایلسه‌لر بنه
اول قدر کامیاب اوله‌مزلر. واقعا هندولر
ملل خارجه طرفلرندن پك بیوك
زیان واذیت کورمشلر ایسه‌ده

حقیقت حالده بوخوشبخت مملکتك اهالیسی شو جهتدن نیکوبخت عد اولنورلرکه بونلرك علوم وفنون قدیمی بنه موجود قالمشدر . فرس قدیم دخی بویله دارای دانش وهنر ایدیلر . ولکن حکمدارلرینك تاج وتختیله برابر انلرك علم ودانشی دخی تباه اولمشدر .

*

* *

هندستان مخبرمزك فقره سنك ترجمهٔ عینیه سی ایشته بوندن عبارتدر . شمدی بو فقره مناسبتیله قارئلرمزك نظردقتلرینی برقاچ نقطه اوزرینه دعوت وجلب ایده جکزکه مقصد اصلی وحقیقی فی الواقع هندستانده قدیماً تلغرافك معروف وغیر معروف اولدیغنی حل ایتمك اولمیوب بلکه

بو يله ازمنهٔ قديمه يه عطف اولنان شيلرك
تدقيقاتنده نصل طورانمق لازم كلديكنى
كوسترەرك برعموميت صورتيله انظار
قارئينى تنويره چالشمقدر . زيرا بزده
هنوز تعمق دنيان شيئك بو صورتلرى
جمله يه بحق منكشف دكلدر . پك چوقلرمز
واردركه ايشتدكلرى شيلره درحال ايناني
ويررلر .

*
* *

اولباول شو نقطه جالب نظر اهميتدركه:
بوندن يوزسنه اوليسنه كلنجه يه دكين
معارف ومدنيت بشريه يونان قديم
نزدنده پيدا اولمش اعتقاد ايديلەرك موجد-
لك درسنده تقدم يونانيلره تسليم اولنور
ايدى .

بعده « اژپتولوغ » دنیلن وآثار قدیمهٔ مصریه‌یی تتبعله اوغراشان مدققین میدانه چیقدرق نیجه مساعئ متعبه نتیجه‌سنده هیه روغلیفلری اوقومغه اکلامغه موفقیت حاصل اولدقدن صکره اکلاشلدی که یونانیلر معارف و مدنیتی مصریلردن اقتباس ایلمشلردر .

واقعا یونانیلرك عن اصل فنیکه و مصر مهاجرلرندن منعکس انوار معارفله تنور وتمدن ایلدکلری ومؤخراً دخی بر چوق حکمای یونانیه‌نك مصره کیدرك ترقئ هنر ومعرفتلری ایچون پك بیوك فائده‌لر کوردکلری اوته‌دنبری معلوم ایدیسه‌ده بومعلومیت هپ پك محدود قالوب قیمت

تاریخیه‌سی دخی قوتلیجه برظندن عبارت ایدی . صکره مستشرقینك اژ پتولوغ قسمنك تدقیقاتی بوظنی برحقیقت تاریخیه صورتنه قویدی .

وادیٔ نیلك شمال طرفلرنده یعنی اقی‌دکزه یقین اولان یرلرنده کوریلن آثار مدنیتك جنوبه طوغری ایلرولدیجه دها زیاده اهمیت پیدا ایدی انظار مدققینی حبشه طوغری جلب ایدوب نهایت انظار رجعت حبش طریقیله‌ده هندستانه قدر واردیغی کبی بروطرفدن‌برده بنی‌اسرائیل میاننده مدنیت مصریه یه‌ده بکزه‌میان ربشقه مدنیت بنه مستشرقینك انظار تجسسنی کلدانیه وآثور وبابل طرفلرینه دخی جلب ایلدی . اورالرده دخی نینووه

وبابل خرابه‌لری نیجه عصرلردنبری قپالی
بر کتاب حکمت اما آچیله‌رق حضرت
نوحك بلاشبهه هندطرفلرندن کلمش اولدیغنه
نظراً بوطریق دخی انظار رجعیه‌یی
هندستانه ایصال ایلدی .

ایمدی هندستان مخبرمزك دخی بیان
ایلدیکی وجهله اوکشور قدیمك پك چوق
آثار عتیقه‌سی اوروپا فضلاسی طرفلرندن
تدقیق اولنه‌رق کرك فرات ودجله وکرك
نیل وادیلری طریقلریله یونانستانه قدر
کلن واوراده قدمای یونانیه‌نك همتلریله
توسعه باشلایان معارف ومدنیت بشریه‌نك
اصل موردی هندستان اولدیغنه شبهه
قالمامش وحتی حکمتك حتی نصرانیتك
بیله برچوق اساس اصلیه‌سی عیناً

هندستانده بولنمشدر ،

بو حاله کوره هندیلرك ادعا ایلدکلری تقدم انکار اولنه‌مز . انجق بونلرك ترقیسی نه‌دن عبارت ایدی ؟ از جمله بوکون تلغراف دیدیکمز شی کبی بر چوق بدایع عیناً بونلرده وارمی ایدی ؟ بورالر یکی تتبع و تدقیق امرنده متتبعلرك دها پك چوق متاعب ومشکلاته اوغرایه‌جقلری درکار . ردر . چونکه تتبعاتده تدقیقاتك هنوز مبادیسنده بولنمقده‌در .

بو عبد عاجز ترقیات مدنیهٔ بشریه‌نك ایلك مبدئی ایلك منشئی هندستان اولمسی دعواسنك‌ده قطعیاً حل اولنوب بتورلمش اولدیغنه هنوز قناعت ایده‌مم . زیرا مدنیتك بو طرفلره طوغری ورودی ایچون

نیل ومزاپوتامیا طریقلرندن ماعدا کوزمز
اوکنده بر طریق دها واردرکه دیکر ایکیسی
کرکی کبی تدقیق اولنمش اولدیغی حالده
بواوچنجی طریق هنوز تدقیق اولنمغه
باشلامامشدر . اوطریق دخی وادیٔ
جیحوندر .

آسیای وسطی دیورزده بیوك بیوك
چوللری نظر دهشتمزی جلب ایدیورلر .
حالبوکه اورایه بروقت « سیتیا » دیورلر
ایدی . یونانیلرك اونامه نسبت خصوصنده
کوزلرینی قولاقلرینی اللرندهکی اوقلردن
بشقه برطرفه عطف ایتمدکاری عظیم برخلق
وار ایدی . بوخلق مرة بعد اخری آسیای
صغرایی استیلا ایتمش ایدی . سواری
وتیرانداز اولان واوقدر کیش جولانز

اجرا ایدن بوخلق مدنیتدن وانك آثار
برگزیده‌سی اولان ترقیدن محروم عدایتمکه
امکان تصور اولنه بیلورمی؟ بونلرك مرور-
لرینه ممانعت ایچون سدلر انشاسنه مجبور-
یت حاصل ایدلدی . دقت لازم! برو
طرفده بولنان مدنیلر انلرك مملکتلرینه
کیردمدکلری حالده انلر بروطرفلره کله
بیلیورلر ایدی . دیمك اولیورکه دها
زیاده مقتدر ایدیلر . اقتدار ایسه دانشدن
کلور . « توانا بودآنکه دانا بود! »
بوخلقك الك قدیم ترکلر اولدیغنه عبدعاجز-
جه هیچ شبهه یوقدر . فیلولوژ بجه‌عاجزانه
اجرا ایلدیگم تدقیقات ترك لسانی حضرت
نوحه پك زیاده تقریب ایتمش اولدیغنی
برقاچ یرده ایضاح ایلمش ایدم . بوخلقك

حروفی ده « حروف » خصوصنده
قدملریله افتخار ایدنلردن نه قدر اشاغی
اولدیغنی بیله‌میز . زیرا بونلر حقنده هنوز
تدقیقات لایقه اجرا اولنمامشدر .

عجبا شو اتراك قدیمه فرس وعرب
روایت قدیمه‌سنك خبر ویردیکی وجهله
حضرت نوحه قدر منتهی اوله‌رق تدقیقات
رجعیه‌جه پیغمبر مشارالیه حضرتلریله
برابر نه هنده قدرمی کیده‌جکدر ؟ عجبا
بوطریق دخی مدنیتك ایلك منبعی ایلك
منشیٔ اولمق اوزره بزی هنده‌می ایصال ایلیه
جکدر ؟

احتمال که بویله اولسون . فقط بوطریق
یالکز چینه طوغری کوتورر ایسه ؟ زیرا
آسیانك بوطرفلرنده بولنان انهار بزه اویله

بورالرده دخی بولنه بیلور . اوکزه چیقان
مملکت واسعه ایسه قدم مدنیت دعواسنده
هندستاندن هیچده اشاغی دکلدر . شاید
بوندن صکره مستشرقلرك اجرا ایده .
جکلری تدقیقات چینی دخی هند درجه .
سنده بر خزینهٔ معارف قدیمه بولورسه
اوزمان مدنیتك دها قدیمی نره‌دن کلمش
اولدیغی ارباب تتبعی بشقه‌جه یوره‌جقدر .
هرحالده آسیای وسطی طریقی هنوز نیل
وفرات طریقی قدر تتبع ایدلمامش اولدیغی
کبی چین دخی هندستان قدر تتبع ایدلمه‌رك
بورالری امور مستقبله‌دن اولدیغندن
هندستانك منبع مدنیت اولمسی دخی بزم
ایچون بوکونکی برحکم عداولنور .
ثانیاً شو نقطه جالب نظر اهمیتدرکه :

کتب قدیمهٔ هندیه‌ده تلغرافك وجودینی توهم ایتدیره‌جك برقید بولنه‌بیلور . لکن باغه‌لم اوقید سیالهٔ الکتریقیه‌نك استعمالنی توهم ایتدیره‌بیلورمی ؟

حوائج مدنیه هرزمان کندیلرینی حس ایتدیرمشدر . اوزاق یرلر ایله سریعاً مخابره هیچ برزمان مدنیلرك پیشکاه احتیاج وغیرت آرزوسندن یاقه‌یی قورتاره‌مامشدر . بونك ایچون نه‌لر دوشونلمشدر نه‌لرکه انواع عدیده‌سی تاریخلرده موضحدر . اما اوصور عدیدهٔ مخابره ایله شمدیکی تلغرافك آره‌سنده طاغلر قدر فرق واردر .

اوزاقلر ایله سریعاً مخابره مسئله‌سی بالکلیه بشقه‌در سیالهٔ الکتریقیه مسئله‌سی ده بالکلیه بشقه . سیالهٔ الکتریقیه

مطلقا مخابرات تلغرافیه احتیاج وغیریله
کشف اولنمشدر دیه دوشونمك فزیق
اربابنی دوچار تبسم ایدر .

کهربا کبی بعض اجسام اوزرنده اجرا
اولنان دلك وتماسدن جاذب ومتعاقباً
دافع برقوت حاصل اولدیغنه انسانلر
قدیم زمانلردنبری واقف اولمشلر . اما
بوقوتك احرازی وقانونلرینك کشفی
وطریق استعمالنك کشادی بیکلرجه سنه
صکره میسر اوله بیلمشدر . قدیم هند.
ستانده شمدیکی تلغراف کبی تلغراف وار
ایدی دیمك ایچون شمدیکی فزیق کبی
فزیقده وارایدی شمدیکی فزیقك مبتنی
اولدیغی قواعد کبی قواعدده وار ایدی
شمدیکی فزیق آلتلری کبی آلتلرده وار

ایدی دیمك دخی لازم کلور . بوایسه ممکناتدنمیدر ؟ مثلا طاغدن طاغه قوله‌دن قوله‌یه اشارتلر ایله ایدیلن مخابرات تلغرافیه سیاله‌ٔ الکتریقیه‌یی بوخدمته تطبیق ایتمکه بکزرمی ؟

یکرمی سنه مقدم عرب اذ کیاسندن بریسی قرستوف قولومبدن اول امریقانك عربلره معلوم اولدیغنی ادعا ایتمش‌ایدی . اثبات مدعا ضمننده‌ده قبائل عربدن بریسنك اسمی « عمالقه » اولدیغنی درمیان ایدرك بوکلمه‌ده لامك رایه قلب اولنمسنی‌ده اورو پالیلرك جهلنه اسناد ایلمشیدی . تیمورلنکی « تامرلان » یاپدقلری کبی عمالقه‌یی آمریقا یاپدقلرینی سویلمش ایدی . شمدی دنیانك دردنجی قطعه‌سنه

« آمریقا » نامنك نره‌دن کلدیکنی بیلنلر اوزکی عربلك بوخصوصده قاریشه‌جق نه‌طور کوستریرلر ؟

هایدی بعض آثار باقیه اثبات ایلسون که عرب کبی عجم کبی برقوم آمریقایه کشفندن اول کچمشدر . ذکر ایلدکلری آثار بیله میدانده ! بونکله آمریقایی عربلرك یاخود عجملرك کشف ایتمش اولدقلرینه نصل حکم ویریله بیلور که قطعهٔ مذکوره‌نی کشف شرفی قریستوف قولومبه بیله ویریله‌مامشدر .

زیرا قریستوف قولومب صان صالوادوری کشف ایتمش آنتیل اطه‌لرینه طوغری کشف اجرا ایتمش ایسه‌ده امریقایی کشف ایتامش . هندی کشف

ایندیکی ظننه دوشوب ایشته بونده بیله خطا ایلمشدر. آمریقا قرستوف قولومبدن اول معلوم ایدی دیمك بوکونکی بر فیلسوف جغرافی یی کولدرمکدن بشقه بر نتیجه کوسترمز . چونکه برقطعه‌نك کشفی دیمك او قطعه‌یه اوغرامق دیمك دکلدر. آمریقا قرستوف قولومبدن صکره کشف اولنمشدر .

بوصله بیلم نه قدر سنداول چینلیلرك معلومی ایمش ! ولوکه معلومی اولسون ! بوندن نه چیقار ؟ ایکی قامش پارچه‌سی آل . استاوروز کبی بر برینه باغلا . برینك التنه اینجه‌جك بر مقناطیسلی لامه ربط ایت . صکره بر چناق صو یك ایچنه قوی . استاوروزك براوجنه طوقندرق بر حرکت

دوریهٔ افقیه‌ و بر طوردیغی زمان
مقناطیسلی لامه‌یی حائز اولان تامشك دائما
براوجی شماله و براوجی جنوبه متوجه
بولنیور. بز بوصله‌یی بوقدر ایلروله‌مش
کوردیکمز حالده بیله اکا « پوصله‌نك
ایجادی » دیه بیله‌جکمی یز ؟ هانیا قطبین
واستواء ارض ایله قطبین واستواء
مقناطیسیه آره‌سنده‌کی نسبتلرك
انحرافلرك فلا نلرك ریاضیهٔ تعیینی؟
هانیا بو نلك کمیجیلك صنعتنه تطبیقی ؟
او بر چناق صو ایله هانکی
سیاحت بحریه‌یه موفق اولنه‌بیلور ایدی؟
انك اهمیتی عجبا تیمور قازیق کوکبنك
اهمیتی قدر بیله اوله‌بیلورمی ایدی ؟
اوقدرجق براهمیتله برقپودان ساحلی

كوزلرى او كندن غائب ايده بيلورمى ايدى؟ ذهننك كوزلرينك قوتنه اعتماد تامى اولوب ده ولوسلم برسمتدن ديكرينه طوغرى تخميناً كيده بيلسون . وارمق ايستديكى نقطه‌يى اليله قويمش كبى بوله بيلورمى ايدى ؟ ولوكه الڭ منتظم بر پوصله موجود اولسون . اوقدر منتظم برده خريطه اولمز ايسه بنه نه‌يه يارار ايدى ؟ بوكون خريطه‌لرده پوصله‌لرده بوقدر اكمال اولندقلرى حالده دكزلرده فنارلره نه‌دن احتياج واردر ؟ اوفنارلر حسابلرك طوغرى اولديغنه كندى مشهوديتلريله شهادت ايتمزلر ايسه قپودانه امنيت قطعيه وكامله كله بيلورمى ؟ كمچيلكى تشكيل ايدن فنونك دها مباديسنده اولانلر بلا

اختلاف حکم ایدرلرکه پوصـله‌نك چینده موجودیتی روایتی ذکل آ چین موزه‌لرنده بوکونکی انتظـامی حائز اون بیك ییللق بر پوصله کورسـه‌لر بیله ینه پوصـله‌نك کشـفی شرفنی اوروپادن نزع ایتمکـه امکان یوقدر .

اوروپاده ایلك واپوری کورن اهالی موجدینك سحر بازلغنه ذهابله علیهنه قیام ایتملری اوزرینه بومسـاعی‌یه آرتق نهایت ویریله‌رك مسـاعیٔ متابعه‌یه کیرشلمکدن واز کچلمش اولسـه ایدی بوکا « واپور ایجـاد اولندی » دیه‌بیله‌جکمی ایدك .

او واپور شمدی ساعتده یکرمی یدی میل کیدن قرووازورلره بکزرمی‌ایدی ؟ حالبوکه واپورك شو ایلك ایجـادی نه تلغرافه نه

بو صله یه قیاس قبول ایده میه جك قدر مهم
بر ایجاددر . اكا نسبتله صكره كی اختراعات « اكمال واتمام » حكمنده قالور .

الیوم دوقتور قوح ورمك علاجنی كشف ایتدیمی ؟ ورمك علاجی بوندن صكره كشف اولنه جقدر .

ایشته برشیئی ازمنهٔ قدیمه ده وار ایدی دیه ایشتدیكمز زمان شونلری نظر دقته الەرق اینانی ویرمكه جان آته میه جغز .

*
* *

شو ایكی نقطهٔ متقدمه یه بالاستناد شو اوچنجی نقطه دخی جالب نظر اهمیت اوله جقدركه :

برشیئی برعصره اسناد ایچون

اوشیئك تعلق ومناسبتی اولان اشیای سائره‌یی‌ده اوعصره اسناد قابل اوله‌بیلوب اوله‌میه‌جغنی دوشونمك لازم كلور .

مزاپوتامیا طرفلرنده برسیاحتمزده اورفه شهرنده نمرود زمانـه قدر قدم ویریلن برشیئی بزه زیارت ایتدیردیلر . « تل ا كسری » دنیلن قارفیچه ایله مخلانمش عادی چام تخته‌سندن یاپلمش برشی ایدی . باقدق اما بلكه‌ده اوقارفیچـه‌نك اوزرنده برانكلیز مارقه‌سی بیله بولنه بیلسون . جبل جودیده سفینهٔ حضرت نوحه اسناد اولنان قوجه‌مان برچیوی تشهیر اولنیور . توراتده سفینه‌نك انشاسی حقنـده ویریلن معلوماته كوره بوچیوی‌یی سفینهٔ نوحه اسناد ایتمك نه‌قدر كوچدر ؟ بوكا اینانمق

قلهٔ بابلك انكليز چنتوسيله يابلديغنه
اينانمق قدر كوچ دكلميدر ؟ طاش دورى
طونج دورى دمير دورى كبى
ادوار تاريخيه تعيين اولندقدن صكره
بو تقسيماتله مقايسه و مطابقه قبول ايده ميان
روايات ولوكه دفاتر قديمه نك بريسنده
مندرج اولسون مدقق نظرنده نه اعتبار
بوله بيلور ؟

بزده بر تاريخ واردركه اوليا چلبى
تاريخى ديه غرائب مندرجاتيله مشهوردر.
بو تاريخ صوفيه طرفلرنده برچشمهٔ عجيب
روايت ايدر. هانيا او چشمه دن صو ايچمك
هر كسه يه ممكن و ميسر اولهمز ايمش.
اى ! بو چشمه فى الواقع موجودميدر ؟
يا برهندلى بو تاريخى اوقوسه ده اوروپاى

عثمانیده بویله بر چشمه وار ایمش دیه اینانی
ویرسه ؟ صکره ده او چشمه یی کورمکه
کاسه ؟ آدمجکزه خیلی کولرایدك . دکلمی ؟

دفاتر قدیمه ده مندرج اولان شیلری کیملر
یازمشلر نه مقصدله یازمشلر یازانلرك درجهٔ
موثوقیتلری مرتبهٔ علملری نه دراو یازیلشده کی
حکمت نه دن عبارتدر بونلری موشکافانه بر
صورتده تدقیق ایدیله رك تحقق ایلمزایسه متتبعه
قناعت کلمز .

انسانیت و مدنیت ارتقا و اسکی حال طفو-
لیتدن چیقمشدر . سن بلوغ و رشده کیرمشدر .
مبادیٔ صباوتنده بولنان مدنیت بیلدیکی
شیئی اویدوری ویرر ایمش . هانیا بعض
چوجقلر واردرکه الــده مثلا عن اصــل
کوزل ایکن بالاخره قیرلمش برطبــانجه

کوریلورده چوجغه بونی نزده بولدیغی
وکیمك یاپدیغی سؤال اولنسه « بن یاپدم .
بن ! ظاهر !..... » دیه معصومانه
برافتخار ایدیویرر . اماشمدی مدنیت
نظر حکمتی آچمشدر . اوبا هر سویلنمش
سوزلره مطمئن اوله جق اولسه ایدی
مصر قدیم یونان قدیم آثور قدیم هندقدیم
تاریخلری سالاریر ماصال حکمنده قالور
ایدی ده انسان قسمی انلری بالانتقاد اکمالك
لزومنی بیله حس ایدمز ایدی . بولزومی
انسانه حس ایتدیرن شی ایشته مدنیتده کی
رشددر .

نه حاجت ؟ الیوم مدنیت ذاتاً « بن
هرشیئ اوکرندم . مرتبهٔ کمالی بولدم »
دییورکه ! اصل جهلنی نقصانی شمدی

اوکرنمش . هم نه محیر عقـول اوله جق براهمیت وحکمتله اوکرنمش !

معلومدرکه بوندن اول ملتلر آره‌سنده برمناسبت بولنمدیغی کبی علملر آره‌سنده‌ده برمناسبت یوق ایدی . « انترناسیونالیزم » دیلن وعظیم شمنـدوفرلر قنالر تونللر انشا آتی کبی عملیات عمومیه‌ده هرملتك مساعیسنی برلشدیرن قواعد هنوز کشف اولنمدیغی کبی علومجه دخی « فلاسیفیقا ـ سیون » دیلـن ودیده‌رولری واوکوست قونتلری بوقدر یوران موفقیت دخی هنوز میسر اولمامش ایدی . هر ملت دیکرینه یابانجی دیه نظر عداوتله باقار ایدی . هر فنك کندی دائره‌سی معین اولمدیغی کبی دیکر بنك ملکنه تعرضدن خالی دکل ایدی .

ایشته بو حال کمالات بشریه ایچون اقتحامی
غیر قابل بر مانعه ایدی .

شمدی او یله می یا ؟ هر فنك حدودی
تحدید اولنمش . بر مسئله یه فنلر کندیلرینك
بشقه بشقه نقطهٔ نظرلرندن باقه رق دیه -
جکلر ینی دیدکدن صکره فیلسوف انلرك
جمله سنی جمع ایله حقیقت محضه وو ا -
حده یی میدانه چیقاریور . بتون ملل مترقیه نك
ارباب علوم و حکمتی ده قونغره لرده ال اله
ویره رك چالیشیور . ایشته بو صورتله
کور یلوب مرتبهٔ تحققه واریورکه هنوز
هرشی اوکرنلمامشدر . هنوز مدنیتده
مرتبهٔ کمال اوزاقدر .

*

* *

نتيجه :

ايمدى البته بر كون كله جكدركه هند.
ستان مخبرمزك شمدى تأسفنى موجب
اولديغى اوزره كتب ودفاتر هنديه نكده
چينيه نك: ه كافه سى اوقونه رق اوهند
قديمك تلغرافى نه دن عبارت اولديغى
اكلاشيله جقدر . فقط محققدركه شمديكى
تلغراف چيقميه جقدر.

﴿ بر مسئلهٔ فیلولوژیقیه ﴾

مصردهکی مخبر مخصوصمز اصمعی افندی حضرتلری طرفندن کلوب عیناً غزتهمزه درج ایتمش اولدیغمز مقالهده فرانسزجه sentiment کلمه‌سنك عثمانلیجه تحسس واحتساس کبی « حس » جو-هرندن عربك دخی مقصودی اولامش بولنان کلمات ایله ترجمه‌سندن ایسه « حاسیة » ایله ترجمه‌سی ترجیح اولنه-جغی بیان ایدلدیکندن و بو ایسه معلم ناجی افندی اوغلمزك تصرف واستعمال عثمانی قاعده‌سنه مغایر دوشدیکندن مخبر مومی الیهه اعطاسی لازم کان جوابك بنه معلم طرفندن اعطاسنی رجا ایتمش وبعده

بزدخی سو یلیه جکمز شیلری سویلمك وظیفه‌سنی محافظه ایلمش ایدك :

ناجی افندی مروت غزته‌سنده مصر مخبرمزه لازم کلن جوابی ویرمشدر که خلاصه‌سی برجوهردن عربك اشتقاقنده بولنمیان صیغه‌لری دخی بزم تشکیل ایده بیله جکمزدن وعثمانلی قولاغنده ملایم کلمیان کلمه‌لری قبول ایلیه‌میه‌جکمزدن عبارتدر . بومسئله‌ده معلمك نه قدر حقلی اولدیغنی تقدیر ایچون فیلولوژی یعنی علم احوال السنه‌نك بعض احکامنه مراجعت لازم کاور . بوکبی مسائلده اصل مراجعتکاه علم مذکور اولدیغنی ایضاح ایچون اول باول شونی عرض ایده‌لم که برلسانك یالکز کندی حدودی داخلنده کی

احوالندن بحث اولنور ایکن بننده یالکز
او لسانك قواعد صرفیه ونحویه و بدیعیه
وسائره سیله استدلال اولنه بیلور ایسه‌ده
بری برندن بشقه ایکی لسان ارەسنده
مقایسه اجرا ایدلدیکی زمان ایکیسندن
برینك قواعدینی دیکری اوزرینه‌ده جبره
امکان تصور اولنه‌میوب ومتخالف اولان
ایکی طرف قواعدینك ایکیسنی بردن
یوروتمك هیچ ممکن اوله‌میوب او حالده
مطلقا فیلولوژی یه مراجعت لازم کاورکه
بوعلم علی‌العموم لسانلر ارەسنده‌کی منسا.
سباتدن والسنه‌نك یکدیکر بننده اولان
تداخلنده‌کی احکامدن دخی باحث اولد.
یغندن حکم اولنق صلاحیتی حقیقة علم
مذکورده کور یلور .

ايمدى فيلولوژى احكامندن اولەرق
« فونه‌تيق » دينيلور بر مبحث واردركه
يونانيجه مشتق منهى اولان كلمه « طنين »
معناسنده اولديغندن حكم اصطلاحيسى دخى
لسانلرك حين تكلمنده حاصل اولان
صدانك قولاقلر اوزرنده پيدا ايلديكى
تأثير نغمه كارانه ديمكدر . سعيد بك افندى
حضرتلرى بعض مباحث لسانيه‌لرنده
بونى « قلقله » ايله تعبير بيورمشلرايسه‌ده
مؤداى فنيسى پك چوق كمسه‌لره معلوم
اولمديغندن بوقلقله‌يه نه معنى و يرلمك
لازم كله‌جكنى تعيينده پك چوق كمسه‌لر
متحير قالمشلردر . هرزمان ادعا ايلديكمز
كبى بومثللو تعبيرات فنيه‌يى مطلقا عثمانليجه‌يه
تحويل ادعاسندن واز كچمه‌لكده « فونه

تیق » دبی و برسه‌لك بیلمیانلر فرانسز قاموسلرنده و باخصوص انسیقلوپه‌دیلرنده بوله‌رق معناسنی‌ده احکامنی‌ده اکلایه بیلورلر ایدی .

فونه‌تیقك احکامنی براز دها ایضاح ایتمش اولمق ایچون شو مثالی عرض ایده‌لمکه: مثلا بر لسانك مقتضای فونه‌تیقه‌سی اسملرك آخرلری متحرك اولمسنی اقتضا ایدر . دیکر لسانده ایسه بالعکس سکونی ایجاب ایدر . بو حالده بر کلمهٔ اجنبیه بو لسانلره نقل اولندقده اکر معناجه بر لزوم قطعی مانع اولمز ایسه حکم لسان او کلمه‌نك آخرینی کندی مقتضیات فونه‌تیقه‌سنه تابع ایلر . عربجه « الجبر » کلمه‌سی فرانسزجه‌یه نقل اولندقده چونکه فرانسزجه کلمه‌لرك

آخرلری ساکن اولدیغندن « آلژه بر » ده‌یه
آخرنده‌کی سکون ینه محافظه اولنور . فقط
ایتالیانجه‌یه نقل اولندیغی زمان « آلجه‌برا »
دیه آخری تحرك ایدر . اسماء خاصه‌ده‌دخی بیله
فرانسزلر کندی ولایت معلومه‌سنه
« شامپانی » دیرلرکه نهایتنده‌کی یا عادتا
ساکنه قریب بر صورتده اوقونور .
ایتالیانلر ایسه بونی « شامپانیا » دیه آخرینك
تحرکیله سویلرلر .

فیلولوژینك برده بر لساندن دیکر
لسانه نقل اولنان کلمه‌لر حقنده بر حکمی
واردر . اوده صورت اقتباسی مقتبس
عنه اولان لسانك قواعدینه نه‌درجه‌لره
قدر موافق دوشه‌جکنی ملاحظه‌دن زیاده
اصل مقتبس له اولان لسانك قونه‌یقنه

احکام صرفیه وسائره‌سنه درجهٔ توافقنی
دوشونمك مسئله‌سیدر . « تلغراف » ایجاد
اولندیغی زمان یونان لساننك غیرتکارلری
بوکا « تلفراف » دنیله‌وب « تلغرام »
دنیلمسی یونان لساننك جملهٔ مقتضیات
مجبره‌سندن اولدیغنی بیان ایدرك بیوك
برمناظره آچشلر ایدی . حالا بومناظره
فیلولوژی کتابلرنده ذکر اولنور . فرانسزلر
« ژئوغرافی » « قوزموغرافی » فلان
کبی « غراما » جوهرندن مقتبس اولان
کلمه‌لرك کافه‌سی کندی لسانلرینه « غرافی »
صورتنده نقل ایدلمش اولدیغندن وفرانسز
آغزینه بوصورت دها یاقیشیق الدیغندن
بحثله دعوالر بنی یوروتمشلر ایدی .

کذلك بواقتباس امرنده فیلولوژی

هزلـانه اویله برحق و یرکه اوجـقه
استناداً لسانلر السنهٔ سـازدن الدقلری
کلماتی کندیلرینه بالکلیه مال ایدرلر. ایستد-
کاری کبی تصرف وحتی تصریف دخی
ایلرلر . مثلا « تلغراف » کلمه‌سی بریسی
« بعیـد » ودیگری « یازار » معناسـنه
ایکی کلمه‌دن مرکب ایکن فرانسزلر بونی
کلمهٔ واحده اعتبـارندن ماعدا بر ده فعـل
صـورتنه قویه‌رق ازمنهٔ فعلیه‌لرینـك
جمله‌سـنه تطبیقا صـورت مثبته ومنفیـه
واستفهامیه‌ده تصریف ایتمشلردر . حقیقت
حالـده بونك نه‌قـدر معکوس اوله‌جغنی
اکلاتمق ایچـون دیه‌لم که مثـلا تلغراف
عن‌اصـل لفظ فارسـیدر . صـورتیده
« دورنویس » در. عرب بوکلمـه‌یی قبول

وكنديسنه مال ايلدكدن صكره بر ده فعل
صورتنه قويوب « نصر . ينصر . نصراً .
ناصر . منصور » كبى بونى ده « دور .
نويسن . يدورنويسن . دورنويسناً ....»
ديه تصريف ايلمش ! ايشته بو غرابت
عيناً فرانسزجه ده دخى موجود ايسه ده
انلر كلمه نك اشتقاق اصليسنه هيچ براهميت
ويرمامش اولدقلرندن و اسانلرى ده بو تصريفه
پك اويغون كلديكندن و فيلولوژى ايسه
يالكز بواويغونلغه اهميت ويرديكندن
مقصدلرى پك اعلا يورومشدر .

السنهٔ سائره دن اخذ و اقتباس خصو-
صنده فيلولوژى هر لسانه اوقدر حق
ويركه مشتق منه اولان لسان « بو كلمه يى

شئ بندن الـدك . انك اوزرنده ينـه بنم
احـكام جارى اولسـون » ديه‌مز . اما
فيلولوژينك بو صلاحيتى تحكمى و تحكمى
بر شى دكلدر . طبيعيدر . مشتقله اولان
لسانك اربابى مشتق منه اولان لسانك قاعده‌لرينى
احكامنى بيلمزلركه انلره رعايت مجبوريتنى
ده حس ايلمـونلر . مثـلا بزده عوامجـه
« اعضا » ديه مجالسـده اوتوران ذاتك
هر برينـه ويريله جك برعنـوان اولديغى
بللنمش . او حالده جمعنده دخى « اعضالر »
ديمكدن عوامى كيم منع ايدر ؟ عوام بيلمزكه
اعضا عضوك جمعيدر . بوكا بزده عثمانليجه
ادات جمع علاوه ايديلنجه « عضولر »
ديه جمع مكرر اولور . بونى بيلمـديكى
و بيلكه مجبور دخى اولـمديغى ايچـونده

اعضالر دير واوبله‌ده يازار .

شمدی شو احكام فيلولوژيقيه‌يی سرد ايلدكدن صكره احتساس وحاسيت كبی اقتباس اتده دخی اولان احكامی ميدانه چيقارمق ايچون تمهيدات آتيه‌يه مباشرات ايده‌لم :

لسان عثمانينك مقتضيات فونه‌تيقيه‌سنجه اكثر اسما وصفاتك آخرلری متحرك اولمق لازم كلور . هله بو لزوم كلمات غير عثمانيه‌ده دها زياده كنديسنی كوسترر بوحكمه مبنيدركه فرانسز لسانی بزم ايچون السنهٔ سائرهٔ اجنبيه‌نك هيچ بريسنه قياس اولنه‌ميه‌جق درجه‌لرده عموميلكه قريب برصورتله منتشر ايكن ينه او لساندن لسانمزه نقل ايلديكمز كلماتك اكر آخرلری

متحرك دكل ايسه ايتاليانجه صورتنده
اخذه مجبور اولمشز . قونطورانو پرو-
تستو قومپانيا پولتيقه وسائره كبى . اكر
كلمه لرك آخرلرى فرانسزجه سنده دخى متحرك
ايسه هيچ ايتاليانجه دوشو نميه رك فرانسزجه
اوله رق قبول ايلمشز . پروژه . بودجه
(اصلى انكليزجه در) انتره موزه وسائره
كبى . بعض شواذ مقتبسات شو اساسى
قوتندن دوشورەمز . لسانمزك بو اقتضاسى
مقتضيات عربيه وفارسيه يه قدرده وار-
مش . « برفكر مالى » ديمك بزه غريب
كلوب استعدادمز ايستيوركه « برفكر
ماليه » ديهلم . « طوپخانهٔ عامره »
ديه تأنيثى مطلوب اولميان فارسى بركلمه يه
عربجه برمؤنث صفت ويرمشز . حتى

فارسی بیله اولمیان « ترسانه » یه دخی
« عامره » دیمشز . بونلره « عامر »
دیمك بردرلو استعدادمزه اویمیور .

بوحال مباحثهٔ لسانیه‌لرنده سعید
بك افندی حضرتلرینك دخی نظردقتلرینی
جلب اتمش ایدی . « فضائل اخلاقیه »
ترکیبنی جمعه یای نسبت داخل اوله‌میه‌
جغی قاعدهٔ عربیه‌سیله بکنمیانلره جواباً
بومقصدی پك کوزل شرح بیورمشلرایدی .
خاطرمده قالمامش که براز ایضاحات ایله
کوزلجه اخطار ایده‌بیله‌یم .

فونه‌تیقك بو مقتضاسی فارسیده دخی
بر صورت غریبده نمایان اولیور . لسان
فارسی اربابی‌ده صفتلرك مؤنثلرینی کندی
استعدادلرینه موافق بوله‌میه‌رق مثلا

« علوم ظاهر وفنون باهر » دیوب « ظاهره وباهره » دییورلر . حالبوکه انلر عربی یه بزدن زیاده میال وواقف اولوب ادبای عثمانیه دن همان هیچ بریسی هیچ بربیت یاشعر عربی سویلامش اولدقلری حالده ادبای فارسیه نك برچوقلری پك چوق شعر عربی دخی سویلمشلردر .

سوزی براز اوزاتیور ایسه‌ك ده امید ایلرزکه قارئلرمز بو تفصیلاتی صرف مالا یعنی شیلردن عد ایتمیه‌رك هنوز خاطرلردن کچمیان ایضاحات نافعه و مفیده دیه تلقی ایدرلر . هله بو تفصیلاتك اعطاسندن صکره مصر مخبرمز دخی قناعت کوسترر لرکه ناجی « حاسیت » کلمه سنی بکنمه‌یه‌رك « احتساس » کلمه سنی آهنك عثمانی یه

ذها موافق بولمقده طبیعت فونه‌تیقیه‌سنه اتباع ایلمشدر. بناءً علیه معذور حتی محقدر.

معنی جهتنه کلنجه: فیلولوژ ینك ویردیکی حق تصرف عادتا فونه‌تیق حکمندن دخی قوتلیدر. بر کلمه‌یی تشکیل ایدن حرفك سمع اوزرینه برغریب تأثیری یعنه فونه‌تیقه عائد اولان شو حالی برده حق تصرف تقویه ایدی ویرنجه اویله تحف حالار ظهوره کلیورکه فیلولوژی اربابی دخی حیرتده قالسه‌لر سزادر. « آلایش » لفظنی کیمه صورسه کز « زینت ظاهره » معناسنه اولدیغنی سویلر. نیچون؟ یا بوحرفلرك ترکبی قولاقلرمزده اویله برمعنایی تنسیب ایتدیره‌جك تأثیر حاصل ایدر. زیرا بزده برده

« آلای » کلمه‌سی واردرکه دبدبه و طنطنهٔ
ظاهره حکمنی احساس ایلر . شمدی
بوآلایشك « آلودن » مصدر فارسیسندن
یاپلمش بر اسم اولدیغنی و معناسی ده
« بولاشق » و دها واضحی « ملوث »
دیمك کبی برشی بولندیغنی دوشونجه
قولاقلرمزك ایستدیکی معنی ایله بونك
آره‌سنده نه یمان برفرق کوریلور ! لکن
نه قدر غیرت ایدر ایسه‌کز ایدکز شمدیلی بی
بواحتساسندن واز کچورته‌مزسکز .
« جسارت . اجتسار . مجاسرت » کبی
« جسر » جوهرندن مشتق اولان
کلمه‌لر ایراد اولندقجه عرب بونلر
ایچنده ذهناً هپ بر « کوپری »
آره‌مقدن واز کچه‌مز . بر کوپریدن

یاخود کوپری‌یی مروردن بحث اولنیور کبی برشیوه عربی مطلقا آراندیر طورر • شجاعت وجرأت معنالری عربك ذهنندن پك اوزاق قالور • حالبوکه برعثمانلی ایچون بوتأثیر اصلا واقع اولمیوب کلمات مذکوره ایراد اولندیغی زمان جرأت شجاعت غیرت فلان معنالری کافهٔ دماغندن یکرده هیچ خاطر وخیالنه اوغرامیان شی دخی «کوپری» ماده‌سی اولور •

فیلولوژی وفونه‌تیق لفظلری بیله نوع بشرك آغزندن هنوز ظهور ایتمامش اولدیغی قدر اسکی زمانلردنبری هرلسان هر لساندن اخذ واقتباسده بولنمشدر • لسان عربه بیله عبرانیدن کلدانیدن قبط و یونانیدن برچوق کلمه‌لر کیرمشدر ؛

فقط فیلولوژیلر فونه‌تیقز بر علم صورتنده
تشکل ایتمدکاری حالده‌ده طبایع بشریه‌ده
حکماً موجود بولندقلرندن مقتبسات مذ.
کوره‌نك اصللری هیچ نظر اعتباره النما ـ
مشدر . جمله‌سی اوزرنده حق
تصرف وفونه‌تیق حکمی جاری اولمشدر .
کاف فارسیلر جیم عربی‌یه پای فارسیلر
فای عربی‌یه تحول ایتمش و « صوفوس »
جوهر یونانیسندن مأخوذ کلمه « تصوف
یتصوف تصوفاً » دیه تصریف اولنمشدر .
قوجه « فیلسوف » کلمه‌سی « فلاسفه »
و « متفلسف » صورتلرینه کیردیکی زمان
یونانیلر « یاهو ! بزم قاموسمزده بو یولده
صیغه‌لر یوقدر . نه‌یاپیورسکز؟ » دیه‌ما ـ
مشلردر . اوحالده بزم حضرت اصمعی‌ده

حضرت ناجی یه « احتساس قاموس عربیده بوقدر . سنده یابه‌مزسك ! » نصل دیه بیلور؟ ناجی کندی لساننده استعداد و کندیسنده حق بولدقدن صکره ایسته‌دیکی قدر تشکیلات جدیده‌ده بولنه بیلور . کافیدرکه اهل لسان او لنلر قبول ایلسونلر ! نصل‌که « کهربا » دن « تکهرب » یاپیلور . نصل‌که « میقرو » و « بو » دن « میقروب » یاپیلور . و هله « میقرو بیق » و « میقرو بیست » صو . رتلر ینه بیله قونیلیور .

نتیجه : فنونك صنایعك حکمیاتك ترقیات عظیمه‌سنه نظراً ناطقیت بشریه اوقدر توسع ایلمشدرکه ازچوق برمناسبت اوزرینه کلمات جدیده تشکیلندن اصلا منع اولنه‌میز . زیرا صکره عادتا دیلسزقالورز !

﴿ چیغ وهوای نسیمی ﴾

فرانسزلرك « آوالانش » دیدكلری
شیئه لسانمزده « چیغ » دیرلركه كرك
پای تختمز جوارنده وكرك اكثر بیوك
شهرلر جوارلرندهوقوعی كثیراولهبیله‌جك
احوالدن بولندیغی ایچون استعمالی تعمم
ایتمش لغتلردن دكلدر . بعض استعمالات
نادره‌ده « قار چیغی » دیه یازلدیغی
كورلمش ایسه‌ده ظنمزه قالور ایسه چیغ
كلمه‌سیله برابر قار كلمه‌سنی‌ده ایراده حاجت
یوقدر . زیراه چیغ » دیه طاغلراوزرنده
زیاده قار بریكه‌رك بعده بعض اسباب
طبیعیه اوزرینه اوقارك عظیم بریغین
صورتنده طاغدن اشاغی تكرلنمسندن عبارت
بولندیغنه كوره « قار » حكمی ایشته

بو یغین ایچنـده داخلدر . قاردن بشـقه هیچ برشیئك چیغی اوله میورکه « چیغ » دینجه نه چیغی اولدیغی معین اوله مسونده دیکر بر قید ایله انی تقییـد وتعیینه لزوم کورلسون .

چیغ حقنده اوته دنبری تدقیقات فنیه اجرا اولنه کلش وبوعجیبهٔ مدهشـهٔ طبیعیه مجهولات فنیه دن قالامش ایدیسه ده بوسنه اوروپاده قیش پك قاتی اوله رق برچوق یرلرده برچوق چیغلر برچوق ده خسارات کلیه یه سبب اولدیغندن بونلرك خساراتندن خلاص بولانلرك روایاتی وچیـغ یوزندن تلف اولانلرك بعض احوالی ارباب تدقیقه چیغ حقنده یکیدن تتبعات اجراسنه یول آچشدر .

بیوك طاغلر اوزرینه کثرتله نزول
ایدن برفك یوکسلدکجه یوکسلمسی ومثلا
بش التی وحتی سکز اون مترو ارتفاعه
قدر وارمسی شویله بولندیغی یردن
یقیلی ویرمکدن عبارت برحادثه تشکیل
ایده جك اولسه چیغ دنیلن شی اوقدر
مدهش آفتلردن عد اولنمیه بیلور ایدی .
انجق ایشك ایچنه سائر اسباب طبیعیه
دخی قاریشه رق بوعجیبه نك دهشتنی اوقدر
آرتدیررکه بعضاً قوجه برکویك چیغ التنده
محو اولدیغی ده کوریلور .

قیش نه قدر سرد اولسه زمین کندی
حرارت طبیعیه سنی ینه آزچوق محافظه
ایده جکی قضیه سی چیغك ایلك سببی اولمق
اوزره نظردقتده طوتلملیدر . یاغان قارك

نصل اریدیکنه دقت اولنمليدر . قار يالكز
حرارت شمسك تماس ايلديكى اوست
سطحدن اريمكه باشلامز . آلت سطحندن
يعنى زمينه تماس ايلديكى جهتدن دخى
اريمكه باشلار . اويله برصورتده که ذاتاً
اوست سطحندن اريان قارلرك صولرى
دخى الت سطحه اينديكى جهتله نوعما قار
قشرى ايله سطح زمين آره سنده اوفاجق
برآقنتى حصوله کلور .

اكر بوار كينلك بوآقنتى اولمسه چيغ
حصوله كلمز . زيرا قارك يغلديغى
سطح جبل مائل دخى اولسه قاراورايه
ياپشمش كبى برحالده قالور . اما بوار كينلك
بوآقنتى اصل قارقشرى ايله سطح زمين
آره سنده نه قدر جزؤى اولورسه اولسون

برخلا پیدا ایدر . قشر برف ایشته بوخلا
قدر برچوکونتی استعدادی اولمز طاغلك
اینیشنه طوغری یرده سوروکلنمك ویوار .
لانق نوعندن برسیر وحرکت دها پیدا
ایلرکه ایشته چیغك ایلك مبدئی ده بواولور .
طبقهٔ برفیه برکره بوصورتده حرکته
کلنجه ایکی قوت انی تشدید ایلر . بر یسی
ارضك جاذبه سی قوتی که برطاشك طاغدن
اشاغی یه یوارلانمسی حالنده سرعتنك کیتدکجه
آرتمسی ایشته بوقوتك جملهٔ آثارندندر .
ایکنجیسی ایسه تضییق هوا مسئله سیدر .
چیغ اویله عادی برقار طوپی کبی یوص
یووارلـق تکرلنوب کیتمز . قرق اللی
مترو وحتی بعض کره یوزاللی ایکیوزمترو
طولنده بریغین طاغ کبی یووارلانور کیدر .

بو بیغین اوك طرفنده کی هوای نسیمی بی چیکننه یوب دفع ایدرك فقط ارقه طرفنده بر افندیغی خلایی طولدیرمق ایچون درحال هجوم ایدن هوا دخی چیغی ایتمش اولور . شو تضییق قوتی واقعا اوك طرفنده کی مقاومت هوا قوتیله بلکه‌ده توازن حاصل ایدرك چیغك سرعت وقوتنه اول قدر تأثیری اولمیه‌بیلور ایسه‌ده قدرت محیر بدیعه‌سنی برصورت عجیبه‌ده آرتدیرر . شویله‌که :

اخیراً امو بحیره‌نك برنشهری جوارنده کائن روتی قریه‌سنده مدهش برچیغ وقوعه کلمش و بر خیلی آدمی هلاك ایلمشدر . برحیات قالانلرك روایتلرینه کوره کنند- یلری اون یدی کشی اولدقلری حالده اوطون کسمك ایچون طاغه کیتمشلر .

براز صکره‌ده چیغ بونلری باصمش . فقط چیغدن اول او یله بر تضییق هوا وقوعه کلمش‌که الڭ شدتلی فورطنه‌لرده بکزه‌مز ایمش . هوانڭ تضییقنه قارشو آیاقده مقاومت شویله طورسون یره یاتلدیغی زمان بیله جریان هوا انسانی سورکلدیور ایمش . یعنی اورمانڭ هر طرفنده قر - یلوب ییقلدقلری کوریلن اغاچلرڭ الڭ چوغنی چیغ دکل هوا ییقمش ایمش .

فی‌الواقع عجیبهٔ مذکوره‌یی تدقیقه کیدنلر بر پدر ایله ایکی اوغلنی کورمشلرکه اوچه ایشلـه‌مکده بولندقلری کویلولر طرفندن ارائه اولنان یره نسبتله اوچ بیك متره قدر بر مسافه‌یه آتلمشلر واوچی‌ده بو صورتله هلاك اولمشلر . زیرا اصل چیغڭ

حكمی اورایه قدر وارمامش . روتی ناحیه مجلسی اعضاسندن اولان بر كنج آدمی دخی اشبو تضییق هوا بر دره نك ایچنه آنه رق زواللی آدم اوراده هلاك اولمش كه اورایه ده چیغك حكمی واصل اولمامش .

هوانك شو تضییقده كی قوتنی موازنه ایچون دوشونملیدر كه چیغك یووارلانمسی اوییله طاغدن یووارلانان طاش نسبتنده سرعتی متزاید برسقوط دخی تشكیل ایتمز . سرعتك تزایدی بعض كره یك ده فرق اولنه بیله جك درجه ده كلدر . زیرا چیغ یووارلاندقجه بیور . جسامتی و بناءً علیه ثقلتی آرتار . حسب السقوط تزایدی لازم كلن سرعت دخی ایشته بو ثقلت متزایده یی تحریكه منصرف اولور . چیغك یووارلاندقجه

بوسسی قاردن ارسلان فلان یابه جغمز زمانلر
بیوجك بر قار طوپونی بته قار اوزرنده
یووارلایه یووارلایه بیولتدیکمزه بکزر ·
اکرچیغ برچاریك یاریم ساعت مسافه‌دن
طوغری یووارلانوب کلیور ایسه بویه
بیو یه قالنلغی اوقدر آرتارکه حقیقة
قوجه بر طاغ یووارلانوب کلیور ظن
اولنور · ارتق بونك اوکنده هیچ برشی
مقاومت ایده‌مز · زیرا اصل چیغدن
اول اوکی صره امثالی غیر مشهود بر
فورطنه کبی کیدن تضییق هوا ذاتاً بك
چوق شیلری انهدامه مستعد ایلدیکندن
ارقه‌سی صره کلن چیغ دخی بومستعد
انهدام اولان شیلری ازی و یرر ·

نهایت چیغ بویه بیو یه اوقدر

بیورکه بووارلانوب کلدیکی یرلرك میلندن
دها آز میللی بر یره کلنجه ارتق قوت
سقوط کندیسنی تحریکه کفایت ایده‌میه‌رك
چیغ دخی اولدیغی یرده طورر قالور .

چیغدن قورتیله بیلمك ایچون امکان
یك آزدر . یالکزجه بو بلیه‌نك اوکنده
بولنان انسان مکر بیوك بر قیا بولسون‌ده
انك ارقه‌سنه کیزلنسون . چونکه قیانك
اوزرندن سه‌کوب آتلایان چیغك کندیسنه
هیچ برزیانی اوله‌مز . بعضا بیوجك
اغاجلرك ارقه‌سنه سیراولانلر دخی قورتیله
بیلورلر . کرك اغاج چیغه مقاومت ایدر
وکرك اغاج قیرلدیغی حالده اوانسان انك
طاللری اره‌سنده بر اورومجك کبی قالوب
قورتولور . اما کویلر ایچون چیغدن

قورتلمه‌نك چاره‌ٔ یكانه‌سی طاغ جهتنده
یعنی چیغ كله‌جك طرفده اوجه كنیش
استحكام خندقی كبی خندق قازمش
بولنمقدن بشقه هیچ برشی اوله‌مز . چیغ
بو خندقه كیرنجه توقفكارانه برصدمه
پیدا ایدرك كندیسنی پارچه‌لیوب
محو ایدر .

وسبحان الله القادر القهار !

﴿ پارسده مقیاس سفالت ﴾

بیوك باشك بیوك آغریسی اولور دیرلر. مدنیت نه قدر ترقی ایلرایسه واقعا انسانلرك اسباب بختیاریسنی او نسبتده تکثیر وتسهیل ایلدیکنه هیچ بردیه جك اوله میور ایسه ده کویا بوکا مقابل انسانلرك وسائل ضرورت وسفالتلرینی ده او نسبتده آرتدیر. مش اولدیغندن حساب هپ بر یره واریور.

خیرخیر! حساب بریره وارمیور. مدنیتك او قدر ترقی ایده مدیکی یرلرده ارباب غنا — فقط ممالك مترقیه یه نسبتله فقرادن عداولنه بیله جك ارباب غنا — محتاجین فقرانك امدادلرینه یتیشه بیله رك آجلقدن آدم اولسنه ویاخود آجلقدن طولایی بالملأ بوسیه انتحارلر وقوعنه میدان قالمیور ایکن

ممالك مترقيەدە بو حال كورليور . ممالك غير مترقيەدە انجق قحط وآفت زمانلرندە معاونت عموميەيە حاصل اولان احتياج مترقى يرلردە عادتا براحتياج دائمى اولوب بونجە معاونت جمعيتلرى حقيقةً كتم عنايت وامساك مروت ايتدكلرى حالدەدە ينە سفالتك بحق اوكنى الەميورلر .

بوكا دائر غزتەلردە شمدى‌يە قدر پك چوق معلوت مؤلمە كورلمشدر . برفاميليا خلقنك آجلغە تحمل ايدەميەرك جملةً انتحارە قدر كوزە الديردقلرى بيلە غزتەلرە يازلمشدر . آنجق بودفعە پارس غزتەلرندە كوريلن برفقرە اوشهر جسيمدە سفالتك درجۀ حقيقيەسنى موازنە ايچون غايت كوزل برمقياس اولەجغندن بونى

شوراجقده قارئلرمزه عرض ایتمك لازم کلمشدر .

فقط بومقیاسك درجهٔ اهمیتنی تقدیره مدار اولمق ایچون شونیده بیلملیدرکه :

پارسده سفالتك اصل درجهٔ مدهشه‌سی موسم شتاده کوریلور . موسم صیفده اوقدر کورلمز . زیرا یاز موسمنده سوقاقلرده واستحکاملر خندقلرنده وعمومی بغچه‌لرده فلانلرده یاتان سفلا بر درجه‌یه قدر کیزلیدرلر . حتی کچن یاز بولونیا وونسان اورمانی کبی عمومی بغچه‌لرده یوزلرجه سرسری یلری پولیس قالدیرمش توقیف ایلمش ایدی ده ه مدنیت ایچنده وحشت ه دیه بودخی غزته‌لره سرمایه اولمش ایدی . قیش موسمی کلدیکی زمان

ایسه بو اسافلك كافه‌سی پارسده طوله‌رق « ملاذ اسافل » نامیله مؤسس اولان محال خیراته دخالت ایدرلر .

اشبو اسافل ملجألری جمعیات خیریه طرفندن اداره اولنور برطاقم مسافرخانه‌لردركه كیجه‌یی كچیره‌جك یری و سدرمق ایده‌جك برلقمه اكمكی اولمیان فقرا اورایه صیغینه‌رق جانلرینی برهلاكدن محققدن قورتاره‌بیلورلر . بو یولده‌كی ملاذلر دخی پارسده بردن بشدن عبارت اولمیوب مقداری ایجه‌در .

ایمدی پارس غزته‌لرینك روایتلرینه كوره شباط افرنجینك اونجی كیجه‌سی پارسده صنایع نفیسه جمعیت خیریه‌سنك ملجأ فقراسنه یوز یكرمی التیسی قادین اولمق

اوزره اوچ بيك اوتوز ايكی كشی مراجعتله
كيجه‌يی كچيرمشلر وايرتسی كون بونلردن
چـور بايه قالانی يعنی بشـقه يرده قرن
طو يورمق اميدی اولميـوب ده چوربايی ده
او ملجأده ايچمكه مجبور اولانی ايكی بيك
درتيوز سكسان كشی يه بالغ اولمشلردر .
اما بونی بر غزته روايتی ديه تلـقی
ايتمامليدر . ملجأ مذكورك هركون حصه‌
دارانه نشر اولنـان رسمی جـدولندن
انلمشـدركه ادارەنك مصـارفی اكا كوره
تسـويه اولنه‌جغی ايچـون بونده ذكر
اولنان مقادير دخی مكمل بر قونترولدن كچر .
صنايع نفيسه جمعيت خيريه سـندن
بشقه پارسـده هيچ ملجأ فقرا بولنمسـه‌ده
يالكز شو اوچ بيك كشی يرسز ويه .

جكسنز قالسه بنه شايان حيرت بر سفالت
صايلمزمی؟ زيرا شونی ده نظر دقته الهجغزكه
بورالره اويله هر راست كلن كنديسنی قبول
ايتديره من . پارسده مرحمت و شفقت دخی
غايت مقتصدانه بر صورتده قوللانيلور .
بوقسه هر كلن ايچون — ولوكه صارداليا
قوطيسنده كی بالقلر كبی ياتمق شرطيله —
بر يتاق و هر مراجعت ايدن ايچون —
ولوكه اولور اولمز معده يه قبول
ايتديريله بيلمسی محال — بر چوربا مبذول
طوتيله جق اولسه ارباب احتياج طرفندن
وقوع بوله جق هجومه هانكی جمعيت
خيريه تاب آور مقاومت اوله بيلور ايدی؟
حقيقت ! پارسده كی سفالتك درجه .
سنی انسان دوشوندكجه حيرتی آرتيور ،

بو يولده كى خصوصى ملجألردن و پارس
جمعيت عموميهٔ معاونتنك ويرديكى
آيلقلردن و كاليسالرك كيزلى تخصيصاتندن
و سائره دن صكره بنه هر اقشام پاريسده
بيكارجه آدملرك اغزلرينه بر لقمه قويهمزين
شورايه بورايه قيوريلوب ياتدقلرى پوليس
طرفندن ايديلن تدقيقات نتيجه سندن مستبان
اوليوركه او منتظم بولوارلر ميدانلر جاده لر
باغچه لر ايله منقسم او عالى بنالر ايله مزين
اولان بو پاى تختبى مثالده فقر و ضرورتك
وضجرت و سفالتك بو درجه سى ممكن دكل
انسانك ذهننه صيغمز . حيفا كه حقيقت
بوندن عبارتدر .

صیادانه برجولان

Ahmet Midhat 1844-1912

(ازمیر کورفزنده بر سیر وسیاحتی حاکیدر)

محرری

Sayyadane bir cevelan

احمد مدحت

معارف نظارت جلیله‌سنك رخصتیله

« ترجمان حقیقت » غزته‌سنه درج ایدلدکدنصکره
آیریجه رساله شکلنده دخی طبع اولنمشدر

استانبول

۱۳۰۹

﴿ مقدمهٔ ایکنجی موز ﴾

اوروپانك بيوك غزته لرندن هر هانكيسنك همان هرهانكى نسخه‌سى آچلسه « سپور » سرنامه‌سى التنده برطاقم مقالات مطوله كوريلور . قارئين مطبوعات ايچون بونلرى اوقومق هم اكلنجه‌ليدر هم‌ده فائده‌ليدر . اكلنجه‌ليدر زيرا موضوعلرى ذاتاً اكلنجه‌يه تفرجه دائردر . مثلا مجرد تفرج ايچون التزام اولنمش برسياحت بحريه ويابريه وياخود ياريشه صيد وشكاره والحاصل هپ بويله اساسى

وجودجه ادمان ذهنجه استراحتی مستلزم
اوله‌جق اکلنجه‌لره دائردر . فائده‌لیدر
زیرا بو اکلنجه‌لری یاپانلر بهمه حال منسوب
اولدقلری قومك الك کوزی آچیق الك
معلوماتلی الك ترقی پرور صنفندن اوله‌
جقلری جهتله کافهٔ مشاهدات متابعه‌لری
حقنده بونلرك بر ملاحظه‌سی اولورکه
او ملاحظه‌لر ایشته معلومات جدیده اوزرینه
مبتنی بولنه‌رق بو جهتله دخی اوقویانلری
او معلوماته او ملاحظاته تشریك ایتمش
اولور . مثلا جزایر بحر سفیددن برینه
یوز بیك کشی کیتمشدر . بونلرك انجق بر
قاچی سیاحتنامه‌سنی یازمشدر . زیرا دیکر
بیکلرجه کیدنلرك اجرا ایلدکلری سیاحت
حقنده هیچ برکونه فکرلری ملاحظه‌لری

اوله‌مزکه یازسونلرده انلرك مطالعه‌سندن
ابنای نوعلرینی مستفید ایلسونلر. انلرك
برکیی‌یه راکباً محل مذکوره کیتمسی،
ایله بر مانوفاتوره صندیغنی برکیی‌یه تحمیلاً
اورایه‌قدر کوندرمك آره‌سنده هیچ بر فرق یوقدر. محل مذکور
حقنده یازیلان سیاحتنامه‌لرك تعددی دخی
بونلردن برایکیسنی اوقودقدن صکره دیکر-
لرینی‌ده اوقومقدن استغنا حاصل ایتمز.
چونکه قرائت واقعه‌دن ایدیله‌جك استفاده
یالکز اومحل حقنده معلومات المقدن‌ده
عبارت دکلدر. زیرا بومعلوماتك تاریخه
عائد اولانلرینی تاریخدن وجغرافیایه عائد
اولانلرینی جغرافیادن المق دها مکمل دها
قولای اولور. اصل استفاده اوجولانی

اجرا ایدن ذاتك ویاخود ذواتك مشاهدات
واقعه سندن متحصل احتساساتی ملاحظاتی
اولوب ایشته بونلر سیاحك كندی
مخصوصاتندن اولسیله بشقه هیچ بر كتابده
بولنه‌مزكه اوقویوب استفاده ایتمك ممكن
اوله بیلسون .

اوروپا مطبوعاتنده بویولده كی «سپور»
مقاله‌لری قارئین مطبوعات نزدنده اوقدر
لذتله مطالعه اولنوركه بعض الك مهم ومعتبر
كبارك اجرا ایلدكاری سپورلره الك معتبر
غزته‌لر طرفندن برر ده مخبر قبول ایتدیر-
یلور. بومخبرلر ایسه اویله شئونات عادیهٔ
یومیه یازان عجمیلردن چراقلردن عبارت
اولمز. اویله عرفان وادب صاحبی ادملر
اولوركه جولانی اجرا ایدن كباره عادتا

كفو وارقداش اوله بيلك صلاحيتى مكتسبدرلر . ايشته بونلرك قلمندن چيقان جولانات حكايه لرىده هم اكلنه رك هم استفاده ايدرك اوقونور . فقط بويله جداً وقوعه كلن جولانلر قارئين مطبوعاتك احتياج حس ايلدكارى قدر كثير الوقوع اوله بيلورلرمى؟ صكره كبار نوع بشرى قارئين مطبوعاته اوقوته بيله جق مقاله لره زمين تداركنى متعهد آدملر ديه حكم ايتمك لازم كلور . بوسببه مبنيدركه بعض محررلر حقيقةً وقوعنىده بكلهمكسزين خيالاً اجرا ايلدكارى سياحتلره حقيقت رنكى ويرر جه سنه برمهارت مصورانه ضميمه اوله كوزل شيلر قلمه الورلركه مطالعه سيله قارئلرينى ينه هم اكلنديررلر هم مستفيد ايدرلر .

عجبا بزده بویلده سپورلر هیچ اجرا اولنمزلرمی ؟

چوووق ! .... کبارمزدن کبار زادکانمزدن بر چوق ذوات صاحب اقتدار واردرکه براً بحراً وبالخصوص بحراً دن زیاده براً هله صیدوشکار مقصدیله کوزل کوزل جولانلر یاپارلر.

اویله ایسه بونلر نیچون یازلمزلر ؟ نیچون صحایف مطبوعاتده کیره‌رك انلری اوقو یانلری هم اکلندیروب هم مستفید ایتمزلر؟ عجبا بزده بونلری یازه بیله جك محررلرمی یوق ؟

چوووق ! ... فقط بومحررلرمزایله اوکبارمز وکبار زادکانمز آره سنده مناسبت وتعلق بوقدرده انك ایچون یازلمزلر .

شویله برمناسبت همان ایلك دفعه اولمق اوزره بوكره صیادانه برجولان خصوصنده وقوعه كلمشدر. همده یالكز برآ دكل. یالكز بحراً بیله دكل! هم بحری هم بری كه یالكز ایشك بوقدرجغنی تصور بونك نه مكمل براكلنجه اولدیغنی اذكیای قارئینمزه ابتداءً و مقدمةً دخی تصور ایتدیره بیلور. تفصیلاتی ایسه بروجه آتیدر:

*

* *

(قرار وتهیأت ابتدائیه)

احبادن وكبارزادكانمزك الڭمدوحلرندن الك معروفلرندن عز *** حضرتلری اوروپالیلرك «سپور تمن» یعنی سپور آدمی دیدكاری ذواتك الك جدیلرندندر.

آوجیلق کبی جندیلك کبی دکزجیلك کبی
الك کبارانه اکنجه‌لرك کافه‌سنه مراقلیدر.
هر مراق ایلدیکی شیلرده‌ده نخی حد معروفه
تمامیله واصل اولدقدن فضله براز ...
یوق براز دکل بر خیلی‌ده دها
اوته طرفه ییله کچر. ذاتاً بتون اوروپایی
مدت مدیده طولاشمش واورانكده کبارلیله
الفت وانسیت پیدا ایتمش هرکبارانه
مراقلری اطرافیله تتبع ایلمش بر مکمل
آدمدر. کندیسی اوتوزایله قرق ارهسنده
برکنج آدم غایتده تناسب اندام وملاحت
وجه صاحبی محبوب قلوب برآدمدر.
شیله طرفلرنده ذاتنه مخصوص برصید
کاهی واردر که اوروپا اصولنی برازده
کندی ذوق ومزاجنه توفیقاً بالتعدیل

كافهٔ اسباب استراحت وسهولتی اورایه
جمع ایلمشدر. اورایه قره‌دن کیتمک ایچون
اقتضا ایدن مراکبه وهله صید وشکار
طاقملرینک اک مکمللرینه مالکدر. بوذات
نه‌یه مراق ایدرایسه انک اسباب ووسائللرینی
حقیقةً بشقه‌لرنده اوقدری بولنه‌میه‌جق
درجه‌لرده مکمل اوله‌رق استکمال ایلر.
دکزه‌ده مراقی واردر. استانبولجه
برنجی درجه‌لرده دکل ایسه‌ده اندن براز
اشاغی وایکنجیدن براز یوقاری برده
قوطره‌یه مالکدر. احبابنی پک سور.
احبابی‌ده کندیسنی پک سور. یالکز باشنه
اکلنجه‌دن خوشلانمز. احبابی‌ده انک
سوقیله اکلنجه‌دن پک خوشلانور.

ایشته بوذات ممدوح ومحترم برقاچ

دفعه ـ قارئیمزك خدمت تحریریه سنده ارتق امكدارلق صفت موجب المفخرتنی اكتساب ایلمش اولان ـ محرر بوعاجزی قوطره سنه دعوتله بكله‌وزدن طرابیه و بیوكدره وقواقلره طوغری تفرجات بحریه اجرا ایتدیرمش ایدی كه ایشته عالمده هیچ بر صفایه مقیس اوله‌میان شو صفای بحرینك طبع عاجزانه‌مزده پیدا ایلدیكی شطارت فوق العاده‌دن كندیسی ده خوشلانوب ایتدیكی دعوتدن ندامت كتورمامش ایدی •

پچن هفته‌نك كونلرندن بریسنده دیدی كه :

— مدحت ؛ سنی اوزونجه بر جولان بحری یه دعوت ایده‌جك اولسه‌م اجابت

وقبول ایلرمیسك ؟

بالطبع دوشوندك . اوزونجه ! بزم ایچون اویله اوزون اوزادی یه خدمتدن تباعد قولای اولورمی؟ مع هذا قیصه‌جه‌سندن پك زیاده متلذذ اولدیغمز صفای بحرینك اوزونجه‌سنده ایرنمكه باشلادق. صوردق‌كه:

— اوزونلغی نه‌قدر ؟

— بر كون ایكی كون اوچ كون نه‌قدر ایسترایسه‌ك !

— نره‌یه كیدیله‌جك ؟

— ازمیده كورفزینه طوغری ! طوشانجیله كیدر اوزوم یرز !

احتمال‌كه قارئلرمز اوزوم یمك ایچون طوشانجیله قدر كیتمكی كرچكدن اوزون

صايارلر . حالبوكه بشقه يرلرده يڭه عينی بومقصدله دها اوزاق سياحتلرك كلفتی اختيار اولنيور . ار باب مراق اوزوم يمك ايچون روسيه‌دن قالقوب اسپانيايه قدر كيديور . بز انلره بكزه‌يه‌ميز يا ! فقط هيچ اولمز ايسه طوشانجيله قدر كيتمك ! . . . . . .

بز بومطالعه‌ده ايكن عز *** حضرتلری شونی‌ده علاوه ايلدی‌كه :

— جولانی براز دها اوزاتمغه راضی‌اولورسه‌ڭ اورالرده برده‌بيلديرجن وككلك آوی ياپارز .

— آوجيلقمی ؟ اومراق كنجلكده وار ايدی . پك چوق زحتلرينی چكدك . نهايت طويدق اوصاندق‌بيقدق .

— ینه تجدید ایلرز.

— اوقابل دکل آ؟

— پك اعلا! آودن واز کچرز.

— یوق! مادام که سزك سودیککز شیدر بن ایستمیورم دیه ذوقکزدن محروم قالهکزیده تجویز ایده‌مم یا؟

— دیمك انیده قبول ایده‌جکسك!

— های های! اما هپسنی قاچ کونده یاپوب بتوره بیلورز؟

— ایکی نهایت اوچ کونده!

یواش یواش یورکمزایصنمغه باشلادی. سوزك طوغریسنی ایسترایسه‌کز بکده یواش یواش دکل! عادتا حیزلی حیزلی! ذاتا پنجشنبه کونلری جمعه کونی چیقه‌جق غزته‌یی یاپدقدن صکره جمعه ایرتسی

ایچونده براز مسوده برافدرق آق بابایه
کیدوب تا پازار و بعضا پازار ایرتسی
کونی ایمك معتادمزدر . ایشته جمعه بر
جمعه ایرتسی ایکی پازار اوچ کون !
بو مدت ظرفنده اوجولانك اجراسی قابل !
بونی دوشونور دوشونمز دوستمزه
دیدك که :

— بر پنجشنبه کونی کیدیله جك
اولورده بنده برایکی کون اولدن حاضر-
لانور ایسه‌م اوچ کونی بوجولانه حصر
ایده بیلورز .

ممنون اولدی . دیدی که :

— تمام ! بو پنجشنبه !

— پك اعلا ! بوپنجشنبه ! بوکون نه ؟
پازار ایرتسی ! اوکزده صالی چهارشنبه ...

هـووو ۰۰۰۰ بر چـوق کونلر وار ۰ بن
چالشور بورادن غیبو بتمی خدمت نقصا ـ
نیـله بللی ایتمیـه جك تدارکاتی اجرا ایده
بیلورم ! فقط اثنای سـیاحتده نه یـوب
ایچه جکز ۰ چونکه بیلورسك یا ؟ بن
برخیلی زماندنبری معده اتساعندن طولایی
حکیملر الندهیم ۰ اویله آبورجوبور شیلری
یه‌مم ۰ کنـدی یه جکمی کنـدیم تدارك
ایتملی‌یم ۰

— بن انی ده دوشـوندم ۰ سـن یـه
قـوری کوفته کی ات سـوکوشکی فلان
یاپدیر ۰ بن ده نواله تدارك ایدرم ۰

— یالکز ایکیمز می یز ؟

— خیر ۰ ، بزم اشرفدن ماعدا ایکی
ارقداشمز دهـا وار ۰ بریسی مفـ ۰۰۰

بك ديكری ده نا ٠٠٠٠بك ! هانيا بيليور . سك يا ؟

— اوت اوت ! موافق احبابلر !

— ديمك اوليوركه پنجشنبه لهوا . لانقرا !

— های های !

— پارول دونورمی ؟

— البت ! الله صاغلق ويرايسه !

*

* *

﴿ عزيمت وكيفيم ﴾

بوقرار اوزرينه صالی وچهارشنبه كونلرينی كرجكدن برعمله كبی چالشمقله كچوردك . پنجشنبه دخی بويله چالشنجه اوچ كون غيوبتله هيچ برايشمز نقصان قالميه جغنی تحقق ايلدی . يولی عكاری

پنجشنبه کونی یاپیله جق ایدی. هم ده ایی کون قویون کسدیره‌رك! چونکه برکون اول کسیلن ات ایله یاپیلان کوفته وسوکوش یته برکون اول بوزولور.

برده چهارشنبه اقشامی بکقوزده‌کی کهنه یالیزه کلنجه‌عز *** حضرتلرندن کلمش برخبر بزی قارشولامسونمی؟ «بو اقشام کیدیله جکمش!» دینلدی. بو اقشام‌می؟ هیچ اویله شیمی اولور؟ بز دها هیچ بر شی حاضرلامدق. مگر عز *** حضرتلری هر شیئی تهیئه ایتمش. بزم قورو کوفته‌یی‌ده یاپدیرمش سوکوشی‌ده. مع هذا او اقشام حرکت ایدوب‌ده کیجه بوغاز ایچندن اشاغی‌به اینك هیچ حسابه الویرمه‌دی. قوطره ایله کیدیله جك. کیجه بوغازدن

بيك دانه ايشلب واپورلرى چكيور . انلرك
ليمان نظامنه كوندوز بيله نه قدر مخالفت
ايلدكلرى كيمك مجهوليدر ؟ آز قضالرمى
اوليور ؟ برقاچ سنه‌در قاچ بيوك واپورلر
مصادمه شرينه اوغراديلر ؟ بن ايسه ايچه
قورقاق برآدم بو واقشام كيده‌مم والسلام .
بورالرينى يارى تحريراً يارى ده آدملرمز
واسطه‌سيله تبليغاً بر بر يمزه اكلاتدق .
نهايت ايرتسى پنجشنبه كونى صباحلين
ايركندن حركت ايده‌لم ديه و يريلن قراره
مخالفت ايده‌مدك . بريسى بكار بكندن
ديكرى قز قوله‌سى آچيقلرندن بينه‌جك
اولان ايكى ارقداشلرمزه‌ده اويله جه خبر
كوندرلمش . بو خبرلر بو قرارلر هپ
او كيجه ويرلمش . بناءً عليه اغستوس

رومینك یكرمی طقوزینه مصادف اولان
پنجشنبه كونی صباحلین ساعت بر صولرنده
بكقوزدن كیفم ایله یوله چیقدق .
« كیفم » تعبیرینی اكلایه مدیكز .
دكلمی ؟ « كیفم » عز *** حضرتلرینك
قوطره سنك اسمیدر . بو قوطره سكز
اون سنه مقدم مالطیزمی كفالونیه لیمی
نره لی ایسه بر اوسته واسطه سیله
استانبولده یاپلمش اوفاق وكوزل بر
تكنه در . اون اوچ مترو قدر بویی اوچ
مترو عرضی ایكی بچق قدر عمقی واردر .
اون درت طونه تحملنده اولان تكنه نك
قیچ طرفنده اوچ مترو طول وایكی مترو
عرضنده بر ترانه یعنی اوستی آچیق انباركی
براوتوره جق یری اولوب اندن صكره

باشـه طوغری ایکی بچق مترو قدر طولی
وتمام تکنه‌نك عرضنه مساوی عرضـده
برقـاره‌سی واردرکه ایکی طرفنـده‌کی
کنیشجه منـدرلری یتاق خدمتنی‌ده کوره
بیلورلر . بوقاره‌نك اوته‌سـنده‌ده طقسان
سانتی‌مترو عرضنده وتکنه‌نك تمام‌عرضنه
مساوی طولده‌بر یرده‌ها بولونمشدرکه انك‌ده
اسـکله طرفنه بر بوز یقانه‌جق بریاپیلوب
سنجـاق طرفی یته بو بولده دیکراحتیـاج
ایچون تخصیص اولنمشـدر . نهـایت باش
طرفنده راحتجه یاتیله بیله‌جك ایکی کمیجی
یتاغنی حاوی برده‌باش‌التی واردر .

قوطره‌نك آرمه‌سی یالکز بردیرك ایله
برده باسـتونه مربوط درت یلکنـدن
عبارت اولوب بونلرك بریسی « رانده »

دنیلن بیوك یلکن ودیکری انك اوك طرفنه
چکیلور و « ترینکت » دنیلور مثلث یلکن
واوچنجیسی باستون اوزرینه اوزانور
فلوقه و دردنجیسی ده رانده یلکننك
« پیق » دنیلن دیرسکی ایله قولونانك
اوستنده‌کی اوق چوبوغنه ربط اولنور
« قونطره رانده » یلکنیدر .

کیفمك ایچی درجهٔ کافیه‌ده دوشمش
ودرجهٔ کافیه‌نك اوست طرفنده عد
اولنه‌جق بربولده تزیین دخی ایدلمشدر .
دوشه‌مه‌سی ایکی طرفك مندرلری
یاصتیقلری وزمینك بچه‌سی فلانی اولوب
تزییناتی دخی هرطرفنه کوزل ومقامنه
مناسب رسملر تعلیق ووضع اولنمسندن
ویازی طاقی وسلاح طاقی ودوربین

وباروتو وپوصله وخریطه کبی شیلردن عبار تدرکه اوراجغه کیرن برآم کندیسنی حقیقةً برسیاحت بحریه‌یه مهیا برکمی قاره‌جغنده بولور .

کیفهك اوفاجق برطوپی بیله واردر .

بریسی قپودان و دیکری طایفه خدمتنی کورر ایکی نفر دخی ماهر ملاحی بولنوب فقط اصل افندیلرینك حسن طبیعتی حسبیله بونلر کمینك ایچنی غایت تمیز ونظیف برحالده بولندیررلر .

« افندیلرینك حسن طبیعتی » دیدك . بونك بعض مثاللرینی کوسترملی یزکه ایش بحقٍ اکلاشلسون . مثلا خارجدن قوطره‌یه کیریلور ایکن کوپشته‌یه باصمامل . هیچ کمسه باصماملی . کندیسی ده باصمز . چونکه

کوپشته یك کوزل یاپلمش واوزری خفیفجه
جلالنمش بر تخته‌دن اولوب خارجده
توزلانمش طوپراقلانمش چامورلانمش
قوندره‌لر ایله بوکا باصیله‌جق اولورسه
کیرلنمکدن بشقه ایاغك قوتلیجه باصمش
اولدیغی یردن اوزولوب بوزولمسی بیله
ملحوظدر . کذلك کوکرته اوزرنده
وقاره‌ده پوتین ایله کزمامللی . برچوق
چفت ترلك تدارك اولنمش . انلری کیملی .
پوتین بوتحلده هم پیسلك عداولنور هم ده
شورایی بورایی یرتاراوزر بوزار برمضر
آیاق قابی صایلور . قاره ایچنده یمك فلان
یماملی . یمك یدیلن یرده مغایر نظافت درلو
احوال اولور . بن اولسه‌م سیغاره بیله
ایچرتمز ایدم . زیرا قاره یك اوفاق اولد .

یغندن البته توتون ایسی قوقار . اکر
انسانده حسن طبیعت اولمزده بوقدر دقتلی
طورانمز ایسه شومینی تراسه ایله
قارهده هم اوتورمق هم یاتمق هم یمك
وقهوه وچای ایچمك کبی بر معیشت
داخلنده اوچ درت کون زمان کچوریله جك
اولدقده اورالری خراب پیس مردار
برحاله کیرمزمی ؟ دیمك اولیورکه بو بله
بر برده جماعتك رئیسی نه قدر تمیز اولورسه
بجادر .

ایشته حال وشانی نظام و انتظامی
بویله آز سوز ایله قارئلرمزه طانتدیردیغمز
قوطره ایله بکقوزدن بوله چیقدقکه هوا
« سنبلی » اطلاق اولنه بیله جك درجه دن
براز دها بلوطلی وروزکار دخی شمال

شرقی یعنی پویرازایدی . حتی « یغمور یاغه جقمی ؟ » سؤالی برقاچ دفعه بر قاچ اغزی جـولان ایلـدیکی کبی « خیر ! یغمور یوق ! » جـوابی‌ده انلری تعقیب ایلیور ایدیسه‌ده طوغریسی یا بو جـوابلر اوقدر تسلی بخش قلوب اوله‌میورایدی .

بکار بکی اوکار بنه کلدیکمزده ساحل جهتنه تحـویل دوربین دقت ایلـدك . ارقداشمز مفـ . . . بك افنـدی‌یی آره‌یور ایدك . بالطـبع اوبزی دها اول کوره‌رك برقایغه بنمش اولدیغی حالده مندیل صا ـ للامغه باشلادی . کوردك بزده‌مقابله‌ایلدك . همان براورصـا اجراسـیله قـوطره‌یی « صـوبرا » حالنه کتوردك که بوحالده روزکار تمامکینك باشندن کله‌رك یلکنـلر

اوزرنده تأثیری اولهمیهجغندن واپورجی
تعبیرنجه « استوپر » ایتمش اولدق .
مف ... بك افندی قایغیله یناشدی .
کمدیسندن اول زاغاری قوطرهیه آتلادی .
ها ! باقکز زاغار دیدکده شمدی خاطره
کلدی . جملهٔ تهیئات سفریهدن اولهرق
عز *** حضرتلرینکده ایکی زاغاری باش
التنده کندیلرینه تهیئه ایدلمش اولان یره
یان کلوب قورولمشلر ایدی .
ارقداشمزی آلدقدن صکره راورصا
دها اجرا ایدرك ینه یوله دوام ایلدك .
بو اورصالر اجرا اولنور ایکن یلکنلرك
تمام روزکار استقامتنه موازی کلهرك
پاطر پاطر پاطردامهلری انسانه نه قدر
کیفویر یور ! روزکار بوپامزدن کلدیکی

ایچـون اویله قوطره یی برطرفه یاتیرمه-
سی ذوقی هنوز باش کوسترمامش ایدی.

قزقوله‌سـنه تقربمزده اوچ دوربینی
اوچ چفت چشمـان دقته تطبیـق ایدرك
اوکزی یان طرفلرمزی تفتیشه باشـلادق.
مکر آره‌دیغمز صـولك آرقداش قزقوله‌سی
ریختمنه چیقه‌رق اورادن بزه مندیل صا-
لالایورایمش. بزمده بعضـلرمز مندیلمزی
بعضلرمز فسلرمزی صاللایه‌رق کمال شوقله
اشـارت ویردك وقزقوله‌سنی اشـاغی‌یه
طوغری کچرکچمز براورصا دها اجراسیله
برصو براوضعیتی دها الدق. نا ... بك
دخی صید وشـکار طاقیله برابر قوطرایه
آنلادی.

*

* *

﴿ مرمره‌ده ﴾

بریسی بکار بکندن دیکری قزقوله سندن
بیننن ایکی ارقداش ایله معارفه‌مز یالکز
بر دفعه اوده یك مختصر اوله‌رق وقوعه
کلمش ملاقات نتیجه سندن عبارت ایدی .
فقط انسانلر « کامل » اولنجه معارفه‌نك
درحال بر صورت مکملیت الی ویره‌جکی
درکار دکلیدر ؟ بناءً علیه بش اون دقیقه
ظرفنده جان جکر اولی ویردك کیتدی .
کیفم قزقوله سندن مرمره‌یه طوغری
توجه ایدر ایتمز نظر حیرتمزی استقبال ایدی
ویرن وسعت عظیمهٔ دریانك طبعلره بخش
ایده‌جکی لطافتی سکوت ایله کچورمك
قابلمیدر ؟ کرك رومانلرمزده کرك سیا-
حتلرمزده بویله استانبولدن مرمره‌یه

خروجی برچوق دفعه‌لر تصور ایتمش ایسه‌لرده هر دفعه‌سنده بشقه درلو مشاهدات و بناءً علیه بشقه درلو احتساسات تجلی ایلدیکندن بر دفعه‌کی تصورات دخی دیکر دفعه‌کیلره مشابه و مقیس اولمز .

اوت ! بوغاز ایچی دخی بك کوزلدر . بونی کیم انکار ایده بیلور ؟ هله بوغاز ایچنی ایلك دفعه کورنلر حیرتلرندن غشی درجه‌لره کاورلر . استانبوللیلردن بیله مدت مدیده بوغاز ایچنی کورمامش اولانلر او حسرته قاووشی ویرنجه تنفسه باشلادقلری او سرین و جید هوایه طویه‌یورلر ایمش کبی صیق صیق بیوك بیوك بول بول نفس المغه باشلارلر . کوزلری هانکی طرفه دها اول دها چوق باقه‌جغنی شاشیره‌رق

برآنده بیك طرفه‌دونوب هرجهته بردن‌مد
انظار حیرت ایده بیلکه جان آتارلر. لکن
بوغاز ایچنده « دائمی » دنیله بیله‌جك بر
صورتده اقامت ایدنلردن بوحال بر زمان
صکره عادتا زائل اولور. انسان بولندیغی
نقطه‌دن بر طرفه طوغری باقدیغی زمان
تمام هدف انظاری اولان یرلری ارتق
دماغی ازبرله‌مش اولدیغی جهتله خیالی
دها اوته طرفه کچه‌رك « بونك‌ده ارقه‌سنده
نه‌وار ؟ » دیه دوشونمکه باشلار. حدود
مشاهده و تماشا کندیسنه طار کلور.
نظری فکری کوکلی او حدوددن دها
واسع بر فسحت آره‌مغه باشلار.
ایشته بوحاله کلمش اولان انسان برکره
سرای برونی ایله قز قوله‌سی آره‌سندن

مرمره یه طوغری بوللانجه ذهننك كوكلنك آره‌دیغی وسعت بردن بره كندیسنی قارشولایی ویرر . اوته‌دنبری متحسری اولدیغی آره‌دیغی آرزو ایلدیکی شی بویله‌بردن بره قارشوسنه چیقیویرنجه « كوكده آره‌دیغمی یرده بولدم » دیانلرك سوینجلرینه‌ده فائق برسوینج حالنده بولنور . یوقارودن‌كوك یوزینك‌واشاغیدن دكز سطحنك براشه‌رك تحدید ایتمش اولدقلری حدودهرزمان هریرده كوریله‌میه‌جكندن بر نادیده‌یی وهلهٔ مشاهده‌دن متحصل حیرت همان انسانی یاقه‌لاییویرر . اویله یا ! نظر امتداد ایدوب حدود مشاهده وتماشا اوزاقلاشدرنجه صانكه كوك آلچالیور وسطح بحر یوكسلیور كبی

برحال ایله ایکیسـنك حدود تلاقیسـنده پیدا اولان خـط منحنیٔ افق هركسـك هرزمان هر یرده تصادفله تماشا ایده بیلدیکی شیلردن دکلدر . استانبولده اك واسـع برجاده اوزرنده خانه‌سی اولانلرك حدود نظارت و مشاهده‌لری جاده‌نك او ته طرفنده‌کی خانه‌لر ایله محدود دکلیدر؟ بودکل آبوغاز ایچینك اك کنیش یرلرنده یالیسی اولانلرك سـکز طقوز یوز حتی بیك بیك ایکیوز متر ودن عبارت بولنان میـدان نظارتلری بیله افق تام بعدینه نسـبتله پك تنك عد اولنور . اویله دکلمی ؟

آچیق هوالرده کوموشی رنکنده اولان مرمره سطحی بوکونك بلوطلی هواسنده

وپوراز روزگارینه مقابل « فیروزی » دنیله بیله جك رنكی ده تجاوز ایدرك عادتا « چیویدی » درجه سنی بولمش ایدی . هم ده اویله بادانه فرچه سیله سوورولی ویرلمش یكنسق بررنك دكل! استادفرچه سیله باخصوص اول استاد ازلی وابدی قلمیله نقش اولنمش كه هرتلاطمده امواج تپه جكلرینك ذروه جكلرنده قباروب آغاران كوپوكلر انسانك نظرتماشا وحیرتی اوكنده بیكلرجه تپه لری قارلی پیره نه جكلر آلچقلر بالقانجقلر تشكیل ایلیور . كرهٔ نسیم ایچنده الك بنام جبال شاهقه یه میدان اوقویان بلوطلرك بربری اوزرینه بیغیله رق پیدا ایلدكلری كثافت آره سندن بعضاً بول بولوب چكن اشعهٔ آفتاب سطح آب

اوزرینه براستقامت مائله ایله خطوط
مستقیمه سنی اوبله فرلاتوب آتیورکه
اوزاقدن غایت شدتلی وصاغانافلی برنور
یغموریدر ظن اولنیور . کلیبولی جهتنه
طوغری غیب اولوب کیدن نظر اوهیچ
برشی ایله محدود اولمیان فسحت محضه
ووسعت مطلقه ایچنده شاشیروب
قالیورده برده اناطولی ساحلنه طوغری
برتحول والهانه اجرا ایدی وبرنجه برنجی
پلانده قپو طاغی اورام ژئولوژ بقیه سنی
وانك ارقه سندن صوك پلانده کشیش
طاغنك لباس ابدی سفیدینه بورونمش
تلالئی کورنجه وهله بو لوحهٔ بی نظیری
اصابت انظار حسرتدن وقاه یه چالشیور.
مشجه سه برصنعت برمهارت ایله وهپ

اوقلم قدرتله رسم ایدیلن بیاض وخفیف
بردومانك تباعد نظره متناسباً ارتق الك
اوزاقلرده جبالی ده بلوطلری ده یکدیکرینه
قاتەرق نهایت بسبتون ستر ایلدیکنه دقت
اولنجه انسانی برسکوت مبهوتانه استیلا اتمامك
قابل اولەمیور . فقط نظر او طرفدەده
مخلانوب قالیور . متعاقباً بر تحول دها
اجرا ایدرك اطەلر ایله ینەدك وقارتال
جهتندن او صحاری خضرایه اوغرانجه
کویا اولکی مشاهداتندن بك یورلمش ده
راحت وحضوری بو جهتده بولمش
کبی قلبه فرح بخش بر اطمئنانه نائل
اولیور .

بوقاروده « فسحت محضه » و « وسعت
مطلقه » ایله تعبیر ایده بیلدیکمز شیئك

ایچنده الڭ بیوك کوزللك دخی بر عظمت
مهیبه‌در . اوت مهیبه ! فقط او هیبتی
قاضی کویی واطه‌لر واپورینه بندیککز
زمان بوله‌مزسکز . یالکز بونلره بندیککز زمان
دکل تریسته و یامارسیلیا واسکندریه‌یه
کیدن پوسته واپورلرینه بندیککز زمان هیچ
بوله‌مزسکز . بز بونلره دفعاتله بنمشزدرده
بوله مامشزدر . بوهیبت لطیفه‌یی تقدیر
ایده‌بیلمك ایچون بزم بوکون یاپدیغمز کبی
اوفاجق بر قوطره‌یه بنمك لازمدر . حتی
یالکز بر چفته پیاده قایغه بنمك دها مناسب
اولوریا ! چونکه بر بیوك واپورده انسانك
نظر تماشاسی اوکنده ایلك پلانی یعنی ایلك
حدود نظارتی واپورك کوپشته‌لری
کوکرته‌سی آرمه‌لری فلان تحدید ایدرلر

بونلر ایسه یقیندن برقاندها آرتان جسامتلری
حسبیله ذاتاً پیشگاه نظر تماشاده بر عظمت
و هیبت تشکیل ایدرلر . دکزك وسعت
مطلقه‌سی و دکز ایله سمانك فسحت محضه‌سی
بوکا نسبتله ایکنجی اوچنجی پلانلرده
قاله‌رق اولسه اولسه بو لوحهٔ طبیعیه اوز .
رنده کی اصل مقصود اولان رسمکی و آرمه
اوله‌رق دکز وسما و بونلرك مشترکاً
تشکیل ایلدکاری افق ایسه اورسمك
اولوحه‌نك «فون» نی یعنی زمین بعیدینی
تشکیل ایده‌بیلیرلر . انسان برکوچك
تکنه ایچنده بولندیغی زمان ایسه
بیوك واپورك کو پشته‌لری آرمه‌لری کبی
نظرنی اول بابده اشتغال ایده‌جك اشباح
قریبه قالمیه‌جغندن نظر دفعةً او فسحت

مطلقه‌یه او وسعت محضه‌یه اصابت ایدی
ویررده انلرك هیئتی‌ده درحال دماغه عکس
ایلیی‌ویرر .
ایاستفانوس‌اوزرندن کلیبولی بوغازی
مرمره اطه‌سی قپوطاغی مودانیا وکشیش
طاغی ازمید وپندیکه طوغری شویله بر
کار واری کزدیروب بر خط منحنی رسم
ایتدیردیکمز نظری اوبله فنار بغچه‌سی
وقاضی کوبی طرفلرینه قدرده کتوروب
اوراده مخلایه‌مز یا ؟ سوق طبیعی یالکز
نره‌لره طوغری کیتدیکمزی ویاخود کیده
بیله‌جکمزی بزه آراشدیرتمق ایله قالمز .
نره‌دن کلدیکمزی ده‌آراشدیرتر . بناءً علیه
ایستر ایسته‌مز برده آرقه طرفزه باقه‌رق
قز قوله‌سی تکرار نظرمشاهده‌مز اوکنده

عرض اندام ایدر .

قزقوله‌سی ! هم بو ایکنجی دفعه‌ده نظر تماشامزه عرض اندام ایدیشنده ارتق کوزلرمز ذهنمز ایلروده‌کی وسعت و فسحت ایله‌ده منحصراً مشغول قالمز . برازده قز قوله‌سنی دوشونه بیلورز .

دوشونه بیلورز ظاهر ! هم‌ده باقکز نصل دوشونه بیلورز :

* * *

(قز قوله‌سی)

بوکا نیچون « قز قوله‌سی » دیمشلر ؟ قدیم روملر « هه‌رو قوله‌سی » دیدکاری ایچون ! او یله دکلمی ؟ زیرا هه‌رو بر پرنسس ایمش . بو « پرنسس » کلمه‌سی لسانمزجه الفاظ مستعارهٔ جدیده‌دندر .

اصلندن « قرال قزی » دیرلرایمش، قوله‌یه
دخی « قرال قزی قوله‌سی » دنیله دنیله
شو اوچ کلمه‌دن بریسی زائد کوربله‌رك
اوده قرال کلمه‌سی اولمق اوزره حذف
ایدلمش ومضاف الیهك حذفی مضافك
آخرنده‌کی « ی » اداتنك ده حذفنی استلزام
ایتمش « قز قوله‌سی » اولمش. آلکز سزه
برده اعلال!

فقط شو مینی مینی فقره‌جق ایچنده
نه‌قدرده خطالر نه قدرده یالانلر قارشمش!
بزه یعنی عثمانلیلره کلنجه‌یه قدر بو یالانلر
اذهان اوانیده کرچك درجه‌سنده بر
قوت پیدا ایدرك « هه‌رو قوله‌سی » یرنه
« لئاندر قوله‌سی » دنیلمش که لئاندر قز
دکل ارکك ایدی. کرك لئاندر اولسون

کرك هەرو اولسون هر حالده بر قرال قزی
کویا عاشقیله معاشقەدن منع اولنمق ایچون
بر محفوظ یره قونلمق لازم کلمش . الك
محفوظ بر اولمق اوزره دخی دکز اورته.
سنده بر کوشك یاپلغه لزوم کورلمش.
ایشته بولزوم اوزرینه قز قولەسی یاپلمش
ایسه‌ده عاشق اورایه دخی کەرك معشو.
قەسیله ملاقات ایده‌بیلمش . حالبوکه دکز
اورتەسندەکی بریر « محفوظ » اولەجق
ایسه قز قولەسندن اون اون بش میل
اوتەده خیرلی خیرسز بونجه اطەلر
واردر . قزی انلره کوندرمك دها موافق
اولمزمی ایدیکه صالاجق طرفندن قز
قولەسنه چوجقلر بیله یوزەرك کچه‌بیلدکاری
حالده صبحان اطەسی هانری بولوەر اطەسی

کبی اوزاق اطـه‌لره یوز بیکـده بر کشی
قایق ایله‌ده کیده‌میور .

واقعا اساطیر یونانیه میاننده « هه‌رو
ایله لئاندر » معاشقه‌سی واردر . هه‌رو
اوزمانلر سه‌ستوس دینلن و کلیبولی بوغاز
ساحلنده و نعره برونی قارشوسنده الیوم
بووالالی قلعه‌سی دینلن موقعده کائن اولان
قصبه اهالیسندن بر کوزل قز اولوب
کوزللکی ایچون وه‌نوس معبودسنه وقف
ایدیله‌رك انك عبادتخانه‌سی راهبه‌لری
میاننه داخل اولمش . قارشو طرفده واقع
اولوب اوزمانلر « آبیدوس » دینلن نعره
برونده دخی لئاندر نامنده بردلی قانلی
وارایمش که هه‌رونك مفتون جمالی اولمش .
هر کیجه لئاندر دکزی کچه‌رك هه‌رو ایله

ملاقات ایدر ایمش . اما دکزی یوزرکی
تکر ایمش یوقسه برقایغه بینه‌رکی یورالرینی
چوق اراشدیرمیکز . فقره‌نك دهاشاعرانه
اولمسنی ایسترایسه‌کز دیه‌لم‌که یوزرلك تکر
ایمش . نهایت برفورطنه‌لی کیجه‌ده ینه
دکزی تکر ایکن لئاندر غرق اولمش .
هه‌رو بومفارقت ابدیه‌یه طیانه‌میه‌رق
اودخی کندیسنی دکزه آتوب انتحار ایتمش .
بوعاشقانه وشاعرانه وقعه برچوق شعرایی
رساملری فلانی احساس ایدرك کیمی
شعریله کیمی رسمی ویاخود حکیله بونی
درلو درلو توصیف وتصویر ایلدکلری
کبی شاعر شهیر موزه دخی بوکا دائر پك
کوزل بر نظم یاپمشدر .
ایشته هه‌رو و لئاندر حکایه‌سی

بوندن عبارتدر . دقت بیورلدی یا ؟ وقعه‌نك محل وقوعی ایله بزم قزقوله‌سنك موقعندن یوز بو قدر میل اوزاقده‌در .

ای اویله ایسه بو قز قوله‌سی نه‌ایمش؟ نیچون یاپلمش ؟

قزلغندن اوغلانغندن قطع نظر اولنور ایسه دیه بیلورزکه بو قوله عادتا استانبولك او جهتدن مدخلنی مدافعه‌یه مدار اولمق ایچون یاپلمش اولملیدر . واقعا بوکا دائر برفقره‌ٔ تاریخیه کورمش دکلز . لکن بر شیئك طوغری اولمسی مطلقا تاریخده کورلمسنه متوقف اوله‌مز یا ! تاریخده نه قدرده یالانلر واردر . کوز واراذعان وار دیمشلر . بوکوز بواذعان تاریخده مقید اولان یالانلری ایله تصحیحه یاردم ایلیور .

معلومدرکه قزقوله سیله اناطولی ساحلی آره سی غایت صیغدر . اوراره کمی تقرب ایده مز که اناطولی ساحلنده بولنان او زمانکی طوپلر ... هانیا شو غایت فنا باروت ایله طاشدن دانه لر آتان طوپلر اوکیلره دانه یتشدیره بیلسونلر . بناءً علیه طوپ منزلی نقطهٔ نظرندن بو بوغازه مطلوب اولان طارلغی ویرمك ایچون اوموقعه بویله بر حصارجق یاپمغه لزوم کورلمشدر . خواجه نصرالدینك اوغلنك دیدیکی کبی بونی بزه کسه او کرتمدی بز بونی کندیمز او یدردق . عیبی ده هنری ده بزه عائددر . بشقه درلو فقط دها عقله موافق برتأویلی بولان وارایسه « عشق اولسون » دیرز .

قز قوله‌سنك صورت وسبب انشاسی
حقنده‌کی شو ملاحظه بنجه بر ملاحظه‌در.
هم اوقدر « بنجه » که اوزادن چکرابکن
بو ملاحظـه‌لری ارقداشلرمده سـویلدم .
نصل سویله‌یم که قوله‌نك ر بختمندن آلدیغمز
صوك ارقداشـلك ورودیله برابر جمله‌نك
اغزندن برچوق شطارتلی سوزلر چیقمسی
اویله ملاحظات جدیه وغیرجدیه‌یه حواله‌ٔ
سمع انتقاد ایده‌بیله‌جك استعدادی کمسه‌ده
براقمامش ایدی. بن ایسه یالکز قز قوله‌سنی
دوشونمکله قالمیور ایدم . انك قارشوسنده
سرای برونك دیواری اوزرینه آصلمش
اولان بالق کمیکلرینی‌ده دوشونیو ایدم.

ظن ایدر ایسه‌م بو بالق کمیکلری حقنده
قارئلرمه سـائر بعض آثارمده دخی برقاچ

سوز سویلشمدر . لکن پچن سنه الهچن براسکی کتابده دخی بوکادارده‌ا جدی شیلر اوقومش اولدیغمدن و اوفرائم اوزرینه بعض اختیار بالقجیلر ایله سبق ایدن محاوره‌لرمده‌ده برقاچ تحف سوز ایشتمش بولندیغمدن حاضر شوراده صره‌سی کلمش ایکن انلری‌ده سوکیلی قارئلرمه تبلیغ ایتملی‌یم .

*

* *

﴿ بالق کیکلری ﴾

بو بالق کیکلرینك بر نوع طلسم مقامنه قائم اولدقلری حقنده‌کی حکایه‌لر جمله‌نك معلومیدر . فقط بو حکایه‌لر نه زماندن قالمه شیلردر؟ اصل الك قوتلی صورتی نه‌دن عبارتدر ؟ ایشته بوراسی هرکسك معلومی دکلدر .

افندم! يونس جنسندني بالينه نوعند-
ني هر نه نوعدن ايسه عظيم وجسيم بر بالغك
قاره يه اوتورمش اولمسي مسئله سي او يله
دونكي اولكي كونكي وقعه لردن دكلدر .
بو اسكي بر وقعه در . عثمانليلرك استانبوله
ورودلرندن دها اسكي . عادتا بيزانس زما-
ننده وقوعه كلمش بر كيفيتدر . اوزمانلر
او يله تاريخ طبيعي موزه لري يوق كه بو اعجوبهٔ
بحريه نك كيكاريني بر موزه يه قويسونلر .
مع هذا محو ايتمكه ده قيمه دقلرندن سراي
بورنده وقلعه ديوارينه تعليق ايدي ويور-
مشلر . سنه لر كچمكه باشلامش . روملرك
حاللري معلوم يا ؟ هرشيئه بر فوق العاده لك
اسنادينه نه قدر مستعددرلر . سنه لر كچدكجه
بو بالق اوهام وظنون ناسده بالقلرك

پادشاهی اولمق حکمنی بیله المش . دیرکن
اعزهٔ نصارادن بریسی بونی تحت حمایهٔ
معنویه‌سنه الْمش . عزیز مرقومی کیمکلر
التنده پك چوق کورنلر اولمش . برخیال
کورنلرده « کوردك ! » دیمشلر کورمیا .
نلرده ! زیرا انی کوره بیلمك بر شرف
بر مدار تفاخر اولمش . یواش یواش
اورایه برده قندیل آصلمش . « بوکون
ایچه بر بالقجیلق یاپار ایسه‌م شوکمیکلره
برآبوس فلان رسمی یاپدیریرم ! » دیه‌نذر
ایدنلر راست که مراملرینه نائل‌ده اولو
ویرنجه رسمی یاپدیرمش . حاصل کلام
اورادەبرآدم پیدا اولمش‌که هانکی کون
نه طرفده بالق چوق چیقه جغنی بیله‌کیمکلردن
ویاخود اکامؤکل اولان آبوسك روحا .

نیتندن استخبار ایدرك بالقجیلره تبلیغ ایدر وانلرك ویردكاری اكرامیه ایله كچینورر ایمش ٠

بعده استانبول عثمانلیلر طرفندن فتح اولنمش ٠ روملرك عقایده دائر هیچ بر شیلرینه ایلیشیلك ایدلمدیكی كبی بوكاده ایلیشیلك ایدلمامش ٠ لكن بعد زمان قلعه نك اوطرفنی تعمیر ایتمك لازم كلمش ٠ معمار بویله اوهامه معتقد اولان ذواتدن اولمدیغی ایچون كیكاری قالدیروب برطرفه آتدیرمش ٠ اولهجغه باقیكزكه اوسنه استانبولده بالق ظهور ایتمهیی ویرمش ٠ هرسنه استانبول بوغازندن كلوب كچن بالقلرك مطلقا بو كیكاری زیارت ایچون كلوب كچدكارینه وحتی اوكیكار اغورنده — بالقجیلرك

اولطه وآغلرينه طوتلق صورتيله —.
فدای جان ايلدکارينه ذاهب اولان بالقجيلر
اوسنه بالق ظهور اتمامسنی ارتق اورته ده
زيارته شايان برشی قالمديغنه حسن ايدرك
سوروسيله خاكپای شاهانه يه برضحال
ويرمشلر. تك خلقك اعتقادی خلافنه بر
جبر وقوعه کلمسون رأفت شاهانه سيله
کيکاردن بولنه بيلن مقدارينك ينه برينه
تعليقی خصوصنه ارادهٔ سنيهٔ ملوکانه
اصابت افزای صدور اولمش و ايشته
کيکار دخی بو صورتله اورايه طاقلمش.
بوندن اون سنه اولنه کلنجه يه قدر
باربا نيقولی نامنده بر اختيار رومٰاو کيکارك
التنده بولنه رق طالعنی صورمغه کلن بالقجيلره
« بوکون بالق طوته مزسك » وياخود

طوتارسك » ديه برسوز سويلر بش
ن پارەسنى الوراىمشكه بو سوزلرلڭده
زميده بريسى طوغرى چيقه‌جق اولسه
يدهٔ عموميه‌يه برقاندها قوت كله‌جكى
نكاردر .

اما بوعقيده‌نك « عموميه » اولديغنه‌ده
ت ايسترز . اوت « عموميه » در . زيرا
ملردن ماعدا ارمنيلر حتى مسلمان و يهودى
نجيلر بيله بوعقيده‌يه از دل وجان مشترك
لوب اورامنى استانبول بوغازندن
وب يچن بالقلرك زيارتكاه عموميسى عد
درلر . اورادن يچرايكن روم بالقجيلرك
چوغى حالا فسلرينى چيقاروب امتاوروز
يارلر .

اعتقاد عموميه‌يه مخالفت اصل قوهٔ

خطادن کلور !

* * *

﴿ اطرار قنالنده ﴾

قز قوله سندن آيرلدقدن صكره كر
افقك انساعى وكرك قزقوله سى وبال
كبيكى خاطرات تاريخيه سى بنى براز دريا
سكوته مى طالديرمش نه اولمش؟ ارقداشلر

— جانم سكا نه اولدى؟ نه دوشو
نيورسك؟

سؤاللريله ايقاظمه همت ايلديلر
درحال انتباه ايدرك انلرله تكرار ملاطفا
كرمى ويرمكه باشلادق كه اوزمانه قدر
كيفم قاضى كوينك اوكندن بچه‌رك مود
برونى دونمكه باشلامش وبناءً عل
قپودانمز سترانى بوپا حالنده بولنان يلكنى

غو حالنه تحـویل ایچون سـقوطه‌یی
کدیرمکه قویولمش ایدی .

قارئلرمزدن شاید بعضلرینک معلوماری
در تخمینیله عرض و اخطار ایده‌لم که :
نده یلکنـلرنده رانده سرنی ویاخـود
ن دنیلن وشـو « ک » حرفنـک سرنی
ضعیتیله براوجی قولونا دیرکنه مربوط
لدیغی حالده دیکراوجی دیرکدن تبـاعد
ه کیدن صربق اکر کمینک طولنه عمود
قع اوله‌جق درجه‌لرده آچیـق بولنور
ـه اکا تبعاً یلکنک دخی بووضعیتده
رمسـنه « بو یا » دیرلرکه اوحالـده
زکار تمـام آرقه‌دن اسـیور دیمکدر .
کن بوحالده‌ایکن رانده سرنی چکه‌رک
نک طولنه نسبتله یاقلاشـدیریلور واو

سرن ایله کمینك طولی آره‌سنده‌کی زاویه
برزاویهٔ حاده حالنه کتوریلور ایسه بو
زاویهٔ حاده‌نك درجهٔ انفراجنه کوره
اوچ وضعیت پیدا ایدلمش اولور. برنجیسی
رانده سرننك جزئیجه قپاتدیریله‌رق
بناءً علیه زاویهٔ حاده‌مزك الك آچیق
بولنه‌جغی وضعیتدرکه یلکن ینه
پوپایه قریب بر وضعیتده بولنور . بوکا
« بیوك لارغو » دیرلر . یقی بر ازدها
چکه‌رك زاویهٔ حاده‌مز براز دها قپالی
اولور ایسه « لارغو » وضعیتی المش
اولوب دهازیاده قپانه‌رق زاویهٔ حاده‌مز
دخی دهازیاده قپالی اولورسه « کوچك
لارغو » وضعیتنه کیرلمش اولورکه بوکا
ویاخود برازدهاقپالی حالنه دخی « روزکار

وستی » دیرلر . بو وضعیتلرده روزکار
یوك لارغو حالنده تام ارقه‌دن کلمیوب
جزؤیجه یاندن کلور . لارغو و کوچك
لارغو حالنده عادتا یان طرفدن کلوب
روزکار اوستی حالنه کیردیکی زمان ایسه
روزکار یان طرفیده چکه‌رك عادتا اوك طرفه
قریب براستقامتله هبوب ایتمکه باشلار .
اکر رانده سرنی دهازیاده چکه‌رك انك
استقامتنی کمینك طولنه موازی برحاله
کتورر ایسه‌لك « صوبرا » دینلن وضعیتی
المش اولورزکه بوحالده روزکار دخی
کمینك تمام باش طرفندن اسه‌رك یلکن عادتا
بایراق کبی صاللانغه باشلاروکمی دخی آرتق
هیچ یورومز اولور .
قوطره‌لره وسائر هرنوع کمیلره الك

زیاده سرعت ویرن وضعیت « پوپا » وضعیتی
اولدیغنه دیه جك یوق ایسه ده سرعتك
ینه محافظه سیله برابر الك زیاده خوشه کیدن
وضعیت دخی بیوك و کوچك لارغولردر
زیرا او زمان تکنه شوبله برطرفه یاصلا
نه رق یونس بالغی کبی دکزی یارمغه باشلار .
روزکار اوستی وضعیتنده ده کمی ایچه یاتار
و یاصلانورایسه ده یولی آزالور .
قاضی کوبی و موده برونندن کچدك
دیمك . اطه لر قنالنه کیرمکه باشلادق .
نه تاریخی یرلر ! حقیقةً شو استانبول
و بوغاز ایچی و حوالیسی تاریخه تعلقات
عظیمه و مهمه سیله ذهنلرك فعالیتنی آرتدیره
جق مواقع مهمه دندر . عادتا بر تتبعگاه که
امثالی نادر بولنور . مثلا آرغونوتلرك

مره‌دن واستانبول بوغازندن کچه‌رك
، دکزه التون قوچی آره‌مغه کیتدلری که
زمانه قدر بورالری یونانستان قدیمه
ـبهٔ بالکلیه حوالئ مجهوله‌دن ایدی .
ا صکره‌لری اون بیکلرك رجعتی که
ملر ایله محاربه‌دن عودت ایدن اون
ٔ یونانلی نیجه زمانلر اناطولیده سرسریانه
لاشدقدن صکره اسکداره کله‌رك قایقلره
کباً بیزانسه کچمشلر ایدی . فقط بوندن
، چوق اول شهریکی استانبولك برقاچ
نجی قلبه‌سنه محل اولدیغی زمان قاضی
ی قوجه‌مان برقصبه ایدی . دها صکره
یك چوق صکره‌لری عثمانلیلرك ایشته
صولر اوزرنده‌کی ایلك ملاحقلری !
ز محاربه‌لری ! بیزانس ایمپراطورلغندن

بروسه پادشاهلغنه بحراً کلین کوندرشلر
هانکی بر بنی صایه‌لم ؟ هیچ بر بنی ایضاح
وتفصیله حال ومحل مساعد دکلدر . شو
قوطره ایله بر سیاحت تدقیقیهٔ تاریخیه
اجرا اتمیورز . شو سطرلریده بر تاریخ
اولمق اوزره یازمیورز . انك الك طاتلیسی
بولطیف احوال تاریخیه انسانك حافظه
سنده یرلشمش بولنغلیده شورالردن کچ
ایکن خاطرات مذکوره کندی کندیسنه
تجدد ایدرك مواقعك کوزلره بخش
ایلدکاری لطافتله او خاطراتك ذهنه بخش
ایلدیکی لطافت برلشه‌رك انسانه‌سوینجندن

— امان نه‌لر اولیورم نه‌لر !

دیدیرتملی . حقیقةً انسانه نه‌لراولو
نه‌لرکه انسان‌انلری نه سویلیه بیلور نه‌د

یازمق ممکن اولور !

موده برونی ایله فنار برونك تحدید ایلدکاری اولطیف قالامش کورفزی که اوللری یالکز بر طرفك باغلری و دیکر طرفنك چایرلری ترلالری ایله نظرربااولمغه کافی ایکن سکز اون سنه دنبری غایت کوزل صیفیه‌لر انشاسیله اورالری عادتا اسو بچره کویلرینه بکزه‌مشدر بالخاصه طیش طرفندن قوطره ایله کچیلور ایکن نظرلرده تزیید لطافت ایدر . یا اوفنار برونی تشکیل ایدن شبه جزیره‌جك ؟ وقتیله بوراسی بر قصر عالی ایمش . حالا بعض آثاری باقیدر . چام وفستیق اغاجلرینك وسائر سایه‌دار اشجارك بوراده‌کی جسامت ولطافتلری قدر بشقه برده تسریر عیون ایتدکاری وارمیدر ؟

برونك تمام مرمرهیه طوغری ایلروله‌یان
قسمنی دکز یمش یمش‌ده طوپراغنی چامور
حالنه بالافراغ بلع ومحو ایلدکدن صکره
میدانده یالکز طاشلری قالمش . صانکه
جسیم الجثه برجانور اعجوبه‌نك لحومنی اندن
دها قوتلی برجانور دیکرا کل ایدرك میدانده
یالکز کمیکلری قالمش کبی ! حالا دخی او
بحر حریص او امواج حریصه ییوب
ییوب طویمامش‌ده برازده کمیکلر بنی یالامق
ایچون لاینقطع هجوم ایدوب طورییور .
اویله برتهالکله که هردفعه‌سنده شدتندن
کوپوکلر صاچییور .
برونك براز دها اوته‌سنده وساحله
برمیل قدر اوزاقده برطاش کمه‌سی
کوررسکز . امایرلی وطبیعی اولدیغی بوهالهٔ

اكلاشيلور . قوجه‌مان قوحه‌مان طا-
شلرك يكديكرى اوزرينه ييغلمسندن متحصل
بركومه . انسان اليله ياپلمش بربنا بقيه‌سى !
تاريخ خبرو يرركه وقتيله بوكومه متين بر
ريختم ايمش . اوزرنده‌ده بروه‌نوس هيكلى
وار ايمش . پك خاطرمده قالمامش اما هيكل
مذكور حسن وجمال الٓهه‌سنك كوپوكلر ايچنده
دكزدن چيقديغى حالى تصوير ايدر ايمش .
ذاتاً وموقعه بو حال ياقيشيق المزمى ؟ صكره
هيكل احتمال كه برفورطنه‌دن دوريله‌رك
دكزه باتمش . احتمال كه قوملر التنده
قالديغى ايچون حالاده اوراده‌در اما دها
بزده نفايس عتيقه مراقى اوقدر ايلرو-
له‌مامش اولديغى ايچون آره‌مق بولمق
غيرتى‌ده كيمدى قوتنى ميدانه‌قوعمامشدر .

فقط عجبا بوكومه بوريختم اوزمانلر دخی
بويله جه دكز اورطه سنده می ايمش ؟ بوقسه
فنار برونی اورايه قدر اوزانوب كيدرك
ريختم دخی بونك منتهاسنده می ايمش ؟ يعنی
صكره لری دكز اوراسنی پيدرپی يه رك
برون كيرويه چكلديكی حالده كومه دكز
ايچنده می قالمش ؟

اوت ! بو احتمالر انسانی مطلقا دوشو-
ندیرر . اورالرده صولر دخی خيليجه
صيغدر . هم وه‌نوسك دكزدن چيقه‌سنی
تصويرايدن هيكل بويله دكز اورته‌سنده
برقيا كنارينه وضع اولنمشدر . وه‌نوس
اوصورت لطيفهٔ شاعرانه ايله دكزدن چيقديغی
زمان براطه ده برقيا اوزرنده قالمش اولميوب
برساحل سلامته چيقمشدر . بناءً عليه

او هیکلکده مطلقا بر ساحلده مرکوز بولنمسی
مقتضای فکر صنعتکارانه‌دندر .
بونلر بر طرفدن ذهنمزی اشغال ایده
طورسون بز دخی بر طرفدن کوناکون
لطیفه‌لرله قهقهه‌لرله روی دریایی چن چن
چنلاندیره طوره‌لم کیفم کیدیور . کیفم
کیتدکجه کیفمز کلیور ارتق تمام اطه‌لر
قبالنه کیریلیورکه بر طرفدن بورغاز قینالی
هکبه‌لی وپرنکیپو اطه‌لری بر طرفدن‌ده
قارتال وپندیك ساحللری اوجانلر طیانمز
حضارتیله هر نقطه‌ده بر لوحهٔ طبیعیهٔ
دلارا تشکیل ایدیورلر .
اطه‌لر ! هوووو ! نه تاریخی یرلر !
استانبول ایله بو اطه‌لر آره‌سنده نه عجیب

وغريب مراسلات تاريخيه وقوعه كلمش. نه‌لر اولمش نه‌لركه هر بری بسط ایدلسه الك لطيف رومانلردن برچوغنی بردن تشكيل ایدر.

اوف امان بوتاريخدن‌ده!

بو اعتراضی سز ایتدیکز ای قارئ! ارقداشلرمده ایتدیلر. بن ایتدم. بن کندیمه ایتدم. زیرا اویله برحال انبساطده ایدم‌که ارتق تاریخ بنم ایچون بر مشغولیت جدیه صورتی اله‌رق آغر کلمکه باشلادی. لکن نه یاپه‌یم‌که قوهٔ حافظه‌می تعطیل ایده‌میور ایدم. محللر کورلدکجه اورالرده کذار ایتمش اولان حاللر دخی کندی کندیلرینه کوزلرمك‌اوکنه‌کلی‌ویریورلر. نه‌ایسه! یورولور ایسه‌م باری بن یوروله‌

بزده سزی ده شو خاطرات تاریخیه مسئله سیله
بورمه یم . ارقداشلرمی بورمدیغم کبی !

اطه‌لر قنالنده ایلروله‌دکجه روزکار آرتمغه باشلادی . هم ده ساحلك انحناسنه تبعیةً قوطره دوندکجه روزکار دخی بتون بتون بوردمزدن کلمکه باشلادی . بیوك لارغو حالندن لارغوه واندن کوچك لارغو وضعیتنه قدر کلك ایجاب ایلدی . کیفم سنجاق بوردهسی اوزرینه یاصلاندی . اما نه قدر یاصلانش ؟ کوپشته‌لردن شیرشیرصو کیرییور ، بعض یوجلك طالغه‌لرك سرپنتیلری بزی اصلاتیور بیله ! بز اوقدر شوق وشطارت حالنده‌یزکه بو سرپنتیلر بزه گلاب رشحاتی کبی کلیورلر . قورقیورز . کولیورز . خوشلانیورز .

برده بو آره‌لق کمینك پرووه‌سی آلتنده تاصو ایچنده بر محله براوجی مربوط اولدیغی حالده دیکر اوجی باستون سرنی بروندن پچه‌رك بیوك دیرکك تاپه‌سنه قدر واران تل تمام پرووه‌یه مربوط اولدیغی یردن چات دیه قیریلی‌ویرمسو نمی؟

*

* *

《 تعمیر واحتیاط 》

بو حادثه وقوعه کلدیکی زمان بزدخی تمام مالتپه‌نك قارشوسنده ایدك. صول طرفزده اوزمردین صحرا کورونیورکه مبادئ ظهور عثمانیانده عثمانلیلر ایله استانبوللیلرك بوراده اجرا ایلدکاری محاربهٔ عظیمه تاریخ عسکرینك الك شانلی الك شاعرانه و قوعاتندندر . تفصیلی ده

«مفصل» مزده وأردر .

لکن باستون تلی قیریله‌رق هرکس ایچه بر حیرت بورومش اولدیغی شو زمانده مالتپه محاربه‌سی تاریخیله اشتغال ایدیله‌مز یا ! یلکنلی اولان مراکب بحریه‌ده آرمه ویلکنلرجه وقوعه کلن سقطلق واپورلرك ماکنه ویاخود قزغانلرنده ظهور ایدن سقطلقلر درجه‌سنده تهلکه‌لی اوله‌بیلورلر . واقعا جسور عزمه حادثه‌نك اصلا شایان اهمیت شیلردن اولمدیغنی جمله‌یه تأمین ایلیور ایسه‌ده اوتأمینات بزی ویاخود برخصوصیت ذاتیه ایله بنی تأمین ایده‌بیلورمی؟ روزکار ایچه شدتلی . برده اوتلك قیرلمسی انك انکسارندن طولایی زحمتی آرتان سماره

ایپلری ده زدەلەیه بیلور . ایلك ظهوره
کلن جزئی فالقلردن قورقلمیه بیلسه دخی
انك سببیت کوستره جکی بیوك فنالقلردن
قورقله بیلور یا ؟

لکن کمیجیلرمز کرچکدن ماهرشیلر .
قوطره‌بی « همان صوبرا » حالنه کتوروب
طوردقدن صکره ایکیسی بردن قیریلان
تلی تکرار باغلامغه مسارعت ایلدیلر .

بر چاریك ساعتدن آز مدت ظرفنده
تل باغلاندی . او زمان عز ... حضرتلری
قپودانن ستراتی یه صوردی که :

— موده طوتمق اقتضا ایدرمی ؟

« مودا طوتمق » نه دیمك اولدیغنی
اکلامق ایچون « مودا » و یاخود
« چامادان » دیلن شیلری بیلمك لازم

كلور . بونلر يلكنلرك اوزرينه ربط اولنمش
باريم ارشون طولنده اينجه ايپلردركه
يلكنلر آچيق بولندقلرى زمانلر بونلرك
هيچ برشيئه لزومى اولمديغى ظن اولنور .
زيرا اوچ و بعض كره درت صره اوزرينه
ترتيب اولنمش بولنان بو ايپلر طرابلس
قوشاقلرك وياخود عربستان كفيه لرينك
اوجلرى پوسكوللى صچاقلرى كبى صاللانورلر طوررلر . اما بعض كره روز كار
لزومندن زياده اسر . اوقدركه بوروز كاره
نسبتله يلكنلر بيوك وفضله عد اولنورلر .
خوش بوحال ايچون الك مكمل قوطره لرك
بوى بوى يلكنلرى ده اولوريا ! فقط اويله
يلكن دكشديره جك قدر مجبوريت اولمامقله
برابر آچيق بولنان يلكنك دخى فضله لغى

تحقق ایده‌جك درجه‌لرده روزکار
سرت اولور ایسه موجود یلکنی کوچو.
لتمك اقتضا ایدر. ایشته او زمان مذکور
ایپ اوجلرندن برنجی ایکنجی و یاخود
اوچنجی صره‌سنه قدر یلکنی دوشیروب
اتکنی قیوبروق باغلامغه وقاصمغه « موده
طوتمق » یاخود « جامادان باغلامق »
تعبیر اولنور .

افندیسنك سؤالنه مقابل سیراتی :

— خیر ! موده‌یه نه حاجت ؟ تام
یلکن ایله ده کیده‌بیلورز . دیمك ایستدی
ایسه‌ده انك مهارت و جسارتنه بویله‌دیمك
دوشدیکی ایچون بویله دیدی . لکن
قوطره‌نك صاحبی بو مسیره تجربه‌یه آشقین
اولدیغی حالده موده طوتمق لزومی انك

خاطرینه کلمش اولورسه دیمك اولورکه
بزم کبی هنوز آلشقین اولمیانلر ایچون بولزوم
قطعیت درجه‌سنده تحقق ایدر .

بن بر یاندن مالتپه یاننده طوماتس
ازوب صویی ایله مربا یاپان قادین ارکك
مرباجیلری دور بین دقتله‌دن کچوردیکم
وحتی بونلرك مرباره قرمزی طوپراق
دخی قاته‌رق زواللی استانبول اهالیسنه
طوماتس صویی ایله برابر خیلی طوپراق‌ده
یدیرمکده بولندقلرینی دوشوندیکم حالده
دیکر جهتدن موده طوتمق مباحثه‌سی‌ده
قولاغمی وذهنمی اشغال ایلیور ایدی .
ینه‌بوآره‌لق خاطرمه کلدی‌که ساعت هنوز
اوچ‌یوق . روزکار ایسه‌ا کثر یاصباحلری
آهسته اسمکدن باشلایه‌رق وقت ظهره

قدر شدتنی آرتدیردقجه آرتدیرر . ذاتاً
شو ساعتده عادتا «شدتلی» عداولنه بیله جك
درجه لرده هبوب ایدن روزکار اوکاده
زماننده واندن صکره نه درجه لرده وارر ؟
برده افندم بورایه قدر بز قره یه پك یقین
اوله رق کلدك . روزکار دخی قره طرفندن
اسیور ایدی . طالغه لری بزه کلنجه یه قدر
هنوز بیولته میور ایدی . فقط اطه لره
وانلرك ده دها اوته طرفلرینه طوغری
طالغه لر بیودکجه بیویوب دکزك کوپوکلر
ایچنده قالدیغنی دوربین ایله کوروب
طوریور ایدم . بولنمزك ایلروسنده ایسه
قره دن بش التی میل و بعض یرلرده یدی سکز
میل تباعد ایده جکز . روزکارك شدتی
آرته جق . طالغه لر بیویه جك . بناءً علیه

بن‌موده طوتمغه لزوم کوردم و کوستردم .
عز *** حضرتلری ده بو لزومه قناعت ایلدی . او زمان ستراتی دخی یوله کلدی ایسه ده روزکار حقنده کی بر مطالعه‌سی هم بو لزومی تأیید وهم ده بزم بر سهومزی تصحیح ایتدی بو مطالعه ایسه « جوار بنا » دینلن صاغاناقلر حقنده ایدی .

معلومدرکه سطح ارضی تزیین ایلیان اوراژ ژه‌ئولوژیقیه یعنی طاغلر او بله پراکنده پریشان قبارجقلردن عبارت اولمیوب اصول خلقتی ینه کندی طرفندن موضوع بر قانون قطعی و منتظمه تابع بولنان حق سبحانه و تعالی حضرتلری بو طاغلردن اینه‌جك یغمور صولر یله اووه‌لری اروا واسقا و قوهٔ انباتیه واسطه‌سیله ترابی

ترويج و احیا ایچون طاغلرك وضعیتلرینه
برشکل وصورت ویرمشدر. بووضعیتلر
برطاقم وادیلر تشکیل ایتمشلردرکه اووادیلرك
اورته‌لری اووه وکنارلری بارودهااوست
طرفلری طاغ اولور . بووادیلرك وضعیت
طولانیه‌سی جهتندناسن روزکارلر عادتا
عظیم وجسیم بر دکرمن اولوغندن آقوب
کان صولر کی سرعت و شدتلرینی
آرتدیررلر . ایشته بویله روزکارلك
صورت عمومیه‌ده‌کی سرعتنه نسبتله
بعض کره وهلةً آرتی ویرن وعلی‌
العموم « صاغاناق » دنیلان دوکونتیلر
بووادیلرك خونی کبی وضعیتلرندن طولایی
تشدید وتسریع ایلدکاری هوا آقنتیلریدر.
بونلرده کمیجی لساننده «جوارنا»دیرلر .

سراتی دیمش ایدی که :

— کناره یقین کیتمك دها فنا .
اوزاقدن کیتمکده زحمت دها آز . چونکه
کنارده بوکون جوارینالر پك چوق .
اوزاقده ایسه روزکار بر دوزی یه هم ده
ضعیف ایمش .

ای یا ایشته ! کنارده جوارینالر
پك چوق ایسه بونلرك تهلکه سندن ...
هایدی تهلکه اولسون . واقعا تهلکه ده
هیچ یوق یا! بونلرك راحتسزلکندن قورتلق
ایچون موداطوتملی یز . اورته ده هوا
اهونلشور ایسه نه غیب ایده جکز؟ براز
سرعت غیب ایده جکز . بز یاریشه چیقمدق یا؟
واردلم براز آهسته کیده لم . اصل مقصدمز
اکلنجه در .

ذاتاً موده طوتمغه قرار ویرلدی یا. ایشه بیله باشلاندی . لکن بزده مباحثه ومحاوره حالا دوام ایدیور. هله برچوق امایك چوق معناسز سوزلرمزی برطرف ایده‌لم‌ده شو انکینده روزکار مسئله‌سنی قارئلرمزه برایجه اکلاته‌لم:

افندم روزکار دنیلن شی واقعا هپ بردوزی‌یه اسمیوب بعض حیزلانور بعضاً ده یاواشلانور ایسه‌ده انکینده بوتحولات هم سکرك اولور هم‌ده قوتجه اوقدر تخالف کوسترمز. قره‌ده ایسه بوقاروده عرض اولندیغی وجهله طاغلر وادیلر جوارینا - لری چوغالتورلر. برجوارینا صاغاناغی وادی دیدیکمز .دونیدن طیشاری‌یه چیقنجه کنیش برمیدانه کیرمش اولور . صو

کبی روزکار آقنتیلری دخی صیقشدقجه سرعت وشدتلرینی آرتدیررلر وکنیشله دکجه اکسیلترلر . ایشته ستراتینك آچیقلرده روزکار دها خفیفدر دیمسنده‌کی حکمت وحقیقت بوایدی .

احتیاط دائما خیرلی شیدر . الڭ بیوك برفنالغی اولورسه انسانی بعضاقازانه‌جغی شیدن تأخیر ایده‌بیلور . فقط هیچ برشی غیب ایتدیرمیه‌جکی محققدر . بزدخی تلی باغلادقدن صکره موده طوتمق تدبیر احتیاطکار یسنی‌ده اله المش اولدیغمزه یك اصابت ایتمشز . بواصابتی سیاحتمزڭ بوندن صکره‌سی مرتبهٔ وضوحه قویار .

*

* *

(طوزله برونه یلکمه قیابه)

مالتپه رونندن آچلدقدن صکره اوکزده کورونن نقطه طوزله برونی ایدی. ایکی برون آره‌سنده طبیعی بر کورفز و یاخود قوی بولنه‌جقدر. فقط طوزله برونندن صکره‌ده یلکن قیا برونی طوته‌جق ایدك که ایشته بو یلکن قیا ازمید کورفز ینه کیرر ایکن صول طرفدن کورفزك مدخلنی تشکیل ایدر. مالتپه‌دن طوزله برونیه قدر وتریني آنقیریلایه‌جغمز کورفز قوسی اوقدر بیوك و بناءً علیه تشکیل ایده‌جکی انکین اوقدر آچیق عد اولنه‌مز ایسه‌ده طوزله‌دن یلکن قیابه‌یه قدر اولان انکین بزم کبی دکز عجمیلری نظرنده اپیجه بر انکین عد

اولنه بیلور . باخصوص شمال شرقی روزکارینک بویله کسکینجه اسدیکی بر کونده که اسکله بودوسلامه‌سندن طوغری کلن طالغه‌لرك سرپندیلری تاقیچده بولند. یغمز حالده بزی ایصلاتمغه باشلامشلر ایدی . آره‌لقده بر کره قوطره سنجاق طرفنه طوغری اوقدر یاصلانیور ایدی‌که سنجاق کوپشته‌سی آلتندن صولر تا بزم ایچنده بولندیغمز تراسه‌نك ایکنجی کوپشته مقامنه قائم اولان کنار پروازلرینه قدرده کله‌رك انسانه موازنه‌سنی غائب ایتدیریور ودوشمامك ایچون برطرفه صارلمق مجبوریتنی میدانه قویور ایدی .

لکن هیچ بر یمزده خوف وخشیت بولنمدیغنه قارئلرمز تماميله امین اولمیدرلر؛

حتی بو حالدن اوزمان بزدخی بحث ایدیور
ایدك . بوندن دها شدتلی بر هواده فلان
برده شوبله کیدلمش . یاخود بوندن دها
آزشدتلی برهواده فلانجه بك دخی فلان طرهده
بوانیور ایمشده شوبله قورقنج دنالر
اوقودغه باشلامش . جانم بوهواده نه وار
ایمش؟ اعلا بر کلین هواسی . واقعا
اورتهده کلین یوق ایسهده هواسی اولسون
واریا ؟ قاه‌قاه‌قاه! کیه‌کیه‌کیه! بر نشئه
بر شطارتکه دکه کیتسون .
یا او فقره‌لر! بو نشئه‌لی زمانلرده انسان
نه‌قدرده‌که وه‌زه اولیور . ادنا مناسبتلر
اوزرینه خاطرینه نه‌قدرده فقره‌لر کلیور؟ هله بر
قاچنه‌یك بایلدم . نسیانه دائر فقره‌لرکه شو-
نلری سوکیلی قارئلرمه‌ده تبلیغه لزوم کوردم .

اسمنی اونوتدیغم بردوقتور.... اویله
یا ! ذاتاً فقره نسـیانه دائر دکلمی ؟ بنده
بوقدرجق برنسـیانده بولنی ویره‌یم ...
بردوقتور نسیان علتنه دوچار ایمش .
بویله آدملر اکثریا غایت منتظم اولورلر .
هرشیلرینی دائما معین ومعتاد اولان یرلره
قویارلر . اویله‌شورایه بورایه‌آتی‌ویره‌جك
اولسه‌لر صـكره نره‌یه براقدقلرینی نره‌یه
آتدقلرینی‌اونوته‌جقلرندن آرادقلرینی‌بوله‌مز
اولورلرده انك ایچون بوانتظـامه مجبور
اولورلر. بزم بودوقتـور دخی هراقشـام
تمام برساعت امتداد ایتمك اوزره برمشی
وحرکت ریاضتی یاپار ایمش . حفظ صحته
نه کـوزل رعایت ! هر اقشـام بومشی
وحرکتدن عـودت ایلدکده طوغریجـه

یتاق اوطه‌سنه کیدوب النده‌کی باستون
ویاخود شمسیه‌یی قپونك ارقه‌سنه قویدقدن
صکره کندیسی ده قاریوله‌سی اوزرینه
اوزانوب برچاریك قدر استراحت ایدرده
یورغونلغی دفع ایتدکدن صکره اشاغی‌یه
طعام صالوننه اینر ایمش . نهایت براقشام
ینه کزمکدن عودت ایلدکده شمسیه‌سنی
برمعتاد قپو آرقه‌سنه قویه‌جغنه اونوتوب
وشاشیروب انی قاریوله اوزرینه قویمش .
بوحالده شمسیه‌یه بدل کندیسنی ده قپو
آرقه‌سنه یرلشدیرمش . یعنی اوراجغه
اوزانوب یاتمش . طعام وقتی کلدیکی حالده
اشاغی‌یه اینمیان دوقتورك فاملیاسی اره‌مق
ایچون یوقاری‌یه چیقه‌رق انی قپو
آرقه‌سنده اوزانمش کورنجه :

— آ! دوستم؟ بو حال نه؟

دیه بیان استغراب و استفسار حال ایلمش. دوقتور ایسه:

— والله دوستم بو اقشام بنم شو یاتیشمده بر انتظامسزلق وار. هر اقشامکی استراحتی ایده‌مدم اما نه سببدن طولایی اولدیغنی حالا ذهنمده بوله‌مدم.

دیمش. بیلم بو حکایه‌نك قرائتی قارئلرمزی بزم قدر کولدوردیمی؟ اوکون قوطره‌ده بزی اوقدر کولدورمش ایدی‌که هپ کوزلرمزدن یاشلر بوشانمش ایدی.

ینه بویله درد نسیانه مبتلا اولان موسیولردن بریسی کندی نامنه کلمش اولان مکتوبلری آره‌مق ایچون پوسته‌خانه‌یه کیدوب:

— بکا مکتوب وارمی ؟

دیه صورمش . « بکا » دن پوسته مأموری نه اکلاسون ؟ بناءً علیه :

— افندم سز کیمسکز ؟

سؤالنی اراده مجبور اولنجه اوموسیو :

— بن ! بنمی ؟ جانم بن موسیو شی !..

دکلی یم ؟

دیه یوطقونمغه که که له مکه باشلامش . اکلاشلدی یا ؟ آدجغز کندی اسمنی اونوتمش . نسیانک بو درجه سندن متحصل محجوبیتی اوزرینه پوسته جی یه :

— صبر ایدکز . بن شمدی کاورم !

دیه اورادن آرییلوب اسمنی اوکرنمکه کیتمش . راست که یولده بر دوستی کندیسنه :

— بونژور موسیو فلان !

دیه آشنالق ایدنجه اسمنی اوکرنمکه موفقیتندن طولایی برکینیش نفس الەرق همان پوستەخانەیه عودتو :

— موسیو فلان نامنه مکتوب وارمی ؟

دیه تعیین هویت ایدرك مکتوبلرینی المش .

احتمالکه بوفقره دخی قارئلرمزی کولدیرەمامشدر . تعجب ایتمز . فقره دنیلان شیلرك اغلبی برکتاب صحیفەسنده اوقوندیغی زمان ذوقی چیقاریلەمز . بر ماهر فقرەکو اغزندن ایشتملیدرکه ذوقی چیقاریله بیلسون . حتی اویله طامدن دوشرکبی نقل ایدیویرەجك اولورایسه ینه

ذوقی چیقاریله‌مز . مصاحبه‌نك صورت جریانی اوفقره‌یه بركر بزكاه‌تهیئه ایتملی . مستمعین ذاتاً اوجریان مصاحبه‌دن طولایی انبساط حالنده بولنملی . بوحالده فقره‌یی سویلیان دخی ظریف وممیز كلام برادم اولورایسه سویلدیكی فقره‌نك ماهیتی اول‌قدر مضحك اولمسه بیله‌ بنه ایشیدنلری قهقهه‌لرله‌ كولدیرر .

طوزله برونندن یلكن قیایه طوغری كیدلمك لازم‌كلنجه یول ایكیلشور . بریسی اوراده انسانك قارشوسنه چیقان ایكی كوچك خیرسز اطه‌یی صول طرفه براقه‌رق آچیقدن كچمك ودیكری‌مذ كورایكی اطه‌نك اورته‌یرندن مرور ایلمكدر . ع ز *** حضرتلری ایكی اطه‌نك اراسندن كچمكه

طوراندی . بن المده دکز خریطه‌سی بولند.
یغندن واورالرده صولرك عمقی ٨ و ٩ کبی
احاد رقملریله اشارت اولندیغنی کوره‌رك
قوطره‌نك صو کسیندن اشاغیسی‌ده یدی سکز
قدم اولدیغنی تخطر ایلدیکمدن اطه‌لرك
خارجندن چکلمه‌سی رأینده بولندم.
بوندن طولایی جانبجه بر مناظره پیدا اولدی.
بن عناد ایدییورایدم که بحرك اعماقنی اشارت
ایدن رقملر انکلیز قدمیدرلر . عز ***
حضرتلری مترو اولدقلرینی ادعا ایلییور
ایدی . قاعدهٔ عمومیه انکلیز قدمی اولمسی
جهتندەدر . المزده کی خریطه دخی
انکلیزجه‌در . او آره‌لق برده فرانسزجه
خریطه چیقاروب بونده کوستریلان
اسقندیللرك مترو حسابیله یازلدقلری

خریطه‌نك سرلوحه‌سنده تصریح ایدلمسیله مدعاسنی بر درجه‌یه قدر اثبات ایلمش اولدیسه‌ده انکلیزلرك مترو اولچوسنی اصلا قبول اتمدکاری محققدر . بونك اوزرینه ارقداشمز :

— اویله ایسه یارده‌در .

دیدیسه‌ده یارده‌لر دخی همان منحصراً کبی بر صورتده مانوفاتوره اولچوسی اوله‌رق استعمال اولنورلر . هیچ بریمزك عقلمزه کلمدی‌که بورقلر قولاچ اشارتی اولسونلر . بونی اوچ کون صکره هکبه‌لی اطه‌نك چاملیانه کلوبده اوراده‌اسقندیل اجرا ایلدیکمز زمان تخطر وحتی حکم دخی ایلدك .

اما حقسزلغك الك بیوکی بنده بنده

ایمش . چونکه او رقلر انکلیز قدمنی کوستره جك اولسه لر مالتیه ایله اطه لر آره سنده کی قنالك بعض یرلرنده اوتوز و یکرمی بش و بعض یرلرنده اون وحتی بش قدم صو بولنمسی لازم کلورکه بویله اولدیغی پك بللی و آشکاردر .

اوکون بزم مناظره مزی قپودان ستراتی برطرف ایلدی . جمله مزه خطاباً :

— بره بن بورادن بیك کره کچدم هم کمیلرله !

دیه دومنی اوطرفه طوغرلتدی .

فی الواقع بزم خوفمز بتون بتون نابجا ایمش ! اورادن الك بیوك کمیلر بیله کچه بیله جك قدر دکزلر در ین ایمش .

طوزله برندنده قورتیلوب یلکن

قیا برونه تحویل سکان غیرت ایلدیکمز
زمان ساعت بشه وارمش اولدیغندن
آجیقان قارنلریمزی طویورمق احتیاجنی
حس ایلدک . عز *** حضرتلرینك
یاپدیردیغی قوری کوفته‌لر قیوریجق
سوکشلری ازمك حلوالری طلوم
وقشار پینرلری وسائره یره یایلمش اولان
سفره بزی اوزرینه جمع اولندیلر . لکن
هواده کیتدکجه اوقدر سرتلشیورکه ذاتاً
قوطره‌نك ایچنده ایاقده طورمق قابل اوله‌میور .
هپیمز اوطوردق . آچیقلاشدقجه روزکارك
سکونت بوله جغی حقنده‌کی تخمینلر طوغری
چیقمدیلر . اکا مقابل وقت ظهر یاقلاشدقجه
روزکارك یوکسله جکی حقنده‌کی سوزلر
طوغری چیقدیلر .

بزده حالا فتور یوق. کوله اوینایه بیلمك بیورز اما طالغه‌لرك سرپنتیلری راحت براقیورلرکه ! « سرپنتی ! » دیدیکمزه باقوب‌ده اوبله توتونجیلرك بوسکوردکلری رشحات رقیقه‌یه قیاس ایتمه‌ملی. دکز سرپنتیسی‌که قطره‌لر بیودجه مقاومت غیرتنده بولنانلری صرصیقلام ایده‌بیله‌جك.

هم ده ایتدی یا ؟ قوشلغی یاریده براقغه مجبور اولدق. بیلمك طاقنی قاره‌یه کوتورمك نظافتنی اخلال ایده‌جکندن :

— اه! قوشلغك‌ده بوقدری الویرسون.

دیه المزی اغزمزی سیلوب رمزه تشکرلر ایلدك.

روزکار ویردکجه ویرشدیریور. دکزده آلدقجه آلیور. قوطره کاه بر بیوك

طالغه‌نك اوسته چیقوب که ایکیسی آره-
سنده کومولیور. مودا طوتمش اولد-
یغمزه نه اصابت ایتمشز. واقعا کمیجیلر:

— موداسز دخی کیدیله‌بیلور ایدی.

دییورلر اما بیوك یلکن یاریدن
اشاغی‌یه اینه‌جك درجه‌ده مودالنمش
قاصیلمش اولدیغی حالده سنجاق طرفنك
کوپشته‌سی صودن قورتیله‌میور. وکی
ایچنده انسان ایاقده طوره‌میور ایسه یاتمام
یلکن آچسه‌ق نه حالده بولنه‌جغز؟

ایناننکزکه دکز کرکی کبی سرت اولدیغی
حالده هنوز هیچ بریمزده قورقو یوق.
ارقداشلرك بریسی:

— فلان بك اولسه ایدی بوهواده
سوکدیره‌بیلمکی کوزه آلدیرمیه‌رك

دونرایدی .

دییور ودیکر بریسی :

— خیر! روزکارك اوکنه‌دوشوب بوزبرون بودر دیه کیتمك اولادر .

رأیی ویرییور . برآره‌لق ع ز * * * حضرتلری :

— قورقیور ایسه‌کز شوراجقده اوچ برون وار اورایه صغینورز .

دیه براخطارده بولندیسه‌ده قورقیورزکه اورأیی قبوله مجبور اوله‌لم . بالعکس شوهواخوشمزه کیدییور . روزکارلرماقاره‌لر کوناکون ایصلقلر چالیورلر . ارتق بزده دکزك بتون عجمیسی دکلزیا؟ بالکلیه عجمی اولسه‌ق اول باول بزی دکز طوتار ایدی‌ده قورقق دنیلان شیئك‌ده حکمی

برطرف اولورایدی. حالبوکه هیچ بریمزی
دکز طوتمدی. جمله‌مز طورپ کبی یز.

*
* *

(یلدکن قیاده ایجری)

ایشته بوسرت روزکار وسرت دکز
ایله جاپر جاپر یول اله‌رق اوزاقـدن بم
بیاض کورینان عظیم بیاردن عبارت یلدکن
قیابه یاقلاشدق که قرق اللی مترودن متجاوز
ارتفـاعی و برقاچیوز مترو طولی اولان
بومهیب وشایستهٔ ترسـیم قیانک بوقارو.
سنده برده وقتیله حصار اولدیغی اکلاشیله
بیلن برخرابه واردر.

ذاتاً مرمره‌نک بوطرفلرنده آنیم باشنده
بومثللو قدیم حصارلر خرابه‌لرینه تصادف
اولنور. بونلر وقتیله سواحلی دکز خر.

سنزلرندن وبعض كره‌ده دشمن هجومندن محافظه ومدافعه ایچون یاپلمش اولدقلری تواریخده‌کور یلور .

نهایت یلکن قیایه واروب برونی ایچرویه دوندیکمز کبی نه‌روزکارك‌نه‌دکزك حکمی قالمدی . ساحلده‌کی ارتفاعلر روزکاری کسدیکندن دکز تموج حالنده دکل ایدی . اماصانکه‌بوده ابی برشیمی یا؟ روزکار کسیلنجه‌ قوطره‌یی کیم یوریته‌جك؟ بزم کبی واپوروکورك‌قوتیله دکزه‌آلشقین اولانلرك بویله روزکار و یلکن حسابی خاطرلرینه کلمیور ایسه‌ده برده سنراتی یه صورکزده‌باقکز نه دیور . « الك بیوك فورطنه سوت لیمانلقدر آندن قورقلی » .

صباد ٤

دیبور . او حالده چاره سز ازمید کورفزینك صاغ ساحلنه طوغری آچیلوب روزکار آره سنه مجبور اولدق .

*
* *

(ازمید کورفزی)

مرمره دکزی نصل بحار داخلیه نك الڭ کوزلی ودکز صفالری ایچون اختیار اولنه جق سیاحتلره نصل الڭ زیاده الویر-شلی ایسه بو دکزڭ الڭ کوزل بر پارچه سی ده ازمید کورفزی عد اولنمق بحق بجادر . واقعا شوراجقده کوکلم ایسترایدی که بو کورفزه دائر قارئلریمه بر صورت عمومیه ده معلومات ویره یم . آنجق شو سطرلری یازمقدن مقصدم بر جغرافیا کتابی وجوده کتورمك اولمیوب صورت کشت

وكذارمزی حکایه‌دن عبارت بولندیغی جهتله بو معلومات عمومیه ایله بوراده صحیفه‌لر طولدیرمغی تجویز ایلیه‌م. انشاءالله بونك ده حصره‌سی کله‌رك قارئلرمی بو بوزدن ده ممنون ومستفید اتمکه موفق اولورم.

هوا بولاق ایچون کورفزك ساحل عیننه طوغری آچلدیغمزی بوقاروکی فقره‌نك نهایتنده خبر ویرمش ایدم. واقعا صول طرف ساحلندن تباعد ایلدکجه غیب ایتدیکمز هوایی بولمغه باشلادق. دمده تمام قارشو ساحله قدر کیدرك دکل. یلکن قیادن طاریجه‌یه طوغری امتداد ایلیان ساحلدن بر میل قدر آچیلور آچلمز هوایی بولدق که بوندن اول طوزله ایله یلکن قیا آره‌سنده بزی صیقشدیرمش اولان هوا

درجه‌سنده سرت دکل ایسه‌ده اوطرفلرك آقینتیلرینه آنافورلرینـه مخالف اوله‌رق اسدیکلندیکیدر نه‌در دکزلری براز خارج از مقیـاس بیولتمکده ایدی . طـالغه‌لرك قباروب ایکیسـنه تبعاً کیتمکده قالقـوب اینمسی بربچـق ایکی متروه قریب بر ترفع وتنزل تشکیل ایلیور ایدی . اما بوطالغه‌لر اولو طـالغه‌لر کبی کوپوکسز وچرپنتیسز اولدقلری ایچون اویله درونده بولندیغمز تراسه‌یه قدر سرپنتیلر تشکیل ایدرك بزی راحتسز ایله‌میورلر ایدی .

وضعیتمز « روز کاراوستی » وضعیتـه قریب ایدیسـه‌ده ینه ایچـه یول آلیور وباخصوص هنوز وولطه‌یه مجبور اولمد . یغمز ایچـون ممنون اولیـور ایدك . لکن

براز دها اوته‌ده یعنی طار بجه‌یی کچدکدن صکره آرتق روزکار بسبتون اوکدن اسه‌جك درجه‌لرده استقامتهبوبنی تعدیل ایده‌جکنی یعنی ساحلك شکلی بو صورتده دکیشه‌جکنی المزده بولنان خریطه‌دن استدلال ایلیور ایدك‌ده بوکا براز تأسف ایدیور ایدك. برآره‌لق:

— جانم طاوشانجله قدر یتشه‌مز ایسه‌ك اسکی حصارده قالورز. اوراسی‌ده لیماندر.

دینلدی ایسه‌ده بو احتمال کمسه‌یی ممنون ایده‌مدی. زیرا بزم ایچون طاوشانجل بومسیرهٔ بحریه‌ده منزل مقصود اولوب اصل مقصد ایسه اورالرده کایتلی ککلك بولنمسی مقتضیات موسمدن اولمسی ایدی.

تمام طاوشانجله واصل اولمزایسه‌ك ایرته‌سی
کون ایچون مقرر اولان کزمك آوینی اجرا
ایده‌میه‌جك ایمشز کبی دوشونیور ایدك .
قوطره‌بی اسکی حصارده براقه‌رق شمندوفر
ایله طاوشانجله قدر کیتمك امکانی‌ده خاطره
کلدی . حتی شمندوفره بنیله‌جك اولدقدن
صکره ایشته طاربجه قصبه‌سی قارشومزده
کورینوب طوریور . ذاتاً قارتال و پندکدن
بورایه کلنجه‌یه قدر برقاچ دفعه کاوب چچمش
اولان قطارلرك اوزاقدن کورونشی ساحلك
لطافتی ایله برابر شمندوفرك بتون کذرکاه-
هلری اوزرنده پیدا اولمش بولنان کوزل
صیفیه‌لر ایله‌ده برلشه‌رك بزه عادتا اوروـ
پانك اك معمور برمحلنده بولندیغمزی بیـله
ظن ایتدیریور ایدی .

فقط نیله‌یه‌لم که بز منزل مقصوده قدر قوطره‌مز ایله کیدر ایسه‌لك ممنون اوله‌جغز . ساعتلره باقدق . دها سکز اولمامش ؛ واقعا بکه‌قوزدن بورایه قدر بالنسبه پك چابق کلمش اولدیغمزدن واوکزده اون میل قدر مسافه بیله قالمامش بولندیغندن روزکار موافق اسه‌سه برنهایت بر بچوق ساعت ظرفنده طاوشانجله واره بیله‌جکز . اما روزکارك موافق اولماسی و بر ده وولطه مجبوریتنك باش کوسترمسی شو اوکزده‌کی مسافه‌یی قاچ ساعت ظرفنده قطع ایده بیله‌جکمزی بحق تخمینه مانع اولیور . نهایت :

— هله شویله‌جه کیده‌لم ده باقه‌لم حق تعالی نه کوسترر ؟

دیه بوله دوزلدك وتمام طاریجه

قصبه‌سنك اوكندن چكمكه باشلادق .

يوزقدری اسلام و باقیسی روم اولق
اوزره بشيوز قدر خانه‌یی حاوی اولان
بوطاربجه قصبه‌سی نه کوزل برموقعده‌در .
سطح بحردن يكرمی اوتوز متر و مرتفع
وسد واری برپامه اوزرنده‌كه دكزه عكس
ايدن صورتيله كويا برآينهٔ سينه‌ده كندی
جمالنی تماشا ايله حيران اولان محبوبه‌يه
بكزر . قصبه‌نك اوكنده اوفاجق بربرون
واردركه شمالدن جنوبه طوغری ايلرولمش
اولديغندن انك شرق وغرب طرفلری
غايت كوزل تپور يتاغيدرلر . هله شرق
طرفی الچوق روزكارلردن امين ومحفوظ
برليمان حكمنده بيله تلقی اولنور .

ارنكوبندن قورتيلورقورتلمز اناطولی

ساحلنی برطاقم منتظم باغلر تزیین ایلدیکی
کوریلور ایسه‌ده اوباغلرك اصل کثرتی
ازمیدکورفزنده‌اولوب آنك ایلك نمونه‌سی ده
شورادە طاربجه‌ده کوریلور . بتون بو
حوالیده حصوله‌کلن اوزوملرك نفاستلرینه
کیمسه‌نك نه‌دیه‌جکی اوله‌بیلور ؟ چاوش
اوزومی ! ... بعض باغ مراقلیسی کبا-
رمزك روایتلرینه‌کوره وقتیله « چاوش »
عنوانیله معنون بولنان رجال دولت
عثمانیه‌دن بریسی بواوزومك آصمه‌سنی
تاطائفدن کتورمش ایمش . حتی بر بروسه-
لیدن ایشتدیکمه کوره اسمی دخی قاسم
چاوش اولوب بوچبوقلری استانبولدن
اول بروسه‌یه کتورمش ایمش‌ده بوکا
بروسه‌ده یالکز « چاوش اوزومی » دینلمیوب

« قاسم چاوش » دنیلور ایمش ، شوچبو-
قلرك فی الواقع بورایه طائفه‌دن کلوب
کلمش اولدیغنی ده هیچ بر کتابده کورمدم .
امافی الواقع طائفه‌دن کلمش اولسه بیله بو
وقعه‌نك دونکی اولمی کونکی وقایعدن
اولمیوب خیلی اسکی اولدیغنی دیکر بر وقعهٔ
تاریخیه‌دن استدلال ایلیه بیلورم . او وقعهٔ
تاریخیه ایسه جنتمکان قانونی سلطان سلیمان خان
حضرتلرینك اشبو چاوش اوزومی چبو-
قلرندن اوزمان فرانسه قرالی و خاقان مشار الیه
حضرتلرینك متفقی اولان برنجی فرانسوایه
اهدا وارسال بیورمش اولملری فقرهٔ
تاریخیه‌سیدر . قرال مشار الیهك امریله
چاوش اوزومی چبوقلری فونتنبلو باغچه-
لرینه دیکلمش . مؤخراً فرانسه‌نك سائر

ولايتلرينده انتشار ايدرك « شاسلا » ديه
نفاستيله بتون اوروپاده شهرت بولمش
اولان اوزوملر ايشته شو بزم چاوش
اوزومنك ذريتي ايسه‌لرده يكيسنى ده
يمش اولانلر اتفاق آرا ايله حكم ايدرلركه
فرانسه‌نك شاسلاسى استانبولك چاوش
اوزومنه نسبتله عادتا طاغلرده بيانى آصمه‌لرك
حاصل ايلدكارى اوزوملر منزله‌سنده قالور .
استانبول جوارنده يتيشان اوزوملر جهانك
همان هيچ بر طرفنده قياس اولنه‌مزلر .
اوروپاده « كوردوره‌زن » يعنى چوق
اوزوم يه‌رك تزييد صحت ايتمك مراقنده
بولنانلر اوزون اوزادى سياحت كلفتلرينى
اختيار ايليه‌رك اوزوملرى نفيس اولان
مملكتلره كيدرلر . اما بو ارباب مراقك

مقداری اوله یوزلرله عد اولنه‌جق قدر آزدکلدر. بیکلرله عد اولنه‌جق قدر چوقدر. بونلری کندی مملکتلرینه جلب ایله اویوزدن تجارت واستفاده مسئله‌سی دخی باغلری چوق اولان مملکتلر آره‌سنده بررقابت میدانی آچدیغندن بونلرک هربری دیکرندن اعلا مسافرخانه‌لر تنظیمی یولنده بیوك فدا کارلقلر اختیار ایدرلر. بزم کوزل استانبولمز بورقابتده اوروپانك بتون مملکتلرینه تفوق ایده‌جك درجه‌لرده اوزوملرمز اوته‌دن بری نفیس ایدیسه‌ده نه‌چاره‌که مملکتمز براً وبحراً اوروپا بلاد مترقیه‌سنه بعید وبناءً علیه صاپا دوشدیکی ایچون شمدی‌یه قدر استانبول کوردوره‌زن مراقلیلرینك مجمعی اوله‌مامش ایدی. روم

ایلی شمندوفرلرینك اوروپا خطلریله اتصالی
سایه‌سنده اسکی صاپالق قالمدی ایسه‌ده
هنوز اوروپا سیاحلرینك آیاغی مطلوب
درجه‌ده بورالره آلیشه‌مدی . سببی ایسه
خان وهوتل نوعندن موجود اولان
مسافرخانه‌لرك هم بك فنا ؛ هم ده پك پهالی
اولملریدر . بومسافرخانه‌لر نه‌درجه‌لرده
اتمام ایدیلورلر ایسه اوروپا سیاحلرینك
آیاقلری اونسبتده بورالره آلیشه‌رق شمد-
یلرده اولدیغی کبی اویله یالکز چارشومزی
بازارمزی بدستانمزی کزوب قالیچه واسلحهٔ
عتیقه‌ نبایعه‌سی ایچون دکل کوردوره‌زن یاپمق
ویاخود برقیش کچورمك ایچون‌ده بورالره
کایتلی اوروپا سیاحی کلوب ینه کایتلی
پاره‌لر براقورلر .

طار بجه اوکندن کچرایکن شو خلیالر خاطرمدن کچدرك بنی اپیجه مشغول ایلمش ایدی. ایرتسی اقشام یاتدیغمز برکویده ایسه دها برچوق حقایق تجلی ایدرك او خلیالره عادتا شدتلی برتمنی صورت وقوعی‌ده ویرمشدر .

کرك طار بجه‌نك وکرك شوازمید کورفزی اطرافنده بولنان سائر قصبه وکویلرك محصولاتی اوزومه‌ده منحصر دکلدر . بوراده پك چوق زیتونلقلرده وار . برر چرپی ایله دیکلمش اولان شو اغاجلرك اوزاقدن کوستردکاری انتظامده کی لطافت مطلقا کوز ایله کورمکه محتاج اولوب لسان و قلم ایله بحقیق تصویر اولنه‌مز. حالبوکه بوقدرچوق زیتونلقلر

حالا اوراده یکی سیستم یاغخانه‌لر انشاسنه
لزوم کوسترمامش اولدیغندن اونفیس
زیتونلردن یاغ دخی اخراج اولنبور ایسه‌ده
طوربه‌لر درونده صبزدیریله‌رق چوق
محصولدن آز یاغ استحصال اولنه بیلور.
واقعا بوطوربه یاغلرینک نفاستلرینه
دیه‌جک یوقدر . امایاغک برچوغی‌ده
پوصه وچکردک وسائره ایله ضایع اولوب
کیتمسی البته آجینه‌جق برز یاندر .
طاربجه‌یه مخصوص اولان برمحصول
دخی چیروز محصولی اولدیغنی قپودانمز
ستراتی خبر ویردی . واقعا بزم بوغاز
ایچنده‌ده چیروز بالغی طوتیلوب قوروتیلور
ایسه‌ده بورایه نسبتله شیٔ قلیل حکمنده
قالور ایمش . موسمی کلدیکی زمان بوراده

میلیونلرله چیروز صیداولنه‌رق قورونیلور ایمش‌که قادین ارکك چولق چوجق تکمیل قصبه اهالیسندن ماعدا جوار قرادن دخی عمله ترتیبیله جمله‌سی بوکا حصر اشتغال ایدرلر و برقاریش یری بوش براقلمق درجه‌سنده هرطرفی چیروز هوتکار یله طولدیررلر ایمش. بونلر لیمون اسکله‌سنده‌کی تاجرلر طرفندن طوپدن مبایعه اولنه‌رق روسیه و رومانیا و بلغارستان و یونانستان طرفلرینه کوندررلر ایمش.

طاریجه احوالی بنی اشغال ایده‌طور سون دیکر طرفدن احبابك شطارت مخصوصه‌لری‌ده مشغولیت اوزرینه بر مشغولیت حکمنی آله‌رق کویا بر معتاد ایچنده یشادیغم دنیادن بتون چیقمشم‌ده

بشقه بر عالمه كيرمشم ظن ايليـور ايدم • كيفم طار بجه اوكندن ديل برونه طوغرى برخيلى ايلروله دى كه روز كارك استقامت هبوبى مناسبتيله بوكا مجبـور ايدى • فقط اورته يه طوغرى آچلدقجه دكزلر دخى حددن افزون بيـود كلرندن هم قـوطره نك خط حركتنى تصحيح ايتمك هم روز كارودكزلرك شـدتندن قورتلمق ايچون براورسـا ايدرك ساحله طوغرى تقربه باشلادق • بوو والطه ده كله كله تاا سكى حصار قارشوسنه قدر كلدك •

بواسكى حصار ككبوزه قصبه سـنك اسكله سيدر • اوراسـنه كوى بيله اطلاقى جائز دكل ايسـه ده جنويزلر زماننده قالمه بيوجك بر حصار خرابه سيله برده ككبو-زه نك اسـكله سى اولمسى بورايه او نامي

قازاندیرمشدر . بوقسه اوچ درت کلبه‌دن
عبارت بر یرك نه اهمیتی اوله بیلور ؟
واقعا شمدیلرده اصل ککبوزه قصبه‌سنك‌ده
هیچ براهمیتی قالمامشدر یا . ساحلدن اوچ
درت میل ایچروده بولنان بوقصبه وقتیله
استانبولدن بغداده کیدن جاده‌نك الڭمهم
منزللرندن بریسی ایدی . امااز میدشمند
فرینك انشاسندن بری او اهمیت ازمیده
انتقال ایتدی . شمدی ازمیددن بری طرفه
کاروان کچدیکی یوقدر . اوزماندن بو
زمانه قدرده ککبوزه‌نك نصف اهالیسی
طاغلمشدر . هله قصبهٔ مذکوره‌نك اعصار
قدیمه‌ده‌کی اهمیتی دها زیاده ایدی یا . نام
قدیمی لیبیسوس اولوب اوزمانلر «بیتینی» دنیلن
وشمدیکی خداوندکار ولایتی ایله ازمید سنجاغی

و بونلرك جوارنده‌دها برطاقم يرلری حاوی اولان مشهور قراللغك الڭ معمور يرلرندن ايدی . « قارتاژ » جنراللرندن اولوب روماليلر ايله ايتديكی محاربات مديده وشديده‌دن طولايی تاريخ عسكريده پك معروف، اولان آنيبال بوراده وفات ايتمشدركه بوده قصبهٔ مذكوره‌نك شهرتنه شهرت قاتمشدر . آنيبال صوك مغلوبيتی اوزرينه سوريه قرالی آنتيوكوسه التجا ايتمش وانی‌ده روماليلر عليهنه جنكه قشقرتوب باشنی بلايه صوقمش ايدی . نهايت بيتينی قرالی پروسياسه دخالت و كبكبوزه‌ده اختيار اقامت ايلمش ايسه‌ده پروسياس بو تهلكه‌لی مسافردن طولايی روماليلرك غضبنه دوچار اولمقدن ايسه آنيبالی رومالـ

ایلره تسلیم ایدرك مكافاتلرینه مظهر اولمغی
ترجیح ایلمش وآنیبال بونی اكلاینجه
دشمنلری النه حیاً تسلیم كریبان اتمكدن
ایسه ذاتاً اتمش درت یاشنده بولنوب
بوقدرده مغلوب بیتلردن صكره ارتق نظرنده
لذتی قالمیان حیاتدن وازكچه‌یی ترجیح
و كندی كندینی تسمیم ایلمش . بو وقعه میلاددن
عیسادن یوزسكسان اوچ سنه اول وقوعه
كلمشدر . عقلمزه صیغه‌میان برجهت وار
ایسه اوده تاریخك « آنیبال بوغا قانی
ایچه‌رك كندینی تسمیم ایتدی » دیمسیدر .
بوغا قاننده عجبا زهر وارمیدر؟ كوزمز
ایله كورمكه وقت اولمدی ایسه‌ده كتابلرنده
اوقودیغمزه وكورنلردن ایشتدیكمزه كوره
اوروپا بیوك شهرلری جوارنده وهله

پارسـده پك چـوق متورملر هرصـباح
سلخـانه‌لره كيدرك بارداق بارداق صيغير
قانى ايچرلرايمش . بونلرايچون ادامهٔ حياته
مدار اولان برماده‌نك نصـل اولـوب‌ده
آنيـال ايچـون سم قاتل اوله‌بيلديكنـه
طوغريسى‌يا بردرلو عقـل ايرديره‌مدك .
اطبای حاذقه‌مزدن بريسى بومسئله‌يى حل
ايدرايسه منتدارى اولورز .

نه‌قدر اتقـا ايلسـه‌ك يـنـه خاطرات
تاريخيه‌دن ياقه‌يى‌قورتاره‌مديغمزدن‌طولايى
قارئلرمزك عفـويـنى رجا ايدرز . آجانم
بوقدرمهم شـيلرده خاطردن بالكليه چيقه
بيلورلرمى‌يا ؟ بورالرى‌خاطرات‌تاريخيه‌جه
بوقـدر زنكـين اولمـاملى ايديلرده بزده
قارئلرمزده بورولمـاملى ايدك دكلمى؟ لكن

اوزمان دخی بو یرلرك نه اهمیتی قالور ایدی؟ بو سیاحتدن بزم ایچون نه لذت حصوله کله بیلور ایدی؟ خاطرات عجیبهٔ تاریخیه‌نك مجمعی اولمق دخی بزم بو یرلرك نصیبی اولمشدر. برکره بریسی انسانك خاطرندن مرور ایلدیگی دیگرلری ده پدر پی ورود باشلار. تا ایشته آنیبالك مزاری دیرایکن خاطرمزه فرانسز قونتلرندن مشهور تیللی دخی کلدی که عمرینك صوڭ زمانلرنده ازمیدده بربرلك ایدرك چبنوب اوراده وفات ایلدیکنی برسیاحتنامه‌ده اوقومش ایدك.

ها! باقکز اوسیاحتنامه‌یی درخاطر ایدر ایتمزینه اوراده آنیبالك مزاری حقنده اوقومش بولندیغمز برفقره دخی خاطرمزه

کلی ویردی. مکر آنیبالك مزاری ده کبکبو-
زه‌نك جنوب غربی طرفنده وقصبه‌یه برقاچ
دقیقه‌لق مسافه‌ده یوکسه‌جك بر تپه‌اوزرنده
ایمش‌که حالا اوراده اوچ بیوك سرو
بولنوب اهالی دخی « آنیوا مزاری »
دیرلرایمش . کیدوب کوروب تحقیق
ایتمدیکمز ایچون بوکا « العهدة علی الراوی »
دیمکدن بشقه سوز بوله‌میز .

*
* *

(طاوشانجلرده)

اسکی حصار اسکله‌سنه قدر تقریباً
بر بیوك وولطه تشکیل ایدرك آندن صکره
ینه کورفزك اورته‌لق یرلرینه وارنجه‌یه
قدر روزکارك ود کزك شدتلرندن کرکی
کبی امین اوله‌رق یول آله‌بیلدك ایسه‌ده

طاوشانجله تقرب ایلدکجه ساحلات استقامتی تبدل ایدرك روزکار دخی بتون بتون طاوشانجلی اوزرندن اسمکه باشلادیغندن بعدما اورایه قدر وولطه‌دن بشقه مشی وحرکته چاره قالمدی .

اما صیقلیورایدك . اقشامه قدر اورایه وارەبیله‌جکمز محققاً مأمول اولدیغی جهتله ینه نشئه‌لی ایدك . باخصوص وولطه مانورالری‌ده بزم ایچون یکی براکلنجه حکمنی آلمش ایدی . هله صاغ طرفده‌کی ساحلی اوزاقدن اوزاغه نزیین ایلیان قره‌مرسل طاغلری درونده اجرا اولنان صید وشکارلر مناقبنی عز *** حضرتلری بك‌ده طاتلی حکایه ایلدیکندن بودخی بزی زیاده‌سیله اکلندیریور ایدی . پریاندن‌ده

یارینکی کون ایچون مقرر اولان صید
وشکارك نصل ترتیب اولنه‌جغنه دائر
مذاکره‌لر جریان ایلیور ایدی. هله عز ***
حضرتلرینك اشرف بکی زیاده‌سیله شایان
دقت واهمیت بر طبیعت مفرحه اصحابندن
اولوب ایتدیکی تحفله‌لری حال وشانه
پك ده یاقیشق آلدیردیغندن آره‌لقده بر
آنکله ایدیلن لطیفه‌لر دخی جمله‌مزی
سورکلی قهقهه‌لره مجبور ایلیور ایدی .
طاوشانجله کرکی کبی تقریبزده
قوطره‌نك طوبی خاطرمزه کلدی . مولا
لزومنی کوسترمسون بومثللو طوپلر خارجدن
استمداده مجبوریت الویردیکی زمانلر
دیره‌که چکیله‌جك اولان استمداد اشارتلرینه
اطرافده‌کی کمیلرك وقایقلرك نظر دقتلرینی

جلب ایچون آتلق اوزره کیلره قونیلورلر
ایسه‌ده احبابك بعضیلری بو اقشام شو
طوپی بشقه برصورتده استعمال ایلمك
رأینده بولندیلر . غروب شمس اثناسنده
رانده سرنده چکیلی بولنان سنجاغمزی
ایندیره‌جکمز زمان بکلك کیلرده اولدیغی
کبی بزدخی سنجاغه تعظیماً طوپ آتمغی
قوردق . بوآرزویه جمله‌مز درحال اشتراك
ایدی ویردك . طوپی تنظیم ایدرك قوری
صیقی برده کوزلجه طولدیروب حاضر
لادق . لکن غروبدن اول طاوشانجله
واصل اولدیغمزدن وارتسی کون ایچون
حیوان ودلیل وسائره سپارشی ضمننده
قره‌یه چیقمغه لزوم کوردیکمزدن بروجه
اصول غروب شمس ایله برابر سنجاق

ایندبررلر ایکن بوطوپی آتشلهلر ینیده
کمیجیلره تنبیه ایلمدك .

طاوشانجل دنیلن کوی ساحلدن اون
دقیقه برچار یك یوقوش یوقارویه چیقلمق
صورتیله واصل اولنه بیلهجك برتپه
اوزرنده وایکی یوز اللی اوچیوز قدر
صرف اسلام خانهسنی حاوی غایت نظافتلی
وکوزل بر یردر . ساحلده ایسه
شمندوفر استاسیونی وبرقاچ قهوه وقاینقجی
و بالقجی اوطهلری وفرون کبی ابنیه
بولنهرق بونلرلرده اوکنده اوفاجق
بر بورون واردر که اشکده بولنان
روزکاری و آنك قبارتدیغی طالغهلری
او بورون براز کسدیکندن آنك ایچ طرفی
اولدقجه لیمان عد اولنور .

ایشته بو لیمانجغه تیور برافدق .
وقوعبولان ندامز اوزرینه اوچ چفته
برقایق بزی قره یه چیقارمغه کلدی که
طاوشانجل ایله قارشوسنده کائن قره مرسل
آره سنده یولجی واشیا واوراق نقل ایدن
ایکی قایغك بریسی ایمش . قره یه چیقدیغمزده
ده ... بك افندی اوجه و بر یان قرار
اوزرینه بزه رفاقت ایده جك برایکی اوجی
وبزی واشیامزی نقل ایده جك بارکیرجی
فلان تدارك ایتمك واوکیجه کویده قالوب
ایرتسی صباح ایرکندن کلمك ایچون
کویه کیتدی . بن ایسه همان الیقین قهوه یه
جان آتدم . « اورو یاده برجولان » می
مطالعه بیوران قارئلریمه معلومدرکه
قهوه یی زیاده جه سورم . واقعا قوطره ده

قهوه طاقمز وار ایدیسه‌ده اشتغالات سائره‌دن طولایی قهوه پشیروب ایچمکی تخطر ایده‌مدیکمزدن بن تا صباحدن بری قهوه‌سز قالمش ایدم . واردیغم قهوه‌ده قهوه‌جینك كتوردیكی یوغورت چناغی قدر فنجانی كمال رغبت واشتها ایله نوش ایدرك كیفمی كتوردم .

شمندوفر استاسیونی اطرافنده واسكله قهوه‌سی یاننده براز طولاشدقدن صكره قوطره‌یه عودتمز لازم كلدكده باقدق كه بزی چیقاران قره مرسل قاییغی كیتمش . چونكه براز اول صولك قطار كله‌رك آرتق بشقه بكلیه‌جكی ده قالمامش . تمام بو صره‌ده « كوم! ... » دیه قوطره‌دن پاطلایان طوپ سنجاغك‌ده ایدیرلمسیله

جمله یه غروب شمسی اخطار ایتدیکندن
بوندن صکره اورالرده کیمسه نك ایشی
قالمامشدی ایدیکه قره مرسل قایغنك ایشی
قالسون. واقعا قوطره نك ایکی حتی لزومنه
کوره اوچ آدم قالدیره بیله جك قدر
برده پاتالیه سی وار ایسه ده یینه قوطره ده
قالمش. دیر ایکن سامی افندی نامنده بر
قایقجی لطفاً بزی قایغیله قوطرده یه قدر
کوتورمکه راضی اولدی.

اوت! هم بالقجی هم ده سامی افندی!
نه قدر ممنون اولدم بیلمه کز! معارف
عثمانیه مز بویله افندیلکی قایقجیلغه قدر
ایصال مرتبه سنده تعمیم ایدر ایسه بونی
کرچکدن پك بیوك بر بختیارلق صایملیدر.
حالبوکه قوطره یه کیتدکدن براز صکره

مف ... بك دخی بر قهوه‌جی جابر افندی ایله برابر گلدی . بوده هم قهوه‌جی هم افندی! بوكا ده ممنون اوله‌رق طاوشانجلده بهمه حال بر مكتب بولنديغنی تأمل ایله برابر درجهٔ انتظامنی صوردم . پك مدح ایلدیلر . مكتبی یكیدن و توسیعاً انشا ایتمش اولدقلرینی ده خبر ویردیلر . آرتق بنده‌كی سوینجه نهایتمی اولور ؟ هله شمدیدن خبر ویره‌یم كه ایرتسی كون بنی بار كیریله چركشلی كوینه قدر كوتورمش اولان باغچی اشرف اغانی ده كوردم كه بر یازیلی كاغدی اوقیور ایدی . اغاء‌نوانلی آدمك بوقدر قرائتی آرتق شو كویده كی افندیلرك درجهٔ معارفلرینی مقایسه‌یه مدار اولور .

عودت ایدن مف ... بكك یاننده بر

ایکی آدم دها بولنوب بونك بریسی چرکشلیلی
عمر اغا نامنده آو جیلغده مراقلی برآدم ایمش که
آغزدن طوله تفنکار ایله قیرمه وقویروقدن
طوله تفنکارك فرقنی ا کلایه‌رق فقرحالی
ایله برابر بونلردن بردانه‌سنی ایدینه بیلمش .
یارین چرکشلی کوینه کیده‌جکمزدن یارینکی
اقشامی‌ده آنك خانه‌سنده بحورمکه قرار
ویرلدی . اورایه نه کبی اشیا کوتوریله‌جکی
برترتیب پوصله‌سنه یازلدی . اشیای
مذکوره‌یی یوکلتمك ایچون کوفه‌لی وسمرلی
بربارکیر ایله بینك ایچون دخی برقاچ بارکیر
سپارش ایدلدی .
آرتق هرشی بولنه کیرمش دیمك
اولدیغندن اقشام طعامی تدارکنه دوشلدی
ایسه‌ده لیمان دیدیکمز برده دخی صالتیدن

قوطره‌مز زیاده‌جه صالانمقده بولنمسی حسبیله دفعه ... بك افندی او کیجه‌یی کویده کچورمك ایچون رخصت ایستدی . بو آز یلق هیچ برمزه‌خوش کلمدی ایسه‌ده هر کسك ایستدیکی کبی راحتی ملتزم اولدیغندن ارقداشمزك بوبابده‌کی مختاریتنه‌ده ایلیشلك ایدلمدی .

بو اقشامکی طعاممز دخی قوشلق طعاممزك عینی ایدی . هوا ده مخالفت کورلدیکندن آغزطادیله طعام ایتدك . ایرتسی صباح صید وشکار مقصدیله غایت ایرکن قالقمق لازم کلدیکندن اقشام دخی ایرکن یاتمغه لزوم کوردك . لکن طانلی فقره‌لر یتیشورمی که یاتوب اویویه بیله‌لم ؟ نا ... بك افندی

غایت لطیف بر احباب اولوب کندی
سویلدکجه مشتعللر ینی ده سویلهمکه
مجبور ایدیور. بزم مصاحبهمز عز***
حضرتلرینه نی یرینه چکهرك اوبزدن
اول اویقویه طالدی. نا ... بك افندینك
تعبیرنجه نازکیلهسنی چکمکه باشلادی که
بوده ارقداشمزك براز خورولتیسندن
کنایهدر. اشرف بك ایله ایتدیکمز لطیفهلر
دخی صحبته بشقهجه رواج ویریوردی.
نهایت سسلر کسلدی هرکس اویقویه واردی.
اویقو یالکز بکا التفات ایتمدی. یردکشد.
یکندنمی قوطره صالنتیسندنمی هرنهدن
ایسه اویقویی نهقدر دعوت ایلدم ایسهده
یردرلو جلب ایدهمدم. ساعت مطلقا
التییی یدییی بولمش اولدیغی حالده بن

هنوز خیالاتم ایله اشتغال ایدرك صاغدن صوله صولدن صاغه دونمك یووارلانمق ایله اوغراشیور ایدم .

***

﴿ بر موقت یالکزلق ﴾

نهایت اویقویه طالمش اولدیغمك اوزرندن بر ایکی ساعت آنجق چکمش اولملیدرکه عز *** حضرتلرینك دیك صداسی :

— یاهو ! آرتق قالقه‌لم ! ایرکن طورانملی یز ؟

دیه قولاقلرمزه طنین انداز اولدی . نا ... بك درحال قالقدی . تلبس فلان کبی صوك تدارکاته مسارعت ایلدی . عز *** دخی صباح مخمورلغی ایله نحفلغی

بر قاندها آرتان اشرف بکی قزدیرر جه‌سنه لطیفه‌لر ایله حاضرلغه باشلادی . بکا ده لاینقطع نعره‌لر آتیور ایسه‌ده کوزلرمی آچه‌میورم‌که طورانه‌یم .

قوطره ایچنده کرك آوجیلر کرك کمیجیلر تلاشی بیولتدکلرندن او بقوده دوامه دخی امکان قالمدیغی جهتله بن ده قالقمغه مجبور اولدم‌که ساعتلره باقانلر :

— طلقوز بچق !

دیورلر ایدی . انجق « کوبه‌سیارش اولنان حیوانلر کلمش اولمیدرلر » دیانلر ایله « هنوز کلامش اولمیدرلر » دیانلر اره‌سنده‌کی مخالفت بر درلو بر طرف ایدیله‌میور ایدی . هر حالده یوله چیقمزدن اول چای و تره‌یاغی و پینر ایله بر قهوه التی یاپمق لازم کلدیکندن

و بنجه کوره‌جك آوتدارکی اولمدیغندن بوچای پیشیرمك خدمتنی‌ده بن درعهده ایلدم .

بو اشتغالات ایچنده دوشونمکه باشلادم که : بونلر صیده کیدیورلر . ایجه‌اویقو دخی کسدیردیلر . بن آوجی دکلم مراقنده قالمامش او یقومی الده‌امامشم . اکر بن‌ده بونلرله برابر کیده‌جك اولورسه‌م شو اویقوسزلغه برده یورغونلق منضم اوله‌جغندن مطلقا خسته‌لنه‌جکم . بونك الك اعلاسی شودرکه آوه انلر کیتسونلرده بن کیتمه‌یم .

بو مطالعه‌می ارقداشلرمه‌ده اکلاتدم . قطعیاً مخالفته دوچار اولمه‌دیمی ؟ هیچ برینز دیکرلرینی راحتسزایتیه‌جکی حقنده‌کی

قرارمزیده اخطار ایدرك :

— بن آوجی اولمدیغم حتی آو لوا-
زمنه‌ده مالك بولنمدیغم و بونلری سومدیکم
حالده شو یورغونلق او یقوسزلق ایله
برابر بنی برچوق ساعتلك برکویه قدر
بارکیرایله کوتورمك واندن ماعدا اوچ
درت ساعت دخی پیاده کزدیرمك عادتا
بنی خسته ایتمك دیمکدر . بوکا کوکلکز
راضی اولمییور ؟

دیدم ایسه‌ده ارقداشلر بومعذور یتمی
رد ایده‌مامکله برابر :

— اویله ایسه بزده کیتمز ! سن
بوراده یالکز نه‌یاپارسك !

دیدیلرکه‌ذوقلرینه‌مانعیتی نجویزاتمیه‌جکمی
بیلدکاری ایچون بوسوز ایله تمام ضعیف

طرفنی بولمش اولدیلر . دیدمکه :

— بنم یالکز نه یاپه جغمی نافله هیچ دوشونمیکز . بن یالکزده قالسه م صیقلم . اوقورم . یازارم . باخصوص شو سیاحتمزی یازمغه باشلارمکه شمدی تمام اواحساس ایله متحسس اولدیغمدن شویله تنهاجه یازه جغم سیاحتنامه دخی پك لطیف اولور . پك جانم ایسترایسه ستراتی یه امر ایدرمده ازمید کورفزینك دها ایچروسنه طوغری کیدرم . قره مرسل یاقه سنی کزرم . سزتایارین اقشام کله جککزدن اوکده ایکی کون واردر . ایکی کون ظرفنده مرمره نك بتون بوطرفلرینی قاریش قاریش کزمش اولورم .

فقط ارقداشلری بوملاحظه لر ایله ده

اقناع قابل اوله‌مدی . هم بو مناظره‌ده دوام
ایدیورزهم چایمزی ایچیورز . برصباح
اکلنجه‌سی که دکه‌کیتسون . برازصکره
خارجدن مف ... بك دخی کلدی . بنم
مزیتچیلغمی اکاده اکلاتدیلر . اوایسه
دیکرلرندن دهامعند . مطلقا بنمده کندیلرینه
رفاقتی حکم ایدیور . نهایت عز ... :
— کویده یارین اقشام ویارین صباح
شویله ارقداشجه مصاحبه‌یی نصل فدا
ایده‌جکسك ؟
دیدی که حقیقةً شو برادرانه صحبت
دخی فدا اولنورشیلردن دکل‌ایدی . نا...
بك دخی :
— پك اعلا ! سن بوراده قال .
یالکزجه براعلااویقوچك . بعده بارکیره

ییدوب چرکشلی کو ینه اقشام اوزری کل !
دینجه ارتق مقاومته اقتدارم قالمدی .
راضی اولدم !

تصور ینه بنم مقتدر اوله میه جغم کبی تصور ینه ده قارئلرمك مقتدر اوله میه جقلری درجه لرده شطارتلر کورولتیلر پاطردیلر ایله آوجیلر صوك تدارکی ده اکمال ایدرك قرده چیقدیلر . اشرف اغا نامنده بر کویلینك ساعت سکزده بارکیر ایله بنی بکله یه جکی صوك قرار حکمنی الدیغندن بنم صندیغم ایله اورتو ویاصدیغمی دخی برابر الوب کوتوردیلر .

انلر کیتدکدن صکره بن ده صباح اوازه طبیعیه و ضروریه سنی طیشاریده ایفا ایچون قرده چیقدم . حتی دکز کنا .

رنده کی قهوه‌ده برده صباح قهوه‌سی ایچه‌رك وسیگاره‌یی پاره ویره‌رك :

— سن بزه قوشلق ایچون براعلا برزولا یاپدیر . ساعت یدیدن اول حاضر اولسون . اوزمان بنی اویقودن اویاندیر . فقط دها اول قوطره‌یه کل ده شو اورته‌لغی بر دوزلته‌لم .

امر ینی و یردم . نظافته انتظامه اوقدر متعصبانه دقتمزله برابر قوطره‌نك ایچی الت اوست اولمش ایدی . اشیایی برلشدیردك . اورته‌لغی دوزلتوب لازم کلن یرلری سیلدك سوپوردك . بن ده صدرلرك بریسی اوزرینه اوزانه‌رق آرتق اورته‌لق سسسز صداسز اولدیغی واو یقودخی پك فناغلبه ایتمش بولندیغی جهتله براعلا

او يقويه طالدم كيتدم .

ساعت اون ايكيدن ياريمدن تمام يدي يه قدر دوام ايدن بو اويقـو آرتق بتـون يورغونلقلری دفع ايلمش ايدی . ستراتيدنك تهيئه ايلديكی پرزولا بو استراحته و بر كسكين آجلغه راست كلهرك او قدر اشـتها ايله تناول ايدلدی وطوشانجيلك هنوز دومانی اوزرنده اولان اوتازه و نفيس اوزومی دخی پرزولايه اوقدر جلاويردی كه بو يله برقوشلق طعامنی قارئلرم افنديلرم حضراتی ايچون دخی تمنی ايتمكی لازمهٔ ذمت شـكر كذاری عد ايلرم .

*

* *

﴿ طوشانجيلرده جركشلی ـ بالكز ﴾

ساعت تمام سكزده اشرف اغاساحلدن

ـدس ويردی. بن ده کینوب حاضرلانه ـ
رق سـاحله چیقـدم . آرتق کویـلونك
بارکیری نه‌قدر اولور اکری نه‌قدر! بورا۔
لرینی دوشو نمکه بیله لزوم کوره‌میـه‌رك
بسم‌الله بارکیره بنـدم. اشرف اغا اوکده
بن بارکیر ایله آرقـه‌ده اوله‌رق سـاحلدن
طوشانجیل قریه‌سنه ایصـال ایدن بایرلری
طرمانمغه باشلادق .

اثنای راهـده کو یك احوالنه دائر
اشرف اغادن بیك درلو معلومات استحصا۔
لنه سعی وغیرتدن کیرو قالمیه‌جغمی قارئلرم
البته بیلورلر. فقط الدیغم معلوماتك چوغی
کندیلرینی متلذذ ومستفید ایتمیه‌جکارینی
بیلدیکم ایچون بوراده تفصیلاتنه لزوم
کوره‌مم . اویله‌یا! بونلر بوکویلك الك بیوك

مدار ثروتی اولان باغجیلغـه دائر شیلر
اولوب بوسـنه اوزومك پاره ایتمدیکی
وکچـده یاغان شدتلی یغمورلرك اوزوملری
کرکی کبی بوزدیغی وبرآدمك یالکزباشـنه
درت دونم قدر باغ یاپه بیـلەرك انكده
وسطی برسـنەده اللی لیرایه قدر طوپدن
مطربازلره صـاتیله بیلەجکی وباغ امورنده
استخـدام اولنان عمله یه اوندن اون ایکی
غروشه قدر کو ندەلك ویرلمکده اولدیغی
وبعضاً کویلولرك بارکیرلره اوزوم یوکلته
رك بورایه مسـافەسی اون ایکی سـاعتدن
آشاغی اولمیان وقره دکز ساحلنده بولنان
شیلەیه قدر کیدرك صـاتمغه چالشـدقلری
کبی شـیلردرکه احوال بشریەجه تتبعاتی
یك سـونلرك یك زیاده اعتنـا ایدەجکلری

خصوصاتدن ایسه‌ده هرکسده بومراق بولنه‌میه‌جغندن قارئین مطبوعاتك اغلبی تفصیلاتك بویولده‌سنی پك‌ده آرزوایتمزلر.

کوی ایچندن کچدك. نه کوزل نه معمور کوی! برکره تام کویه کیرر ایکن اوزرینه چیقدیغمز تپه‌لرك ازمید کورفزی اوزرینه طوغری ممتد اولان نظارتی بوغاز ایچنده بیله نادر بولنور نظارتلردندر. کویده اویله اسکیمش برطرفه اکیلمش کره‌میدلری دوشمش خانه‌لر یوق. برقاتلی فقط منتظم یاپلمش خانه‌لر کوردم. برقاچ دانه قدیم تپه‌جاملی وپنجره‌لری اوزرنده «ماشاءالله» و «یاحافظ» یازیلی خانه‌لر کوردم‌که طرز انشالری قدیم وا کا مخصوص اولان لطافتله لطیف اولمقله برابر وقتیله غایت متین یاپلمش اولدقلرندن

اليوم دخی برقاچ سنه‌لك بنالر كبی كورو.
نيورلر . بكی يابدبردقلری مكتبی دخی اشرف
اغا كوسترديی . بوكا كيملرك نه بولده اعانه
وهمت ايلدكلرينی دها كلاتدی كه اكثريسنی
طانيدیغم ذوات موماليهمك مجرد رضاء لله
ايتمش اولدقلری شو اعانه‌لری اعلاندن
خوشلانميه‌جقلرينی بيلديكم ايچون بن ده
ايضاح ايتمامكی ترجيح ايلدم. كويك برده
ايچه مهم وكوزل چارشوسی واردر .
هله برغازينوسی واردركه باغچه‌سی مازو
اغاچلريله كولكه‌لندرلمش لطيف بريردر .

كويك ايچندن كچدكدن صكره يولمز
آرتق باياشاغی اينمكه باشلادی . اوكمزده
اطرافده‌كی باغلرك اتكلری اجتماع ايدرك
عظيم برچناق شكلنه قونمش اولدقلری

طوشانجيل باغلرى آچلديكه ايكى بيك دونمدن آز تخمين اولنه‌ميان بوچناغك درونى اورمان كبى استيلا ايلمش بولنان باغلغك نظر تماشامده تصور ايلديكى لطافتى مدت العمر هيچ بر يرده كورمدم ديرايسه‌م مبالغه‌يه حمل اولنماملىدر .

بورالردن هر كون استانبوله يوزلرجه كوفه اوزوم كليور ايسه‌ده اوزومك يه بورالرده‌كى لطافتى اثناى نقلنده غائب اوليور . زيرا قوپاريلور ايكن ال ايله بيراندىغى كبى كوفه‌لره استيف اولنور وباركير ايله استانبوله نقل ايديلور وشمندوفر ايله حيدر پاشا وارادن عونه ايله سركه‌جى‌يه واورادن حمال ايله مطرباز دكانلرينه واورادن يه حمال ايله مناوله

كوتوريلور وياخود آرقه كوفه‌جيلری
آرقه‌سنده كزديريلور ايكن هپ خرپا-
لنه‌رق پيرانه‌رق اوزوم ازيلوب حقيقةً
لطافت اصليه‌سندن چيقيور . بوراده انی
باغلردن قوپاردقلری آنده كورمليدر كه
يالكز كورونشی ايله نه‌قدر نظربا اولديغی
وهله « كوتور كوتور » تعبيرنده سزا
اولان نيليشی نه درجه‌لرده اشتها افزا
بولنديغی تقدير اولنه بيلسون .
حقيقت بو اوزوم محللری استانبولك
ايچنده ديمك اولدقلری وشمندوفر ايله
بوراله قدر صباحلری كلنوب اقشاملری
دونلك ممكن بولنديغی حالده استانبولدن
بوراله هيچ سيرجی كلديكنی اشرف
اغادن تحقيق ايلديكم زمان زياده‌سيله

استغراب ايلدم . استانبول اهالیسی که کزمکی اکلنمکی بك سور فقط بس بللی خلقمزك محظوظیتی یالکز کاغدخانه کوك صو وساٸره ایله محدود اولدیغی ایچون بو اوزوم اکلی صفاسنه احتیاج کورلیور .

باغلغك چرکشلی جهتنده کی یماجنده « چتال چشمه » دینلور برچشمه‌یه کلدك . ذاتاً اورایه کلمزدن اول بولده بر بوشناغه راست کلمش ایدك که عز*** حضرتلری بوآدمی زاغارلری چکمك ایچون برابر کوتورمش اولدیغی حالده اعاده ایلمش . بوشناق بزه ارقداشلرك صید وشکار بولەمدقلرینی واورالردن صکره چرکشلی‌یه کیتمیوب دها ایلروده کاٸن تپه‌کوینه قدر کیده‌جکارینی وبزم دخی اورایه کیتمکلکمزی

سـويلدی ایسـه‌ده کندیسی آبدال برشی
اولدیغنـدن سوزینـه اعتماد اولنـه‌میه‌-
جغنی اشرف اغا درمیـان ایلمش ایدی .
چتال چشمه‌یه کلدیکمزده اوراده شوکا بوکا
قهوه پیشیرن بابا یکیت برآدم یانمزه کله‌رك :
— ارقداشلر کزابی آویا په‌مدیلر . یارین
تپه کوینه قدر کیده‌جکلر . سزك ایچون‌ده
تنبیه ایلدیلرکه چرکشلی‌یه کیدوب کندیلرینی
اوراده بکله‌یه‌سکز !
حوادثی و برنجه ایشـته بوسـوزه
اینانمق لازم کلدی . چشمه‌دن برصوایچمك
ایسـتدك . آدمجکز الك سـوسلی بارداغی
اولـق اوزره یالـدزلی بویالی بربارداق
کتوردی که بونلری کویلولر اکثریا سوس
ایچون چیچکلکلری ایچنه قویارلر . ایکیشر

غروشه یوزر پاره‌یه غلطه‌ده صاتیلان اینجه‌جك صیرچه‌كبی شیلردر . فقط بر یاندن بزه سوزسویلك ایله مشغول ایكن دیكر طرفدن بارداغی طولدیرمغه‌ده طو . راندیغندن بارداق چشمه‌نك طاشنه طوقنور طوقنمز طوزایله بوزاولدی . وای قهوه - جیده‌كی یأس! حق‌ده یوقمی یا؟ . برقهوه‌سنی بیله ایچمدیكمز حالده ایكی غروشلق مالی ضایع اولسون. بوایكی غروش یوزپاره‌یی قازانه بیلمك ایچون آدمجكز فنجانی اون پاره‌یه صاندیغی قهوه‌لردن لااقل قرق آلتی قهوه صاتمق لازم كلور. زیرا بر قهوه‌دن كاری ایكی پاره‌یی همانده تجاوز ایده‌مز .
بونی دوشونه‌رك :

— قدحی بنم ایچون قیردك . شونی

آلده یرینه بر دیگرینی آلورسك .

دیه قهوه‌جی‌یه بر چار یك ویردم . ناموسلی و طوق گوزلی آدمجگز قبول ایتمامك ایسترایسه نه دیرسکز ؟ برطور وقورانه ایله یوزیمه باقه‌رق :

— قیران بنم ! سزنه‌دن اودیه‌جکسکز ؟

دیدی . تکلیفم همان کندیسنه بر حقارت‌ زینی طوقندیغی اکلاشلمغه باشلاینجه عادتا دوچار تردد اولدم . برکت ویرسونکه چشمه‌نك اوزرنده قوجه‌مان یشیل صارقلی شیخ طورلی برآدم اوتوریور ایدی‌ده :

— اوغلم طارلمه ! بك افندی سکا بونی بربارداق دها الهسك دیه اکرام ایدیور .

دیه‌رك بکا معاونت ایتدی . اوزمان

قهوه‌جی‌ده پاره‌یی قبول ایلدی .

اشرف اغادن تحقیق ایتدم‌که بو ییشیل صارقلی آدم قره مرسل طرفلرنده مقیم علمادن مشایخدن بر ذات اولوب آره‌لقده براو طرفه کله‌رك کویلیلره وعظ و نصیحت ایدر ایمش . کندیسی‌ده کریدلی ایمش .

چتال چشمه‌نك صویی بك سرین ایسه‌ده بزم کوزتپه باخصوص قره‌قولاق صولرینه اصلا قیاس قبول ایده‌میه‌جك درجه‌لرده لذتسز و آغردر . ذاتاً موقعنه کوره اویله‌ده اولمسی لازم کلور . چونکه چوقور بر یردن نبعان ایدرکه ایی صولر ایله فنا صولرك آره‌سی فرق ایدیلن یرلرده بویله چوقوردن چیقان صولر « قره‌صو » نوعندن صاییلورلر . ایی صولر

اغلبیت اوزره و بلکه دائما یوکسکلردن نبعان ایلیانلردر . چاملیجه کوزتپه قره قولاق صولری بویله در . بونك اسبابی ده معلوم ایسه ده وقتیله « صو » سرنامه سیله یازوب ترجمان حقیقتمزه درج ایتدکدن صکره رساله صورتنده ده باصدیروب اعلان مقامنده مجاناً توزیع ایتدیردیکمز مقاله ده صویه دائر برچوق معلومات ایله رابربو مسئله یی ده ایضاح ایلمش بولندیغمزدن تکرارینه لزوم کورمه مدك .

چتال چشمه دن ده یوله دوزه لرك ایشلی چیقشلی برخیلی یوریدکدن وغایت طاشلی یرلردن کچدکدن صکره اوکمزده نمایان اولان یوکسه جك برتپه اوزرنده چرکشلی قریه سنك ایلك خانه لری کورو-

نمکه باشلادی . طاوشانجیله بر ساعت
قدر مسافه‌سی اولان بوکوی ایکی یوز قدر
خانه‌یی جامع ایسه‌ده طاوشانجیل کبی معمور
اولمیوب اپیجه خرابدر . اواقشامی کچورمك
ایچون بزه طوتلمش اولان خانه کویك
کنارنده اولدیغندن طوغریجه اورایه
واردق ایسه‌ده قپویی قپالی بولدق .
قپو اوکنده کوردیکمز سکز اون یاشنده بر
قزجغز بادیٔ امرده بزدن اورکه‌رك قاچمق
ایستدی ایسه‌ده اشرف اغا کندیسنی اسمیله
چاغردیغندن وحشتنی ازاله ایدوب یانمزه
کلدی . یالین ایاق باشی قباق ارقه‌سنده بر
آمر بقان کوملك ایله ایاغنده بر باصمه‌دن طونندن
عبارت البسه‌سی ایچنده پریشان حال بر
یاوریجق . کلامه‌ده مقتدر دکل . «اوت»

مقـامنده باشی اوکنـه اکوب « خیر »
مقامنده باشی قالدیرمقـدن بشـقه برشی
یاپه‌میور. بوصورتله وقوع بولان محاوره‌
مزده اکلاشلدی‌که باباسی آوجیلرایله‌برابر
کیتمش. اشـیامز اورایه کلمش ایسـه‌ده
والده‌سی اوده یوقدر . بونك اوزرینـه
اشرف اغا :

— قهوه‌یه کیده‌لم .

دیدی . قهوه کویك اوته باشنده اولد .
یغندن کویك اورته‌سـندن چکه‌رك قهوه‌یه
واردق. اثنای راهده بر خانه‌نك اوکنده
غایت بطال برقزغان قایناديغنی و یانـده‌ده
ایر بللی اوفاقلی بر چـوق بقراجـلری
اوکارینه قویمش اون‌بش یکرمی قدر قادین
بولنديغنی کوردك. عاشورا پشـیور ظن

ایلدك • قهوه‌یه واردیغمزده اون بش یکرمی کشینك مجتمع اولدقلرینی کوردك که ساعت هنوز اونه کلمامش اولدیغندن بو وقت قهوه‌ده بوقدر آدم مجتمع اولمسنی بو کویلیلرك تنبللکنه حمل اتمك ایستدك •

معلوم آکوی قهوه‌لرنده غلبه‌لك برصباح وقتی بولنور برده انشاءلرلی • کوندوزلری کویلیلر ایشلرنده کوجلرنده بولنه‌جقلرندن کوی قهوه‌سنده یالکز قهوه‌جی ایله برده ایشه کوجه مقتدر اولمیان برقاچ اختیار بولنه بیلور •

مکرخطا ایتمشز • یالکز بونده دکل عاشورا پشوردکاری ظننده‌ده خطاایتمشز • اوراده جنازه وار ایمش • برکنج قادین وفات ایتمش • بو کوبك عادتی اقتضاسنجه

جنازه‌نك صوڭنده اقرباسی و الڭ سوكيلی احبابی طاشور ایمش . بقراجلری اللرنده بولنان قادينلر بزم ظنمز كبی اورايه عاشورا توز يعنده حصه آلمق ايچون دكل شو صوڭ خدمت مؤثره‌يی ايفا ايتمك ايچون كيتمشلر . قهوه‌ده‌كی جماعت تنبللكلرندن طولايی دكل زواللی كنج قادينی صوڭ مسكن ابديسنه كوتورمك ايچون اوراده بريكمشلر .

دها قوطره‌ده ايكن و بر يلن قرار اقتضاسنجه بن كويه بويله ابر كنجه كله‌جك ايدم‌ده ارقداشلره اقشام يه‌جكلرينی تهيئه ايده‌جك ايدم . ايشته بن كلدم اما خانه صاحبه‌سی قادين بقراجی ايله برابر جنازه‌ده بولنديغندن خدمتمی ايفادن تأخر ايتمش اولدم .

قهوه‌جی بابایه برقهوه اصمارلایوب
ایچدك . متعاقباً بر دانه‌سنی‌ده کندیسی
کتوردی . « جابا! ..... » دیدی .
اوساعت کویلیلرك عادتی خاطریمه کلدی .
کویه معتبر برمسافر کلدیکی زمان قهوه‌ده
بولنانلرك کافه‌سی دکل ایسه‌ده برچوغی
بویله قهوه اکرامیله مسافر نوازلقده
بولنورلر . جماعت ایسه بر یاندن چوغا.
لیور . هر اکرام اولنان قهوه‌یی قبول
ایده‌جك اولسه‌م ذاتاً خراب اولان
معده‌جکمی قهوه ایله طولدیره‌جغم . قبول
اتمسه‌م آدمجکزلر محزون قاله‌جقلر . بناءً علیه :
— اغالر بوقهوه‌یی هیچکز طرفندن
اکرام اولنمش دیه تلقی ایدرك ایچه‌جکم .
بوکا مقابل سزلك دخی بنم طرفدن برقهوه

قبول ایتمکزی رجا ایلرم .

دیدم قهوه‌جی‌یه او یولده امر ویره‌رك جابا قهوه‌یی ایچمکه باشلادم . شمدیدن خبر ویره‌یمکه قهوه‌جی ایله حساب کوردیکمزده کوریلیلرك ایچمش اولدقلری قهوه‌لر فرق یدی‌یه واردیغی اکلاشلدی .

بو کوپك امامی محاربهٔ اخیره‌ده کوکللی اوله‌رق جنکه کیدوب فریضهٔ غزایی ایفا ایتمش بر کوزل آدمدر . آنکله‌ده قونوشمغه باشلادق . کوی مکتبلرینه مراقم زیاده اولدیغندن بالطبع آنك اوزرینه زیاده‌جه سوز ایتدك . امام افندینك تعریفنه کوره اصول تدریسی بولنده وچوجقلرك دوامی‌ده زیاده ایسه‌ده مکتبك خراب اولدیغندن جامعده تدریسه

مجبور اولیورلر ایمش . کویلک عوارض
اقچه‌سی فلان بولنمدیغی کبی اهالیسی‌ده
پك فقیر اولدیغندن مکتب یاپیله‌میور ایمش .
معارف تخصیصاتندن یاپلمق امکانی اوزرینه
برسوز آچمق ایستدم ایسه‌ده امام‌افندی
امیدسز برطورله باشنی صاللایه‌رق فقط
ایضاحات اعطاسنه کیرشمدی . بن‌ده
سؤالك دها ایلروسنه‌وارمدم . اکلاشیلیوریا
بومکتبك انشاسی ایچون کرمکارانك
عنایت معاونتکارانه‌سندن بشقه چاره قالمامش
دیمکدر .

کویلیلر ایله صحبت ایدیلورایکن بزم
آوجی ارقداشلرك کیملر اولدقلرینی صور-
ملریله بن دخی اکلامش ایدم . ایکی سنه
مقدم بوکونکی ارقداشلرك بعضلری دخی

برابر اولدقلری حالده برآوجی فرقه‌سنك
دها اورایه کلدیکنی وایچلرندن شیشمان
واوزونجه صقاللی آز بیقلی قفاسی
بیوجك وکوزل برذاتك آوجیلقده‌کی
مهارتنی حکایه‌یه باشلادیلرکه بومهارت
اوزرینه قهقهه‌لر ایله کولمامك قابل دکل
ایدی . بوذاتك مهارتنی ارقداشلری انکار
ایله استهزالره قریولمشلر . اوایسه مهارت
ادعاسنده ایمش . امتحانه لزوم کورلمش .
اورولمش برطاوشانی شویله یکرمی اوتوز
خطوه‌یه و برآغاجك دیبنه قویمشلر .
صاچمه ایله طولی اولان تفنکنی آتمش آتمش
اوره‌مامش .

بوتعریف ایدیلن ذاتی بن‌ده طانیدم .
احبابمزدندر . لطیفه‌یه‌ده پك متحمل برآدم

ایسەدە اسمنی تصریحە لزوم کورمم .
بوفقرەیی اقشامکی رفقداشلردە اکلادم
عز *** حضرتلری وقعەیی خطر ایدرك
صحتنی تصدیق ایلدی . خیلی کولوشدك .

*

* *

(چرکشلیمەیە کیجە)

عادتا ساعت اون ایکی یە تقرب ایتمش
ایدی کە خانە صاحبەسی اولان قادینك
خانەسنە کلدیکی اخبار اولنەرق اشرف
اغا ایلە برابر قالقوب قوناغمزە کیتدك .
کوی اولری معلوم آ؟ آلتی آخور . آنك
یانندە برکوچك صمانلق برانبار . اوست
قاتدە ایکی اوطە برمطبخ . بونلرك عمومی دە
کرکی کبی خراب . فقط هر طرفی ترتمیز .
قوطرەدە بولنان لوازمدن یاغ شکر

وبراز صاقز قباغی فلان کتورمش اولدیغمز
دن اقشام ایچون ایکی اوچ طاووق ویکرمی
اوتوز یومورطه‌دن بشقه برشیئه احتیاجمز
یوق ایدی. بز بونلری تدارك تلاشنده ایکن
ارقداشلر دخی کلوب یتشدیلر. خانه صا-
حبی ده بونلر ایله برابر کلدیکندن یومورطه-
لری طاووقلری کندی خانه‌سندن تدارك
واعطا ایده‌جکنی سویلدی. بز قوللری
صیغایوب اشجیلعه باشلادق ایسه‌ده ارقدا-
شلرك اوکونکی وقوعاتی حکایه ایتملرندن
ویکدیکرینی مؤاخذه ایلملرندن قهقهه‌لرندن
پاطردیلرندن میدان یوقکه مطبخ اتخاذ
اولنان اوطه‌یه کیده‌لم‌ده ایشه الك اول
باشلادیغمز اوجی اولان صاقز قباغی تمزله-
مکده دوام ایده‌بیله‌لم.

مكر او كون كزمشلر توزمشلر بايله سى يه
يورلمشلر طوپى بر ككلك اوره بيله رك انى ده
چتال چشمه ده كباب ايدوب يمشلر . قوطره ده
ايكن بزم تخمينمزه كوره بر چوق ككلك
اوريله جق ايدى ده او اقشام ككلك شورباسى
ككلك كبابى ككلك يخنيسى ككلك قزارتمه سى
آرتق ككلك هر شيئنى وياخود هر شيئك
ككلكيسنى پيشيره جك ايدك . مؤاخذه
وانتقاد شماتة كورولتى اوقدر چوغالدى
بيودى اوزاندى كه آو ظهور ايتمش ده اوره
مامشلرمى يوقسه هيچ برشى چيقمامشمى
شو اوريلان ككلكى كيم اورمش بر ككلك
ايله درت بش كشى نصل طويمش بونلره
دائر سوكيلى قارئلريمه تبليغ ايچون قطعى و طو
غرى برخبر پيدا ايده مديكمه شاشلمه مجادر .

اورته‌لق قرارمغه باشلادیغندن و بر مقدار ایرمك حلواسندن بشقه اقشامه یه‌جك اولمیوب یالکز حلوا ایله‌ده اقشام طعامی ایدیله‌میه‌جکندن ارقداشلره :

— سز بوزوزکالك ایله بنی ایشدن منع ایده‌جك اولورایسه‌کز بواقشام آچ قاله‌جغکز محققدر.

دیدم‌که اورته‌لغك نشئه‌سنه نظراً :

— تك شو صحبتده دوام ایده‌لم‌ده وارسون آچ قاله‌لم.

جوابنی الماق منتظر ایدیسه‌ده‌آچلقده‌کی جدیت بوکوزلکده‌کی لطافته غلبه ایدرك بکا مساعده اولندی.

اوفراکاق مطبخ ایچنده علودن زیاده دومان نشر ایدن یاش اودونلرك یانمقده

ودها طوغريسى يانماسقده بولنديغى اوجاق
قارشوسنده برمقدار طون ياغنه برفتيل
صالمقدن عبارت بولنان قنديل ضياسى
ايچنده بنى كورملى ايدى بنى كه اطرافده كى
كويليلرك ايكيسى ايكى طاووغى بولدقلرى
وبريسى صوغان صويديغى حالده ديكرى
صاقز قباغنى قازيوب تابه يه قويمق ايچون
ديلم ديلم كسمكده بكا ياردم ايليور . قباق
ديلمرينى تابه يه قويمزدن اول اونه باطرمق
لازم كلوب اون توزادقجه بوزم كوزم
صاچم صقالم دكرمانجى چراغنه وشيقجه‌
سى اوندردنجى اوئى زمانك بودرالامش
شيقلرينه بكزه‌دى . خانه صاحبنك نه‌قدر
تجردسى تابه‌سى صحنى كفجه‌سى وارايسه
اطرافزه ييغلمش اولدقدن ماعدا بزم برابر

كتوردیکمز مطبخ طاقمی دخی اطرافزده اوبله بر مشغولیت که قوجه قوجه دوکونلر صاوه جق اولان آشجیلرده بیله غلبه لکك تلاشك بودرجه‌سی کورلمز . هله اوراده برقادین بولنسه بزم هیچ برمزه لزوم بیله قالمز .

اقشام طعامی ایچون ترتیباتمز ترهیاغنده بر یمورطه و برصاقز قباغی قیزارتمه‌سیله برده طاووق کبابندن عبارت ایدی . حلوامزده واریا ! ایشته طاتلیسی ایله طوزلیسی ایله برطابلدیمك !

قباقلری قیزارتمغه باشلادق . برقاچ ال قیزارتدقدن صکره صاپنی دیواره طیامش اولدیغمز تابه دوریلی ویرمسونمی ؟ مکر صاپی دیواردن قورتلمش‌ده تابه‌نك اوطرفی

آغر باصمش ! اودونلرك یاش اولـوب ده
یانمدقلرینه نه قدر تشکر ایلدك . زیرا بیچاره
کویلینك خراب خانه سنی ده یاقه جق ایدك .
فقط بو قضادن طولایی کویلی یه « بیچاره »
دنیله بیله جکمی یا ؟ اشرف بکك حکایه سنه
کوره بر بشقه کویده بر بشقه زمان شـویله
برقضا ایله بر کویلی خانه سنی یاقوب کول
ایتمشلر اما عز *** حضرتلریله رفقـاسی
بولنان کبـار ، حریفك خانه سـنی یکیدن
یاپدیرمشلر . بو حالده اوی یانان کویلی یه
« بیچاره » دیمه ملی عادتا « بختیار » دیملی .

دیدك یا ایشته برکت ویـروں که یاش
اودونلر یانمیـورلر ایدی ده دوکولن یاغ
بردن بره آتش آلمامش ایدی . کنـارندن
کوشه سندن پیـدا اولان علولر اوزرینه ده

براز صوغوق كولدوكه‌رك يانغين قصا ـ
سنى برطرف ايده بيلدك .

نه‌ايسه قباقلرك بعضيسى يانمق و بعضيسى
چيك قالمق صورتيله پشيرلمش بتمش اولدى .
صره طاووقلره كلدى ايسه‌ده هرطاووغك
ايكيشر بوطى و ايكيشر قنادى آيرلدقدن
صكره كوده‌لرى ده درده بولو ـ
نمش اولديغندن بونلرك هربرى برشيشه
طاقيله‌رق قور اوزرنده كباب ايدلمك
مقرر بولنديغى حالده اوجاقده قور يوق .
كور آراندى نه قومشولرده نه بقالده كور
يوق . برويران چيت يبلقسونده قورى
آغاجلرى كتورلسون ديدك اوده يوق .
نهايت براسكى عربه‌يى پارچه‌لاديلر
صمانلغك برطرفنى يقديلر نه يابديلر ايسه‌ده

یاپدیلر اوفاق اوفاق یارلمش دیره‌ك پارچه‌لرندن عبارت برخیلی اودون کتوردیلر. بونلر یاندقدن صکره اوجاقده قور پیدا اولدیده بزم طاووق کبابلری‌ده پیشمکه باشلادی.

ایشته بوزمان بر رسام اولملی ایدیده اوجاق باشنك رسمنی یاپملی ایدی. قاچ شیش وار ایسه اوقدرده کوبلی وار. اوجاغك اطرافنه نیم دائره شکلنده دیزلمشلر. هر بری اللرینه آلدیغی شیشی اوزاقدن طوپ فتیلار کبی آتشه کوستریورلر. بعضیسنك الی یانه‌رق چکیور، بعضیسی یاعلو اوزرینه کوتوریوریاخود قوراوزرینه براقیور. بن ایاقده بونلره قوماندا ایدیورم. اوطه‌نك ایچنی ذاتاً دومان طولمش اولدیغی حالده

بر ده آتش اوزرنده یانان طاووقلرك یانق قوقوسی جهانی استیلا ایتمش . بر طرفدن طوغرانان صوغان قوقوسی‌ده بونلره منضم ! کوزلرمدن سیل بلا کبی یاشلر بوشانیور . اوته‌کی اوطه‌ده ایسه ارقداشلرك کورولتیسی پاطردیسی شو چورولك اوی ییقه‌جق درجه‌لرده ! چونکه ساعت ایکی‌یی بولمش هرکسك‌ده قرنی آج !

نهایت طاووقلر پیشر کبی اولنجه یکرمی اوتوز یورطه‌یی قاب درونده چالقایوب قزغین تره‌یاغی ایچنه دوکدك . « حاضر اولك ! » و « سفره‌لر قورلسون ! » قوماندالری آغزدن اغزه تکرر ایدییور . تره‌یاییلان بزاوزرینه اککار طوغرانوب یکار قونلدی . هر کس بر بوده بر

قناده اویله بر صاریلش صارلدی که ۰۰۰۰
فقط هیهات ! هرکسك قنادی بودی
اغزنده دیشنده قالدی ۰ بر پارچەجق
قو پارابیلنه عشق اولسون ۰ مکر طا ـ
ووقلرك ایکیسی ده اوقدر قارت ایمش
اوقدر قارت ایمش که یالکز دریلری شو یله
پیشر کبی اولەرق اتلری ایسه قازیق
کسیلمش !
« یەلم » دیه عناداتدك اما طاووقلر
بزدن دها عنادجی ! بعضلرمز :
— کوپك دیشلریله طوتوب چکملی !
دیور ایسه ده کوپك دیشی دکل آ
کوپکك کندیسی بیله بونلره کار ایده میه جك ۰
نهایت کبابی طاقیله قالدیردق ۰ صره
قپاق تزار تمسنه کلدی ۰ یانمشلرینی برطرفه

چیکارینی ده بر طرفه آیردقدن صکره ایکیسی اورته‌سی اکله صالح اولان پارچه‌لری ده بزی خشنود ایلدی . هله قره‌کون دوستی آق یورطه میدانه کلنجه اصـل اوکسوز طویوران بواولدی . امان یارب نه‌قدرده آجیقمشز! بوپیشـه « پورز » دنیلز . « سومور پورز » دنیلمك لازم کلور .

بزم پیه‌مدیکمز طاووقلری اوته طرفده کویلیلر پك اعلا یمشلر . فقط تحقیقمه کوره بوکاده « یمك » دنیله‌مز . بچاقلر ایله لقمه لقمه کسوب عادتا حب یوطار کبی بوطمشلر .

بعدالطعـام بر بیوك مجلس مشـورت قورلـدی . ایرتسی کون نه‌یاپیله‌جغی ونه یولـده آولانیـله‌جغی مذاکره اولنمغـه باشلادی .

فلانجه طابی دکرمان درەسنه کیدوب
ککلك آوینی توصیه ایدر . فلانجه عموجه
تپه کویی مرعاسنده فلان یرده قرەجەلر
ویبان جانورلری بولندیغندن بحثله اوجهتی
توصیه ایدر . سائر طایلردن عموجەلردن
هربری بر بشقه سمتی اوکوبتشو بقانده
بولنور . بو رأیلرك کافەسی ده کافەمز
طرفندن بکنیلور . ای ! هانکی بری اجرا
اولنەجق ؟

مجلس اوزادقجه اوزادی . هیچ بر
شیئه قرار و بر یلەمدی ایسەده یارین
صباح ایرکندن شوقدر بینك بارکیری
ایله شوقدر آوجی وصارپجی وطاووجی
وسورناجی قپو اوکنده حاضر بولنسونلر
دیه امر اولنەرق مجلس طاغیتلدی .

معلوم آ بویله بزم کبی موقعك عجمیسی
اولانلر یالکز باشلرینه آولانه مزلر • واردقلری
کویلرك آوجیلرینی ده معیتلرینه آلورلر •
« صارپجی » دینلنلر ایسه اورمانلر چالیلر
ایچروسنه کیروب کورولتی پاطردی ایدرك
وحیوانلری اورکوته رك آوجیلره طوغری
قشقرتانلره دیرلر • طاووجلی سورناجی دخی
خورا تیمك ایچون دکل ایشته بو صارپجیلر
ایله برابر حیوانلری اورکوتوب قشقرتمق
ایچون لازم اولور •

کویلیلر طاغلدقدن صکره یرلرمزه
یاتدق اما اویقـو کیمده ؟ قفره لر قفره لری
تعقیب ایدیور • قهقهه لر قهقهه لری ! ساعت
درت اولدی بش اولدی وایرتسی صباح
ساعت اونده اون بچقده اویانیله جغی دفعاتله

درمیان ایدلدی اما بزحالاشطارت پرستانه وجهان برانداز انه کوزه‌لکدن قورتیله‌میورزکه او بو یه‌لم !

آرتق بیـله‌مم نصـل اولدی‌که یواش یواش سه‌سلر کسیله‌رك اویویه قالمشز .

*
* *

« برکونده ایکی آو »

فی‌الواقع ایرتسی کون ساعت اون بچقده اونبرده اویاندق . بزده‌کی چایجیلق وظیفه‌سی معلوم آ ؟ اسپرتولی چای‌منغالنی یاقه‌رق صـو یی قاینـاتمغه باشـلادق . بر یاندنده طـلوم وقاشـار پینرلرینی وتره یاغلرینی میدانه چیقاروب اکمك دیلملرینی کسمکه قویولدق . صباح کوزه‌لکی دخی باش کوستروب هپمز سویلیور وهیچ بریمز

دیکله‌میور ایدیسه‌لرده حالا بوکون نره‌یه
کیدیله‌جکی ونصل صیدوشکار ایدیله‌جکی
تقرر ایده‌میور ایدی .

صباح اولدی کونش طوغدی بزده
هنوز قرار یوق‌که حرکت بولنه بیلسون.
انجامکار اول باول‌دکرمان دره مرعاسنده
ککلك آوی متعاقباً تپه کوی مرعاسنده
سورکون آوی یاپلغه قرار و یرلدی .
اوقرار ایله اشاغی‌یه اینوب خانه‌نك قپوسی
اوکنده برلشلدی . بیلم نره‌دن کلمش‌که
اوراده ایکی‌ه‌رچیك یمورطه‌طوتشدیردیلر.
بونك نه اوله‌جغنی صورشدیروب طورر
ایکن ع . *** حضرتلری :

— باق شمدی او نه اوله‌جق ؟

دیه یمورطه‌یی الیمدن آلوب برکویلی‌یه

ویردی وکوبلی یورطه‌یی هوایه طوغری فرلاتوب آتدی. عقیبنده عز *** حضر- تلرینك تفنکی پاطلامسیله هواده یورطه بیك پاره اوله‌رق قطره‌لری وقبوغنك پارچه‌لری یره سرپلدیلر . مکر بوهنردن دها بیوکنی دون یاپمش . هوایه برطاش آتدیره‌رق تك قورشون ایله آنی‌ده پاره- له‌مش. حقیقت ! نشانجیلغك بودرجه‌سی هرکسده بولنور هنرلردن دکلدر.

شوراجقده قارئلرمزه اخطار ایلمك لازم کلورکه نشانجیلق نه بیوك هنرمستقل ایسه آوجیلق دخی اوله بیوك برهنر مستقلدر. بونلرك بربرلرینه تعلقلری پك آزدر. انسان پك ماهر نشانجی اولورده هیچ آوجی اولمیه بیلور. یاخود پك ماهر

آوجی اولورده هیچ نشانجی ضایئلمز . ایکیسنیده جمع ایده بیلن بومسئلکجه طبیعی « نورعلی نور » حکمنده مظهر اولور . ایشته عز *** حضرتلری بونلر . دندرکه نشانجیلغنك درجهسی شوطاش و یورطه امتحاننده کوردیکی کبی آو جیلغنك درجهسی دخی قریباً کوربلهجکدر .

آرتق آوه کیدیورز . « کیدیورز » ظاهر ! « کیدیورلر » دکل . کیدیورز . چونکه بنده کیدیورم . همده نصل ؟ تفنکسز اولهرق ! آرتق آوجییم صاریجی می یم چانطه جییی یم بیلم ! بیلدیکم برشی وارایسه اوده طاووجی سورناجی اولمدیغمدن عبارتدر . اما نهجی اولدیغمی

بیلمام. لکدن عبارت اولان قرارسزلق
چوق دوام ایتمدی . عز *** حضرتلری
بریسی قوش و دیکری جانورآوینه مخصوص
اولمق اوزره ایکی تفنکه محتاج ایدی که
بریسی صاچمه و دیکری قورشون آتمغه
مخصوص غایت نفیس تفنکلر بو احتیاجی
تسویه ایده جکلردر . ایلك کیدیلن کیکلك
آوی ایچون صاچمه چفته‌سنی النه آلوب
چفته‌شششخانه‌یی‌ده بکا یوکلتدی . ایشته شو
صید و شکارده بنم‌ده صنفم تعین ایتمش
اولدی . مکر سلحدار ایمشم .

بز بارکیرلره بندك . کویلیلر پیاده
اوله‌رق یوریمکه باشلادیلر . بزم ایله برابر
بر بلوکده کویلی چوجقلری کلییورلر .
آرتق بر آلای که ترسیمه شایان !

یاریم ساعتدن زیاده یورید کدن صکره
بر وادینك نهایتنی تشکیل ایلیان بر توقاده
کلدك . بارکیرلردن ایندك . زاغارلر صالی
ویریله رك آوجیلر دخی یایلدیلر . براز صکره
پاف ! .... پوف ! .... طاك ! ...
دوك ! .... تفنك صدالری ایشیدلمکه
باشلادی . آوجیلرك بعضلری اپی اوزاق
اولدقلرندن یالکز آتدقلری تفنکلرك دومانلرینی کوره بیلیورز . بعضلری کرکی کبی
یقین اولدقلرندن اورامدقلری قوشلرك قاچدقلرینی بیله کوریورز . بن ایسه بارکیرلرك
بولندیغی یرده وچفته شششخانه اوموزمده
بولنه رق اویله بر طورده یم که شاید کلکلك
بریسی پاف پوفلردن طاك دوکلردن اورکوب ده بنم طرفه کله جك اولسه پرمق

اوزونلغنده برقورشون ایله مقابله ایده جکم.
قوشك كلمسی ده محال بنم مقابلەمده!

صیدوشكاراوچ چاربك برساعت قدر دوام ایلدكدن صكره عز *** حضرتلرینك آتدیغی برنعره قولاغمه واصل اولدی.

— مدحت! مدحت! دوبلەایتدم.

دیه‌ورایدی. آوجیلیق تعبیرات فرانسویه سنجه «دوبله» دیمك ایكی صیدی بردن اورمق ایسه‌ده ایكیسنی بر آنده دكل. ایكیسنی بردن قالقان صیدك برینه برتفنك آتوب اوردقدن صكره دیكرینه دخی برتفنك دهابوشدیره‌رك آنی ده اوره‌بیلمكه «دوبله» دیرلركه صیادلقجه حقیقةً بیوك مهارتلردن عد اولنور. بناءً علیه بن دخی:

— آفرین! آفرین!

دیه باغرمغه باشلادم .

صید وشکار دها زیاده امتداد
ایتمیه‌رك آوجیلر عودت ایتدیلر. عز ***
حضرتلری اوچ ککلك اورمش. نا ..
بك افندی بردانه اورمش. بر کویلی بر
تخته‌لی اولدورمش. شکارك جمعاً یکونی
ایشته بشه واردی. آتیلان تفنکلرك
مقداری بلا مبالغه قرقی تجاوز ایتمش
ایسه‌ده بوقدر تفنکلری بوشه آتان
کیملر اولدقلری بردرلو اکلاشیله‌مدی .
عجز بنی قصوری قباحتنی کتم ایتمامك
اعتراف ایده بیلمك صفوتی انسانلر ایچون
متعمم نعمتلردنمیدر !

شو برنجی صیده نهایت ویرلدکدن
صکره بیوك آوه دخی کیدلمك لازم کلدی .

تکرار حیوانلره بینەرك تپەلی کویە طوغری
یوریمکه باشلادق . پیادەلر چوجقلردەبزم
ایلەبرابر .

یولـدە یالکز آوجیلغه دائر سـوزلر
ایدیلوب بشقه سوز ایدلمدیکی ظن اولنمسون .
پیادەلرك ایچنده بر عثمـان اغا وارکه اینجه
اوزون صیریم کبی قوتلی قیرصـقاللی بر
آدم . مکر بوآدم عسـکردن چیقمه ایمش .
مکر صرب محـاربەسنده و علکسـناج
مظفریتنده بولنمش . حتی باش چاوش ایکن
ملازملکه بیله انتخـاب ایدلمش . عز ***
حضرتلری دخی اومحاربەده بولندیغندن
برمحاربه مناقبیدر اچلدی . حقیقت اوقدر
کوزل سوزلر سویلندیکه هرکسك عروق
حمیت عثمـانیەسی حرکته کلـەرك بقسا

وسلامت دين ودولت ايچون دعا كويانه وتمنى كارانه برزمان بچورلدى.

كيده كيده بيوك آوايدله جك مرعايه قدر وارلدى . هر كس آندن اينوب آوجيلر برطرفه صاربجيلر برطرفه آريله رق عز *** حضرتلرى طرفندن هركسه اقتضا ايدن تعليمات دخى اعطا اولندى. طاووجى دخى صاربجيلر ميانده داخل اولديغى حالده طاغك بر طرفنه كوندر يله رك آوجيلر ايسه ديكر طرفه برر برر دزلدى.

باقكز بودفعه بزم صفت دخى تصحيح اولندى . زيرا عز *** حضرتلرى بنم المده كى ششخانه يى آلمق لازم كلور ايكن آلدى . آنى بنه بنده براقدى . كنديسى صاچمه تفنكنه درهم صاچمه سى ايندير .

دی . بو حالده بن دخی بکا تعیین اولنان
موقعده آوجی صفتی ایله اثبات وجود
ایلمش بر قهرمان کسیلدم . اما بر صید
چیقار ایسه آتوب اوره بیله جکمی یم ؟
بونی بیله‌م . ایچه قورشون آته بیلور
ایسه‌م ده یکرمی سنه زمان واردر که
چفتلك جوارنده بعضاً قره طاووقلردن
چوللقلردن آری قوشلرندن بشقه جانلی
حیوان اوزرینه تفنك آتدیغم یوقدر .
بنی برمده براقه‌رق دیکر آوجیلر
چکلدکدن صکره دوشونمکه باشلادم .
یبان طوموزی چیقار ایسه مطلقا آتمق عزمنه
قطعیاً قوت ویردم . فقط قره جه چیقار
ایسه ممکن دکل قیه‌میه‌جغمی ده محقق
اوله‌رق کوردم .

براز صکره صارپجیلر طرفندن
پاطردی باشلادی . یالکز پاطردی دکل
طاوولك ده دانغرتیسی ایشیدلمکه باشلادی .
بوها! . . . . وارداها؟ . . . . کلیورها! . . .

فقط هیهات ! نه کلن وار نه گیدن !
بادیٔ امرده برقاچ بوهایه واردی هایه
فلانه قولاق و برەرك کال خلجان صیادانه
ایله اطرافه کوز کزدیرمش ایدیسەمده
بوفریادلرك بیهوده ویالان اولدقلرینی چار
چابق اکلادیغمدن آرتق قولاق دخی
ویرمامکه باشلایی ویرمش ایدم . یاریم ساعت
صکره ارقداشلر دخی محزوناً عودت
ایلەدیلر . هیچ بریسی خیال بیله کوره .
مامشلر . فقط بن بوکا ایناغق ایسترمی یم یا؟
اورته ده اشرف بك وار . آنکله ملاطفه

ایچون ظهورایدن شو اعلا فرصتی الدن قاچیررمی‌یم ؟ اشرف آوجیلق ادعاسنده برآدمدر . بن‌ده آنك ادعاسنده‌کی مهارتك خلافنی التزام ایتمیورم . دییورم‌که :

— اشرف بك مطلقا یبان جانورینی اورمشدر . اما بزه کوستر مکسزین آشورمق ایچون برطرفه صاقلامشدر .

بوبله دیه‌رك اشرف بکی آرامغه لزوم کوستروب قیونی قولتوغنی جیبلرینی فلاننی آرامغه هجوم ایدییورم . اوایسه بنم ادعامی کرچکه حمل ایدرك :

— جانم سکسان یوز اوقه‌لق طوموز قیونه قولتوغه صیغارمی؟

دیه کمال استغراب ایله مدافعه ده بولنیور . کویلیلره وارنجه‌یه قدر هرکس‌ده قهقهه

لرله كوليورلر.

بوكون قوشلق طعامنى شو ايكنجى صيدك پايدوسندن صكره بوراجقده ايتمك لازم كلدى. طعامز ايسه يالكز طلوم پينرى واوزوم ايله برده ينه اوراده برآغاچدن صيد وشكار ايلديكمز تازه جويزه منحصر قالدى. ذاتاً بوجويز اغاجنك التندهبولنيور ايدك. بيوك براودون پارچه‌سنى آغاجه طوغرى فرلاتوب آته‌رق قاچ جويز دوشيور ايديسه آنلرى اغتنام ايليور ايدك. بشقه درلو صيد بولنه‌مديغى يرده جويز صيدى دخى فنا اولميور.

لكن بولنديغمز موقع كوزل ايدى. هم‌ده پك كوزل! ايكى طرفى طاغ. اورته يرى برقاچ دونم اتساعنده چنلك. انكده

تا اورته یرندن بللور کبی صولری براق
بردهجك آقیور . ایشته قوشلق طعامزی
بوراده ایدیورز .

بز طعامزی ایدرایکن برده سورناجیز
برغلارنطه چیقاره‌رق لطیف سیرتو
هوالری چالمغه باشلامسونمی ؟ بونك اوزرینه
اشرف دخی طاوولی بوغازینه طاقه‌رق
هم چالوب هم اوینامغه کیرشمسونمی ؟
ای حقیقةً کولمکدن قیرلمق درجه‌لرینه
کلدك .

بزی اورایه کوتورنلر صید ظهور
ایتمامسی اوزرینه ایچه محجوب اولدقلرندن :
— فلان یره کیدر ایسه‌ك مطلقا آو
بولورز .

دیه تأمیناته باشلادیلر . نا . . . کبی

مه ... کبی آوجیلغه‌هوسی زیاده اولانلر
بوتوصیه‌لری قبوله‌یك تشنه ایدیسه‌لرده بو
کونجمعه ایرتسی اولوب بازار اقشامی
استانبولده بولنمقلغمز هپرلك خدمتلرى
حسبیله لازم کلدیکندن و بواقشام طاوشا.
نجله ایمز ایسه‌ك یارین اورادن حرکتله
یارین اقشامه استانبوله کلمك قابل اوله‌میه.
جغندن آرتق « آوچیقه‌جق » دیه یالاندن
ویریلن وعدلره اینانه‌جق برمز قالمدی .
بناءً علیه طاوشانجله‌عودته قرار ویردك .

*
* *

(بیوك مقیاسده برمهنابه)

ایکنجی صید کاهدن عودت ایدر
ایکن ارتق چرکشلی به اوغرامدق .
اوراده‌کی اشیامزك طوشانجله نقلی ایچون

آدملر کوندروب کندیمز چرکشلی قریه‌سنی
صاغ طرفزده براقق صورتیله طوغریجه
طاوشانجله اینن بریولی طوتدق . بوسفرده
کوچوجك بر حادثه بزه قواعد صحبت
ورفاقتدن بر حکمت کشف ایتدیردی‌که
قارئلرمه اخطار ینی جملهٔ وظائفدن عد
ایلرم .

بندیکمز حیوانلر چوروك چاریق
کوبلی حیوانلری اولدقلری کبی تابع اولد-
یغمز یول دخی غایت طاشلق وفنابر یول
اولدیغندن حیوانلر اوزرنده صلوات ایله
طورمقلغمز لازم کلور ایدیسه‌ده برآره‌لق
یولمز چایرکبی دوزلك بر محله کلوب بزدن
براز ایلروده یورومکده بولنان بابا اشرف
دخی سلاحیله پوصاتیله اودرت کیکدن

عبارت بولنان سمرلی بارکیر اوزرنده دون کیشوت کبی قومیق برحال پیدا ایلمش اولدیغندن گویا کندیسنه برشاقه یاپمق ایچون بارکیرمه برصو پا اوردم . بزم قیل‌قوپروق صو پانك آجیسیله حرکتنده براز سرعت کوسترەرك تمام اشرف بکك یانندن بچر ایکن روم ایلینك جرید اویونلرنده آتیلان نعره‌لرکبی برنعره آتوب باشندن فسنی قاپمغه قدر لطیفه‌یی ایلرویه کوتورمك ایستدم ایسه‌ده بوحرکتدن انك التنده‌کی خرکله براز اوزکنجه‌زواللی اشرف بك « آمان ! آمان ! ... » دیه باغرمغه باشلامسونمی؟ بنی بکزی کیرچ کسیلدی بن‌ده قورقدم . یاپمق ایستدیکم ایشدن درحال نادم اولدم .
عز *** حضرتلرینك افاده‌سنه کوره مکر

آدمجكز حيوانه بيتمكي هيچ بيلمزايمش . حتى :
— بز اشرفی حيـوانه « بنديريز »
ديه ميزانی بارکيره « يوكلتيرز » ديملی .
بر بوك كوفه حيوان اوزرنده داهاتين طوره
بيلور . بزم اشرف ايسـه اوقدر متانت
كوستره مز .
ديه برده خوش ظرافتده بولنـدی .
آدمجكز يتمشنه قريب براختيار اولوب معاذاه
حيواندن دوشه جك اولسه ايدی بر طرفنی
قيرمق درجه سـنده بر فنالقدن قورقـوله
بيلور ايدی . درحال عذرلر ديله دم . كنديمی
عفو ايتديرنجه يه قدر ندامتم پك فنا ايدی .
زيرا دوشوندم كه انسان احبابی ارقداشی
ايله هردرلو لطيفـه ايده بيلور ايسـه ده
كنديسنی جداً ازعاج ايده جك و دهافناسی

سلامتنی تهلکه‌ده براقه‌جق لطیفه‌لر هیچ
بر وجهله جائز اوله‌مز. اما بو لطیفه‌یی بکا
اخطار ایدن شی بر کیجه اول چرکشلی
قریه‌سنده کندیسنه ایدیلن دیکر بر لطیفه
اولدی. شویله که:

اشرف بك بر قوطی قپاغنی کندیسنه
سیغاره طبله‌سی اتخاذ ایدرك سیغاره‌سنی ده
طبله‌نك کنارینه طیاتمش ایدی. بر لزوم
اوزرینه طیشاری‌یه چیقدقده ارقداشلردن
بریسی طبله‌نك اوزرینه درحال بر مقدار
باروت سرپمش. برده اشرف عودت
ایلدکده تکرار الوب ایچمکه باشلادیغی
سیغاره‌سنك کولنی سیلکه‌یم دیرایکن
باروته کندی الیله آتش ویرمش اولمزمی؟

باروت « پاف » دیه یانی و برنجه اورکو-
نتیسندن اولدیغی برده ارقه اوزرینه
دوریلی ویرن باباشرف جمله‌مزی قهقهه-
لردن قیره‌جق درجه‌لرده قومیق برحال
پیدا ایلدی .

لکن بولطیفه اینجه تهلکه‌لی برلطیفه
اولدیغی کبی بزمکی دها تهلکه‌لی دوشدی .
حالبوکه قانون رفاقت ونظام صحبت هیچ
بروقتده لطیفه‌لرك بودرلوسنی تجویز
ایده‌مز . اوندامتله همان توبه یه یقین
اوینه برعزم وجزم ایلدم که بعدما بندن
او یولده شاقه‌لر صدور ایده‌بیلمسنی هیچ
امید ایلمیه‌یم .

بو عودتده چتال چشمه یه قدر کلدیکمز
زمان یورغونلغمزك واصل اولمش بولندیغی

درجه‌یی بحقیله تصور ایده بیلمك براز
کوچدر. بز برابر ارقداشلرك ایچنده الك یورغون
اولانی بن دکل ایدم. بن صباحلین ایلك
اوده هیچ کزنمیوب بارکیرجیلر ایله برابر
اوتوردیغم کبی ایکنجی اوده دخی بکا اویله
بر موقع تعیین اولنمش ایدی که سائر اوجیلر
بنی اوراده براقدقدن صکره ابعاد متخالفه‌یه
طوغری تباعد ایدرك بعده معهود جوبزلی
قوشلغی ایتمك ایچون بندیم یانمه کلمشلر
ایدی. دیمك اولیورکه بن همان هیچ یایا
یورومامش ایدم. بونکله برابر او فنا
بارکیرلرك فنا اکرلری اوزرنده بنه
یورلمش ایدم. ارقداشلره کلنجه آنلر
بارکیر یورغونلغنك شو بنده کی
درجه‌سنه دوچار اولدقدن فضله هرایکی

آو ایچون دخی بر خیلی مدت پیاده اوله‌رق
گزه‌رك برقات دها یورلمشلر ایدی.
اما یورغونلغك الك تحمل فرساسی
بارگیر یورغونلغی اولدیغندن بویله بزم
کبی صیادانه جولانلر اجرا ایده‌جك اولان
ذواتك کندی آلشقین اولدقلری اکرلی ده
برابر گوتورملری لزومنی بین الرفقا بیان
وتصدیق ایلدك. چونکه انسانی اصل
یوران حیوان دکلدر. حیوان نه قدر فنا
و ... سه اولسون یا اشکین گیده‌جك
یاطرس گیده‌جك. بو حالده انسانك اولسه
اولسه قامچی ویاصو یا اورمقدن قولی
یوریله بیلور. بو رفتارلر ایسه عن اصل
ابی آتلرك دخی واقعا دها مکمل اوله‌رق
اجرا ایده‌جكاری رفتارلردندر. لکن اکرلر

انسانك آلشديغى شيلر اولمزايسه الك اعلا آتلره بيله اورلسه‌لر بنه انسانى اوروب ازعاج ايدرلر. مادام‌كه بر اكانجه بولنده بونجه كلفتلر اختيار اوليور هركسك آلشقين اولديغى اكرلرى ده برابر كتوروب قوطره‌نك بر طرفنده حفظ ايده بيلمكده حقيقة بر كلفت زائده كورلمز ايدى .

ايشته بو يورغونلق ايله چتال چشمه‌يه كلديكمز زمان لزومى قدر اوتوروب يورغونلق چيقارمغه احتياجزى جمله‌مز اعتراف ايلدك. حصيرلر يايدبروب قهوه‌لر و تازه تازه اوزوملر سپارش ايدرك استراحته باشلادق. حتى استانبولده‌كى احبابمزه اهدا ايچون اونر اوقه‌لق كوچك سپتلردن هركسك ايستديكى قدر سپتلر

سپارشی ایله اهمال ایدلدی . اقشامه قدر وقتمز پك مساعد اولدیغندن بوراده‌کی اقامتمزی ایستدیکمز قدر تمدید ایلیه بیلور ایدك .

شوجولانمزك اصل ترتیبی اقتضاسنجه بز بوکیجه‌یی دخی یاتپه‌کوبی چرکسلی کبی قره‌ده برکویده و یاخود طاوشانجل لیماننده کچوره‌جك ایدیسه‌ك‌ده فرقه‌مزك ریاستنی بحق درعهده ایلمش بولنان ع‌ز *** حضرتلری :

— بورایه کلمکدن ایکی مقصدم اولوب بریسی اوزوم یمك و دیکری آولامق ایدی . بو ایکی مقصدك ایکیسنی‌ده حاصل ایتدك . واقعا صید وشکارمز کوکلمزك آرزو ایلدیکی درجه‌ده اولمدی ایسه‌ده

شورالرده بشقه بر صيد دها اجراسنده
امكان قالمدى . اكر قبول ايدرايسه كز بواقشام
قوطره ايله طاوشانجل ليمانده قاله جغمزه
قارتاله وياخود پندكه قدر كيده لم يارينكى
كونمزى دخى اورادن حركتله اطه لرآره سنده
بركزنتى ايله كچوروب يارين اقشام اير كن
اير كن استانبولده بولنه لم . تمام مهتاب
اقشاملرى تنوير جهان ايليوب ساعت بشه
التى يه قدرده دوام ايليور . بويله بيوك
مقياسده بر مهتابيه اجراسى ده آز
صفاميدر ؟

دينجه صيد وشكاره پك زياده مراقلى
اولان ايكى ارقداشمز بوتكليفه قارشو
بعض ملاحظه لر سرد ايده جك اولديلر
ايسه ده تكليفده اساساً دركاراولان اصابت

بنه جمله نك موافقتنه مظهريتني منع ايدهمدى .
آرتق زمان دخى كچمش اولديغى جهتله چتال
چشمه دن تكرار حيوانلره بينه رك طاو .
شانجله طوغرى يوريمكه باشلادق كه شو
حالده اقشام طعامى ايچون اجرا ايديله جك
ترتيباتك ده اثناى راهده مذاكره سنه
كيرشدك .

اوچ كلكلرمز ايله بر تخته تيز بر قاج ده
كوچوجك قوشلرمز وار . شونلره ايكى
دانه ده پيليچ علاوه ايدر ايسه ك مقدارلرى
درجهٔ كافيه يه وارهجق . نه بولنده طبخى
لازم كله جكى ده ميدان مذاكره يه قونلدى .
هركس بر رأيده بولندى . طاوشانجلدن
بادنجان طوماتس وسائره مبايعه سيله بو
صيدلردن براعلا سيلكمه وجوده كتورمكه

اتحاد آرا ایله قرار و یرلدی .

کوبدن کچرایکن صوغانه طوزه بیره وارنجه‌یه قدر دوشونه‌رك بزده بولنمیان اجزا مبایعه اولندی‌که بونلرك مبایعه‌سنه قدر بزدنخی بوکویك اوجه تعریف اولنان کوزل غازینوسنه اینوب هم قهوه ایچمك هم‌ده شوجولانلرده استخدام ایتدیکمز آدملرك بارکیرلرك و سپارش اولنان اوزوملرك حسابلرینی کوروب و یرمکه زمان بچوردك . کرك مبایعاتی کرك محاسباتی حسن صورتله بعدالاتمام طاوشانجل لیمانه ایندیکمزده زمان غروب شمسه هنوز دها برخیلی وقت وارایدی .

قوشلری پیلیچلری تمزلیه‌رك سیلکمه لوازمنی اتمام ایچون صوغان صویغه

فلانه‌ده باشلامش ایسه‌ده بونلری
پیشورمك ایچون موجود اوجاغمز حقیقةً
اوجاق قدر قوجه‌مان و بوایش ایچون
یاپلمش بر پترول لامپاسی ایدی که آنی باش
التنده کمیجیلره مخصوص اولان یرده
یاقدیغمزده صاوورمغه باشلادیغی دومانه
تحمل قابل اوله‌میه‌جغندن بشقه پشوریلان
تکلکده پترول ایسنه قوقه‌جغی درحال
اکلاشلدی. یالکز بونکل حتی شومنغال
ایله بوسیله‌کمه‌نك پشور یله‌میه‌جکی ده
اکلاشلدی. چونکه اول باول اتلری
قاوورمق ایچون آتشك اوزرینه‌قویدیغمز
برمقدار تره یاغنی آتشمز برچاریك ساعت
ظرفنده اریته‌مدی بیله. چینیلنمش ساچدن
معمول اولان اینجه‌جك تاوه‌مزك کنارلری

بیله هنوز قیزمامش ایدی . بو حالی کورنجه
هپمز :

— نه یابه جغز !

دیه بر برمزك یوزینه باقه قالدق .

آشجیلق خصوصنده شو ارقداشلره
بر مهارت کوستره میه جکمدن طولایی بنده
متأثر اولمغه باشلادم . بر یاندنده غروب
شمس تقرب ایلدیکندن مهتابك مدتی
ظرفنده یعنی ساعت بشدن التیدن اول
یا قارتال ویا پندکدن بر یسنه وارە بیلمك
ایچون همان یوله چیقملق لزومی کندیسنی
کوستریور ایدی .

سیلکمه‌دن واز کچلمك لازم کلدی .
فقط نه یه جکز ؟ طلوم وقاشار پینرلریله
تره یاغندن بشقه یه جکمز قالمدی . واقعا

اوزوم شفتالی فلان کبی یمشلر پك مبذول ایسه‌لرده اقشام طعامی ایچون بونلر قاتیق اوله‌مزلریا ! نهایت :

— بوجه براعلا چای یاپارز . بونی بیزلر ایله تره یاغنه علاوةً قاتیق اتخاذ ایدرك صفامزه باقارز .

دنیلدی واو صورتله ایجابی اجرا اولنمق قرار یله تیمور آغنه ویلکن فوره ایدلمکه باشلاندی .

طاوشانجلدن بوله چیقدیغمز زمان اون ایکی‌یه یکرمی دقیقه قالمش ایدی‌که آرتق افق اوزرینه تقرب ایدن کونش اوك طرفزده صانکه ازمید کورفزینه کیرمکه ساعی نور محضدن عبارت برسفینه ایمش کبی بتون دریایی نوره غرق ایتمش

ایدی . هـونمز حالا اولکی هوا . فقط
خط حرکتمز استقامتنه نظراً بزی لارغو
وضعیتـده بولندیریور ویونس بالقلرینه
موجب خجالت اوله‌بیله‌جـك صورتده
کیفم دکزی یاروب کیدییور .

بز کیتدکجه کونش آلچالدی . نهـایت
قرص شمسك نصفی افق تحتنه اینه‌رك یالکز
نصف دیکری جهانه :

— آرتق اقشامکز خیر اولسـون .
یارینکی صباحه قدر الوداع !

حکمنی لسـان حال ایله اکلا تدیغی
زمان اورته‌لغـك لطـافت محزونانه‌سـنه
جانلر طیانه‌مزایدی . منظره یالکز بوندمی
عبارتیا ؟ آرقه طرفزده فوق الافق یاریدن
زیاده قرصـنی اتمـام ایلمش بولنـان قر

صباحدن بری بر سحاب پارهٔ سفید حالنده بولنور ایکن کونشك غیوبتی درجاتیله متناسباً یواش یواش نورانیتنی اظهار ایلیور. براز صکره بر طرفدن افق غربیدن نبعان ایدن انوار جهت شرقیه‌دن کرهٔ قرك نثار ایتمکه باشلادیغی اضواء ایله قاریشه‌رق مرمره‌یی بتون بتون نوردن متشکل بر دکز حالنه قویمش.

شو تماشا بزی برخیلی زمان اشغال ایلدی. اقشام تمامیله حلول ایلدکدن صکره قرنمزك آجلغی‌ده کندیسنی حس ایتدیره‌رك چای تدارکنه دوشدك. صباحلری قهوه التی ایچون مراجعت ایدیلن چای طاقمك بو اقشام دخی اقشاملق وظیفه‌سنی ایفا ایتمکده بولنمسی حقیقةً

پك خوش اولدی . مرام قرن طو یورمق دکلمی ؟ اوکزده کی نعمتلر نیجه یوقسللرك منحصر اوله بیله‌جکاری نفایسدن دکلمی ؟ صیجاغنی ایستر ایسه‌کز چای صوغوغنی ایستر ایسه‌کز یاغ و پینیرلر طاتلیسنی ایسترسه‌کز بنه چای طوزلیسنی ایستر ایسه‌کز ینه یاغ و پینیرلر !

امان یارب نه اشتها ایله طعام ایتدك . نه قدر یدك نه قدر ایچدك . یا نه‌لر سویلشدك نه قدر کولوشدك ! نهایت یمکدن صکره مهتابی تماشا ایچون هپمز آیاقلاندق .

بو یولمزده عز *** حضرتلرینك برمهارت قپودانانه‌سی کورلدی‌که کوشهٔ نسیانده آتیله بیله‌جك شیلردن دکلدر . هر نه قدر مهتاب مرتبهٔ کمالنده ایدیسه‌ده یالکز

قیسا وطوزله ومالته برونلری آره‌سنده
چکه‌جکمز انکیلرده ساحل کورینه‌میوب
یالکز ضیالر ایله کوی وقصبه‌لری تخمین
ایده‌بیلمك لازم کله‌جك‌ایدی . انجق طوزله
برونی جوارنده کیدرایکن دخی تعریف
ایتمش اولدیغمز معهود ایکی کوچك خیر
سز اطه‌لرکه آرتق کیجه حالیله آنلرك
آره‌سندن چکمك قابل اوله‌میوب آچیقدن
کیدیله‌جك ایدیسه‌ده نه‌قدر آچیقدن کیدلمك
لازم‌کله‌جکنی طوغری‌یه الده‌قریب صورتده
تخمین ایتملیدرکه آچیقدن کیده‌لم دیرکن
تمام‌قیالرك اوزرینه چارپی‌ویرمیه‌لم‌ویاخود
نه آچیقدن کیده‌جکز دیه سکز اون‌میل
آچیلوب‌ده شواستقامتزه کوره یك موافق
اولان روزکارمزی بعده کناره یاقلاشمق

ایچون باش طرفزه چورەرك غائب ایتمش اولمق کبی بر یوا سزلقده ده بولنمیه لم ۰

یلکن سفینه لریله ایدیله جك سیاحات بحریه ده بو حسابلره پك بیوك اهمیت ویرملیدر ۰ واپورلرده ماکینستلر استیم ضایع ایتمامکه و قزغانده کی استیمك درجۀ تضییقنی دوشورمامکه و بونکله برابر تضییق مذکوری درجۀ لزومندن پك چوق فضله یه واردیره رق قزغانیده پاطلاتمامغه نصل دقت ایتملیدرلر وایدرلر ایسه یلکن سفینه لرنده دخی روزکارك استقامت ورودنده کی موافقتی بوزمامغه و بناءً علیه روزکاری قاچرمامغه و فقط یلکنی حدندن افزون طولدیروب پاطلاتمامغه و آرمه دیی قیردیروب قوپارتمامغه اویله دقت ایتملیدر

وایدرلر . یان طرفدن روزکارك باصدیر . مسئله تکنه‌نك دوریله‌بیلمسی برحساب داخلنده تنظیم اولنمش بولنان سفینه‌لر ایچون همان قابل دکلدر . زیرا سفینه‌لره قونیلان صفره‌لر یلکنده‌کی جسامته وآنك هر مترومربعی اوزرنده روزکارك حاصل ایده‌جکی تضییقه کوره حساب اولنمشدر . هله بویله سفاهت ایچون قوللانیلان صندال شالو یا قوطره یات واسقونه کبی کیلرده صفره‌لرك مقداری و اونورغه‌لرك وضعیتی حقیقة جالب نظر استغراب اوله‌جق درجه‌لرده‌در . اون اوچ مترو طولنده‌کی برقوطره‌نك ایکی بچق مترو عمقی اولمیی ؟ عادی قایقلره صندالره معونه‌لره قیاس ایدیله‌جك اولسه

بر متره عمق ایله کفایت ایدر . فقط او زمان
بو تکنه ده روزکارك تضییقنه طیانه مز .
ایشته کیفمك طول و عرضنه نسبتله عمقنی
ایکی بچوق متره یه واردیرمق و روزکارك
یلکن اوزرنده کی تأثیرینه متناسب بر
ثقلت متقابله حصوله کتورمك ایچون
اون اوچ بیك اوقه قدر صفره قونلمشدر .
اون اوچ بیك ! عادتا بو جسامتده کی
بر کمینك تحمل ایده بیله جکی حموله دیمك !
او یله دکلمی ؟ ایکی بچق متره در یلکنده
بولنان بویوکی تکنه نك بر طرفه باصدیرلمسیله
صودن طیشاری یه چیقاره بیله جك
و بناءً علیه تکنه یی دوبره جك قوتده
روزکار اوله مز دینله مز ایسه ده او روزکار
قره لرده دخی نه دیکیلی اغاچ براقور نه

ایدیه . الحاصل روزکارك شدتی یلکنی
پاطلاتمق و چارمیخ ایپلر ینی قو پارمق
ویاخود دیره کی قیرمق کبی خساراته دها
اول سبب اوله بیلوب یوقسه تکنه‌یی
دویرمك خساری بونلردن اول تصوره
امکان یوقدر . اما مراکب بحریه حسابسز
نسبتسز راست کله یاپلش شیلردن اولور
ایسه اوزمان روزکارسز هوالرده بیله
هردرلو مهالکدن قورتلمق لازم کاور .

شو ایضاحاتی اعطا ایلدکدن صکره
قارئلرمز یك قولای تقدیر بیوره‌بیلورلرکه
یلکن کیلرنده وباخصوص شو یله برکیجه
سیاحتنده الك زیاده قورقیله بیله‌جك
تهلکه مصادمه تهلکه‌سیدر . اوده یا بر بشقه
سفینه ایله اوله‌بیلور ویاخود برصیغه ویا

قیابه چارپمقله . بو تهلکه‌لره قارشو لازم
کان تدابیر ایسه بصیرت و دقتدن عبارتدر.
بو طرفلرك ساحللرینی طانیمق خصو-
صنده الك بیوك مهار قپودان سترانیده
اولماز ایکن عز *** حضرتلرنده بوله‌ور
ایسه‌ك شایان اهمیت دکلمیدر؟ بیوك اطه
ایله آنك یاننده‌كی كوچوجك صدف
اطه‌سنك اوزاقدن اوزاغه كورونشنی
سترانی طوزله رونده‌كی خیرسزاطه‌لردر
ظنیله بولمزی دها زیاده آچق رأینده
بولنیور ایدی‌كه او رأیی قبول ایتسه‌ایدك
سیلوری استقامتنه طوغری آچیلوب
كیتمك لازم كله‌جك ایدی. عز ***حضر-
تلری ایسه بونلرك بیوك اطه و صدف
اطه‌سی اولدقلرینی بلا تردد حکم ایدرك

آنلری صول طرفده براقه‌جق بر وضعیتله
یوربمکه باشلادی . اما یاسترا تینک حق
وار ایسه ؟ بناءً علیه صاغ طرفی دخی
کوزدن اصلا قاچرماق ایجاب ایدیور
ایدی . اوزاقدن اوزاغه کوریلن ایشقلردن
طوزله نره‌سی پندك نره‌سی قارتال ویاخود
مالتپه ایشقلری هانکیلریدر غایت طوغری
اوله‌رق تخمین لازم کلیور ایدی . ایشته
عز ... حضرتلرینك بو تخمینلرده کی بو
تعیینلرده کی بصیرت ودقتی حقیقةً شایان
آفرین کورلدی . زیرا یاریم ساعت قدر
دها کیتدکدن صکره طوزله اوکنده
بولنان ایکی خیرسز اطه‌نك بشیوز متره
قدر صاغ طرفزده قالدقلری کورلدی که
بولمزی بوندن طوغری تخمین ایتمك دخی

عادتا متصور اولەمز ایدی .

بو کیجەکی مهتابیەیە « بیوك مقیاسدە بر مهتابیە » دیدك . شورالرجە بوندن بیوك مقیاسدە مهتابیە اجراسی قابلمیدر ؟ براً و بحراً افقمز دائراً مادار متشکل اولوب یالکز اناطولی طرفندە اوزاقدن اوزاغە قبارجقلر نوعندن معدود اولان طاغلردن ماعدا افقك ترسم دائرویسنە مانع اولەبیلەجك هیچ برشی یوق . حالبوکە کیجە حالیلە اوطاغلر دخی کورنمیورلر .

هرطرفدن بحری پایان نورلر ایچندە؛ یلدزلرلە برابر سفینەمزك کولکەسی شویلە بر طرفدە دکز اوزرینە منعکس اولوب هم کیدییور هم کیدیشمزی تماشا ایلییورز .

ارتق بو مهتابیە بوغاز ایچندەکی مهتابیەلرە

قیاسمی قبول ایدرکه مهتابك الڭ زیاده
صفابخشای عیون ارباب تماشا اولان
کوش سرویسی بوغاز ایچنده یوز یوزاللی
مترولق برطول تشکیل ایدرایسه بوراده
اوچ بش بیك مترولق طوللر تشکیل ایلیور.
ساعت اوچی کچدی. ذاتاً کوندوزدن
یورغون بولنان عز *** حضرتلری بو
کیجه‌کی مانورالریله دخی برقات دها یوریله‌رق
دومنجینك یانده اوبویه قالمق درجه‌لرینه
کلدی . بولك بوندن ایلروسی ایچون
ایسه هیچ برتهلکه متصور اولمدیغندن
انك اوموجب سلامت اولان بصیرت
وتقیدینه احتیاج قالمدی . قاره‌یه کیروب
راحت ایتمسنی رجا ایلدك . اوآنده‌کی
وضعیتمز بزم ایچون مالتیه‌یه ترجیحاً قارتاله

کیتمه‌کی ایجاب ایتدیردیکندن ارقداشمز یولی قارتاله دوزلتوب قاره‌یه چکلدی .

*
* *

« قارتالده بر کیجه »

قارتاله یاقلاشدقجه قیلامق ایچون بر قاچ وولطه اجراسنه مجبوریت الویردی . اما او وولطه‌لردخی نه صفالی شیلر ایدیلر ! قارتاله یاقلاشدقجه ساحلده هوتل غازینو وقونسرتوکی برچوق خدمتلری بردن کورن پرده‌کی موزیقه‌نك نغماتی بزی حسن استقبال ایدیورلر ایدی . واوزاقلاشدقجه اوزاقلاشدقجه او نغمه‌لر سامعه‌مزدن بالتدریج تباعد ایدرك نهایت هیچ‌ده ایشیدلمز اولیورلر ایدی .

بو وولطه مانورا بله بزی ساحله

كاه ياغلاشديروب كاه اوزاقلاشدیران
روزكار ايسه كيتدكجه دها زياده دوشدركلك
نهايت آزاله آزاله بردرجه يه ايندى كه
آرتق يلكنلرمزى هيچ شيشيرمز اولدى .
پرمق پرمق يول آليورز اما بو سرعت
ايله اوچ كون اوچ كيجه كيده جك اولسه‌ق
شويله ياريم ميل قدر يقينمزده بولنان قارتال
اوكنه وارەميه‌جغز . اكثريا بر روزكار
بو يله كسيلدكدن صكره انى بشقه بر روزكار
تعقيب ايدر . بركت و يرسون كه اسمكده
بولنان روزكار ذاتاً بزه مخالف اولديغندن
تحول ايده‌جك اولسه يكى روزكارمز
البته بوندن دها زياده موافق چيقه‌جق
ايدى . لكن قوطره‌لرده روزكارك هوا .
فقتنك مخالفتنكده حكمى يوقدر . روزكار

اولسونده نصل اولور ایسه اولسون
بزی مرسای مطلوبه ایصال ایده بیلور.
سفینه‌مز عادتا هیچ یورلمزاولدیغی
برزمانده ستراتی‌یه:
— ای! پاتر یوتی! شمدی نه یاپه‌جغز
باقه‌لم؟
دیدم. ماهر کمیجی کولدی. شونی ده
علاوه ایلدم که:
— شمدی بونك برده کوچك ما کنه.
سی اولسه ایدی فنامی اولور ایدی؟
فقط بوماکنه مسئله‌سی ذاتا کرك
ستراتی وکرك عز *** ایله بحث ایدلمش
حل اولنمش بتورلمش برمسئله‌در. واقعا
« میقست » دنیلن اصولده یعنی هم یلکن
هم واپور ایله اداره اولنور ذوق وصفا

کیلری دخی وار ایسه ده بویله بر تنزه کیسنده
هانیا شو کوچک تکنه لرده واپور ما کنه .
سنک نظر دقتکزی جلب ایدن بر شی وار . قوقوسی دومانی و بر
چوق بر طوتمسی فلانی پك بیوك محاذیر-
دندر . بویله بر واپور الك اشاغی یوز اللی
طونیلاتولق اولملی که انسانلرك اقامتنه
مخصوص اوله جق یرلری یکرمی بش
اوتوز طونیلاتولق بر یلکن تکنه سی قدر
واسع و تمیز اوله بیلسون . زیرا تکنه نك
الك کوزل یرلرینی ما کنه و قزغان و کمور-
لکلر اشغال ایده جکدر . قماره لر بونلرك
ایچنه کیرمش قدر صقیشمش اولور ایسه ده
تمیز بولندیریله میه جقلردر . بناءً علیه هر
حالده تنزهات بحریه ایچون بو صفایه
آلشقین اولان یرلرك کافه سنده یلکن

سفینه‌لری وابورلره قولاج قولاج ترجیح اولنورلر .

سترانی بکا ویره‌جکی جوابی ارقداشنه امر صورتنده ویره‌رك دیدی که :

— پنایوتی ! صندالّه بن باشدن بزی باغلاده چك !

پنایوتی قوطردنك قیچنده اولان باتالیه‌یه صیچرایوب بو امری اجرایه مسارعت کوستردی . یالکز برآدم قوتیله تحریك ایدیلن برچفته کوره‌ك قوطره‌مزی حس اولنور حسنه سوروکایه بیلیور ایدی . یکرمی دقیقه قدر مساعیدن صکره تمام قارتال پیشکاهنه واروب پنایوتیك‌ده قوطره‌یه عودتیله برابر تیموری براقدق‌که ساعت بشه وارمش و قردخی افق غربیدن

غروبه تقرب ایلمش ایدی .

بعض لوازم ضروریهٔ بشریه‌م ایچون قره‌یه چیقمقلغم لازم کلدی . براز اوجه موز بقه چاتمقده بولنان هوتلك اسکله‌سنه چیقدم . موز بقه‌دواکا تابع اولان غالبه‌دلك طاغلمشلر ایدی . کیردیکم بر منتظمجه میخانه کبی برشی‌اولوب اورادن هیچ برشی مبایعه ایتمکسزین چیقمق مروتده الویرمدیکندن کمیجیلرمز ایچون برنشانهٔ آفرین اولمق اوزره ایکی شیشه شراب طولدیرتدم . بورالرك اوزوملری‌ده شرابلری کبی نفاستله مشهور دکلمی یا !

واقعا پنایوتی :

— عز ... ایچکی‌یه اذنو یرمز .

نه کندی ایچر نه‌کمه‌یه ایچرتر .

دیه تردد کوستردی ایسه‌ده :

— بن اکا سو یلرم . بوقدرجق برشی ایچون طارلمز .

دیه قبول ایتدیردم . شو قدر که ایکی شیشه‌نك شرابنه درت غروش ویردیکم حالده شیشه‌لرینه التی غروش ویرمك لازم کلدی . مکر بوراده ظرفلر مظروفلردن دها بهالی ایمش .

عز *** حضرتلرینك ایچکی حقنده‌کی قاعده‌سنه دائر طائفه‌نك سویلمش اولدیغی سوز بوبابده بزم دخی قارئلرمزه سویله‌مك ایسته‌دیکمز برقاچ سوز ایچون بر کریزکاه حکمنی آلسون‌ده‌دیه‌لم که :

بو سفرده ایچمزده یالکز اشرفدن ماعدا ایچکی ایچر هیچ برکسه یوق ایدی .

یالکز اشرف ترق اللی سنه‌لك برایچکی آلشقنی اولدیغندن بر مقدار غداسنی برابر آلمش ایسه‌ده بکر یالك طریقنده ایکیدجکه بکر یلرك ایچکی‌یه تحملاری آز اله‌جغی پك چوقلرنده کورلدیکی کبی اشرف بکده‌ده کورلمکده ایدی . برایکی قدح پارلاتمق کوزلرینك بوزلمسی‌و نشئه‌سنك تماملانمسی ایچون کافی ایدی . هله اخلاقی پك درست برآدم اولمسیله بدمستلرده کوریلن ازعاجاتك هیچ بریسی کندیسندن صادر اولمز .

صانکه ایچکی نه‌در ؟ نشئه‌سی اولمیان آدملره نشئه ویره‌جك برعلاجمیدر ؟ هیهات ! بونجه اطبا بونجه حکما یازمشلر وبونجه وقوعات الیه اثبات ایتمشلردرکه

ایچکی انسانه نشئه‌دن زیاده الم ویرر . اصل
نشئه دینیلن شی بش اون دقیقه‌یه مخصوص
اولوب آندن صکره بکریلرک «ا کشیدی»
دیدکاری حال ظهوره کلورکه آرتق سر -
خوشلق جویقمسی عادتا بر خسته‌لکدر .
دها صکره خمار دیدکاری حال ایسه اینج
صیقنتیسندن مراقدن قساوتدن بشقه نه
اوله بیلور ؟ انسان عیاشلقده دوام ایتدیکجه
بیلدن بیله نشئه‌سی آزالوب خماری آرتار .
معده فسادندن سیکر ضعفدن بدأ ایدن
خسته‌لکلر کیت کیده « هیپوقوندری »
یعنی مراقه قدر صاردیره‌رق بو یولک
غایه‌سی تجنن وانتحارکی مدهش نقطه‌لر
اولدیغی کندی کندیسنه میدانه چیقار .

بزم بو دفعه اجرا ایلدیکمز جولانکی

برتنزهده دکز قره‌سمـا قوت عنـاصره
حاکمیت ارقداشلر ایله طاتلی صحبت وسائر
بیك درلو اسباب نشئه وانشراحمز وارایکن
بونلرك فوقنده برده عشرته نصل حاجت
کوریله بیلورکه آنك « نشـئه » دیه تعبیر
اولنان حالی شو اسباب طبیعیهٔ انشراحك
حکملرینی بالازاله انسانی میخانه کوشه‌سنده‌کی
حاله تحویل ایده‌جکدر. بو برزیاندر. بك
آجینه‌جق برز یاندر. بویله بریرده ایچکی
دینلن شیئی اصل تنزه وتفرج وانشراحك
مانع مخربی دیه حکم ایدرك طرد وتبعید
ایتملیدر.

حق تعالی حضرتلرینه حمدوثنا ایدرم که
بوجولانده اصل درت ارقداشك دردی ده
اصل شوفکر ونظرده بولنه‌رق اومکمـل

اکانجه‌مزی اسپرتو دینلن زهر ایله آلوده ایتمامشدر .

طائفه پاناپوتی ایله قوطره‌یه عودت ایلدیکمزده مف . . . ایله نا . . . بکاری بر مباحثه‌یه کیرشمش بولدق اشرف . دخی سوزه قاریشیور ایدیسه‌ده هانکی طرفی التزام ایلدیکی اکلاشیله‌میوردی . ایشك اساسی صوردیغمزده اکلاندیلرکه مکر مف . . . بك افندی دها اوکیجه‌دن قارتاله چیقه‌رق ایرتسی کون دخی اوراده قالمق نیتنده ایمش . زیرا برایکی کوندنبری قرتال طرفلرینه زیاده‌سیله بیلدیرچین نازل اوله‌رق پك کوزل آو ایدلمکده اولدیغنی خبر المش .

واقعا کسه کسه‌نك ذوقنه قارشامق

بو دفعه‌كی جولانمزك اساسی اولوب یارین ایسه اطه‌لر آره‌سنده بر صوك جولان اجراسندن صكره طوغریجه استانبوله كیده‌جكمزدن مف . . . بكك شو آرزوسی بكده اعتراض اولنه‌جق آرزولردن دكل ایدیسه‌ده جولانمزك بورایه قدر دوام ایدن مدتی ظرفنده هیچ بریمز دیكرینه ذره قدر ایلشمكسزین حقیقةً پك نادر اوله‌رق پك آز بختیارلره نصیب و میسر اوله‌بیله‌جك برصورتده اكلنمش بولندیغمزدن یارین برارقداشمز اكسیلور ایسه ذوقمزك دخی برجهتی اكسیله‌جكنی درمیان ایلدم . مباحثه براز دها دوام ایتدی ایسه‌ده مف . . . بك افندی هر حالده انصافنی طوررا نه‌رق بیان ایلدیكی آرزوی كیرو به‌آلدی .

بو گیجه وقت کرکی کبی گچمکمش اولدیغندن جمله‌مز یاتمغه احتیاج حس ایلدك . عز *** قارده یاتمش اولدقلری کبی نا . . . ایله بن دخی اورایه نامزد اولدیغمزدن مف . . . ایله اشرف بکك ترامده یاتملری لازم کلدی ایسه‌ده ترامه‌نك‌ده اوزرینه تنته چکیله‌رك عادتا برقاره حالنه‌قونلدیغندن روزکاردن صقنو . قدن هیچ براندیشه یوق ایدی .

بوگیجه‌نك خاتمهٔ وقوعاتی اولمق اوزره شونی‌ده عرض ایده‌لم که : ترامه‌یه دوشه‌نن شیلته‌نك اوزرینه برده کلیم سریلمش اولوب حالبوکه بوکلیم دون گیجه چرکشلی قریه‌سنده دخی استعمال اولنمش واوراده یوز بیکارجه پیره‌لر بونك ایچنده مکان

طوتمش اولدیغندن بیچاره نه ... ایله اشرف بو کیجه صباحه قدر شوپیره‌لره طعمه اولمشلر وکندیلرینی عادتا ایکنه‌لی فیچیده ظن ایتمشلردر .

*

* *

(اطراف ادرنه‌ده صوك جولانه)

بو کیجه‌نك فرداسی اولان پازار کونی ارکندن جمله‌مز اویاندق . هوا ای اوقدر لطیف بولدق که حقیقةً مرمره اوزرنده سیاحت بحریه اجراسی ایچون بك چوق زمانلر انتظار ایدلسه همان اله کچوریله‌میه‌جك هوالردندر .

ایلك ایشمز دوننکی کلکلر وپیلیچلر ایله بر پاطلیجان سلکمه‌سی یاپدیرمق ایچون اشرف بکی طیشاری‌یه کوندرمك اولدی .

بز دخی قوطره‌نك ایچنی ممکن مرتبه
دوزلتوب تمیزله‌رك كندیمز دخی اوسته‌زه
باشمزه برازده‌ا چكی‌دوزن ویردك . زیرا
بوكون اوبله طوشانجل باغلغی چرکشلی
قرلری کبی شجری و تنها یرلرده طولاشیوب
اطه‌لر کبی استانبولمزك الك مدنی یرلرنده
طولاشه‌جغمزدن قیافتجه براز دها منتظم
اولمغه لزوم کورمش ایدك . اطه‌لره
چیقمق لازم كلوب كلمیه‌جكی خصوصنده
دخی ایجه استشاره ایدیله‌رك بعضلرمز
لهنده بعضلرمز علیهنده بیان افكار ایلدك
ایسه‌ده بوكون اقشامه قدر كزندكدن صكره
اقشام اوزری استانبولده بولنمق جمله‌مزك
ایشی کوجی ایچون پك لازم وموافق
اولدیغندن ساعت اون برصولرنده بهمه

حال استانبوله یتیشه بیلمکی قرار قطعی
آلتنه آلدق که بو حالده روزکار مساعد
کیدر ایسه اطه‌لره دخی چیقه بیلمك امكانی
الده دیمك ایدی .

فقط ساعت اون برده استانبوله
وارمش اولمه‌ق ایله صوك یوم جولانمز
ایچون حالا اسمکده بولنان شمال
شرقی روزکاریله قوطردنك بوغاز ایچی
یوقارویه طوغری انجق وولطه ایله
چیقه بیله‌جکنه وبوایسه برچوق ساعتلره
محتاج اولدیغنه نظراً بزم قزقوله سندن
برقایغه بینه‌رك کوپری‌یه کلوب اورادن
شرکت خیریه‌نك اناطولی‌یه ایشله‌ین
صوك واپورینه بنه‌مز لزومی دخی
درخاطر ایلدی .

ایی اما یاقوطره یی نه یاپه جغز ؟ عز*** حضرتلری :

— وارسون سترانی یواش یواش کلسون !

دیدی. بن بوکا راضی اوله مدم . صونقلیانی ایچون ایکی سنه در اون بر بارکیر قوتنده بر استیمبوطم اولوب بهری یکرمی بشر بیك اوقه یه متحمل ایکی بازار قایغی ایله برده آلامانه قایغی بردن باغلا. یه رق ایکی ایکی بچق ساعتده آقنتی یوقاری یه طوغری بکقوزه قدر کوتوره بیلدیککندن بوواپور ایچون بزم کیفم قوطره سی ماخ بیله کلیه جکنی درمیان ایتدم عز*** :

— آدم زحمت اولور .

دیدی . نه زحمت اولەجق ؟ ایش که

استمبوطه امرمزی ایصال ایده بیله لم . بونك
ایچون تلغرافدن بشقه واسطهٔ مخابره
اوله مز ایسه ده هرکون صوقاقلری
ساعت بش ایله آلتی آره سنده سرکه جیدن
حرکت ایدرك سکز ایله طقوزه طوغری
بکقوزده بولنه جقلرندن یازه جغمز تلغرافك
برصورتنی سرکه جیده صو مغازه سنه
ودیکر صورتنی دخی بکقوزده اسکله جی
محرم اغایه چکر ایسه‌ك استمبوط هرنه ده
بولنه جق اولسه الك چابق برصورتله خبر
المش اوله جغنی دوشوندك . اووجهله
یازدیغمز تلغرافی ده اشرف بك ایله قره یه
کوندردك .

شو مذاکره اثناسنده تلغرافلرمزك
توزیعی خصوصنده کی عطالتلری دخی

خاطرمزه کلمامش دکلدر . بنم باشمه کلمش
اولدیغی کبی ارقداشلردن دخی برقاچنك
باشـنه کلمش اولدیغی اوزره مثلا طایشا ـ
ریدن عودت اولنور ایکن ازمیر ویاخود
وارنه کبی بریردن انسان خانه سنه برتلغراف
چکرده فلانجه وقت لیمـانده بولنـه جغنی
ویاخود خانه سنه کله جکنی اخبار ایلر .
برده لیمانه ویاخـود خانهسـنه کلور ده
باقارکه کسـه نك خبری یوق . برده ایکی
کون صکره تلغراف موزعی کمال استعجال
ایله تلغرافنامه یی کتوروب مکتوبی کتورن
آدمـه هیچ برپاره ویرلیـه جکی ظرفـك
اوزرنده مطبوع اولدیغی حالده بخششنی
ایستر .

اشرف بك قره دن عودت ایدنجـه یه

قدر بزبر متعاد تره یاغی و پینیر ایله بر صباح
چایی نوش ایلمش ایدك كه بوكا «چای» دن
زیاده «قهوه التی» دنیلسه لایق كو-
ریلور . زیرا آدم باشنه برقاچ ردیلم اككك
ایله اكا متناسب پینیر و تره یاغی اصابت ایدن
شیئه دها بشقه براسم مناسب دوشه مز .
حتی بن چای ایشی بتدكدن صكره برده قهوه
مشروب ایچمش ایدم كه بزم چای ومأ-
كولات سائره «قهوه التی» تعبیرینه
دها زیاده اثبات استحقاق ایتمش ایدی .
برده افندم برازصكره اشرف بك
برتجره ككلك و پیلیج سیلكه سی ایله چیقه
گلسونمی؟ سیلكمه تجره سی تاسه اوزرینه
واصل اولوراولمز اطرافی عنبرین بررائحهٔ
اشتها انكیز استیلا ایلسونمی ؟ سیلكمه دكل

عنبر !... هله منظره‌سنه جانلر طیانه‌جقمی
یوق ! ارقداشلرك هر بری :

— امان براز طادینه باقه‌لم !

غیرتنه دوشدیلر . طادینه باقانلرك
صبرو تحملی قالمیوب الكك طو لابنه‌قوشه‌رق
طاده باققده دوام قیدینه دوشیور ایدی .
ایش اكلاشلدی . سفره‌یكیدن قورلدی .
بن كویا معده دردندن مشتكی اولدیغم
ایچون جمله‌دن زیاده احتیاطه مجبور ایدم .
بناءً علیه قهوه قوطیسی قدر كوچوجك
بر تجره بولوب سیلكمه‌دن كندی پایمی‌انك
ایچنه بولمك تشبثنه قیام ایلدم . برقاچ بوط
قناد فلان یرلشدیردكدن صكره بن‌ده بر
طادینه باقه‌مزمی ؟ باقار باقمز بن‌ده مسحوری
اوله‌مزمی ؟ بتون عمرمده اوقدر لذیذ بر

بكده‌ها تصادف ایتمش اولدیغمی تخطر
ایلیه‌میورم .

تجره‌جکمه آییره‌جغم قدرینی آییردقدن
وسوزك الك طوغریسی بنم حصه‌مه دوشه
بیله‌جك اولان مقدارك ایچه‌ده اوست
طرفنه چیقه‌رق تجره‌جکی عادتا طولدیر -
دقدن و باخصوص بو انصافسزلغمدن طولایی
ارقداشلر ایله لطیفه یوزندن ایچه‌ده غوغا
ایلدکدن صکره بر دیلیم اکمك دخی بن اله‌رق
عمومی تجره‌یه‌ده کیرشمه‌یمی ؟

ارتق ارقداشلر ده قهقهه‌لره مستغرق
بر حیرت ! « وای کیدی معده‌سی خسته
افندی وای ! اللهی سورسه‌لك یاسنك معده‌لك
خسته اولمسه ایدی حالمز نه اوله‌جق ایدی ؟ »
کبی سرزنشلرده باقان کیم ؟ اعتذار اوله‌رق :

— برادر! صبحاغی بشقه‌در . بزمکی صوغویه‌جق!

دییورم اما بو سوزی سویلینجه‌یه‌قدر برقاچ لقمه زیاده المغه‌ده غیرت ایلیورم .

لکن آج کوزلولکمز بیهوده ایمش . بش کشی اوتجره‌ده‌کی سیلکمه‌یی ییوب بتورمه‌مدك . ها! باقکز سیلکمه دردیله آز قالدی اونوته‌جق ایدم . اشرف بك بر قاراوانه طولوسی‌ده پرزولا یاپدیرمش اما اکا التفات ایدن کیم؟ یالکز سیلکمه یدیکمز حالده بتوره‌میه‌رك بقیه‌سنی پرزولا ایله برابر کمیجیلره ترك ایلدك .

شو نفیس ککلکلی بیلدیرجنلی سیلکمه حکایه‌سنی بوراده اتمام ایتمش اولمق ایچون همان شمدیدن خبر ویره‌یم که مگر بزم

سیلکمه‌نك يالکز صبحاغی کوزل دکل
ایمش . صوغوغی‌ده کوزل و بلکه‌ده
دها کوزل ایمش . ذاتاً الکاعلا تره یاغی
ایله پشمش اولان اونفیس طعامك طونه
جغی فلان یوق که صوغوغی یمسون .
بوتجربه‌یی بو کونك اقشامیسی قاضی‌کویی
او کندن یکر ایکن بزم کوچك تجره .
جکده کی پاپی عز *** ایله برلکده یه‌رك
اجرا وحکم ایلدك .

قارتالدن قالقدیغمز زمان شمال شرقی
روز کارمز تمام بو یامزدن اسمکه باشلادی .
سفینه‌مزك باشی دخی بیوك اطه ایله
انك یاننده‌کی صدف اطه‌سی آره‌سنه
متوجه ایدی : اما نصل کیدیورز ؟
نه شرکت خیریه‌نك نه اداره مخصوصه‌نك

اولور اولمز واپورلری بزه یتیشه‌مزلر . قوطره‌یه « کیفم » تسمیه ایتماملی ایدی . « چکرکه » تسمیه ایتملی ایدی . حقیقةً طالغه‌لر اوزرندن سکمه‌سی بر چکرکه‌یه دخی غبطه رسان ایدی .

نه قدر اولدیغنی بیله‌میز اما بالنسبه پك آز بر زمان ظرفنده کندیمزی بیوك اطه ایله صدف اطه‌سی آره‌سنده بولدق . اوزاقدن بو اطه‌جغك شکلی بر صدف قابوغنی سطح بحره یوز آشاغی قپا-مشلرده قسم محدبنی یوقاروده براقمشلر کبی کوروندیکندن سبب تسمیه‌سی بو می اولد-یغنی ارقداشلردن صوردم . عز *** دیدی که :

— وای هیچ اورایه کیتدیکك یوقمی؟

— تعجبمی ایدیورسك؟

— ایدرم ظاهر ! انسان استانبوللی اولوردە صدف اطەسنە کیتمامش اولورمی ؟

— اویلە ایسە دها زیادە تعجب ایتکە اون اوچ سنەدر بکقوزدە طورەدیغم حالدە صاریيارده‌کی صولت شهرت جهانگیرانەسیلە برابر هنوز اورایەدە کیتمش دکلم .

دیمە اللهی سورسەك !

— بومدت ظرفندە اناطولی فناری‌نە طوپی برکرە‌جك کیتدم .

— یا ایروە وادیسندە‌کی او کوزل کویلرە ؟

— اوت ! یدی سکز سنە اولیورکە بکقوز قائممقامی‌و بزم ناجی ایلەاو وادی‌یە

دخی یالکز برکره جك گیتدم .

— او حالده؟ اق بابا ده کی چفتلکده نه یاپیورسك اللهی سور ایسه‌ك ؟

— کتبخانه‌م اوراده . بول بول اوقیورم . بول بول یازیورم . زراعت ایله انشا آت ایله اکلنیورم . هیچ صقیلدیغمی بیلمیورم . دیه بیلورم که التی آی مدتاورادن هیچ بر یره آیرلمقسزین اوطورسه‌م کندیمی اکلندیره بیله جك مشغولیت بولورم .

واقعا شمدی به قدر احوالم بویله ایدیسه‌ده شو گوزل یرلری کوردکجه اشتهام آچلدیغندن بعدما گزمك یورومك خصوصنده بوقدر قیدسز و تنبل اولمیه . جغمی بن ده هرکس کبی گزوب اکلنه جکمی

وحتى طبيبلرك دخى معدهم وسيكرلرم ايچون بوتوصيهده بولندقلرینی ارقداشلره اعتراف ايلدم .

مگر « صدف » دنيلن نباتدن بو كوچك اطه اوزرنده پك چوق اولديغى ايچون اورايه او اسم ويرلمش ايمش . حتى عز *** ديدى كه :

— او اطهنك بر خصيصهسى دها واردر . اوده اوزرنده ميليونلرجه اطه طوشانلرى بولنمسندن عبارتدر . حتى اطهنك صاحبى براجرت مقابلندهآوجيلره بونلردن صيد ايتمك مساعدهسنىده دريغ ايتمز . بن يله بركره كيتدم برچوق طوشان اوردم . آديم باشنده برقاچ دانهسنه تصادف ايديلور .

ایکی اطه‌نک آره‌سندن کچر ایکن
صاغلی صوللی اطه‌لرك بر لوحهٔ طبیعیه
تشکیل ایتدکلری قدر لطافت هر یرده بولنورمی؟
ایکیسی آره‌سنده بولنان ارباب تماشانك جالب
نظر حیرتی اولان الك کوزل طرفی ایسه او لطیف
مرمره انکینی اولوب تا اوزاقلرده هانری بو
لوه را اطه‌سیله صبحان اطه‌سی دخی دکز ایچندن
فرلامش ایکی جانور عظیم آسا سرفراز درلر.

ها باقکز بو صبحان اطه‌سنده دخی
یوز بیکلرجه قوجه‌مان فاره‌لر بولندیغی
ایچون اکا بو نامی ویرمشلر ایمش. حتی
بعض ارباب مراق آو کوپکلریله اورایه
کیدرلر ایمش ده کوپکلرك فاره‌لرله ایتدکلری
محاربه‌لری مبارزه‌لری تماشا ایدرك اکلنورلر
ایمش.

بیوك اطه‌نك جنوب طرفنده‌کی قیالق
روندن طولاشـور ایكن اشرف بك ایله
سترانی ایکیسی بردن عز *** حضرتلرینه:
— امان باقکز باقکز بر آیوبالغی !
دیه حایقرمزلرمی ؟ بونلرك آیو بالغی
دیدکاری شی فرنکلرك « فوق » دیدکاری
بالق اوله‌جق که قفـاسی کردنی کـوکسی
فلانی آیدن زیاده قپلانه بکزر . مرمرده
بو بالق موجود ایسه‌ده غایت نادر اوله‌رق
ظهور ایدر ایمش . اوندابی ایشیدرایشتمز
عز *** :
— اورصه کیرویه !
دیمکلـه برابر چفتـه نامليـلی اعلا
ششخانه‌سنی ده قاورایه‌رق حاضرلاندی .
اوچ بش دقیقه ظرفنـده قوطره کیرویه

دونه‌رك بالغك كورلمش اولدیغی قیایه
طوغری چله‌مز نصب دوربین دقت
ایلدك . عز *** ایسه الندە تفنك حاضر
وآماده بولنیور . تك قورشون ایله هواده
اوچان طاشی اوران نشانجی ایچون آبی
بالغنك بولدیغی وياخود بوغمسی لازم
كلن یوز مترولق قد مسافه ایشدن بیله
صایلمز . بالغك اورلدیغی یاخود اوریله -
جغی ساعت بوساعت والسلام !

برده دقت ایده ایده نه كوره‌لم ؟ آبی
بالغی دیه كوردكاری شی قوص قوجه‌مان
بر طاشجی خروات دكلی ایمش ؟ آلكز
سزه سوركلی بر قهقهه دها !

كیمسی :
— اور افندم اور ! اوخروات دكل

آبی بالغیدر . ایکی‌ده شاهدمز وار !

دیور . بعضیلری :

— قوجه خروات ایله آبی بالغنی فرق ایده‌میان کوزلر کوز دکل چام بوداغیدر .

دیه کولیور . حاصلی آبی بالغی دیه برخرواته قورشون آتمق تهلکه‌سندن کندیمزی انجق دقتمز ودوربینلرمز سایه‌سنده قورتاره بیلدك .

تکرار براورصه اجراسیله دوندیکمز زمان سفینه‌مزك باشی هبکه‌لی اطه‌ده‌کی چام لیمانه دوندی . اما کوزلرمز حالا ساحلندن چکمکده اولدیغمز بیوك اطه‌ده ! داهی بزه قدر اینن وتپه‌سنه طوغری‌مد نظر ایدلدکجه غایت لطیف برقیالق ایله‌ده

نظرلر خوشلانان بر تپه اوزرنده کی آبی
یورکی‌نامتری اطه‌نك بو طرفلرینك الڭ بیوك
زینتیدر . اطه اهالیسنه « دورجز بره »
کزینتیلری یاپدیرمق ایچون دائرهٔ بلدیه
برقاچ یول یاپدیرمش که بو یول اوزرنده
عربه‌لی عربه‌سز برچوق، کزیجیلر بزی
تماشا ایدیورلر اما بز دخی انلری تماشا
ایدیورز . البته سطح بحرکبی برمیناا وزرنده
کیفمك صورتی دخی کوزل بر تابلو وجوده
کتورر . اما او کوزل طاغلر اوزرنده
اوبوجیلرك تشکیل ایلدکلری تابلو دخی
بوندن آز کوزل دکلدر . هانکیز تماشا
کرده‌مزدن دها ممنون ایسه‌ك اونختیار
اولسون .

بواطه‌لر حقنده قارئلرمه معلومات

ویره جك وایشه برازده تاریخ نقطهٔ نظرندن باقه جق اولسه م یازه جغم شیلری صولڭ درجه یه قدر اختصار ایتدیکم حالده ده لااقل اللی ستون یازملی یم که بر شیئه بکزه یه بیلسون. حالبوکه بودفعه بز اطه لردن هیچ بریسی اوزرینه چیقمه دق . زیارت ایتدیکمز بر ایچون اوتفصیلاته کیرشمك روا کوریله مز . بوندن بویله انشاءالله تعالی اطه لره مخصوص برجولان یاپه جق اولورسه ق مخصوصاً یازارم .

چام لیمانه تقرب ایلدکجه اولا بیوك اطه ومتعاقباً هکبه لی اطه روزکارمزه مانع اولدی . ستراتی طایفه سی اولان پناپوتی بی برده‌ها صندالهٔ ایندیره رك قوطره دی لیمان درونه قدر چکدیرمکه مجبور اولدی .

نصف دائره‌دن دها زیاده بر شکل مستدیر
ایله تشکل ایدن بولیمانك هر طرفنی بر چام
اورمانی استیلا ایتمشدر که فسلکن کبی یشیل
اولان بو اورمانك اتنده بولنمقدن زیاده
البته انی خارجاً تماشا ایتمك دها صفالیدر.
هله شوراسنده بوراسنده ارکاث قادین
بعض سیرجیلرده کورونمسی بو خالی
اوساکت یردن صانکه پریلر کورونیورلر
مش کبی انسانك احساسنی ایقاظ ایلر. اورایی
و بو سیرجیلری کورن آدم فنه‌لونك تلماقنی
اوقیورم و جزیره‌سی و نمفه‌لر یله برابر
قالیپسولری کوریورم ظن ایدر.

لیمانه تیمور براقدق. براز اوطوروب
اکلندك. برازده استقاندیل ایله اوغراشوب
انکلیزجه خریطه‌لر اوزرنده کوردیکمز

عمق رقملرینك نه‌قدم و نه‌ده متروا اولمیوب
قولاج اولدقلرینی اکلادق وحکم ایلدك .
ساعت سکزدن صکره‌ایدی‌که بورادن
دخی تیمور قالدیره‌رق یوله روان اولدق .
بودفعه بیوك اطه‌ایله هکبه‌لی آره‌سندن
کچمکه باشلادق . ایکی اطه آره‌سنده
روزکار غایت شدتلی اولوب فضله
اوله‌رق سمت مخالفدن دخی اسدیکی جهتله
بر بیوك وولطه اجراسی لازم کلدی .
بونك ایچون بیوك اطه‌یه کرکی کبی تقرب
ایدنجه‌یه‌قدر غربه طوغری یول وروب
بعده‌شرقه تحویل وجهه‌ٔ عزیمت ایلدیکمزده
تمام مکتب شاهانهٔ بحریه‌نك اوکندن کچه
بیله‌جك براستقامت تأمین ایلمش اولدق .
صانکه هکبه‌لی اطه بیوك اطه‌دن

لطافتجه اشاغیدر ؟ واقعا اوراده بهری
بیکارجه لیرایه یاپلمش عالی صیفیه‌لر یوق
ایسه ده یالکز بر مکتب بحریه بونلرك کافه‌سنه
مقابل کلور . ابنیهٔ سائره‌سی اگرچه
دها عاجزانه ایسه‌لرده لطافت موقعیه
بیوك اطه‌دن هیچده اشاغی دکلدر . حتی
او قدر الافرانغه‌لقدن خوشلانمیانلر ایچون
بوراسی بیوك اطه‌یه ترجیح بیله ایدیلور .
هکبه‌لیدن فنار بغچه‌سنه طوغری کلور
ایکن دکز اوزرنده کوچلکله کوریلن
معهود ایکی قیایی کوروب‌ده بونلرك
سلامتندن امین اولنجه‌یه قدر خیلی خلجان
چکدك . بو قیالرك اوزرنده نه‌قدر فقرانك
قایقلری پاره‌لنمشدر ! هله کیجه‌لری بونلرك
تهلکه‌سی برقاتدها آرتار . بر عنایت

ایدیلوب ده شونلرك اوزرینه کوندوز ایچون
دائمی بر بایراق چکلسه و کیجه‌لری دخی
چالك کبی فنار کبی بر اشارت ویرلسه حقیقة
بتون او طرفلردن کاوب کچنلر منتدار ایدلمش
اولورلر ایدی .

روز کارمز بزی موده برونـنه قدر
پك اعلا کتـوردی . اندن صـکره قز
قوله‌سـنه قدر وولطه‌یه مجبور اولدق .
فقط اورالرده هیچ آفتی اولمدیغی ایچـون
وولطه‌لرمز بزه ینـه ایجه یول آلدیریور
ایدی . حتی اثنـای راهـده بر قاچ قایق
وکمی ایله یاریش بیـله ایتدك که هر دفعه‌ـ
سنده کچمك شرفی بزده قالوب نهـایت بر
اوه‌بارده‌نك رئیسی دغلو بیتندن بالتأثر :

— آه قایغم بوقـدر یوکلی اولمسـه

ایدی سز کله آلماجه سنه یاریشه چیقار
ایدم .

دیدی . فقط حقیقةً انك قایغی ده
پك یوللی برشی ایدی .

قز قوله سنه کلدیکمزده بزم استبوطی
اوراده بوله مدق . اکلادق که هنوز
کلمامشدر . ایکی ارقداشمز اوراده بزه وداع
ایدرك کیتدیلر . بز دخی کوپری یه کلوب
امیدمز وجهله اناطولی ساحلنك صوك
واپورینه یتیشه بیلدك . برده یولده باقه لم که
استبوط دخی قوطره یی باغلامش کلیور .
بزدن بر یاریم ساعت صکره یه قدر انلر
دخی بکقوزه کلدی .

(خاتمه)

شو درت کونلك اکلنجه بنجه امثالی

غیر سابق اکانجه‌لردندر . بو نعمتلر ایسه
اصلاً و اساساً شرف عبودیتی جمله‌مزك
مایه‌الافتخاری اولان پادشاهمز شوکتلو
قدرتلو ولی نعمت جهان افندمز حضرتلرینك
جمله‌یی مستغرق ایلیان الطاف جلیله‌لرینك
مقتضیاتیدر . بتون تبعهٔ شاهانه‌لرینك
دائما بویله مسعوداً مرفهاً زمان کچور-
ملرینه دعا ایدر ایسه‌م وظیفهٔ قدرشناسی
وشکرگذاری ایله ختم کلام ایتمش اولورم.
انتها

3 1761 08098196 2